

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ἐπιμέλεια ἐκδόσεως
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΔΑΤΟΣ - ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ἄλκιβιάδης

εἰσαγωγή
μετάφραση - σχόλια
Ε. ΛΙΑΚΑΚΟΣ

Δ Α Ι Δ Α Λ Ο Σ
Ι. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ
ἀλκιβιάδης Α'

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

[ή περί ανθρώπου φύσεως· μαιευτικός.]

Τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα
ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

- 103 I. Ὡ καὶ Κλεινίου, οἶμαί σε θαναμάζειν, διι πρώτος
ἐραστής σου γενόμενος τῶν ἄλλων πεπανμένων μόνος οὐκ
ἀπαλλάττομαι, καὶ διι οἱ μὲν ἄλλοι δι' ὄχλου ἐγένοντό σοι
διαλεγόμενοι, ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ἐτῶν οὐδὲ προσεῖπον. Τούτου
δὲ τὸ αἴτιον γέγονεν οὐκ ἀνθρώπειον, ἀλλὰ τί δαιμόνιον
B ἐναντίωμα, οὐ σὺ τὴν δύναμιν καὶ ὑστερον πύσεις· νῦν δ'
ἐπειθὶ οὐκέτι ἐναντιοῦται, οὕτω προσελήλυθα· εὐέλπεις δὲ
εἶμι καὶ τὸ λοιπὸν μὴ ἐναντιώσεσθαι αὐτό. Σχεδὸν οὖν
κατανεόηκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ σκοπούμενος ὡς πρὸς τοὺς
ἐραστὰς ἔσχε· πολλῶν γάρ γενομένων καὶ μεγαλοφρονῶν
οὐδεις δεσὺ ὑπερβληθεὶς τῷ φρονήματι ὑπὸ σοῦ πέφυγε.
104 Τὸν δὲ λόγον, ᾧ ὑπερπεφρόνηκας, ἐθέλω διελθεῖν. Οὐδενὸς
φῆς ἀνθρώπων ἐνδεὴς εἶναι εἰς οὐδέν· τὰ γὰρ ὑπάρχοντά
σοι μεγάλα εἶναι, ὥστε μηδενὸς δεῖσθαι, ἀπὸ τοῦ σώματος
ἀρξάμενα τελευτῶντα εἰς τὴν ψυχὴν. Οἷε γὰρ δὴ εἶναι

1. Ὁ Σωκράτης ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δὲν συναναστρέφεται τὸν νεαρόν ἀκόμη Ἀλκιβιάδην· τώρα πλέον, ποὺ ὁ νέος εἶναι 20 ἐτῶν, εἰς τὴν ἡλικίαν δηλ., κατὰ τὴν ὁποῖαν σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τῆς Ἀθηναϊκῆς Πολιτείας ἀποκτᾶ τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους, ὁ σοφὸς του φίλος τὸν πλησιάζει διὰ τὰ τοῦ μεταδώσῃ τὰς ἀναγκαῖας δι' ἕνα ἠθικὸν πολιτικὸν ἄνδρα γνῶσεις.

2. Ὁ χαρακτηρισμὸς «ἐραστής» ἐνταῦθα ἔχει ἀπολύτως τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου· ἂν καὶ ἡ λέξις αὐτὴ ἔθωκε πολλοὺς εἰς πολλοὺς λαθεῖν δι' ἀνήθικον ἔρηνειαν (ἐραστῆς· παιθεραστής), ἐν

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ (πρῶτος)

(ή περί ανθρώπου φύσεως· μαιευτικός)

Πρόσωπα τοῦ διαλόγου
ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

I. Γιὰ τοῦ Κλεινίου, φαντάζομαι πὺς θ' ἀπορῆς, γιὰτι ἀν καὶ ὑπῆρξα ὁ πρώτος σου φίλος, μόνος ἐγὼ δὲν φεύγω ἀπὸ κοντά σου, ὅταν πιά οἱ ἄλλοι ἔχουν παύσει (νὰ σ' ἀγαποῦν)· ἐπίσης καὶ γιὰτι οἱ ἄλλοι μὲν σοῦ ἔγιναν ὀχληροὶ μὲ τίς (συχνές) συζητήσεις τους, ἐνὼ ἐγὼ, ἐπὶ τόσα χρόνια¹, οὔτε τὸν λόγον κ' ἐν σοῦ ἀπέτεινα. Ἡ αἰτία ὁμως αὐτοῦ δὲν προήρχето ἀπὸ κάτι τὸ ἀνθρώπινο, ἀλλὰ ἦτο κάποιος ἐμπόδιο ἐκ θεοῦ, τοῦ ὁποῖου τὴν δύναμιν θὰ μάθης καὶ σὺ, ἀργότερα ὁμως· τώρα δὲ, ἐπειδὴ τὸ ἐμπόδιο αὐτὸ δὲν παρεμβάλλεται πλέον, διὰ τοῦτο κ' ἐγὼ ἔχω ἔλθει πρὸς ἐσένα. Ἐγὼ δὲ τὴν ἐλπίδα ἔτι καὶ τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ ξαναπαρεμβληθῶ ὡς πρόσκομμα. Κατὰ τὸ δίστημα λοιπὸν αὐτό, παρατηρώντας (σε) ἀπὸ μακρὰ, κατάλαβα σχεδὸν τελείως; ποῖα ἡ συμπεριφορά σου ἀνέναντι τῶν φίλων σου²; δηλαδὴ, ἂν καὶ αὐτοὶ ὑπῆρξαν πολλοὶ καὶ ὑπερήφανοι, ἐν τούτοις κανεὶς δὲν ἀπέμεινε, ποὺ νὰ μὴν ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ, νικημένος ἀπὸ τὴν δικὴ σου ὑπερηφάνεια. Θέλω δὲ νὰ (σοῦ) ἐκθέσω τὸν λόγον διὰ τὸν ὅποιον σὺ ἐφῆρθης τόσοῦν ὑπερήφανα. Ἰσχυρίζεσαι διι δὲν ἔχεις ἀνάγκη κανενὸς ἀνθρώπου, (καὶ) γιὰ τίποτε· διότι τὰ προτερήματά, μὲ τὰ ὁποῖα εἶσαι προικισμένος, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ καταλήγοντας εἰς τὴν ψυχὴν, εἶναι μεγάλα, ὥστε νὰ μὴν ἔχῃς τὴν ἀνάγκη κανενὸς. Φαντάζεσαι δηλαδὴ ἐν πρώτοις, διι εἶσαι ὀραϊστάτος

τούτοις προκειμένου περὶ τοῦ Σωκράτους ἀποκλείεται ἔστω καὶ ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια ἀνηθικοῦ τοῦ ἐν σκέψασί· κατατῆρος (καθ. XXVI, XXVII 131 - 132) διευκρινίζεται σαφῶς ἡ σχέση τοῦ Σωκράτους πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην, ὡς καθαρῶς ψυχικῆ, ἂν καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, καθ' αὐτόν, ἀποδεδειγμένος ὑπῆρξεν ἀνήθικος καὶ φαῦλος.

πρωτον μὲν κάλλιότος τε καὶ μέγιστος· καὶ τοῦτο μὲν δὲ παντὶ δήλον ἰδεῖν διὰ τὸ φεῦδαι· ἔπειτα νεανικωτάτου γένους ἐν τῇ σεαντιῷ πόλει, οὕση μεγίστη τῶν Ἑλληνίδων, καὶ ἐνταῦθα πρὸς πατρός τε σοὶ φίλους καὶ ξυγγενεῖς πλείστους εἶναι καὶ ἀρίστους, οἱ εἰ τι θεοὶ ὑπερρετοῖεν ἄν σοι, τούτων δὲ τοὺς πρὸς μητρός οὐδὲν χείρους οὐδ' ἐλάττους· ξυμπάντων δὲ ὧν εἶπον μείζων οἷε σοι δύναμιν ὑπάρχειν Περικλέα τὸν Ξανθίππου, ὃν ὁ πατὴρ ἐπίτροπον κατέλιπε σοὶ τε καὶ τῷ ἀδελφῷ· ὅς οὐ μόνον ἐν τῇ πόλει δύναται πράττειν ὅ τι ἂν βούληται, ἀλλ' ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι καὶ τῶν βαρβάρων ἐν πολλοῖς καὶ μεγάλοις γένεσι. Προσθήσω δὲ καὶ διὰ τῶν πλουσίων· δοκεῖς δέ μοι ἐπὶ τούτῳ ἥμιστι μέγα φρονεῖν. Κατὰ πάντα δὴ ταῦτα οὐ τε μεγαλαυχούμενος κεκρατήκας τῶν ἑρατιῶν ἐκείνοί τε ὑποδέεσθαι ὄντες ἐκρατήθησαν, καὶ σε ταῦτ' οὐ λέληθεν· ὅθεν δὴ εὐ οἶδα διὰ θανάμᾶς, τί διανοοῦμένους ποιεῖ οὐκ ἀπαλλάττομαι τοῦ ἔρωτος, καὶ ἦντιν' ἔχων ἐλπὶδα ὑπομένω τῶν ἄλλων πεφρυγῶτα.

II. ΑΑ. Καὶ ἴσως γε, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶσθ' διὰ σιμ-
D κρόν με ἐφθης. Ἐγὼ γάρ τοι ἐν νῶ εἶχον πρότερός σοι προσελθὼν αὐτὰ ταῦτ' ἐρέσθαι, τί ποτε βούλει καὶ εἰς τίνα ἐλπίδα βλέπων ἐνοχλεῖς με, αἶψά θρον ἂν ὦ ἐπιμελέστατα παρών· τῷ ὄντι γὰρ θανάμᾶς, ὅ τι νοτ' ἐστὶ τὸ οὐν πρῶτα, καὶ ἦδιος' ἂν πυθοίμην.

1. Ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐκ μὲν τοῦ πατρὸς τοῦ Κλεινίου κατήγατο ἀπὸ τῶν Αἰαντὰ τὸν Τελαμώνιον, ἐκ μητρὸς δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀλκμεωνίδα. Ὁ Περικλῆς ἦτο πρῶτος ἐβέλβελος τῆς Δεινομάχης, μητρὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου· ἡ μήτηρ τοῦ Περικλέους Ἀγχιόστη, ἡ ὑπανδρευθεῖσα τὸν Ξανθίππου, ἦτο ἀδελφὴ τοῦ Μεγακλέους, πατρὸς τῆς Δεινομάχης· συνεπὲς οἱ Ξανθίππος καὶ Πάραλος, οἱ δύο ἡλιθιοὶ, κατ' Ἀλκιβιάδην, υἱοὶ τοῦ Περικλέους, ἦσαν δεύτεροὶ ἐβέλβελος τοῦ Ἀλκιβιάδου. Οὗτος ἔφερα κατὰ τὸ εἶτι καὶ σήμερον ἐπικρατοῦν ἔθιμον, ὡς πρωτότοκος, τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς πατρός πάππου του.

2. Ὁ πατὴρ τοῦ Ἀλκιβιάδου Κλεινίας ἔπεσε μαχόμενος ἐν Κορωναιῶν τὸ 446 π.Χ. Ὁμοίως καὶ ὁ πατὴρ τῆς συζύγου του Ἰπαρρέτης Ἰππόδικος-Καλλίας ἔπεσε κατὰ τὴν ἦταν τοῦ Δηλίου (σημει-
ρον Ἀθήσας) τὸ 424 π.Χ.

καὶ μὲ πολὺ ἐπιβλητικὸν ἀνάστημα· καὶ ὅσο γι' αὐτὸ μὲν, εἶναι πράγματι φανερόν στον καθένα νὰ ἰδῇ ὅτι δὲν ἀπατάσαι· ἔπειτα ὅτι κατὰ γενεὰ ἀπὸ τὴν πιδ ἰσχυρὴ οἰκογένεια τῆς πόλεως σου, ἡ ὁποία (πάλαι σου) πάλιν εἶναι ἡ μεγαλύτερη μεταξύ τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, καὶ ὅτι (πιστεύεις πῶς) ἔχεις ἐδῶ, ἀπὸ τὸν πατέρα σου, καὶ φίλους καὶ συγγενεῖς πέρα πολλοῦς καὶ πολλὸ ἰσχυροῦς, οἱ ὅποιοι καὶ θὰ σὲ ἐξυψηρετοῦσαν, ἂν τυχὼν παρουσιαζέσθαι καμμιά ἀνάγκη (ἀλλὰ καὶ) ἀπὸ αὐτοῦς οὕτε χειρότεροι οὕτε ἐλιγώτεροι εἶναι οἱ (φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς ποὺ ἔχεις) ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τῆς μητέρας σου· ἀπὸ ἑλους ἔμως αὐτοῦς μαζί, τοὺς ὁποίους ἀνέφερα, ἡ μεγαλύτερα δύναμις, τὴν ὁποίαν πιστεύεις οὐ ὅτι διαθέσεις, εἶναι ὁ Ἱερικλῆς ὁ υἱὸς τοῦ Ξανθίππου, τὸν ὅποιον ὁ πατέρας σου· ἀφῆσε κηδεμόνα εἰς σὲ καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν σου· ὁ ὁποῖος (Περικλῆς), ὄχι μόνον εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλιν ἠμπορεῖ νὰ κἀνῃ ὅτιδήποτε κι' ἂν θέλῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς πολλὰ καὶ ἰσχυρὰ βαρβαρικὰ ἔθνη. Θὰ προσθέσω δὲ ἀκόμη τὸ ὅτι (πιστεύεις πῶς εἶσαι) καὶ ἀπὸ τοῦς πλουσίους· μοῦ φαίνεσαι ἔμως ὅτι, ὡς πρὸς αὐτὸ, δὲν ὑπερφηρανεύεσαι καθόλου. Δι' ἑλα λοιπὸν αὐτὰ καὶ σὺ, ἐπειδὴ τὸ ἐπῆρες ἐπάνω σου, ὑπερίσχυες τῶν φίλων σου, αὐτοὶ δὲ, ἐπειδὴ ἦσαν ὑποδέεσθαι, ὑπέκυψαν (ἐνονοῦνται) ὅτι τίποτα ἀπ' αὐτὰ δὲν διέφυγε τὴν ἀντίληψίν σου· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἡξέεργα καλὰ ὅτι ἀπορεῖς (καὶ διερωτᾶσαι) τί ἄρα γε ἔχω ἐγὼ κατὰ νοῦν, ποῦ δὲν παραιοῦμαι ἀπὸ τὴν φίλων σου, καὶ· πάλιν ἐλπὶδα τάχα νὰ τρέφω, ὥστε νὰ ἐπιμένω, ἐνῶ (δλοὶ πιδ) οἱ ἄλλοι ἀποτραπήχησαν.

III. ΑΑΚ. Καὶ ἴσως βέβαια, Σωκράτη, νὰ μὴν ἡξέεργος ὅτι μόλις λίγο μ' ἐπρόλαβες. Διότι πράγματι εἶχα ἐγὼ κατὰ νοῦν, ἀφοῦ σὲ πλησιάσω πρῶτοτερα, νὰ σ' ἐρωτήσω ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ ἴδια (πράγματα), δηλαδὴ τί ἐπὶ τέλους θέλεις καὶ πρὸς ποιά ἐλπὶδα ἀποβλέπων μὲ ἐνοχλεῖς, παρουσιαζόμενος πάντοτε συστηματικὰ, ὁπουδῆποτε κι' ἂν εἶμαι ἐγὼ· καὶ στ' ἀλήθεια ἀπορω (καὶ διερωτῶμαι) ποῖός νὰ εἶναι ἄραγε ὁ σκοπὸς σου, καὶ σὲ βεβαίω πῶς μὲ μεγάλῃ μου εὐχαρίστησι θὰ τὸ ἐμάθαινα.

3. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου Κλεινίας παρῆμεινε ἀσπομος, ἀφ' ἑνὸς μὲν λόφῃ τῆς σχετικῆς πεποισίας σου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι δὲν ἔπῆρες τόσον εὐφρῆς καὶ τόσον ἀνήθικος ὅσον ὁ ἀδελφός του.

ΣΩ. Ἀκούσει μὲν ἄρα μου, ὡς τὸ εἶκος, προθύμως, εἴπερ, ὡς ἐφης, ἐπιθυμῆεις εἰδέναι [καὶ ἀκοῦσαι] τί διανοοῦμαι, καὶ ὡς ἀκουσομένω καὶ περιμενοῦντι λέγω.

ΑΔ. Πάνυ μὲν οὖν· ἀλλὰ λέγε.

Ε ΣΩ. Ὅρα δὴ· σὺ γάρ τοι εἶη ἂν θανμασιὸν εἶ, ὥσπερ καὶ μόγις ἠρξάμην, οὕτω μόγις καὶ παυσαίμην.

ΑΔ. Ὡ· γὰρθ λέγε· ἀκούσομαι γάρ.

ΣΩ. Δεκτέον ἂν εἶη. Χαλεπὸν μὲν οὖν πρὸς ἄνδρα οὐχ ἥτιονα ἐρασιῶν προσφερεσθαι ἐραστῆ, ὅμως δὲ τολυμιτέον φράσαι τὴν ἐμὴν διάνοιαν. Ἐγὼ γάρ, ὦ Ἀλκιβιάδη, εἰ μὲν σε ἐώρων ἂ νῦν δὴ διήλθον ἀγαπώντά τε καὶ οἴομενον δεῖν ἐν τούτοις καταβιβῶναι, πάλαι ἂν ἀπηλλάγμην τοῦ 105 ἔρωτος, ὡς γε δὴ ἐμαυτὸν πείθω· νῦν δὲ ἕτερα αὐ κατηγορήσω διανοήματα αὐ πρὸς αὐτὸν ὅς, φῆ καὶ γνώσει, δι προσέχων γέ σοι τὸν νοῦν διαιτείλεκα. Δοκεῖς γάρ μοι, εἴ τίς σοι εἴποι θεῶν· ὦ Ἀλκιβιάδη, πότερον βούλει ζῆν ἔχων ἂ νῦν ἔχεις, ἢ αὐτίκα τεθνάναι, εἰ μὴ σοι ἐξέσται μείζω κησασθαι; δοκεῖς ἂν μοι ἐλέσθαι τεθνάναι· ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τίμῃ δὴ ποιεῖ ἐπιπέδι ζῆς, ἐγὼ φράσω. Ἦγεῖ, ἐάν θῶαιτον εἰς τὸν Ἀθηναίων δῆμον παρελθῆς—τοῦτο δὲ εἴε- Β σθαι μάλα ὀλίγων ἡμερῶν—παρελθὼν οὖν ἐνδείξεσθαι

1. <Οἴομενον δεῖν ἐν τούτοις καταβιβῶναι> ἔχει κατὰ λέξιν «πὸς πρέπει νὰ περάσῃ τὴν ζωὴν σου» καὶ ὅχι, ὅπως θὰ ἔπρεπε κυρίως ν' ἀποδοθῆ ὁ ἄριστος «καταβιβῶναι», «πὸς πρέπει νὰ ἔχῃς περᾶσαι τὴν ζωὴν σου...». Πολλοὶ κερ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην, ὅπως εἰθὸ π.χ., νὰ ἀποδιδώμεν τὸν ἄριστον μὲ ἄλλους χρόνους. Ὁ ἄριστος πράγματι εἰς τὴν προστακτικὴν, τὴν εὐκτικὴν, τὸ ἀπαρτίματον, ἐκφράζει συχνά, ἰδίως ὅταν ἀπαντᾷ μετὰ τοῦ «ἀν», τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον.

2. Παρέχουμαι σημαίνει προχωρῶ εἰ ἐμφανίζουμαι δημοσίᾳ, ἀναβαίω εἰς τὸ βῆμα. Ἦ πράξει αὐτὴν εἰς τοὺς ἀρχαίους ἔλληνας καὶ Ῥωμαίους ἐσημαίνει τὴν ἀπαρχὴν τοῦ σταθμοῦ οὐδὲν ἥσσον ἐξ ὅπουτος προωρῆζτο διὰ τὴν πολιτικὴν. Ὁ διαλόγος λαμβάνει χώραν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 20ου ἔτους τοῦ Ἀλκιβιάδου. Εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ νεοί, μολὲς εἰσῆρχοντο εἰς τὸ 18ον ἔτος, ἐτάσσοντο εἰς τοὺς ἐφήτους, ἐπὶ διετίαν δὲ ἀλάμβανον μέρος εἰς τὰς «περικλυτοὺς», διατρέχοντες τὴν χώραν ἰδίως κατὰ τὰς νύκτας διὰ φάλαξιν, ἀλλὰ καὶ διὰ πολεμικὴν ἐξάσκησίν των· κατὰ τὸ 20ὸν δὲ ἔτος ἐνεγράφοντο

ΣΩΚΡ. Θὰ μὲ ἀκούσης λοιπὸν μὲ προθυμίαν, ὅπως εἶναι φυσικόν, ἐφόσον πράγματι, ὅπως εἶπες, ἔχεις τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μάθῃς [καὶ ν' ἀκούσης] τί ἔχω κατὰ νοῦν, καὶ (ἀρχίζω νὰ) ὁμιλῶ σάν σὺ κάποιον ποῦ θὰ μ' ἀκούσῃ καὶ θὰ ἔχῃ τὴν ὑπομονὴν νὰ μείνῃ (μέχρι τοῦ τέλους).

ΑΔΚ. Βεβαίωτάτα· μίλα ὅμως.

ΣΩΚΡ. Πρόσσεχε λοιπὸν· διότι δὲν θὰ ἦταν καθόλου παράδοξον ἂν, ἀκριβῶς ὅπως μὲ τὴν δυσκολίαν ἀρχίσει, ἔτσι μὲ τὴν ἴδια δυσκολίαν καὶ νὰ τελειώσῃ.

ΑΔΚ. Μὰ μίλησε, ἀγαπητέ (ἐπὶ τοῦ τέλους· σοῦ εἶπα)· θὰ σ' ἀκούσω.

ΣΩΚΡ. Καὶ βέβαια πρέπει νὰ μιλήσω. Εἶναι χωρὶς ἄλλο δύσκολον εἶναι φίλον ν' ἀποτειναι πρὸς ἓνα ἄνθρωπον ποῦ δὲν εἶναι κατώτερος ἀπὸ τοὺς φίλους του, ἐν τούτοις πρέπει νὰ τοιμῆσω νὰ ἐκφράσω τὴν σκέψιν μου. Ἐγὼ δηλαδὴ, Ἀλκιβιάδη, ἂν μὲν σὲ ἐβλεπα ὅτι μένεις εὐχαριστημένους μὲ τὰ ὅσα πρὸ ὀλίγου ἀνέφερα, καὶ πὼς σκέπτεσαι ὅτι πρέπει νὰ περάσῃς τὴν ζωὴν σου ἢ αὐτὰ καὶ μόνον, ἀπὸ πολλοῦ θὰ εἶχα παραιτηθῆ τῆς φιλίας μου πρὸς ἐσένα· αὐτὴν τὴν πεποιθῆσθαι ἔχω ἐγὼ τοῦλάχιστον. Τώρα ὅμως θὰ σοῦ μαρτυρήσω, σὲ σένα τὸν ἴδιον, καὶ μερικὲς ἄλλες σκέψεις δικῆς σου (ποῦ σὲ ἀπασχολοῦν), ἐξ οὗ καὶ θὰ βεβαιωθῆς ὅτι πράγματι ποτὲ δὲν ἔπαυσα ἀπὸ τοῦ νὰ σὲ παρακολουθῶ διαρκῶς μὲ τὴν σκέψιν μου καὶ μὲ προσοχὴν. Μοῦ κάνεις δηλαδὴ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι, ἂν κανεὶς ἀπὸ τοὺς θεοὺς σοῦ ἔλεγε τυχόν· «Ἀλκιβιάδη, τί ἀπὸ τὰ δύο προτιμᾷς, νὰ ζῆς καὶ νὰ ἔχῃς μόνον τὰ χαρίσματα αὐτὰ ποῦ ἔχεις τώρα, ἢ νὰ πεθάνῃς ἄμεσως, ἂν δὲν σοῦ ἐπιτραπῇ ποτὲ ν' ἀποκτήσης καὶ ἄλλα μεγαλύτερα;» μοῦ φαίνεται πὼς θὰ προτιμοῦσες νὰ πέθαινες. Τώρα ὅμως ἐγὼ θὰ σοῦ εἰπῶ μὲ ποιά (κρυφῆ) ἐλπίδα, (κατὰ τὴν ἴδεα μου), ζῆς. Στοιχάζουσαι πὼς, ἐάν βιασθῆς καὶ ἐμφανισθῆς εἰς τὸ βῆμα ἢ τῆς συνελούσεως τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων—καὶ ὅτι αὐτὸ ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν—, ἄφοῦ λοιπὸν ἐμφανισθῆς,

εἰς τὴ λέξιανργιστον (ἐκ τοῦ «ληξίς» δηλαδὴ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας) [ληξιαρχικόν γραμματεῖον], παραλάβανον τὴν πατρικὴν περιουσίαν καὶ ἐγένοντο δεκτοὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου. Τοῦτο ἐκαλεῖτο «ληξίς».

Ἰθνηαίους, διτι ἀξίους εἶ τιμᾶσθαι ὡς οὔτε Περικλῆς οὐτ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν πάποτε γενομένων, καὶ τοῦτο ἐνδειξάμενος μέγιστον δυνήσοσθαι ἐν τῇ πόλει, ἐὰν δ' ἐνθάδε μέγιστος ᾖς, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι, καὶ οὐ μόνον ἐν Ἑλλησιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν οἰκοῦσιν ἤπειρον. Καὶ εἰ αὖ σοι εἴποι ὁ αὐτός οὗτος θεός διτι αὐτοῦ σε δεῖ δυναστεύειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, διαβῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν οὐκ ἐξέεται σοι οὐδ' ἐπιθῆσθαι τοῖς ἐκεῖ πράγμασιν, οὐκ ἂν αὖ μοι δοκεῖ ἐθέλειν οὐδ' ἐπὶ τούτοις μόνοις ζῆν, εἰ μὴ ἐμπλήσοις τοῦ σοῦ ὄνοματος καὶ τῆς σῆς δυνάμεως πάντα, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀνθρώπους· καὶ οἰμαί σε πλὴν Κύρου καὶ Σέξου ἡγεῖσθαι οὐδένα ξένον λόγον γεγονέναι. Ὅτι μὲν οὖν ἔχεις ταύτην τὴν ἐλπίδα, εὐ οἶδα καὶ οὐκ εἰκάω. Ἴσως ἂν οὖν εἴποις, ἀτε εἰδὼς θτι ἀληθῆ λέγω ἢ τί ἄν οὖν, ὃ Σώκρατες, τοῦτό ἐστὶ σοι πρὸς λόγον δν ἐφησθα ἐρεῖν, δι' ὃ ἐμοῦ οὐκ ἀπαλλάττει; Ἐγὼ δὲ σοὶ γε ἐρῶ, ὃ φίλε καὶ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. Τούτων γάρ σοι ἀπίντων τῶν διανοημάτων τέλος οἶμαι θῆναι ἄνευ ἐμοῦ ἀδύνατον· τοσαύτην ἐγὼ δύναμιν ἔχειν εἰς τὰ σὰ πράγματα καὶ εἰς σέ· διὸ δὴ καὶ πάλοι οἰομαί με τὸν θεὸν οὐκ ἔξν διαλεγῶσθαι σοι, δν ἐγὼ περιέμενον ὀηνίκα ἔδωκε. Ἐῴσπερ γάρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει, οὕτω καγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω μέγιστον δυνήσοσθαι ἐνδειξάμενος, διτι παντός ἀξίός εἰμι σοι, καὶ οὐτ' ἐπίτροπος οὔτε συγγενῆς οὔτε ἄλ-

1. Ἐνταῦθα «βαρβάροις» ἐνοεῖται προφανῶς τοὺς γείτονας τῶν Ἑλλήνων, Μακεδόνας, Θράκας, Ἰλλυριοὺς κλπ., τοὺς κατοικοῦντας ἐν Εὐρώπῃ.

2. Ἐθὼ δὲ Σωκράτης ἐνοεῖται Κύρον τὸν μέγαν, τὸν ἰδρυτὴν τῆς 2ας (1ης Περσικῆς) δυναστείας τῶν Ἀγαμεμνιδῶν καὶ τοῦ Περσικοῦ ἐν γένει Κράτους. Ὁ Κύρος αὐτὸς εἶναι ὁ ἦρως τῆς «Κύρου Παιδείας» τοῦ Ξενοφώντος. Παράδοξον ὅμως εἶναι διατεῖ ὁ Σωκράτης ἀναφέρει τὸν Σέρξην, καὶ ὅχι τὸν πατέρα του Δαρειον, ὃ ὁποῖος ὅχι μόνον ἐπεξέτεινε τὰ θρα τοῦ Περσικοῦ Κράτους, ἀλλ' ὀπῆρξεν ὁ κυρίως ὀργανωτὴς αὐτοῦ καὶ θ-μικλιωτῆς τῆς διοικήσεως τοῦ ἀχανοῦς βασιλείου. Ὁ Σέρξης εἶρε τὰ πᾶ-τὰ ετοιμα ἀπὸ τὸν πατέρα του, καὶ τὸ μόνον, εἰς τὸ ὅποιον ἠοχολήγη (ἐξαιρέσει τῆς ἀτυχοῦς ἐκαστρατείας του

θ' ἀποδείξει) εἰς τοὺς Ἰθνηαίους διτι εἶσαι ἀξίος ἀ τιμηθῆς ὅσον οὔτε καὶ ὁ Περικλῆς, οὔτε ἄλλος κανεῖς, ἀπὸ ὅσους ποτὲ ἔζησαν ἔως τώρα, καὶ ἄρως ἀποδείξεις αὐτό, θὰ ἀποκτίσης μέγιστην δύναμιν εἰς τὴν πολιτείαν, ἐὰν δὲ ἐθῶ εἴσαι πανίσχυρος, θὰ εἶσαι (πανίσχυρος) καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, καὶ ὅχι μόνον μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν βαρβάρων¹, ὅσοι κατοικοῦν τὴν Ἰβαν ἤπειρον μὲ ἡμᾶς. Καὶ ἐὰν ἐκ νέου σοῦ ἔλγες τυγόν, ὃ Ἰθιος αὐτός θεός, θτι δικαιοσοῖα (μὲν) νὰ εἶσαι κυρίαρχος εἰς τὴν Εὐρώπην, δὲν θὰ σοὶ ἐπιτραπῆ ὅμως νὰ διαβῆς καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ οὔτε νὰ ἀναμιχθῆς εἰς τὰς ἐκεῖ ὑποθέσεις, μοῦ φαίνεται πὼς πάλιν δὲν θὰ ἐδέξωσθαι οὔτε νὰ ζῆς, μόνον ὅπὸ τοὺς ὄρους αὐτούς, ἐὰν δὲν γεμίσης τελείως μὲ τὸ ὄνομά σου καὶ μὲ τὴν δύναμίν σου ὀλοκλήρην, διὰ τὰ τὸ ἐπῶ ἔτσι, τὴν οἰκουμένην· καὶ μοῦ φαίνεται ἀκόμη πὼς ἐσὺ πιστεύεις θτι, ἐκτός ἀπὸ τὸν Κύρον² καὶ ἀπὸ τὸν Σέρξην, κανεῖς ἄλλος δὲν ὀπῆρξε (ποτὲ) ἀξιόλογος. Τὸ θτι μὲν σὺ ἔχεις τὴν (κρυφῆν) ἐλπίδα αὐτὴν αὐτὸ τὸ ἡξέωρος πολλὸ καλὰ καὶ δὲν τὸ συνάγω ἀπὸ εἰκασίας. Ἴσως ὅμως νὰ μοῦ εἴπης, ἐπειδὴ εἶσαι βέβαιος θτι λέγω ἀλήθειες: «Μὰ τί σῆσιν ἔχει, Σωκράτη, αὐτὸ πὼ λέγεις τώρα πρὸς τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὀποιαν δὲν φεύγεις ἀπὸ κοντὰ μου, καὶ τὴν ὀποιαν εἶπες πὼς θὰ μοῦ ἐξηγήσης»; Θὰ σοῦ τὸ ἐπῶ λοιπὸν βέβαια, ἐγὼ, ἀπητήτῃ μοι παιδί τοῦ Κλεινίου καὶ τῆς Δεινομάχης. Δηλαδῆ τὸ νὰ βάλῃς εἰς ἐνέργειαν καὶ νὰ ἐπιτύχῃς ὀλα αὐτὰ τὰ σῆδια ποδ ἔχεις σὺ τὸ μυαλό σου, χωρὶς ἐμένα, εἶναι ἀδύνατον. Τόσην μεγάλην ἐπιβολὴν πιστεύω θτι ἔχω ἐγὼ εἰς τὰς ὑποθέσεις σου, καὶ εἰς ἐσένα (τὸν Ἰθιον). Διὰ τοῦτο λοιπόν, καὶ ἀπὸ καιροῦ πολλὸ νομίζω θτι ὁ θεός³ δὲν μὲ ἄφηνε νὰ συζητήσω μὲ σένα, (τὸν θεὸν δὲ) αὐτὸν ἐπεριμένα ἐγὼ πότε θὰ μὲ ἄφηνε (ἐλευθεροῦν ἀ συζητήσω μαζὶ σου). Διότι ἀκριβῶς, ὅπως ἐσὺ τὰς ἐλπίδας σου τὰς στηρίζεις εἰς τὴν πολιτείαν, ἔτσι κα' ἐγὼ ἐλπίζω θτι κοντὰ σὺ θ' ἀποκτήσω μέγιστην δύναμιν, ἀφοῦ ἀποδείξω θτι εἶμαι καθ' ὀλα ἀξίός σου (διὰ τὰ σὲ βοηθήσω εἰς καθὲ ζήτημα) καὶ διτι οὔτε κηδεμών, οὔτε συγγενῆς, οὔτε κανεῖς ἄλλος εἶναι εἰς θέσιν

κατὰ τῆς Ἑλλάδος), ἦτο ὁ ἐξωρατισμός τῶν πρώτευσσῶν του, Σούσαν, Βαβυλωνός, Ἐκβάταναν καὶ Περσπολίδος.

3. Τὸν θεόν. Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τοῦ θεοῦ τοῦ «δαίμονιου», τοῦ ἐνοστήτου αὐτοῦ ἢ τῆς ἐμπνεύσεως, ἢ ὀποια ἀπέκτεπεν ἀπὸ τοῦ κακῶν καὶ ὀθήγης πρὸς τὸ ἀγαθὸν τὸν Σωκράτην.

λος οὐδείς ἱκανὸς παραδοῦναι τὴν δύναμιν ἧς ἐπιθυμεῖς πλὴν ἐμοῦ, μετὰ τοῦ θεοῦ μέντοι. Νεωτέρω μὲν ὄν ὄντι σοι καὶ πρὶν τοσαύτης ἐλπίδος γέμειν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ εἶα ὁ θεὸς διαλέγεσθαι, ἵνα μὴ μάτην διαλεγόμενῃ νῦν δὲ 106 ἐφῆκε· νῦν γὰρ ἄν μου ἀκούσεις.

III. ΑΔ. Πολὺ γέ μοι, ὦ Σωκράτες, νῦν ἀποπότερος αὐ φαίνεται, ἐπειδὴ ἤρξω λέγειν, ἢ ὅτε οἰγῶν εἶπον· καίτοι σφόδρα γε ἦσθ' ἰδεῖν καὶ τότε τοιοῦτος. Εἰ μὲν ὄν ἐγὼ ταῦτα διανοοῦμαι ἢ μή, ὡς εἴποιε, διέγνωκας, καὶ ἐὰν μὴ φῶ, οὐδέν μοι ἔσται πλεον πρὸς τὸ πείθειν σε. Ἐπὲν εἰ δὲ ὅθ' ἰ δι τὰ μάλιστα ταῦτα διανοήμαι, πῶς διὰ σοῦ μοι ἔσται καὶ ἄνευ σοῦ οὐκ ἂν γένοιτο, εἶχεις λέγειν;

B ΣΩ. Ἄρα ἐρωτᾷς εἰ τίνα ἔχω εἰπεῖν λόγον μακρόν, οἷσος δὴ ἀκούειν εἴθισαι; Οὐ γὰρ ἔστι τοιοῦτον τὸ ἐμὸν· ἀλλ' ἐνδείξασθαι μὲν σοι, ὡς ἐγῶμαι, οἷός τ' ἂν εἴην ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, ἐὰν ἐν μόνον μοι ἐθέλης βραχὺ ὑπερηγήσαι.

ΑΔ. Ἄλλ' εἰ γε δὴ μὴ χαλεπὸν τι λέγεις τὸ ὑπερηγήμα, ἐθέλω.

ΣΩ. Ἡ χαλεπὸν δοκεῖ τὸ ἀποκρίνεσθαι τὰ ἐρωτώμενα;

ΑΔ. Οὐ χαλεπὸν.

ΣΩ. Ἀποκρίνου δὴ.

ΑΔ. Ἐρώτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὡς διανοούμενον σου ταῦτα ἐρωτῶ, ἂ C φημί σε διανοεῖσθαι;

ΑΔ. Ἔστω, εἰ βούλει, οὕτως, ἵνα καὶ εἰδῶ ὁ τι ἐρεῖς.

ΣΩ. Φέρε δὴ· διανοεῖ γάρ, ὡς ἐγὼ φημι, παριέναι συμβουλευέων Ἀθηναίους ἐντός οὐ πολλοῦ χρόνου· εἰ ὄν μέλλοντός σου ἵέναι ἐπὶ τὸ βῆμα λαβόμενος ἐροίμην· ὦ

1. Λόγον μακρόν. Ὁ Σωκράτης ἐνταῦθα κἀμὲν ὀμαινιγμόν ὡς πρὸς τοὺς σοφιστὰς, μὲ τὸς ὀποῖους ὁ Ἀλκιβιάδης ἠέσκατο νὰ συζητῆ περὶ πολιτικῆς.

νὰ σοῦ χορηγήσῃ τὴν δύναμιν ποῦ σὺ ποθεῖς, ἐκτός μόνον ἀπὸ ἐμένα, μὲ τὴν βοήθειαν βέβαια τοῦ θεοῦ. Ἐνόσω λοιπὸν ἦσουν ἀκόμη νεαρὸς, καὶ πρὶν ἀκόμη γεμίση (ὁ νοῦς σου) μὲ τόσα (μεγαλεπήβολα) σχέδια, στ' ἀλήθεια ὁ θεὸς δὲν μὲ ἀφῆγε, καθὼς μοῦ φαίνεται (δὲ, πολὺ καλά), νὰ συζητήσω μαζί σου, (καὶ τοῦτο) διὰ νὰ μὴ συζητῶ ἀσκόπως. Τώρα ἕμωσ ὁ θεὸς ἐπέτρεψε· διότι τώρα θὰ εἶσαι εἰς θέσιν νὰ μὲ ἀκούσης (καὶ νὰ μὲ καταλάβῃς).

III. ΑΔΚ. Ἀκόμη πολὺ πῶς παράξενος μοῦ φαίνεται τώρα, Σωκράτη, ἀπὸ τὴν στιγμὴ τοῦλάχιστον ποῦ ἀρχισες νὰ ὀμιλῆς, παρὰ τὸν καιρὸ ποῦ μὲ παρακολουθήσας σιωπήσας· παρ' ὄλον ὅτι καὶ τότε, βέβαια, φαίνουσιν πράγματι ὑπερβολικὰ παράδοξος, ἂν σὲ πρόσσεχε κανεῖς. Καὶ τώρα, ἂν μὲν λοιπὸν ἔχω κατὰ νοῦν αὐτὰ, ἢ δὲν ἔχω, καθὼς φαίνεται, τὸ διέγνωσες· κί· ἂν τυχὸν εἰπῶ ὅχι, δὲν θὰ μοῦ ἀπομείνῃ πᾶ τίποτε ἄλλο διὰ νὰ σὲ πείσω· ἂς εἶναι· ἂν ἕμωσ πράγματι ἔχω ὀβάλει στὸ μυαλό μου, ἰδίως αὐτὰ τὰ σχέδια, (δὲν μοῦ λές·) πῶς θὰ τὰ ἐπιτύχω μὲ τὴν συνδρομὴ σου, ἐνὼ χωρὶς ἐσένα θ' ἀποτύχουν; Ἡμπορεῖς νὰ μοῦ τὸ ἐξηγήσῃς αὐτό;

ΣΩΚΡ. Ἄραγε ἐρωτᾷς, μήπως ἔχω νὰ ἐκφωνήσω κανέναν μακρόν λόγον, σὰν ἐκείνους ποῦ εἶσαι συνηθισμένος ν' ἀκούς; Διότι αὐτὸ τοῦλάχιστον ἐγὼ δὲν τὸ συνηθίζω· ἀλλ' ἕμωσ, καθὼς ἐγὼ πιστεύω, θὰ ἦμουν ἱκανὸς νὰ σοῦ ἀποδείξω ὅτι ἔτσι εἶναι αὐτὰ, ἀρκεῖ μόνο νὰ θελήσῃς νὰ μοῦ κάμῃς μιὰ μικρὴ ἐκδούλευσι.

ΑΔΚ. Ἄν μόνον ἢ ἐκδούλευσις αὐτὴ ποῦ μοῦ ζητᾷς δὲν εἶναι τίποτε τὸ δύσκολον, εὐχαριστῶς, δέχομαι.

ΣΩΚΡ. Τί λές; τὸ ν' ἀποκρίνεσαι εἰς ἐρωτήσεις σου φαίνεται δύσκολον;

ΑΔΚ. Ὅχι. Καθόλου δύσκολον.

ΣΩΚΡ. Τότε λοιπὸν ἀποκρίνου.

ΑΔΚ. Ἐρώτα.

ΣΩΚΡ. Λοιπὸν, σ' ἐρωτῶ, ὡσὰν νὰ εἶχες εἰς τὸν νοῦν σου αὐτὰ ἀκριβῶς ποῦ ἐγὼ ἰσχυρίζομαι ὅτι σχεδιάζεις;

ΑΔΚ. Ἄς εἶναι κ' ἔτσι, ἀφοῦ τὸ θέλεις· διὰ νὰ μάθω κ' ἐγὼ ἐπὶ τέλους τι πρόκειται νὰ εἰπῆς.

ΣΩΚΡ. Ἄκου λοιπὸν. Ἐν πρώτοισ εἶχεις κατὰ νοῦν, καθὼς ἐγὼ ἰσχυρίζομαι, νὰ ἐμφανισθῆς, ἐντός ὀλίγου, ἀπὸ τοῦ βῆματος, διὰ νὰ δώσῃς τὴν γνώμην σου εἰς τοὺς Ἀθηναίους· ἂν λοιπὸν ἐγὼ, τὴν στιγμὴν ποῦ θὰ ἐπήγαγες ν' ἀνεβῆς εἰς

Αλκιβιάδῃ, ἐπειδὴ περὶ τίος Ἀθηναῖοι διανοοῦνται βουλεύεσθαι, ἀνίστασαι συμβουλευέσων; Ἄρ' ἐπειδὴ περὶ ὧν σὺ ἐπίστασαι βέλτιον ἢ οὗτοι; Τί ἂν ἀποκρίναιο;

D ΑΔ. Ἐγποίμ' ἂν ὀήπου, περὶ ὧν οἶδα βέλτιον ἢ οὗτοι.
ΣΩ. Περὶ ὧν ἄρ' εἰδὼς τυγχάνεις, ἀγαθὸς ξύμβουλος εἶ.

ΑΔ. Πῶς γὰρ οὖ;

ΣΩ. Οὐκοῦν ταῦτα μόνον οἶσθα, ἃ παρ' ἄλλων ἔμαθες ἢ αὐτὸς ἐξευθρες;

ΑΔ. Ποῖα γὰρ ἄλλα;

ΣΩ. Ἔστιν οὖν ὅπως ἂν ποτε ἔμαθες τι ἢ ἐξευθρες μήτε μανθάνειν ἐθέλων μήτε αὐτὸς ζητεῖν;

ΑΔ. Οὐκ ἔστιν.

ΣΩ. Τί δέ; Ἡθέλησας ἂν ζητῆσαι ἢ μαθεῖν ἃ ἐπίστασθαι ᾖ;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

[E ΣΩ. Ἄ ἄρα νῦν τυγχάνεις ἐπιστάμενος, ἦν χρόνος ὅτε οὐχ ἡγοῦ εἰδέναι;

ΑΔ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἄ γε μεμάθησας, σχεδόν τι καὶ ἐγὼ οἶδα· εἰ δέ τι ἐμὲ λέληθες, εἰπέ. Ἐμαθες γὰρ δὴ σὺ γε κατὰ μνήμην τὴν ἐμὴν γράμματα καὶ κισθαρίζεις καὶ παλαίειν· σὺ γὰρ δὴ αὐτεῖν γε ἤθελες μαθεῖν· ταῦτ' ἐστὶν ἃ σὺ ἐπίστασαι, εἰ μὴ πού τι μανθάνων ἐμὲ λέληθας· οἶμαι δέ γε, οὔτε νύκτωρ οὔτε μεθ' ἡμέραν ἐξῶν ἐνόηθες.

1. Ὁ Πλάτων εἰς τοὺς διαλόγους του κάμνει συχνὴν χρῆσιν τῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων· πῶς γὰρ τοῦ; πανυ μὲν οὖν, πάνυ γε, οὐ δῆτα, οὐ μέντοι, τί μὴν; πῶς δ' οὐ; ἔγωγος, ἐμοίγε, φαίνεται γε κλπ. Ἐάν ἡ εἰς τὴν νεοελληνικὴν ἀπόδοσιν τῶν φράσεων αὐτῶν γίνῃ κατὰ λέξιν, μόνον κακόμοιο καὶ ἀκατάληκτοι θὰ φαίνονται αἱ ἀπαντήσεις τοῦ Ἀλκιβιάδου. Διὰ τοῦτο ἀπεβίωσαν οὗτάρ κατὰ τὴν σημασίαν των, μὲ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν περισσότερον παραπλήσιαν ἀντιστοιχοῦν σημασίῃ. Ἐροῖας τὰ φέρε εἶ. Ἰθὲ εἴ, καθὼς καὶ τὰ.

2. Τί δέ; καὶ τί θαί; ἢ τί οὐ; τὸν Σωκράτους, τὰ ἀπεβίωσαν μετὰ τὰ ἀκριβῆς ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν νεοελληνικὴν ἐπιλομήνην «δὲν μοῦ λές», «γὰτὰ πέρ μου», «ἀκουσ οἰοῦνθ», «γὰτὰ ἰδοῦμε» κλπ.

τὸ βήμα, σ' ἐπιανα καὶ σ' ἐρωτοῦσα, «Ἀλκιβιάδῃ, γιὰ ποῖο ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου οἱ Ἀθηναῖοι πρόκειται νὰ συσκεφθοῦν, ἀνεβαίνεις εἰς τὸ βήμα διὰ νὰ σώσῃς τὴν γνώμην σου; Μήπως ἐπειδὴ πρόκειται διὰ ζήτηματα τὰ ὅποια σὺ κατέχεις καλύτερα ἀπὸ αὐτούς;» Τί θὰ (μοῦ) ἀπαντοῦσες; ΑΔΚ. Μὰ βέβαια, θὰ σοῦ εἰπα ὅτι (πρόκειται διὰ ζήτηματα) τὰ ὅποια γνωρίζω καλύτερα ἀπ' αὐτούς.

ΣΩΚΡ. Γιὰ ὅσα λοιπὸν τυχαίνει νὰ τὰ γνωρίζης, εἰσαι καὶ καλὸς σύμβουλος;

ΑΔΚ. Φυσικά'.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν γνωρίζεις αὐτὰ μόνον, ὅσα ἔμαθες ἀπὸ ἄλλους ἢ τὰ ἐπενευσες (μόνος σου);

ΑΔΚ. Ποῖα ἄλλα δηλαδῆ;

ΣΩΚΡ. Εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ ἐμάθαινες ἢ νὰ ἐπινοῦσες κάτι, ποῦ οὔτε νὰ τὸ διασχῆς ἤθελες, οὔτε καὶ σὺ ὁ ἴδιος τὸ ζητοῦσες (νὰ τὸ μάθης);

ΑΔΚ. Ἀδύνατον.

ΣΩΚΡ. Δὲν μοῦ λές; Ἡθέλησες ἄραγε ποτὲ σοῦ νὰ ἐπιζητήσης ἢ νὰ μάθης κάτι, ποῦ ἐπίστευες ὅτι τὸ ἤξευρες καλὰ;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Αὐτὰ λοιπὸν, ποῦ τώρα τυχαίνει νὰ κατέχης, ἦταν ποτὲ καμμιὰ ἐποχὴ, ποῦ δὲν πίστευες ὅτι τὰ ἤξευρες;

ΑΔΚ. Ὅθ' ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ ἦταν.

ΣΩΚΡ. Καὶ ὅμως, αὐτὰ ποῦ ἔχεις μάθει τοῦλάχιστον ἐσὺ, σάν νὰ τὰ ἤξευρω κάπως κ' ἐγώ (καὶ σὲ παρακαλῶ), ἀν τυχὸν μοῦ ἔχη διαφύγει τίποτα, νὰ μοῦ τὸ εἰπῆς. Σὺ δηλαδῆ, καθὼς ἐγὼ τοῦλάχιστον θυμοῦμαι, ἐδιδάχθης καὶ γράμματα καὶ κιθάρα καὶ παίξις καὶ γυμναστικῆ· διότι μὲ κανένα τρόπον δὲν ἤθελες νὰ μάθης νὰ παίξις αὐλὸν· αὐτὰ εἶναι ὅλα-ὅλα ποῦ ζεῦρεσαι, ἐκτός ἐάν ἔμαθες και τίποτ' ἄλλο, ποῦ διέφυγε τὴν προσοχὴν μου· πιστεύω ὅμως, τοῦλάχιστον, ὅτι δὲν μοῦ διέφυρες, ὁσάκις ἐβγαίνεις ἀπὸ τὸ σπίτι σου, οὔτε τὴν νύκτα οὔτε καὶ τὴν ἡμέρα.

3. Κατὰ τὸν Σωκράτην, ὁ Ἀλκιβιάδης δὲν ἠθέλησε νὰ μάθῃ νὰ παίξῃ αὐλὸν, διότι, ἐκτός ποῦ τὸ θέλωρει ἀνελεύθερον, ἐνόμιζε πῶς θὰ τὸν ἔκανεν ἀσχλημον ἄμα φοβόκεται τὰ μάγουλά του γὰ νὰ παίξῃ αὐλόν. Καὶ ὅμως ὁ ἄορις εἶπε «Περὶ βύρισιου καὶ Σοφοκλέους» ἔργον του ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης ἔμαθαν ἀλληγητικῶν, ὅχι ἀπὸ τὸν πρῶτον τυχετὰ δασκαλον, ἀλλ' ἀπὸ τὸν Πρόνομον, ὁ ὅποιος ἦτο περὶφρημος κατὰ τὴν ἐποχὴν του (Ἄθην. Δειπνοσοφ. IV 184 d).

ΑΑ. Ἐπὶ οὐ πεφοίτηκα εἰς ἄλλων ἢ τούτων.

107 IV. ΣΩ. Πότερον οὖν, ὅταν περὶ γραμμάτων Ἀθηναῖοι βουλευῶνται, πῶς ἂν ὀρθῶς γράφοιεν, τότε ἀναστήσει αὐτοῖς συμβουλευῶν ;

ΑΑ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ἐπὶ ὅταν περὶ κρονμάτων ἐν λύρα ;

ΑΑ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Οὐδὲ μὴν οὐδὲ περὶ παλαισμάτων γε εἰδῶσσι βουλευέσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ΑΑ. Οὐ μέντοι.

ΣΩ. Ὅταν οὖν περὶ τίνας βουλευῶνται ; Ὅθι γὰρ ποῦ ὅταν γε περὶ οἰκοδομίας.

ΑΑ. Οὐ δῆτα.

B ΣΩ. Οἰκοδόμος γὰρ ταῦτά γε σοῦ βέλτιον συμβουλεύσει.

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Οὐδὲ μὴν ὅταν περὶ μαντικῆς βουλευῶνται ;

ΑΑ. Οὐ.

ΣΩ. Μάντις γὰρ αὐτὰ ταῦτα ἔμεινον ἢ σὺ.

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Ἐάν τε γε σμικρὸς ἢ μέγας ἦ, ἐάν τε καλὸς ἢ αἰσχροῦς, ἔτι τε γενναῖος ἢ ἀγεννής.

ΑΑ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΣΩ. Εἰδότος γάρ, οἶμαι, περὶ ἐκάστου ἢ συμβουλῆ, καὶ οὐ πλουτοῦτος.

ΑΑ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΣΩ. Ἐπὶ ἂν τε πένης ἢ τε πλούσιος ἢ ὁ παραπῶν, οὐδὲν διοίσει Ἀθηναῖοις, ὅταν περὶ τῶν ἐν τῇ πόλει βουλευῶνται, πῶς ἂν ἐπιγίνοιεν, ἀλλὰ ζητοῦσιν ἱατρὸν εἶναι τὸν σύμβουλον.

ΑΑ. Εἰκότως γε.

ΣΩ. Ὅταν οὖν περὶ τίνας σκοπῶνται, τότε σὺ ἀνιστάμενος ὡς συμβουλευῶν ὀρθῶς ἀναστήσει ;

ΑΑΚ. Μὰ δὲν ἐφοίτησα σὲ κανένα ἄλλο σχολεῖο, ἐκτός ἂπ' αὐτὰ (ποῦ εἶπες).

IV. ΣΩΚΡ. Πότε λοιπόν, ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι συσκέπτονται περὶ γραμματικῆς, δηλαδὴ πῶς νὰ γράφουν ὀρθῶς, τότε θ' ἀνεβῆς σὺ στὸ βῆμα, γιὰ νὰ τοὺς δώσης τὴν γνώμην σου ;

ΑΑΚ. Ὅχι, πρὸς θεοῦ.

ΣΩΚΡ. Τότε μήπως ὅταν (συσκέπτονται) διὰ τὸ παίξιμον τῆς λύρας ;

ΑΑΚ. Καθόλου.

ΣΩΚΡ. Μὰ οὔτε συνηθίζου βέβαια οἱ Ἀθηναῖοι νὰ συσκέπτονται εἰς τὴν συνέλευσιν περὶ γυμναστικῶν ἀσκήσεων.

ΑΑΚ. Πράγματι ὄχι.

ΣΩΚΡ. Μὰ τότε διὰ ποῖον ζήτημα πρέπει νὰ συσκέπτονται, (ὅστε ν' ἀποφασίσῃς νὰ τοὺς εἰπῆς τὴν γνώμην σου) ; Διότι δὲν φαντάζομαι (νὰ τὸ κάνην αὐτὸ) ὅταν συζητοῦν τυχόν περὶ οἰκοδομικῆς.

ΑΑΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Διότι ἓνας ἀρχιτέκτων θὰ δώσῃ ὡς πρὸς τὰ ζητήματα αὐτὰ καλλύτερη γνώμη ἀπὸ σένα ;

ΑΑΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Οὔτε βέβαια ὅταν συσκέπτονται περὶ μαντικῆς ;

ΑΑΚ. Οὔτε.

ΣΩΚΡ. Διότι καὶ στὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ μάντις (θὰ συμβουλεύσῃ) καλλύτερα (διὰ τὰ ζητήματα τῆς μαντικῆς) παρὰ σὺ.

ΑΑΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἀδιάφορον βέβαια, ἂν αὐτὸς εἶναι κοντὸς ἢ ψηλός, ἢ ἂν εἶναι ὄρατος ἢ ἀσχημος, ἢ ἂν ἀκόμη, τέλος, κατάργεται ἀπὸ εὐγενῆ ἢ ἀπὸ ταπεινῆν οἰκογένειαν.

ΑΑΚ. Μὰ βέβαια.

ΣΩΚΡ. Διότι, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἢ συμβουλῆ διὰ κάθε ζήτημα πρέπει νὰ εἰδῆται ἀπὸ ἓναν εἰδικὸν κί' ὄχι ἀπὸ ἓναν πλούσιον.

ΑΑΚ. Φυσικῶ.

ΣΩΚΡ. Εἴτε πτωχὸς ἢ πλούσιος κί' ἂν εἶν' αὐτός, ποῦ εἶδεις τὰς συμβουλὰς, αὐτὸ δὲν θὰ ἐνδιαφέρῃ καθόλου τοὺς Ἀθηναίους, ὅταν συζητοῦν διὰ ζητήματα τῆς πόλεως, δηλαδὴ πῶς νὰ εἶναι ὑγιεῖς, ἀλλὰ ἀπαιτοῦν ἕως ὅσον οὐ συμβουλοῦσιν εἶναι ἱατροῦς.

ΑΑΚ. Φυσικῶ ἔτσι εἶναι.

ΣΩΚΡ. Διὰ ποῖον ζήτημα λοιπόν, ὅταν συσκέπτονται (οἱ Ἀθηναῖοι), (καὶ) σὺ τότε, ἀνεβαίνοντας εἰς τὸ βῆμα, θὰ ἐμφανισθῆς διὰ νὰ δώσης ὀρθὴν συμβουλὴν ;

ΑΑ. "Όταν περι τῶν ἐπιτηδίων πραγμάτων, ὦ Σώκρατες.
ΣΩ. Τῶν περι ναυπηγίας λέγεις, ὅποιας τινὰς χρῆ αὐ-
τοὺς τὰς ναῦς ναυπηγεῖσθαι ;

ΑΑ. Οὐκ ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ναυπηγεῖν γάρ, οἰμαι, οὐκ ἐπίστασαι. Τοῦτ' αἴ-
τιον ἢ ἄλλο τι ;

ΑΑ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο.

Δ ΣΩ. "Αλλὰ περι ποίων τῶν ἐπιτηδίων λέγεις πραγμάτων
δταν βουλευόμενται ;

ΑΑ. "Όταν περι πολέμου, ὦ Σώκρατες, ἢ περι εἰρήνης
ἢ ἄλλου του τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων.

ΣΩ. Ἄρα λέγεις, δταν βουλευόμενται, πρὸς τίνας χρῆ
εἰρήνην ποιεῖσθαι καὶ τίσι πολεμεῖν καὶ τίνα τρόπον ;

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Χρῆ δ' οὐχ οἷς βέλτιον ;

ΑΑ. Ναί.

Ε ΣΩ. Καὶ τότε ὅποτε βέλτιον ;

ΑΑ. Πάνν γε.

ΣΩ. Καὶ τοσοῦτον χρόνον ὅσον ἄμεινον ;

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ οὖν βουλευόμενοι Ἄθηναῖοι, τίσι χρῆ προσπα-
λαίειν καὶ τίσιν ἀροχειρίζεσθαι καὶ τίνα τρόπον, οὐ ἄμει-
νον ἢν συμβουλευοῖς ἢ ὁ παιδοτρίβης ;

1. Ὁ Πλάτων εἰς ὅλους γενικῶς τοὺς διαλόγους του χρησιμο-
ποιεῖ τὰ συγκριτικὰ τοῦ «ζαχῶδ», δηλ. τὰ κρείττων, βελτίων, ἀμεί-
νων, ἀναλόγως τῆς σημασίας τῆν ὅποῖαν συνεπέγεται ἡ χαρακτηριζο-
μένη ἔννοια. Ἐπειδὴ εἰς τὴν νεοελληνικὴν ὀμιλουμένην συνήθως γλωσ-
σαν δὲν κἀμινον διακρίσιν, ἀλλὰ χρησιμοποιοῦμεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον τὸν ἄρον «καλύτερος» εἰς ἕλας γενικῶς τὰς περιπτώσεις, διὰ
τοῦτο κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὡς ἄνω συγκριτικῶν χρησιμοποιοῦμεν
τὰς ἑξῆς ἀντιστοιχοῦς σημασίας :

α') **Βελτίων** : σημαίνει καλλύτερος ἐπὶ ἠθικῆς σημασίας, προκει-
μένου δηλαδὴ περι ἀρετῆς, καθὼς καὶ ὠφελιμώτερος ἐπὶ ὠφελιμότη-
τος. Τὸ ἀντίθετον τοῦ βελτίων εἶναι **χεῖρον**.

β') **Ἀμείνων** : σημαίνει ἰκανώτερος, σπουδαιότερος, γενναϊότε-
ρος, ἀσκητικώτερος. Τὸ ἀντίθετον του εἶναι **φαιλύτερος**.

γ') **Κρείττων ἢ κρείσσων** : τίθεται μᾶλλον ἐπὶ σωματικῆς δυνά-

ΑΔΚ. Μὰ δταν (συσκέπτονται) διὰ τὰς ὑποθέσεις των,
Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Ἐννοεῖς δηλαδὴ (ὑποθέσεις) τὰς σχετικὰς με-
τὴν ναυπηγίαν, ἐπὺς π.χ. πῶς, πᾶνω κάτω, πρέπει νὰ ναυ-
πηγοῦν τὰ πλοῖα (τους) ;

ΑΔΚ. Ἀσφαλῶς ὄχι, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Γιατὶ μοῦ φαίνεται πὸς δὲν ξεῦρεις νὰ ναυπη-
γῆς (πλοῖα) αὐτοὺς εἶναι ὁ λόγος ; ἢ τίποτ' ἄλλο ;

ΑΔΚ. Ὅχι· αὐτοὺς καὶ μόνον.

ΣΩΚΡ. Μὰ τότε περι ποίων ἰδικῶν τους πραγμάτων
ἐννοεῖς ὅτι πρέπει νὰ συσκέπτονται ;

ΑΔΚ. Ὅταν πρόκειται περι πολέμου π.χ., Σωκράτη, ἢ
περι εἰρήνης, ἢ περι κάποιο ἄλλου (παρομοιοῦ), ἀπὸ τὰ
ζήτηματα τῆς πολιτείας.

ΣΩΚΡ. Ἐννοεῖς μῆπως, δταν συζητοῦν, πρὸς ποίους
πρέπει νὰ κλείσουν εἰρήνην, καὶ πρὸς ποίους νὰ κηρύξουν
πόλεμον, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον (πρέπει νὰ τὰ κάμουν
αὐτὰ) ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Μὰ δὲν πρέπει (νὰ τὰ κάμουν αὐτὰ) με ἑκείνους
ποῦ εἶναι εὐκολώτερον ;¹

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Καὶ τότε, δταν εἶναι ἐθνοικώτερος ;

ΑΔΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Καὶ ἐπὶ τῶσον χρόνον, ὅσον εἶναι συμφερότερον ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἐὰν λοιπὸν οἱ Ἄθηναῖοι συνεσκέποντο τυχὸν
με ποίους πρέπει νὰ καλεῖσθαι καὶ νὰ ἀροχειρίζονται² (νὰ
χειροτραβιῶνται) καὶ κατὰ ποῖον τρόπον, οὐ θὰ δώσης κα-
λυτέραν γνώμην, ἢ ὁ γυμναστή ;

μεως καὶ σημαίνει δυνατώτερος σωματικῶς, ἰσχυρότερος φυσικῶς
ἐπικρατέστερος. Τὸ ἀντίθετόν του εἶναι ἥττων.

2. **Ἀροχειρίζομαι**. Εἶδος πυγμαχίας, ἢ ἐλευθέρως πάλης, κατὰ
τὴν ὅποῖαν ἕνας δὲν εἶχαν τὸ δικαίωμα οἱ καλαισται νὰ ἀγκυλιῶσθαι
ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἀλλὰ μόνον ἐπιάνοντο ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν
τους. Ὁ Σωκράτης φέρει παράδειγμα εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην τὴν γυ-
μναστικὴν καὶ τὴν μοσικινῆν, τὰ ὅποια τοῦ εἶναι γνώριμα, καθῶσον
εἰς αὐτὰ ἠσχόηθι ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας. Ὁ Σωκράτης τονίζει
τὴν ἀντιδιαστολὴν μεταξὺ γυμναστικῆς καὶ πάλης καὶ ἀροχειρισμοῦ
ἀφ' ἑνὸς, καὶ μοσικινῆς καὶ ἄρματος καὶ καθαρισμοῦ ἀφ' ἑτέρου.

ΑΔ. Ὁ παιδοτρέβης δῆπου.

ΣΩ. Ἐχεις οὖν εἰπεῖν, πρὸς τί βλέπων ὁ παιδοτρέβης συμβουλευσάειν οἷς δεῖ προσπαλαίειν καὶ οἷς μὴ, καὶ ὅποτε καὶ ὄντινα τρόπον; Λέγω δὲ τὸ τοῖονδε· ἄρα τούτοις δεῖ προσπαλαίειν, οἷς βέλτιον, ἢ οὐ;

ΑΔ. Ναί.

108 ΣΩ. Ἄρα καὶ τοσαῦτα ὄσα ἄμεινον;

ΑΔ. Τοσαῦτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τόθ' ὄτ' ἄμεινον;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν καὶ τὸν ἄδοντα δεῖ καθαρίζειν ποτὲ πρὸς τὴν φθῆν καὶ βαίνειν;

ΑΔ. Δεῖ γάρ.

ΣΩ. Οὐκοῦν τόθ' ὄποτε βέλτιον;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ τοσαῦτα ὄσα βέλτιον;

ΑΔ. Φημί.

V. ΣΩ. Τί οὖν; Ἐπειδὴ βέλτιον μὲν ὀνόμαζες ἐπ' B ἄμφοτέροις, τῷ τε καθαρίζειν πρὸς τὴν φθῆν καὶ τῷ προσπαλαίειν, τί καλεῖς τὸ ἐν τῷ καθαρίζειν βέλτιον, ὥσπερ ἐγὼ τὸ ἐν τῷ παλαίειν καλῶ γυμναστικόν· οὐ δ' ἐκεῖνο τί καλεῖς;

ΑΔ. Οὐκ ἔννοῶ.

ΣΩ. Ἄλλὰ πειρῶ ἐμὲ μιμεῖσθαι. Ἐγὼ γάρ που ἀπεκρινάμην τὸ διὰ παντός ὀρθῶς, ἔχον, ὀρθῶς δὲ δῆπου, ἔχει τὸ κατὰ τὴν τέχνην γιγνόμενον· ἢ οὐ;

ΑΔ. Ναί.

1. Ὁ Πλάτων θεωρεῖ ὡς τὴν κυριωτέραν καὶ πλεον ὀφελίμων ἐκπαιθεῖσιν τῶν νέων τὴν γυμναστικὴν, τὴν μουσικὴν καὶ τὴν γραμματικὴν. Τὰ ἄλλα, τὰ ὅποια ἀνάβαιναν οἱ νέοι τῆς ἀποχρῆς ἀκείνης, πυγμαχίαν, χορὸν κλπ., δὲν τὰ ἐγκαίρειν ὁ Πλάτων· κυρίως ὅμως εἶναι κακηγορημένους ἄχθρός τῆς ῥητορικῆς καὶ τῶν σοφιστῶν, οἱ ὅποιοι κατώρθωναν ἐτὸν ἥσσανα λόγον κρείττους ποιεῖν, δηλαδὴ νὰ κἀνωον τὴν ἡμέρα νύκτα καὶ νὰ παρουσιάζουν τὸ μαῦρο ἄσπρο.

ΑΔΚ. Ὁ γυμναστής βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ἡμπορεῖς λοιπὸν νὰ μοῦ εἰπῆς, τί ἔχων ὄπ' ὅμην του ὁ γυμναστής θὰ συνεβούλευε μὲ ποίους πρέπει νὰ παλεύουν καὶ μὲ ποίους νὰ μὴν παλεύουν, καὶ πότε (πρέπει νὰ παλεύουν) καὶ κατὰ ποῖον τρόπον; Ἐννοῶ δηλαδὴ τὸ ἐξῆς; ἄραγε πρέπει νὰ παλεύουν μὲ αὐτοὺς ποὺ εἶναι εὐκολώτερον ἢ ὄχι;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε καὶ ἐπὶ τόσον (χρόνον) ὅσον θὰ εἶναι σκοπιμώτερον;

ΑΔΚ. Ἐπὶ τόσον (χρόνον).

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν καὶ τότε (νὰ παλεύουν), ὅταν εἶναι εὐνοϊκώτερον;

ΑΔΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Χωρὶς ἄλλο ὅμως, καὶ ἐκεῖνος ποὺ τραγουδεῖ, πρέπει νὰ παίζῃ ποὺ καὶ ποὺ τὴν κιθάρα σύμφωνα μὲ τὸν σκοπὸ τοῦ τραγουδιοῦ, καὶ νὰ χορεύῃ (σύμφωνα μὲ τὸν ρυθμὸ);

ΑΔΚ. Βέβαια· ἔτσι πρέπει.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν καὶ τότε (νὰ παίζῃ) ὅταν εἶναι καλύτερα;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Καὶ ἐπὶ τόσον (χρόνον) ὅσον εἶναι σκοπιμώτερον;

ΑΔΚ. Μάλιστα.

V. ΣΩΚΡ. Τί λοιπὸν; Ἐφόσον ὀνόμαζες μὲν κάποιο πρᾶγμα καλύτερον προκειμένου διὰ τὰ δύο, δηλαδὴ καὶ διὰ τὸ παίζεσθαι τῆς κιθάρας, σύμφωνα μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ τραγουδιοῦ, καὶ διὰ τὴν πάλην, τί ὀνομάζεις «καλύτερον» ὡς πρὸς τὸ παίζεσθαι τῆς κιθάρας; ὅπως π.χ. ἐγώ, τὸ (καλύτερον ποὺ ἐνυπάρχει) εἰς τὴν πάλην τὸ ὀνομάζω γυμναστικόν· οὐ ὅμως τί τὸ ὀνομάζεις ἐκεῖνο;

ΑΔΚ. Δὲν σὲ καταλαβαίνω.

ΣΩΚΡ. Γιὰ προσπάθησος νὰ μιμηθῆς ἐμένα. Διότι ἐγὼ ἀπήντησα, μοῦ φαίνεται, ὅτι (καλύτερον εἶναι) αὐτὸ ποὺ εἶναι σωστὸ, δι' ὅλα (τὰ πράγματα) γενικῶς· δηλαδὴ ὅτι γίνεται σύμφωνα μὲ τὴν τέχνην, αὐτὸ εἶναι· καὶ τὸ σωστὸ ἢ ὄχι;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩ. Ἡ δὲ τέχνη οὐ γυμναστική ἦν ;

ΑΛ. Πῶς δ' οὐ ;

C ΣΩ. Ἐγὼ δ' εἶπον τὸ ἐν τῷ παλαιῶν βέλτιον γυμναστικόν.

ΑΛ. Εἶπες γάρ.

ΣΩ. Οὐκοῦν καλῶς ;

ΑΛ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Ἴθι δὴ καὶ σὺ—πρέπει γὰρ ἄν που καὶ σοὶ τὸ καλῶς διαλέγεσθαι—εἰπέ πρῶτον, τίς ἡ τέχνη ἧς τὸ κωθαρίζειν καὶ τὸ ἔθειν καὶ τὸ ἐμβαίνειν ὀρθῶς ; Συνάπασα τίς καλεῖται ; [Ὀῦπω δύνασαι εἰπεῖν ;

ΑΛ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄλλ' ὧδε πειρῶ τίνας αἱ θεαὶ ὧν ἡ τέχνη ;

ΑΛ. Τὰς Μούσας, ὧ Σώκρατες, λέγεις ;

D ΣΩ. Ἐγώ γε. Ὅρα δὴ· τίνα ἀπ' αὐτῶν ἐπωνυμίαν ἡ τέχνη ἔχει ;]

ΑΛ. Μουσικήν μοι δοκεῖς λέγειν.

ΣΩ. Λέγω γάρ. Τί οὖν τὸ κατὰ ταύτην ὀρθῶς γινόμενόν ἐστιν ; Ὅσοι ἐκεῖ ἐγὼ σοὶ τὸ κατὰ τὴν τέχνην ἔλεγον ὀρθῶς, τὴν γυμναστικήν, καὶ σὺ δ' οὖν οὕτως ἐνταῦθα τί φῆς ; Πῶς γίνεσθαι ;

ΑΛ. Μουσικῶς μοι δοκεῖ.

ΣΩ. Εὖ λέγεις. Ἴθι δὴ, καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμῆν βέλτιον καὶ τὸ ἐν τῷ εἰρήνῃ ἄγειν, τοῦτο τὸ βέλτιον τί ὀνομάζεις ; Ὅσοι ἐκεῖ ἐφ' ἐκάστω ἔλεγες τὸ ἄμεινον, οὗτοι μουσικώτερον, καὶ ἐπὶ τῷ ἔτερω, οὗτοι γυμναστικώτερον· πειρῶ δὴ καὶ ἐνταῦθα λέγειν τὸ βέλτιον.

1. Αἱ Μούσαι, θεγατέρας τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, εἶναι κυρίως θεότητες τῆς μνήμης (ἔξ οὗ καὶ ἀπακτίσθη ἡ μητέρα τῶν). Κατὰ τὸν Ἡσίοδον (Θεογον. 38) γνωρίζουσι «τὰ τ' ἄνθια, τὰ τ' ἀσόμενα, πρὸ τ' ἄνθια» (δσα ὑπάρχουν, δσα ἄν ὑπάρξουν καὶ δσα ὀψήρξουν), καθὼς καὶ κατὰ τὸν Ὀμηρον ('Ιλιάδ. Β 485) «ἐμεις γὰρ θεαὶ ἐστέ, πάρα τὲ τ' ἴστε τε πάντα». Ἀρχικῶς φαίνεται νὰ ἴσαν νῦμφαι τῶν πηγῶν καὶ ποταμῶν, ὅπως δείχνουν τὰ ὀνόματά τῶν : Νειάδ, Ἀσοπεία, Ἀχελοῦς ('Ἐπιχάριος καὶ ἄλλοι ποιεῖται), ἀργότερα δὲ ἔλαβον τὰ τελειωτικὰ τῶν ὀνομάτων : Κλειά, Εὐτέρπη, Θά-

ΣΩΚΡ. Καὶ ἡ τέχνη (αὐτὴ) δὲν (εἴπαμε δτι) ἦταν ἡ γυμναστική ;

ΑΛΚ. Βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ἐγὼ δὲ τὸ «καλύτερον» σχετικῶς μὲ τὴν πάλην τὸ ὀνόμασα γυμναστικόν.

ΑΛΚ. Πράγματι ἔτσι τὸ ὀνόμασες.

ΣΩΚΡ. Ὅστε καλὰ τὸ εἶπα ;

ΑΛΚ. Ἐτσι μοῦ φαίνεται τοῦλάχιστον.

ΣΩΚΡ. Ἐμπρὸς λοιπὸν τώρα καὶ σὺ—διότι τὸ νὰ συζητῆς ὠραία, θὰ σοῦ ταιριάξῃ κάπως καὶ σένα—γιά πές μου, πρῶτον, ποῖα εἶναι ἡ τέχνη στὴν ὁποῖαν περιλαμβάνονται τὸ νὰ παίζῃ κανεὶς κιθάρα, καὶ τὸ νὰ τραγουδῇ καὶ νὰ χορεύῃ, ὅπως πρέπει ; Ὅλη αὐτὴ μαζὶ (ἡ τέχνη) πῶς λέγεται (μὲ μιὰ λέξι) ; [δὲν ἠμπορεῖς ἀκόμα ν' ἀπαντήσης ;

ΑΛΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Γιὰ δοκιμασοῦ ὁμοῦ ὡς ἐξῆς : ποῖα εἶναι αἱ θεαὶ ποὺ προστατεύου τὴν τέχνην ;

ΑΛΚ. Ἐνοεῖς μήπως τὰς Μούσας ἢ, Σωκράτη ;

ΣΩΚΡ. Μάλιστα· αὐτὲς ἐνοῶ· πρόσθε τώρα· ποῖαν ἐπωνυμίαν ἔχει πάρει ἡ τέχνη ἀπ' αὐτὲς ;]

ΑΛΚ. Μοῦ φαίνεται πῶς ἐνοεῖς τὴν μουσικήν.

ΣΩΚΡ. Αὐτὴν ἐνοῶ δά. Ποῖο λοιπὸν εἶναι αὐτὸ ποὺ γίνεται ὀρθῶς σύμφωνα μὲ (τὴν τέχνην) αὐτὴν ; νά ! ὅπως ἐγὼ ἀκριβῶς σοῦ εἶπα πρὸ ἀλίγου, αὐτὸ ποὺ γίνεται ὀρθῶς, σύμφωνα μὲ τὴν τέχνην ἐκείνην, (δηλαδὴ) τὴν γυμναστικήν, ἔτσι καὶ σὺ λοιπὸν, τί λέγεις ὁμοῦ ὡς δι' αὐτὸ ἐδῶ ; Πῶς λὲς νὰ γίνεται ;

ΑΛΚ. Μουσικῶς, μοῦ φαίνεται.

ΣΩΚΡ. Καλὰ τὸ εἶπες· ἐμπρὸς λοιπὸν, κι' αὐτὸ τώρα ποὺ εἶναι «καλύτερον» ὅταν κάνουμε πόλεμον, καθὼς καὶ τὸ (εὐνοϊκώτερον) ὅταν ἔχωμεν εἰρήνην, αὐτὸ τὸ «καλύτερον» πῶς τὸ ὀνομάζεις ; (νά ! ἀκριβῶς ὅπως προηγουμένως προκειμένου διὰ κάθε μίαν (ἀπὸ τὰς τέχνας) εἶπες ὅτι τὸ «καλύτερον» (εἰς τὴν μίαν μὲν) εἶναι τὸ μουσικώτερον, εἰς τὴν ἄλλην δὲ τὸ γυμναστικώτερον. Προσπάθησε λοιπὸν νὰ (μοῦ) ὀνομάσης καὶ ἐδῶ τὸ «καλύτερον».

λεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ἐρατώ, Πολύμνια, Οὐρανία καὶ Καλλιόπη, ἡ ὁποία ἔθεσπεροτο καὶ ἡ σπουδαιότερα κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς τῆς ἐπικῆς ποιήσεως, αὐτὴν δὲ ἐπικαλεῖται καὶ ὁ Ὀμηρος εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἐπῶν τῶν.

ΑΔ. Ἄλλ' οὐ πᾶν ἔχω.

ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι αἰσχρὸν γε, εἰ μὲν τίς σε λέγοντα καὶ συμβουλευόντα περὶ οὐτίων, οὐ βέλτιον τὸδε τοῦδε καὶ νῦν καὶ τοσοῦτον, ἔπειτα ἐρωτήσῃ, τί τὸ ἄμεινον λέγεις, ὢ Ἀλκιβιάδῃ; Περὶ μὲν τούτων ἔχειν εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἄλλο ἄλλοτερον, καίτοι οὐκ προσποιεῖται λατρός εἶναι· περὶ δὲ οὐ προσποιεῖ ἐπιστήμων εἶναι καὶ συμβουλευόμενος ἀνιστάμενος ὡς εἰδώς, τούτου δέ, ὡς ἔοικας, πέρι ἐρωτηθεὶς ἐὰν μὴ ἔχης εἰπεῖν, οὐκ αἰσχύνει; Ἡ οὐκ αἰσχρὸν φαίνεται;

ΑΔ. Πάνν γε.

ΣΩ. Σκόπει δὴ καὶ προθυμοῦ εἰπεῖν, πρὸς τί τείνει τὸ ἐν τῷ εἰρήνῃ τε ἄγειν ἄμεινον καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν οὐ δεῖ;

ΑΔ. Ἀλλὰ σκοπεῖν οὐ δύναμαι νοῆσαι.

ΣΩ. Οὐδ' οἶσθα, ἐπειδὴν πόλεμον ποιώμεθα, τί ἐγκαλοῦντες ἀλλήλους πάθῃμα ἐρχόμεθα εἰς τὸ πολεμεῖν, καὶ ὅτι αὐτὸ ὀνομάζοντες ἐρχόμεθα;

ΑΔ. Ἔγωγε, οὐκ ἐξαπατάμενοι τι ἢ βιαζόμενοι ἢ ἀποστερούμενοι.

ΣΩ. Ἔχε· πῶς ἕκαστα τούτων πάσχοντες; Πειρωθ' εἰπεῖν, τί διαφέρει τὸ ὄδε ἢ ὠδε.

ΑΔ. Ἡ τὸ ὠδε λέγεις, ὢ Σώκратες, τὸ δικαίως ἢ τὸ ἰδίως;

ΣΩ. Αὐτὸ τοῦτο.

ΑΔ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτο γε διαφέρει ὅλον τε καὶ πᾶν.

ΣΩ. Τί οὖν; Ἀθηναίους οὐ πρὸς ποτέρους συμβουλευσεις πολεμεῖν, τοὺς ἀδικούντας ἢ τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας;

ΑΔΚ. Μὰ δὲν θὰ τὰ καταφέρω.

ΣΩΚΡ. Τί ἐντροπὴ θὰ εἶναι ἄνθρωπος, ἂν κανεῖς, τὴν στήλην ποῦ θὰ σ' ἄκουε νὰ ὁμιλῆς καὶ νὰ εἰδῆς γνῶμας διὰ τρέφῃμα (αἴφνης), δηλαδὴ οὐ τοῦτο εἶδη εἶναι· ὀφελιμώτερον ἀπὸ ἐκεῖνο, καὶ οὐ τῶρα εἶναι στὸν καιρὸν του, καὶ πόσον πρέπει νὰ τρώῃ κανεῖς ἀπ' αὐτό, σ' ἐρωτοῦσε τυγόν, «Ἀλκιβιάδῃ, ποῖο θεωρεῖς τὸ «σκοπιμώτερον»; Καὶ δι' αὐτὰ μὲν εἶσαι εἰς θέσιν νὰ εἰπῆς ποῖο εἶναι τὸ «γυγιμώτερον» ἂν καὶ δὲν προβάλλεις ἀξιώσεις οὐκ εἶσαι λατρός, δι' ἐκεῖνο ἄνθρωπος, διὰ τὸ ὅποιον λοχυρίζεσαι οὐκ εἶσαι κατέχεις τελείως, καὶ μάλιστα οὐκ πρόκειται ν' ἀνεθῆς καὶ στὸ βῆμα διὰ νὰ δώσῃς τὴν γνώμην σου, ὡς εἰδικός, λοιπὸν ἂν ἀκριβῶς δι' αὐτὸ τὸ ζήτημα ἐρωτηθῆς, καθὼς δὲ εἶναι πλέον ἢ βέβαιον δὲν θὰ εἶσαι εἰς θέσιν ν' ἀπαντήσῃς, δὲν θὰ ἐντραπήσῃς; Ἡ μήπως δὲν τὸ θεωρεῖς ἐντροπὴν αὐτό;

ΑΔΚ. Καὶ μεγάλην μάλιστα.

ΣΩΚΡ. Συλλογίσου λοιπὸν καὶ δεῖξέ μοι πῶς νὰ εἰπῆς πρὸς ποῖον σκοπὸν ἀποβλέπει τὸ «σκοπιμώτερον» ποῦ ἐνυπάρχει εἰς τὸ νὰ ἔχωμεν εἰρήνην, καθὼς καὶ εἰς τὸ νὰ κάνομεν πόλεμον, μὲ ὅποιους συμφέροι;

ΑΔΚ. Ὅσον κι' ἂν σκεφθῶ, δὲν ἢ μπορῶ νὰ τὸ εὔρω.

ΣΩΚΡ. Μὰ τί; οὐτε αὐτὸ δὲν τὸ εὔρω; Ὅταν (δηλαδὴ) κάμνομεν πόλεμον, ποῖα κατηγορία εἶναι ἐκείνη, ποῦ ἐπιρρίπτοντες οἱ μὲν στοὺς δέ, φθάνομεν ἕως τὸν πόλεμον; Καὶ πῶς τὸ ὀνομάζομεν αὐτὸ ποῦ μᾶς ἐξώθει εἰς τὰ ἄκρα;

ΑΔΚ. Αὐτὸ μάλιστα· τὸ γνωρίζω (ἐπιρρίπτομεν τὴν κατηγορίαν) οὐκ εἶπεν ἐξηπατήθημεν εἰς κάτι, ἢ οὐκ ἐξεβιάσθημεν, ἢ οὐκ ἀπεστερήθημεν (ἀπὸ κάτι).

ΣΩΚΡ. Στάσου· κατὰ ποῖον τρόπον τὰ ἔχομεν πάθει τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ; Προσπάθησε νὰ εἰπῆς, κατὰ τί διαφέρει (τὸ νὰ παθαίνουμε τὰ πράγματα αὐτὰ) κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον;

ΑΔΚ. Αὐτὸ τὸ «κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον» τὸ ἔνοος εἶναι, Σωκράτη, μήπως (τὸ νὰ τὰ παθαίνουμε) δικαίως ἢ ἀδίκως; ΣΩΚΡ. Ἀκριβῶς αὐτὸ (ἔνοος).

ΑΔΚ. Ἐν τούτοις ἄνθρωπος αὐτὸ διαφέρει τελείως καὶ καθ' ὅλον τρόπον.

ΣΩΚΡ. (Ὡστε) τί λοιπὸν; οὐκ ἐναντίον ποῖων ἀπὸ τοῦ δύο θὰ συμβουλεύσῃς τοὺς Ἀθηναίους νὰ κάνομεν πόλεμον ἐναντίον ἐκείνων ποῦ ἀδικοῦν, ἢ ἐναντίον ἐκείνων ποῦ ἔνεον γοῦν μὲ δικαιοσύνην;

ΑΔ. Δεινὸν τοῦτο γε ἐρωτᾷς· εἰ γὰρ καὶ διανοεῖται τις ὧς δεῖ πρὸς τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας πολεμεῖν, οὐκ ἂν ὁμολογήσειε γε.

ΣΩ. Οὐ γὰρ νόμιμον τοῦθ', ὡς ἔοικεν.

ΑΔ. Οὐ δῆτα· οὐδὲ γε καλὸν δοκεῖ εἶναι.

ΣΩ. Πρὸς ταῦτ' ἄρα καὶ σύ, τὸ δίκαιον, τοὺς λόγους ποιήσει ;

ΑΔ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν, ὃ νῦν δὴ ἐγὼ ἤρῳτων βέλτιον πρὸς τὸ πολεμεῖν καὶ μὴ, καὶ οἷς δεῖ καὶ οἷς μὴ, καὶ ὅποτε καὶ μὴ, τὸ δικαιότερον τυγχάνει ὄν ; Ἡ οὐ ;

ΑΔ. Φαίνεται γε.

Δ) VI. ΣΩ. Πῶς οὖν, ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη ; Πότερον σαυτὸν λέληθας εἶ οὐκ ἐπίστασαι τοῦτο, ἢ ἐμὲ ἔλαθες μανθάνων καὶ φοιτῶν εἰς διδασκάλου, ὅς σε ἐδίδασκε διαγιγνώσκων τὸ δικαιότερόν τε καὶ ἀδικώτερον ; Καὶ τίς ἐστιν οὗτος ; Φράσον καὶ ἐμοί, ἵνα αὐτῷ φοιτητὴν προξενήσης καὶ ἐμὲ.

ΑΔ. Σκόπηεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ὃν ἐγὼ ἤκιστ' ἂν ἐπιροκῆσαιμι· ἀλλ' εἴπω ἔχεις, εἰπὲ τίς ἐστιν.

ΑΔ. Τί δ', εἰ μὴ ἔχω ; Οὐκ ἂν οἶμι με ἄλλως εἰδέναι περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδικῶν ;

ΣΩ. Ναί, εἴ γε εὐροῖς.

ΑΔ. Ἄλλ' οὐκ ἂν εὐρεῖν με ἤγει ;

ΣΩ. Καὶ μάλα γε, εἰ ζητήσῃς.

ΑΔ. Εἴτα ζητήσοι οὐκ ἂν οἶμι με ;

1. Ὁ Σωκράτης ὀρκίζεται εἰς τὸν φίλιον Δία· ὃ ἔρκος εἶναι συνήθους· ἀπαντᾷ εἰς τὸν Φαίδρον (234 B), Εὐθύφρονα (6 B), Γοργίαν (519 B) καὶ ἄλλαχού.

ΑΔΚ. Πολὺ περίεργη (ἀλήθεια) ἡ ἐρώτησίς σου αὕτη· διότι ἔστω καὶ ἂν κανεῖς ἔχεις κατὰ νοῦν ὅτι πρέπει γὰρ πολεμῆσαι ἐναντίον ἐκείνων ποὺ τηροῦν τὴν δικαιοσύνην, ποτὲ δὲν θὰ τὸ ὁμολογήσῃς βέβαια.

ΣΩΚΡ. Μὰ δὲν εἶναι κἄν οὕτε νόμιμον αὐτὸ, καθὼς φαίνεται.

ΑΔΚ. Βέβαια ἔχει· οὕτε καὶ τίμιον τοῦλάχιστον δὲν φαίνεται γὰρ εἶναι.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν καὶ σύ, σύμφωνα μὲ αὐτά, δηλαδὴ μὲ τὸ δίκαιον, θὰ ὁμιλήσῃς ;

ΑΔΚ. Κατ' ἀνάγκη.

ΣΩΚΡ. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ «καλύτερον», τοῦ ὁποῦ (τὴν ὀνομασίαν) σ' ἐρωτοῦσα ἐγὼ τώρα μάλις πρὸ δλίγου, (αὐτὸ τὸ «καλύτερον» ποὺ μάς λέγει) γὰρ κάνωμεν πόλεμον ἢ γὰρ μὴ κάνωμεν, καὶ ἐναντίον τίνων πρέπει καὶ ἐναντίον τίνων δὲν πρέπει (γὰρ κάνωμεν πόλεμον) καὶ πότε (εἶναι εὐκαιρία γὰρ πολεμῆσωμεν) καὶ πότε ἔχει, αὐτὸ τυχαίνει γὰρ εἶναι (ἄλλο τίποτε, ἐκτός ἀπὸ τοῦ γὰρ εἶναι) τὸ δικαιότερον ; ἢ μήπως ἔχει ;

ΑΔΚ. Ἔτσι φαίνεται τοῦλάχιστον.

VI. ΣΩΚΡ. Πῶς λοιπὸν, ἀγαπητὲ Ἀλκιβιάδη ; Τί ἀπ' τὰ δύο (συμβαίνει) ; Σὺ δὲν ἀντελήφθης ὅτι δὲν τὸ γνωρίζεις αὐτὸ, ἢ μήπως ἐδιδάσκεις καὶ ἐφοιτοῦσες κρυφὰ ἀπὸ μένα σὲ κανέναν δάσκαλον, ὃ ὅποτος σὲ ἐμάθεινε γὰρ διακρίνης τὸ δικαιότερον ἀπὸ τὸ ἀδικώτερον ; Καὶ ποῖος εἶναι αὐτός ὃ δάσκαλος ; Πές τον μου κ' ἐμένα, γιὰ γὰρ τοῦ προμηθεύσης κ' ἐμένα ἐπίσης ὡς μαθητὴν του.

ΑΔΚ. Σωκράτη, κοροϊθεύεις.

ΣΩΚΡ. Ὁχι· μὰ τὸν προστάτην (θεὸν) τῆς φιλίας· καὶ τῆς δικῆς μου καὶ τῆς δικῆς σου, σὸ δὲν ὄνομα τοῦ ὁποῦ ποτὲ δὲν θὰ ὀρκιζόμενον ψέμματα· μ' ἂν στ' ἀλήθεια ἤμπορῆς, πές μου, ποῖος εἶναι ;

ΑΔΚ. Τί θὰ γίνῃ ὅμως, ἂν δὲν ἤμπορῶ ; Δὲν μὲ θεωρεῖς δηλαδὴ ἀξίον γὰρ ἔχω μάθει καὶ κατ' ἄλλον τρόπον περὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀδικῶν ;

ΣΩΚΡ. Ναί· ἐφόσον τοῦλάχιστον θὰ τὰ ἐπετύχαιες.

ΑΔΚ. Μήπως δὲν μὲ θεωρεῖς ἱκανὸν ἐμένα γὰρ τὰ πετύχω ;

ΣΩΚΡ. Καὶ πολλὸ μάλιστα, ἂν ἐγύρευες (γὰρ εὐρηξῇς).

ΑΔΚ. Κ' ἔπειτα νομίζεις πῶς ἐγὼ δὲν εἶμαι εἰς θέσιν γὰρ ψέξω ;

ΣΩ. Ἐγώ γε, εἰ οἰηθείης γε μὴ εἰδέναι.

ΑΛ. Ἐἴτα οὐκ ἦν δὲ ἔχον οὕτως ;

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. Ἐχεις οὖν εἰπεῖν τοῦτον τὸν χρόνον, ὅτε οὐκ ᾔδον εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια ; Φέρε, πέρουσι ἐξήτει τε καὶ οὐκ ᾔδον εἰδέναι ; Ἡ φωνὴ ; Καὶ τάληθ' ἄποκρινου, ἵνα μὴ μάτην οἱ διάλογοι γίγνωνται.

ΑΛ. Ἄλλ' ᾔφην εἰδέναι.

ΣΩ. Τρίτον δὲ ἔτος καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον οὐχ οὕτως ;

ΑΛ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν τό γε πρὸ τούτου παῖς ἦσθα. Ἡ γὰρ ;

ΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Τότε μὲν τοῖνον εὖ οἶδα ὅτι φων εἰδέναι.

ΑΛ. Πῶς εὖ οἶσθα ;

ΣΩ. Πολλάκις σοῦ ἐν διδασκάλων ἤμουν παιδὸς ἄντος καὶ ἄλλοιθι, καὶ ὅποτε ἀστραγαλίζοις ἢ ἄλλην τινὰ παιδιάν παῖζοις, οὐχ ὡς ἀποροῦντος περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ἀλλὰ μάλα μέγα καὶ θαρραλέως λέγοντος περὶ οὗτου τύχους τῶν παιδῶν, ὡς πονηρὸς τε καὶ ἀδικος εἶη καὶ ὡς ἀδικοῖ ἢ οὐκ ἀληθῆ λέγω ;

ΑΛ. Ἄλλὰ τί ἐμελλον ποιεῖν, ὦ Σώκρην, ὅποτε τίς με ἀδικοῖ ;

ΣΩ. Σὺ δ' εἰ τύχους ἄγνωθον εἶτε ἀδικοῖτο εἶτε μὴ τότε, λέγεις, τί σε χρὴ ποιεῖν ;

ΑΛ. Μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἠγγόνουν ἐγώ γε, ἀλλὰ σαφῶς ἐγίνωσκον ὅτι ἠδικοῦμην.

ΣΩ. Ὡν ἄρα ἐπίστασθαί καὶ παῖς ὢν, ὡς εἶοικε, τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια.

1. Ἀστραγαλίζειν ἐλέγτο τὸ παιγνίδι μὲ τὰ κότσια κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἦτο συνήθως παιγνίδι τῶν παιδῶν καὶ ἐλέγτο καὶ ἀστειρίζειν, ὅπως καὶ τὰ κότσια, τοὺς ἀστραγάλους δηλ. τὰ ἐλεγαν ἀστέρια καὶ ἀστειρίζουσι ἐπαίξεται μὲ τέσσαρα κότσια, ὅπως μὲ ζάρια κατὰ ἐπιφανεία τοῦ ἀστραγάλου εἶχε καὶ ἕνα ζεφύριον, ἢ καὶ ἕνα ἄνομα πρὸ συνήθουσαν νὰ δύνουν τὰ παιδιὰ ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῆς ἐπιφανείας τοῦ κοτιοῦ ἂν ἦ ἂν αἰφνης τὸ 6 ἢ τὸ 3 ἢ τὸ 1, τοῦ εἶδαν ὄνομα Στραγῆρος ἢ Βερνικίδης, οὗτο δὲ πάλιν, ποῦ ἔχανε, τὸ ἐλεγαν Χιῶτη (Χίον) κ.ο.κ.

ΣΩΚΡ. Βεβαίως τὸ νομίζω ἐφόσον τοῦλάχιστον θὰ ἐπίστευες καὶ οὐ πῶς δὲν τὰ ἤξεύρεις.

ΑΛΚ. Ἐπειτα δὲν ἦταν κάποια ἐποχὴ, ποῦ ἤμουν σ' αὐτὴν τὴν κατάστασιν ; (δηλαδὴ ποῦ δὲν ἐνόμιζα πῶς τὰ ἤξευρα ;)

ΣΩΚΡ. Ὡραία τὸ εἶπες. Ἡμπορεῖς λοιπὸν νὰ προσδιορίσῃς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν, ποῦ ἐνόμιζες ὅτι δὲν ἐγνώριζες τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια ; Γὰρ νὰ ἰδοῦμε πέρουσι π.χ. ἐγύρουες (νὰ τὰ μάθης) καὶ πίστευες πῶς δὲν τὰ ἤξευρες ; Ἡ μήπως καὶ νόμιζες (πῶς τὰ ἤξευρες) ; καὶ (σὲ παρακαλῶ) ἄπαντὰς εἰλικρινῶς, γιὰ νὰ μὴ γίνεταί ἡ συνομιλία μας τοῦ κάκου.

ΑΛΚ. Μὰ ἐνόμιζα πῶς τὰ ἤξευρα.

ΣΩΚΡ. Καὶ πρὸ δύο ἐτῶν, καὶ πρὸ τριῶν, καὶ πρὸ τεσσάρων (ἐτῶν) δὲν συνέβαινε τὸ ἴδιο ;

ΑΛΚ. Μάλιστα (αὐτὸ συνέβαινε).

ΣΩΚΡ. Τὸν καιρὸ ὅμως, πρὶν ἀπὸ τότε, ἦσουν ἀκόμη παιδάκι ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Λοιπὸν τότε ἤξεύρω καλὰ ὅτι ἐνόμιζες πῶς τὰ ἤξευρες.

ΑΛΚ. Καὶ πῶς τὸ ἤξεύρεις καλὰ ;

ΣΩΚΡ. Νὰ ! τὸν καιρὸ ποῦ φοιτοῦσες στὰ σχολεῖα τῶν δεσπυκίων (σου), ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλα μέρη, ὅταν ἦσουν παιδάκι, συχνὰ σὲ ἀκουγα, ὅταν ἐπαιζες τὰ κότσια ἢ κανένα ἄλλο παιγνίδι, νὰ συμπεριφέρεσαι ὅχι σὰν νὰ ἐσοκτιζόσουν γιὰ τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια, ἀλλὰ νὰ φωνάζης πολὺ δυνατὰ καὶ θαρραλέα, δι' ὅτιδήποτε εὐρισκεις ἐλαττωματικὸ στὰ παιδιὰ, (δηλαδὴ) ἂν κάποιο ἦταν ἀδικοῦ ἢ κακοῦ, ἢ ἔκανε ζαβολιές ἢ μήπως δὲν λέγω τὴν ἀλήθεια ;

ΑΛΚ. Μὰ τί ἔπρεπε νὰ κάνω, Σωκράτη, ὅταν μὲ ἀδικοῦσε κάποιο ;

ΣΩΚΡ. Ἐσὺ δὲ (μόνον) ἂν τύχῃ νὰ μὴν ἐγνώριζες, εἶτε ἂν σὲ ἀδικοῦν εἶτε ὅχι, (τότε) ἐρωτᾷς, τί πρέπει νὰ κάμῃς σὺ ;

ΑΛΚ. Μὰ τὸν Δία, ὅχι, καθόλου δὲν τὸ ἀγνοοῦσα, τοῦναντίον ἤμουν ὑπερβέβαιος ὅτι μὲ ἀδικοῦσαν.

ΣΩΚΡ. Καθὼς φαίνεται λοιπὸν, καὶ ἀπὸ παιδάκι (ποῦ ἦσουν) ἀκόμη, ἐπίστευες πῶς ἐγνώριζες τελείως τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια.

ΑΔ. Ἔγωγε· καὶ ἠπιστάμην γε.

ΣΩ. Ἐν ποίῳ χρόνῳ ἐξευρών; Ὅθ γὰρ δήπου ἐν ᾧ γε φῶν εἰδέναί.

ΑΔ. Ὅθ ὄητα.

ΣΩ. Πότε οὖν ἀγνοεῖν ἤγού; Σκόπει· οὐ γὰρ εὐρήσεις τοῦτον τὸν χρόνον.

ΑΔ. Μὰ τὸν Δί', ὦ Σώκρατες, οὐκουν ἔχω γ' εἰπεῖν.

D ΣΩ. Εὐδρὼν μὲν ἄρα οὐκ οἶσθα αὐτά.

ΑΔ. Ὅθ πάνν φαίνομαι.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν ἄρτι γε οὐδὲ μαθὼν κρησθα εἰδέναί· εἰ δὲ μήθ' εὐδρὼς μήτε ἔμαθες, πῶς οἶσθα καὶ πόθεν;

VII. ΑΔ. Ἄλλ' ἴσως τοῦτο σοι οὐκ ὀρθῶς ἀπεκρινάμην, τὸ φάναι εἰδέναί αὐτὸς ἐξευρών.

ΣΩ. Τὸ δὲ πῶς εἶχεν;

ΑΔ. Ἐμαθον, οἶμαι, καὶ ἐγὼ ὡσπερ καὶ οἱ ἄλλοι.

ΣΩ. Πάλιν εἰς τὸν αὐτὸν ἤκομεν λόγον. Παρὰ τοῦ; Φράζε κάμοι.

E ΑΔ. Παρὰ τῶν πολλῶν.

ΣΩ. Οὐκ εἰς σπουδαίους γε διδασκάλους καταφεύγεις εἰς τοὺς πολλοὺς ἀναφέρων.

ΑΔ. Τί δαί; Ὅθῃ ἱκανοὶ διδάξαι οὔτοι;

ΣΩ. Οὐκουν τὰ πεπευκτικά γε καὶ τὰ μη' καίτοι φανώτερα αὐτὰ οἶμαι τῶν δικαίων εἶναι. Τί δέ; Σὺ οὐχ οὕτως οἶει;

ΑΔ. Ναί.

1. Ἐβῶ ἀρχίζει ὁ δεύτερος συλλογισμός. Ἡ ἐρώτησις τοῦ Σωκράτους «Τὸ δὲ πῶς εἶχεν» εἰς πολλὰ κείμενα φερατα συμπιπτούσα μετὰ τῆς προηγουμένης καὶ ἐπομένης ἀπάντησεως τοῦ Ἀλκιβιάδου ὡς «Τὸ δὲ φῶς πως εἶχεν».

2. Πεντετευκικά. Τὸ παιγνίδι τῶν πεσοῶν, γνωστὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἀπὸ τῶν Ὀμηρικῶν ἀκόμη χρόνων, ἐπαίξετο μὲ πσοῦς (πόλια, ζάρια), ὅπως τὸ τάβλι σημεσον ἢ τὸ σκάκι. Οἱ Ἕλληνες τὸ εἶχον μάθει παρὰ τῶν Αἰγυπτίων. Ἰπὸ τοῦ Πλάτωνος ἀναφέρεται πολὺ λέξις «πεντετευκική», «πεντετευκικά» εἰς τὸν «Γοργίαν», τὸν «Χαρμίδην»,

ΑΔΚ. Μάλιστα· καὶ πράγματι τὰ ἐγνώριζα.

ΣΩΚΡ. Καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν τ' ἀνεκάλυφες; Διότι ἀναμφιβόλως (δὲν θὰ τᾶμαθες) τὸν καιρὸν ποδ ἐπίσταντες ἔτι τὰ ἐγνώριζες.

ΑΔΚ. Ἄσφαλῶς ὄχι.

ΣΩΚΡ. Πότε λοιπὸν ἐνόμισες πῶς τὰ ἀγνοεῖς; Γία θυμήσου· διότι μοῦ φαίνεται πῶς δὲν θὰ τὴν εὐρης (ποτὲ) αὐτὴν τὴν ἐποχὴν (ὅσο κι' ἀν ψάχνεις).

ΑΔΚ. Μὰ τὸν θεόν, Σωκράτη, αὐτὸ, σι' ἀλήθεια, δὲ ἤμπορῶ νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ.

ΣΩΚΡ. Ὡστε αὐτὰ δὲν τὰ γνωρίζεις ἐξ ἰδικῆς σου ἐπινοήσεως;

ΑΔΚ. Δὲν μοῦ φαίνεται καὶ τόσο, νὰ τὰ ἐπενόησα μόνος μου.

ΣΩΚΡ. Μὰ πρὸ ὀλίγου εἶπες δὰ ὅτι οὔτε προτοῦ τὰ διδαχθῆς τὰ ἤξευρες. Ἄν λοιπὸν οὔτε μόνος σου τὰ ἐπενόησες, οὔτε καὶ τὰ ἐδιδάχθης, πῶς τὰ ἤξευρες τότε, καὶ ἀπὸ ποῦ;

VII. ΑΔΚ. Πιθανὸν ἢ ἀπάντησις αὐτῇ, ποῦ σοῦ ἔδωκα, νὰ μὴν ἦταν ἡ σωστή, τὸ ὅτι δηλαδὴ εἶπα πῶς τὰ ἤξεύρω, διότι τὰ ἐπενόησα μόνος μου.

ΣΩΚΡ. Πῶς λοιπὸν ἔχει τὸ πρᾶγμα;

ΑΔΚ. Νά! ἔχω τὴν ἰδέα ὅτι τὰ ἔμαθα κ' ἐγώ, ἀκριβῶς ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι.

ΣΩΚΡ. Ὅριστε μας πάλι· ἔαναγυρίσαμε στὴν ἴδια συζήτησι· ἀπὸ πούτων (ἐπὶ τέλους τὰ ἔμαθες); πῆς τὸ μου κ' ἐμένα.

ΑΔΚ. Νά! ἀπ' τὸν κόσμον.

ΣΩΚΡ. Δὲν προσφεύγεις δὰ καὶ σὲ σπουδαίους δασκάλους, ὅταν μοῦ ἀναφέρης τὸν κοσμάκη.

ΑΔΚ. Γίαιτὶ τάχα; Δὲν εἶναι δηλαδὴ ἱκανοὶ αὐτοὶ νὰ διδάξουν;

ΣΩΚΡ. Λοιπὸν ὄχι! οὔτε τὴν τρίλιζα² (δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ διδάξουν), οὔτε ἄλλα (παιγνίδια). Ἄν καί, κατὰ τὴν γνώμην μου, αὐτὰ εἶναι πολλὸ πιὸ εὐκόλα ἀπὸ τὰ δίκαια. Τί ἔμας; (μὴπως) δὲν εἶσαι καὶ σὺ τῆς ἴδιας γνώμης;

ΑΔΚ. Ναί.

τὴν «Πολιτείαν» του κλπ. Φαίνεται ὅτι ἦτο ἀρκετὰ πολὺπλοκον καὶ ἀπαιτούσε γνώσιν αὐτοῦ καὶ τέχνην.

ΣΩ. Εἴτα τὸ μὲν φανυλότερα οὐχ οἶοι τε διδάσκειν, τὰ δὲ σπουδαιότερα ;

ΑΔ. Οἶμαι ἔγωγε· ἄλλα γοῦν πολλὰ οἶοί τ' εἶσι διδάσκειν σπουδαιότερα τοῦ πεττεῖναι.

ΣΩ. Ποῖα ταῦτα ;

111 ΑΔ. Οἶον καὶ τὸ ἑλληνίζειν παρὰ τούτων ἔγωγε ἔμαθον, καὶ οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἑμαυτοῦ διδάσκαλον, ἀλλ' εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀναφέρω, οὓς οὐ φησὶ οὐ σπουδαίους εἶναι διδασκάλους.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ γενναῖε, τούτου μὲν ἀγαθοὶ διδάσκαλοι οἱ πολλοί, καὶ δικαίως ἐπαινοῦν' ἂν αὐτῶν εἰς διδασκαλίαν.

ΑΔ. Τί δή ;

ΣΩ. Ὅτι ἔχουσι περὶ αὐτὰ ἡ χρῆ τὸς ἀγαθοὺς διδασκάλους ἔχειν.

ΑΔ. Τί τοῦτο λέγεις ;

ΣΩ. Οὐκ οἶσθ' ὅτι χρῆ τὸς μέλλοντας διδάσκειν οἰοῦν αὐτοὺς πρῶτον εἰδέναι ; ἦ οὐ ;

B ΑΔ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς εἰδότας ὁμολογεῖν τε ἀλλήλοισι καὶ μὴ διαφέρεινθαι ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἐν οἷς δ' ἂν διαφέρονται, ταῦτα φήσεις εἰδέναι αὐτούς ;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Τούτων οὖν διδάσκαλοι πῶς ἂν εἶεν ;

ΑΔ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Τί οὖν ; Δοκοῦσί σοι διαφέρεινθαι οἱ πολλοὶ ποῖόν ἐστι μῦθος ἢ ἔξολον ; Καὶ ἕαν τινα ἔρωτις, ἀρ' οὖν τὰ αὐτὰ

1. Ἐλληνίζειν. Κατὰ τὸν Ὀλυμπιόδωρον, τοῦτο εἶχε τρεῖς σημασίας: α) τὸ νὰ διασώξῃ τὴν ἑλληνικὴν συνήθειαν τῶν ὀνομάτων ἐπὶ ἑσων γενικῶς τῶν πραγμάτων (ὄχλος)· β) τὸ νὰ ἀποδῇ ἀκριβῶς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὡς πρὸς τὴν προφορὰν, καὶ τὴν ἀποφυγὴν σολοικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν (σολοικισμοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Σόλοι τῆς Κιλικίας, ὅπου οἱ παλαιοὶ ἄποικοι Ἐλληνες ἠμίλουσαν μι-

ΣΩΚΡ. Ἐπειτα αὐτοὶ ποῦ δὲν εἶναι ἱκανοὶ οὐτὲ τὰ τιποτένια (νὰ διδάξουν), πῶς θὰ διδάξουν τὰ σπουδαιότερα (πράγματα) ;

ΑΔΚ. Αὐτὴν τὴν γνώμη ἔχω βέβαια κ' ἐγώ· ἐν τούτοις, γὰρ νὰ εἰποῦμε τὴν ἀλήθειαν, ἡμποροῦν (αὐτοὶ) νὰ διδάξουν πολλὰ πράγματα, σπουδαιότερα ἀπὸ τὴν τριλίτταν.

ΣΩΚΡ. Καὶ (οὐκ) ποιά εἰν' αὐτά ;

ΑΔΚ. Νά! ἀπ' αὐτοὺς π.χ. ἔμαθα, ἐγὼ τοῦλάχιστον, νὰ μιλῶ ἑλληνικά· καὶ δὲν θὰ ἤμουν εἰς θέσιν νὰ ξεχωρίσω κανέναν (ἄρισμένον) ὡς δάσκαλόν μου, ἀλλὰ τὸ ἀποδῆσω ἀκριβῶς εἰς ἐκεῖνους, τοὺς ὁποίους σὺ λέγεις ὅτι δὲν εἶναι σοβαροὶ δάσκαλοι.

ΣΩΚΡ. Μά, εὐγενέστατε, ἔσο γι' αὐτὸ, οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, (ὁ πολὺς κόσμος) εἶναι πρῶτης τάξεως δάσκαλοι, καὶ μὲ τὸ δικαίον τοῦ θὰ ἡμποροῦσε κανεὶς νὰ τοὺς ἐπαινέσῃ, ὡς πρὸς τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς διδασκαλίας.

ΑΔΚ. Γιατί δηλαδῆ ;

ΣΩΚΡ. Διότι ὡς πρὸς (τὰ ζητήματα) αὐτὰ ἔχουν ἔσα (προσόντα) χρειάζονται νὰ ἔχουν οἱ καλοὶ δάσκαλοι.

ΑΔΚ. Τί θέλεις νὰ εἰπῆς μ' αὐτὸ ;

ΣΩΚΡ. Μὰ δὲν ἤξεύρεις ὅτι αὐτοὶ ποῦ μέλλουν νὰ διδάξουν, οἰοῦντι καὶ ἂν εἶναι αὐτοὶ, πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰ τὸ γνωρίζουν καλὰ οἱ ἴδιοι ; ἦ ὄχι ;

ΑΔΚ. Πράγματι.

ΣΩΚΡ. Λοιπὸν, αὐτοὶ ποῦ γνωρίζουν κάτι, πρέπει καὶ νὰ συμφωνοῦν μεταξὺ τους, καὶ ὄχι νὰ διαφωνοῦν ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Σὲ ἔσα ὁμοῦς τυχοῦν διαφωνοῦν, τί θὰ εἰπῆς ἐσὺ ; Πῶς τὰ γνωρίζουν αὐτοὶ ;

ΑΔΚ. Ὅχι· βέβαια.

ΣΩΚΡ. Πῶς λοιπὸν θὰ ἡμποροῦσαν νὰ εἶναι δάσκαλοι αὐτῶν ;

ΑΔΚ. (Δὲν θὰ ἡμποροῦσαν) κατ' οὐδένα τρόπον.

ΣΩΚΡ. Τότε λοιπὸν τί ; Σοῦ φαίνεται ὅτι φιλονικιοῦν οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ ποῖοι εἶναι· π.χ. πέτρα ἢ ἔξολον ; Κι' ἂν

κτῆν μετὰ καρικῶν λέξεων, «μεισοβάρων», διάλεκτον) (οἱ γραμματικοὶ) καὶ γ' τὴν κοριολεῖαν τῶν ὄρων ἔπος ἤρμοζεν εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων (οἱ φιλόσοφοι). Ἐνταῦθα ὁ Πλάτων ἄνωσεν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν τὴν κοινήν, γενικῶς τότε ὀμιλουμένην, νοσητὴν ἰσὺ πάντων τῶν Ἑλλήνων.

C ὁμολογοῦσι, καὶ ἐπὶ ταῦτα ὀρμῶσιν, ὅταν βούλωνται λαβεῖν λίθον ἢ ξύλον; Ὡσαύτως καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτα σχεδὸν γὰρ τι μανθάνω τὸ ἐλληγίζειν ἐπίσασθαι ὅτι τοῦτο λέγεις· ἢ οὐ;

ΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς μὲν ταῦτα, ὥσπερ εἶπομεν, ἀλλήλοισ τε ὁμολογοῦσι καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἰδίᾳ, καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀμφισβητοῦσιν [αἱ μὲν ταῦθ' αἱ δ' ἄλλα φάσκουσιν];

ΑΛ. Οὐ γάρ.

D ΣΩ. Εἰκότως ἂν ἄρα τούτων γε καὶ διδάσκαλοι εἴεν ἀγαθοί.

ΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν βουλοίμεθα ποιῆσαι τινα περὶ αὐτῶν εἰδέναί, ὀρθῶς ἂν αὐτὸν πέμποιμεν εἰς διδασκαλίαν τούτων τῶν πολλῶν;

ΑΛ. Πάνυ γε.

VIII. ΣΩ. Τί δ'; Εἰ βουληθεῖμεν εἰδέναί, μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποι εἴσιν ἢ ποῖοι ἴπποι, ἀλλὰ καὶ τίνας αὐτῶν ὀρμικοὶ τε καὶ μὴ, ἄρ' εἰ οἱ πολλοὶ τοῦτο ἴκανοὶ διδάξαι;

ΑΛ. Οὐ δῆτα.

E ΣΩ. Ἰκανὸν δέ σοι τεκμήριον, ὅτι οὐκ ἐπίστανται· Ἐ οὐδὲ κρήνησι διδάσκαλοι εἰσι τούτων, ἐπειδὴ οὐδὲν ὁμολογοῦσιν ἑαυτοῖς περὶ αὐτῶν;

ΑΛ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Τί δ' εἰ βουληθεῖμεν εἰδέναί, μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποι εἴσιν, ἀλλ' ὅποιοι θνητοὶ ἢ νοσώδεις, ἄρα ἴκανοὶ ἂν ἡμῖν ἦσαν διδάσκαλοι οἱ πολλοί;

ΑΛ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἦν δ' ἂν σοι τεκμήριον ὅτι μοχθηροὶ εἴσι τούτων διδάσκαλοι, εἰ ἐώρας αὐτοὺς διαφερομένους;

ΑΛ. Ἐμοιγε.

ἐρωτήσης κανέναν, μήπως δὲν εἶναι ἄλοιο σύμφωνοι (ὡς πρὸς τὰ ζητήματα αὐτά); Καὶ δὲν ὀρμοῦν (ἄλοιο) πρὸς τὰ ἴδια πράγματα, ἔταν τυχὸν θέλουσιν ἄρπάξουσ πέτρα ἢ ξύλον; καθὼς καὶ ἄλα δοξα εἶναι τέτοια; Διότι, ἂν καλὰ καταλαβαίνω, κάτι τὸ παρόμοιο θεωρεῖς καὶ τὸ νὰ γνωρίζῃ κανεὶς ἐλληνικά; ἢ ὄχι;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπόν, ὅπως ἐλέγαμε, ὡς πρὸς τὰ ζητήματα αὐτά, καὶ συμφωνοῦν μεταξὺ τους, καὶ πρωτίστως αὐτοὶ πρὸς τοὺς ἴβλους τοὺς ἑαυτοῦς των, καὶ δὲν φιλονικιοῦσιν καὶ αἱ πολιτεῖαι δημοσίᾳ ἐναντίον ἀλλήλων [ὑποστηρίζουσαι ἄλλα μὲν αὐταί, ἄλλα δὲ ἐκείναι];

ΑΛΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Φυσικῶ τῷ λόγῳ, λοιπόν, οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ θὰ ἦσαν καὶ καλοὶ δάσκαλοι γιὰ τὰ ζητήματα αὐτά;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπόν, ἂν τυχὸν ἠθέλαμε νὰ κάνουμε κάποιον νὰ τὰ μάθῃ αὐτά (νὰ ὀμιλῇ δηλ. ἐλληνικά), καλὰ θὰ ἐκάνμαμεν, ἐάν τὸν παρεπέμπαμεν εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ;

ΑΛΚ. Βεβαίως.

VIII. ΣΩΚΡ. Τί ἔμοιγε, ἂν ἠθέλαμε νὰ μάθωμε, ὄχι μόνον ποῖοι λέγονται ἄνθρωποι καὶ ποῖοι ἴπποι, ἀλλὰ καὶ ποῖοι ἄπ' αὐτοὺς εἶναι κατάλληλοι ἢ ὄχι γιὰ τρέξιμο, ἄραγε πάλιν οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ θὰ ἦσαν ἴκανοὶ νὰ τὸ διδάξουσιν καὶ αὐτοί;

ΑΛΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Δὲν σοὺ εἶναι λοιπόν αὐτὸ ἀπόδειξις ἀρκετὴ ὅτι οὐτε τὰ ξεούρων τὰ ζητήματα αὐτά οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, οὔτε καὶ καλοὶ δάσκαλοι δὲν εἶναι, ἐφόσον δὲν συμφωνοῦν καθόλου μὲ τοὺς ἑαυτοῦς των, ὡς πρὸς αὐτά;

ΑΛΚ. Ἐτοί μου φαίνεται κ' ἐμένα.

ΣΩΚΡ. Καὶ τί, ἂν τυχὸν ἠθέλαμε νὰ μάθωμε, ὄχι μόνον ποῖοι εἶναι ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ ποῖοι ἄπ' αὐτοὺς εἶναι γεροὶ ἢ φιλάσθενοι, ἄραγε οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ θὰ ἦσαν ἴκανοὶ δάσκαλοι γιὰ μάξ;

ΑΛΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Θὰ ἦσαν δὲ γιὰ σένα ἀπόδειξις πῶς γιὰ τὰ ζητήματα αὐτά εἶναι κακοὶ δάσκαλοι αὐτοί, ἂν τοὺς ἐβλεπες νὰ διαφωνοῦν (μεταξὺ τους);

ΑΛΚ. Βεβαίως θὰ ἦσαν γιὰ μένα ἀπόδειξις.

112 ΣΩ. Τί δὲ δὴ νῦν ; Περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων οἱ πολλοὶ δοκοῦσι σοὶ ὁμολογεῖν αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἢ ἄλλοις ;

ΑΔ. Ἐκιστα νῆ Δί', ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί δὲ ; Μάλιστα περὶ αὐτῶν διαφέρεσθαι ;

ΑΔ. Πολύ γε.

ΣΩ. Οὐκ οἶμαι γε πώποτε σε ἰδεῖν οὐδ' ἀκοῦσαι σφόδρα οὕτω διαφερομένους ἀνθρώπους περὶ ὕγιων καὶ μῆ, ὥστε διὰ ταῦτα μάχεσθαι τε καὶ ἀποκινῆναι ἀλλήλους.

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄλλὰ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἔγωγε οἶδ' ὅτι, καὶ εἰ μὴ εὐρακας, ἀκήκοας γούν ἄλλων τε πολλῶν καὶ Ὀμήρου. Καὶ Ὀδυσσεὶας γὰρ καὶ Ἰλιάδος ἀκήκοας.

ΑΔ. Πάντως δὴ που, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκοῦν ταῦτα ποιήματά ἐστι περὶ διαφορᾶς δικαίων τε καὶ ἀδίκων ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ αἱ μάχαι γε καὶ οἱ θάνατοι διὰ ταύτην τὴν διαφορὰν τοῖς τε Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις Τρωσὶν ἐγένοντο, καὶ τοῖς μνηστῆροι τοῖς τῆς Πηνελόπης καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ.

ΑΔ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οἶμαι δὲ καὶ τοῖς ἐν Τανάγρα Ἀθηναίων τε καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἀποθανοῦσι, καὶ τοῖς ὑστερον ἐν Κορωνείᾳ, ἐν οἷς καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν,

1. Ὁ Αἰλιανὸς (Ποικ. Ἱστορ. ΙΓ' 88) ἀναφέρει ὅτι τῶσον πρὸ ἑθαίμαξεν δ' Ἀλκιβιάδης τὸν Ὀμηρον, ὥστε κάποτε ἐπήγεν εἰς ἕνα οχλολετον καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν διδάσκαλον ν' ἀκούσῃ ἕνα ἀπὸ τῶν μαθητᾶς ν' ἀπαγγεῖλῃ μὴ ραφιδία ἀπὸ τὴν Ἰλιάδα, κ' ἐπειδὴ ὁ διδάσκαλος τοῦ ἀπήνησεν ὅτι δὲν ἔχει Ὀμηρο στὸ σχολεῖο, ὁ Ἀλκιβιάδης τὸν ἐκατοτόκισεν ἔμπρὸς στὰ παιδιὰ κ' ἐφυγε λέγοντας πὼς θὰ ἀφήσῃ καὶ τοὺς μαθητᾶς του ἀμαθεῖς, πῶς εἶναι κ' ὁ ἴδιος.

2. Ὀμηρον Ὀδυσσ. Χ (μνηστῆρανονία).

3. Τανάγρα. Πόλις τῆς Βοιωτίας, ἔπου οἱ Ἀθηναῖοι ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Θηβαίων ἠνωμένων κατὰ τὸ 457 π.Χ. Ἡ ἔκβασις τῆς μάχης δῆρῃεν ἀμφίρροπος.

4. Κορωνεία. Πόλις τῆς Βοιωτίας, μεταξύ Θηβῶν καὶ Λεβῆ

ΣΩΚΡ. Τί λοιπὸν τώρα ; Πῶς σοῦ φαίνονται ἐσένα οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ ; Συμφωνοῦν αὐτοὶ μὲ τοὺς ἐκυτοῦς των, ἢ μὲ τοὺς ἄλλους, προκειμένου περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων, ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων ;

ΑΔΚ. Μὰ τὸν Δία, καθόλου, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Καὶ τί ; Διαφωνοῦν ριζικῶς εἰς τὰ ζητήματα αὐτά ;

ΑΔΚ. Βέβαια, πολὺ.

ΣΩΚΡ. Δὲν πιστεύω λοιπὸν νὰ εἶδες, σὺ τοῦλάχιστον, ἢ νὰ ἀκουσες ποτὶ σου εἴως τώρα ἀνθρώπους τε φιλονικοῦν τόσο φοβερά, γιὰ ζητήματα ὕγιεινῆς καὶ μῆ, ὥστε ἐξ αἰτίας αὐτῶν νὰ φθάσουν μὲχρι σημείου νὰ μάχωνται καὶ ν' ἀλληλοφονεῦνται ;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Γιὰ τὰ δίκαια ὅμως καὶ τὰ ἀδίκαια, ἐγὼ τοῦλάχιστον γνωρίζω ὅτι, κ' ἂν δὲν ἔχεις ἴδει, θὰ ἔχῃς ἀκουστά βέβαια, ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων, καὶ τὸν Ὀμηρον (ὅτι μάχονται καὶ φονεῦσιν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον)· διότι καὶ τὴν Ὀδυσσεϊαν κ' τὴν Ἰλιάδα θὰ ἔχῃς ἀκουστά'.

ΑΔΚ. Ἐξέπαντος βέβαια, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν τὰ ποιήματα αὐτὰ ἔχουν ὑπόθεσιν κάποιαν φιλονικίαν περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Καὶ αἱ μάχαι καὶ οἱ θάνατοι ἐξ αἰτίας τῆς διαφορᾶς αὐτῆς συνέθησαν μεταξύ τῶν Ἀχαιῶν καὶ τῶν ἄλλων ποῦ ἦσαν Τρῶες. (καθὼς) καὶ μεταξύ τῶν μνηστῆρων τῆς Πηνελόπης καὶ τοῦ Ὀδυσσεῶς ;

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Νομίζω δὲ ὅτι καὶ δι' ἐκείνους ποῦ ἐφονεύθησαν εἰς τὴν μάχην τῆς Τανάγρας*, Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους καὶ Βοιωτούς, (καθὼς) καὶ ἐκείνους ποῦ ἀργότερα (ἐφονεύθησαν) εἰς τὴν μάχην τῆς Κορωνείας⁴, μεταξύ τῶν ὁποίων εὐρε τὸν θάνατον καὶ ὁ ἰδικὸς σου πατέρας ὁ Κλει-

δίας (σήμερον Κουτουμουλάς). Ἐνταῦθα ἐπολέμησαν κατὰ τὸ 447 π.Χ. οἱ Ἀθηναῖοι, ὁπὸ τὸν στρατηγὸν Τολμίδην, κατὰ τῶν Βοιωτῶν, Λοκρῶν, Εἰβοσῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων φεράδων, καὶ ἤττηθησαν κατὰ κράτος· ἐθὼ ἔπεισε μαχόμενος καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Ἀλκιβιάδου Κλεινίας, καταλιπὼν τὸν υἱὸν του μόλις τετραετῆ.

οὐδὲ περὶ ἐνὸς ἄλλου ἢ διαφορὰ ἢ περὶ τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου τοὺς θανάτους καὶ τὰς μάχας πεποιήκεν. Ἡ γὰρ;

ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Τούτους οὖν φῶμεν ἐπίσταςθαι, περὶ ὧν οὕτω
D σφοδρὰ διαφέρονται, ὥστε ἀμφοιβητούτους ἀλλήλοις τὰ
ἔσχατα σφᾶς αὐτοὺς ἐργάζονται;

ΑΛ. Οὐ φαίνεται γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς τοὺς τοιοῦτους διδασκάλους ἀναφέρεις,
οὓς ὁμολογεῖς αὐτοὺς μὴ εἰδέναι;

ΑΛ. Ἔοικα.

ΣΩ. Πῶς οὖν εἰκός σε εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ
ἀδίκαια, περὶ ὧν οὕτω πλανᾷ καὶ οὐτε μαθῶν φαίνει παρ'
οὐδενός οὔτε αὐτοὺς ἐξευρών;

ΑΛ. Ἐκ μὲν ὧν σὺ λέγεις οὐκ εἰκός.

E IX. ΣΩ. Ὁρᾷς αὐ τοῦθ' ὡς οὐ καλῶς εἶπες, ὦ Ἀλ-
κιβιάδῃ;

ΑΛ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Ὅτι ἐμὲ φῆς ταῦτα λέγειν.

ΑΛ. Τί δέ; Οὐ σὺ λέγεις, ὡς ἐγὼ οὐκ ἐπίσταμαι περ
τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων;

ΣΩ. Οὐ μέντοι.

ΑΛ. Ἄλλ' ἐγὼ;

ΣΩ. Ναί.

ΑΛ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Ὅδε εἶπαι. Ἐάν σε ἔρωμαι τὸ ἐν καὶ τὰ δύο, πό-
τερα πλείω ἐστί, φῆσεις ὅτι τὰ δύο;

ΑΛ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Πόσῳ;

ΑΛ. Ἐνί.

ΣΩ. Πότερος οὖν ἡμῶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ δύο τοῦ ἐνός
ἐνὶ πλείω;

ΑΛ. Ἐγώ.

νίας, ἢ διαφορὰ διὰ τίποτε ἄλλο δὲν ἐπροκάλειο τῶς θα-
νάτους καὶ τὰς μάχας, παρὰ μόνον διὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸ
ἀδίκον. Ἔτσι δὲν εἶναι;

ΑΛΚ. Εἶναι ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Νὰ εἰποῦμε λοιπὸν ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ γνω-
ρίζουν (τὰ πράγματα) διὰ τὰ ὅποια φιλονικούν τόσοσ φο-
βερά, ὥστε κατὰ τὰς μεταξὺ των διαμάχας νὰ προξενούσιν εἰς
τοὺς ἴδιους τοὺς ἑαυτούς των τὰ χειρότερα θεινά;

ΑΛΚ. Βέβαια, δὲν φαίνεται σωστό.

ΣΩΚΡ. Ὅστε λοιπὸν σὲ τέτοιους δασκάλους (μοῦ) ἀνα-
φέρεσαι, γιὰ τοὺς ὅποιους (καὶ) σὺ ὁ ἴδιος ὁμολογεῖς ὅτι
δὲν ἤξεύρουν (τίποτε);

ΑΛΚ. Φοβοῦμαι ὅτι αὐτὸ ἔκαμα.

ΣΩΚΡ. Πῶς λοιπὸν, εἶναι πιθανὸν νὰ γνωρίζῃς σὺ τὰ
δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια, περὶ τῶν ὅποιων τόσοσ πλανᾷσαι, καὶ
τὰ ὅποια οὐτε νὰ τὰ ἐδιδάχθῃς ἀπὸ κανέναν φαίνεσαι, οὔτε
καὶ σὺ ὁ ἴδιος νὰ τὰ ἐπενόησες;

ΑΛΚ. Ἀπὸ ἑσᾶ βέβαια σὺ λέγεις δὲν φαίνεται πιθανόν.

IX. ΣΩΚΡ. Βλέπεις λοιπὸν πάλιν, πῶς δὲν τὸ πέτυχες
αὐτὸ, Ἀλκιβιάδῃ;

ΑΛΚ. Ποιὸ αὐτό;

ΣΩΚΡ. Τὸ ὅτι ἰσχυρίζεσαι πῶς ἐγὼ τὰ λέγω αὐτά;

ΑΛΚ. Γιὰ στάσου; Σὺ δὲν λέγεις ὅτι ἐγὼ δὲν γνωρίζω
τίποτε περὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀδίκων;

ΣΩΚΡ. Καθόλου; (δὲν τὸ εἶπα ἐγὼ αὐτό).

ΑΛΚ. Μῆπως ἐγὼ;

ΣΩΚΡ. Ναι (ἔσσύ).

ΑΛΚ. Πῶς δηλαδῆ;

ΣΩΚΡ. Θὰ τὸ μάθῃς ὡς ἐξῆς: Ἐάν σ' ἐρωτήσω, ποιὸ
εἶναι περισσότερον; τὸ ἐν ἢ τὰ δύο; θὰ εἰπῆς (φυσικᾶ) ὅτι
τὰ δύο.

ΑΛΚ. Μάλιστα! αὐτὸ θὰ εἰπῶ.

ΣΩΚΡ. Κατὰ πόσον (περισσότερον);

ΑΛΚ. Κατὰ ἓνα.

ΣΩΚΡ. Ποιὸς λοιπὸν ἀπὸ τοὺς δύο μας εἶν' αὐτὸς ποῦ
λέγει ὅτι τὰ δύο εἶναι περισσότερα τοῦ ἐνός κατὰ ἓνα;

ΑΛΚ. Ἐγώ.

1. Ὅπως καὶ κατωτέρω (113 C), ὁ Σωκράτης κάμνει ὑπαινιγ-
μὸν εἰς στίχους τοῦ Ἐυήμεπίθρου ἀπὸ τὸν «Ἰππόλυτον». Ἐδῶ εἶναι ἡ
εἰσαγωγὴ εἰς τὸν γ' συλλογισμόν, ὅπου ὁ Σωκράτης ἀποδεικνύει ὅτι
αὐτὸς ποῦ ἀποκρίνεται εἶναι ὁ ἑμῶν κι' ὄχι αὐτὸς ποῦ ἐρωτᾷ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἤρώτων, σὺ δὲ ἀπεκρίνεις ;

ΑΔ. Ναί.

113 ΣΩ. Περὶ δὴ τούτων μῶν ἐγὼ φαίνομαι λέγων ὃ ἐρω-
τῶν, ἢ σὺ δ' ἀποκρινόμενος ;

ΑΔ. Ἐγώ.

ΣΩ. Τί δ' ἂν ἐγὼ μὲν ἔρωμαι, ποῦτα γράμματα Σω-
κράτους, σὺ δὲ εἴπῃς, πότερος ὁ λέγων ;

ΑΔ. Ἐγώ.

ΣΩ. Ἴθι δὴ, ἐνὶ λόγῳ εἰπέ· διὰν ἐρώτησίς τε καὶ
ἀπόκρισις γίγνηται, πότερος ὁ λέγων, ὃ ἐρωτῶν ἢ ὁ ἀπο-
κρινόμενος ;

ΑΔ. Ὁ ἀποκρινόμενος, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκратες.

B ΣΩ. Οὐκοῦν ἄρι διὰ παντός τοῦ λόγου ἐγὼ μὲν ἢ ὁ
ἐρωτῶν ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Σὺ δὲ ὁ ἀποκρινόμενος ;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί οὖν ; Τὰ λεχθέντα πότερος ἡμῶν εἴρηκεν ;

ΑΔ. Φαίνομαι μὲν, ὦ Σώκратες, ἐκ τῶν ὁμολογημέ-
νων ἐγώ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐλέχθη περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων διτι Ἄλ-
κιβιάδης ὁ καλὸς ὁ Κλεινίου οὐκ ἐπίσταιτο, οἷοιτο δὲ, καὶ
μέλλοι εἰς ἐκκλησίαν ἐλθὼν συμβουλευθεῖν Ἀθηναίους περὶ
ὧν οὐδὲν οἶδεν ; Οὐ ταῦτ' ἦν ;

C ΑΔ. Φαίνεται.

ΣΩ. Τὸ τοῦ Ἐδριπίδου ἄρα συμβαίνει, ὦ Ἀλκιβιάδῃ·

1. Ἐκ τῶν ὁμολογημένων. Ὁ Ἀλκιβιάδης ὁμολόγησε πράγματι ὅτι δὲν γνωρίζει τὸ δίκαιον ὃ Σωκράτης μεταχειρίζεται τὴν «καταδρομὴν» διὰ τὰ ἐλέγξει τὸν Ἀλκιβιάδην, καὶ διὴ χωρὶς τὴν εἰσαγωγὴν τρίτου προσώπου, ἀλλ' ἂπ' αὐθιᾶς χρησιμοποιοῦν αὐτὸν τούτων τῶν ἐλεγχομένων Ἀλκιβιάδην.

2. Τὸ τοῦ Ἐδριπίδου. Ὅπως καὶ ἀνωτέρω (112 E), ὁ Σωκράτης κίμναι ὑπαίνυτον τῶν στίχων τοῦ Ἐδριπίδου ἐκ τοῦ «Ἰππόλυ-
του Στεφανηφόρου», ὅπου ἡ τροφοῦς τῆς Φαίδρας, μαντεύσασα διτι γ,

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν ἐγὼ μὲν ἐρωτοῦσα, σὺ δὲ ἀπαντοῦσαι ;
ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Περὶ (τῶν πραγμάτων) λοιπὸν τούτων, ἐγὼ ἀρα-
γε, ποῦ ἐρωτῶ, φαίνομαι νὰ εἶμαι ὁ ὁμιλῶν ἢ σὺ ποῦ ἀπο-
κρίνῃσαι ;

ΑΔΚ. Ἐγώ.

ΣΩΚΡ. Τί ὅμως, ἂν ἐγὼ μὲν ἐρωτήσω ποῖα εἶναι τὰ
στοιχεῖα τῆς λέξεως Σωκράτης, σὺ δὲ μοῦ τὰ εἰπῆς, (τότε)
ποιὸς ἀπὸ τούδ' ὄνομα (μας) εἶναι ὁ ὁμιλῶν ;

ΑΔΚ. Ἐγώ.

ΣΩΚΡ. Ἐμπρὸς λοιπὸν, εἰπέ μοι μὲ ἓνα λόγον· διὰν γί-
νεται μία ἐρώτησις καὶ μία ἀπόκρισις, ποιὸς ἀπὸ τούδ' ὄνομα
εἶναι ὁ ὁμιλῶν ; ἐκεῖνος ποῦ ἐρωτᾷ, ἢ ἐκεῖνος ποῦ ἀποκρί-
νεται ;

ΑΔΚ. Αὐτὸς ποῦ ἀποκρίνεται, μοῦ φαίνεται ἐμένα τοῦ-
λάχιστον, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν, πρὸ ὀλίγου, καθ' ὅλην τὴν συζή-
τησίν (μας), ἐγὼ μὲν ἤμουν ὁ ἐρωτῶν ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Σὺ δὲ ὁ ἀποκρινόμενος ;

ΑΔΚ. Βεβαίότατα.

ΣΩΚΡ. Τί λοιπὸν ; τὰ ὅσα ἐλέχθησαν, ποιὸς ἀπὸ τούδ'
ὄνομα μὰς τὰ ἔχει εἰπῆ ;

ΑΔΚ. Ἀπὸ ὅσα τοῦλάχιστον παραδεχθήκαμε, Σωκρά-
τη, ἐγὼ φαίνομαι (ὅτι τὰ ἔχω εἰπῆ).

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν, προκειμένου περὶ τῶν δικαίων
καὶ τῶν ἀδίκων, ἐλέχθη (ἀπὸ ἡμᾶς) ὅτι ὁ ὄρατος Ἀλκι-
βιάδης, ὁ γυῖος τοῦ Κλεινίου, δὲν εἶχεν ἰδέαν, καὶ ὅμως ἐπί-
στευεν ὅτι τὰ ἐγνώριζε, καὶ ἐπρόκειτο μάλιστα, ἀφροῦ ἐμφρα-
νισθῆ εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ λαοῦ, νὰ συμβουλευθῆ τούδ'
Ἀθηναίους διὰ ζητήματα, γὰρ τὰ ὅποια δὲν ἐγνώριζε τίποτε·
αὐτὰ δὲν ἦσαν (ποῦ εἶπαμε) ;

ΑΔΚ. Ἔτσι φαίνεται

ΣΩΚΡ. Ὡστε ἐδῶ συμπίπτει τὸ ρητὸν τοῦ Ἐδριπίδου·

Φαίδρα εἶναι ἐρωτευμένη μὲ τὸν υἱὸν τοῦ συζύγου τῆς θεοῦσας Ἰπ-
πόλυτον, ἐρωτᾷ τρομαγμένη ;

Τροφός : Τί φης ; ἔραξ, ὃ τέκνον, ἀνθρώπων τίνος ;

Φαίδρα : Ὅστις ποῖ ὄνομα σοῦ ὃ τῆς Ἀμαζόνος.

Τροφός : Ἰππόλυτον αὐθῆς ;

Φαίδρα : Ἰππόλυτον. Σοῦ τὰδ' οὐκ ἐμοῦ κλύεις.

(Ἰππόλ. Στεφ. στίχ. 852)

Ὁ Ἰππόλυτος ἦτο υἱὸς τοῦ θεοῦσας καὶ τῆς Ἀμαζόνος Πανθεοῦσας.

σοῦ τάδε κινδυνεύεις, ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ ἀκηροῦναι, οὐδ' ἐγὼ εἰμι ὁ ταῦτα λέγων, ἀλλὰ τὸν ἐμὸν δὲ αἰτιᾷ μάτην. Καὶ μέντοι καὶ εὐ λέγεις. Μανικὸν γὰρ ἐν νῶ ἔχεις ἐπιχειρήμα, ἐπιχειρεῖν, ὧ βέλτιστε, διδάσκειν ἃ οὐκ οἴοθα, ἀμελήσας μανθάνειν.

D X. ΑΑ. Οἶμαι μὲν, ὦ Σώκρατες, ὀλιγάκις Ἀθηναίους βουλευσῆσθαι καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας, πότερα δικαιοτέρα ἢ ἀδικώτερα τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἡγοῦνται ὅληα εἶναι ἑάσαντες οὖν περὶ αὐτῶν σκοποῦσιν ὀπότερα συνοίσει πράξασιν. Οὐ γὰρ ταῦτα, οἶμαι, ἐστὶ τὰ τε δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα, ἀλλὰ πολλοῖς δὴ ἐποπιτελῆσιν ἀδικήσασιν μεγάλα ἀδικήματα, καὶ ἐτέροισι γε, οἶμαι, δίκαια ἐργασασμένοις οὐ συνήγεκν.

E ΤΩ. Τί οὖν; Εἰ δ' οὐ μάστιγα ἔτερα μὲν τὰ δίκαια ἐτυγχάνει ὄντα, ἔτερα δὲ τὰ συμφέροντα, οὐ τί ποῦ αὐτὸν οἶε ταῦτα εἰδέσθαι ἢ συμφέροι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ δι' ὅτι; ΑΑ. Τί γὰρ κολύει, ὦ Σώκρατες; εἰ μὴ με αὐτὸ ἐρῆσει παρ' οὗτο ἔμαθον ἢ ὅπως αὐτὸς εὖρον.

114 ΤΩ. Οἶον τοῦτο ποιεῖς· εἰ τι μὴ δοθῶς λέγεις, τυγχάνει δὲ δυνατόν ὄν ἀποδείξει δι' ὅπερ καὶ τὸ πρότερον λόγου, οἶε δὴ καινὰ ἄλλα δεῖν ἀκούειν ἀποδείξεις τε ἐτέρας, ὡς τῶν προτέρων οἶον σκευαρίων κατατετριμμένων, καὶ οὐκέτ' ἂν οὐ αὐτὰ ἀπίσχοιο, εἰ μὴ τίς σοι τεκμήριον καθάρων καὶ ἀγχαντων οἶσει! Ἐγὼ δὲ χαίρειν ἑάσας τὰς σὰς

λείας, ἢ δὲ Φαίδρα ἢ δευτέρα τοῦ οὐζυγος. Ἡ Φαίδρα ἀπαντᾷ «οὐ τὸ εἶπεσ ἀπὸ, κί' ἔχι τ' ἀκουσας ἀπὸ μένα». Ἐταὶ καὶ ὁ Σωκράτης τὸν στίχον ὁπανίσταται εἰς 112 E «ὅτι ἐμὸ φῆς ταῦτα λέγειν καὶ ἐνταῦθα «σοῦ τάδε (κινδυνεύεις), ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ ἀκηροῦναι».

1. Εἰ δ' οὐε μάλιστα... Ὁ Σωκράτης ἀρχίζει τὸν ἐλεγχον καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης δὲν γνωρίζει τὰ συμφέροντα, καὶ ὅτι τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον εἶναι ἕν καὶ τὸ αὐτὸ. Τοῦτο βέβαια ἀποδεικνύεται κατωτέρω, τῶρα ὁμως λέγει εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην ὅτι, ἐν ἡ περιπτώσει συμβῆ τὸ συμφέρον καὶ τὸ δίκαιον νὰ εἶναι ἕν καὶ τὸ αὐτὸ, πάλιν ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐφόσον καταλήψῃ μὴ γνωρίζων τὸ δίκαιον, ὅτε τὸ συμφέρον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ.

2. Σκευάρια. Ἐνταῦθα τὰ καλιόρροχα τῶν κομικῶν καὶ τρα-

Ἀλκιβιάδῃ (δηλαδῆ)· «ἐνδέχεται τὰ λόγια αὐτὰ νὰ τὰ ἔχῃς ἀκούσει ἀπ' τὸ στόμα σου, καὶ ἔχι ἀπ' τὸ δικό μου, (καὶ) ὅτε ἐγὼ εἶμαι αὐτὸς ποῦ τὰ λέει αὐτὰ, ἀλλὰ σὺ, ἀδίκως δὲ αἰτιᾶσαι ἐμένα». Ἡάντως τὴν ἀλήθειαν τὴν εἶπε. Δηλαδῆ ἔχεις κατὰ νοῦν νὰ διαπράξῃς ἐξωφρενικὸν διάδημα, φίλτατε, νὰ ἐπιχειρήσῃς δηλαδῆ νὰ διδάξῃς πράγματα ποῦ δὲν γνωρίζεις, διότι ἡμέλησες νὰ τὰ διδάχῃς.

X. ΑΑΚ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον, Σωκράτη, νομίζω ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἄλλοι Ἑλλήνες πολὺ σπανίως συσκέπτονται, ποῖα εἶναι τὰ δικαιοτέρα καὶ ποῖα τὰ ἀδικώτερα (πράγματα)· φαντάζονται δηλαδῆ αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὰ ζητήματα ὅτι εἶναι ὀλοφάνερα· ἀφήνοντες λοιπὸν αὐτὰ κατὰ μέρος, ἐξετάζουν ποῖα τοὺς συμφέροι νὰ κάμουν, διὰ νὰ τὰ βάλουν (καὶ) εἰς ἐνέργειαν διότι, κατὰ τὴν γνώμη μου, τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα δὲν εἶναι ἀκριθῶς τὰ ἴδια (πράγματα), ἀλλὰ εἰς πολλοὺς ποῦ διέπραξαν μεγάλα ἀδικήματα, (ἢ ἀδικία) τοὺς βγήκε σὲ καλὸ, ἐνῶ (ἀντιθέτως) ἄλλους πάλιν, ποῦ, κατὰ τὴν γνώμη μου, (μόνον) δίκαια ἔπραξαν, δὲν τοῖς ὠφέλησε (αὐτὸ) καθόλου.

ΣΩΚΡ. Τί λοιπόν; Ἀν τυχαῖν νὰ εἶναι τὰ δίκαια ὄλους διόλου ἄλλοιῶτικα ἀπὸ τὰ συμφέροντα¹, δὲν νομίζεις πάλιν ἐσὺ, μοῦ φαίνεται, πὼς τὰ γνωρίζεις αὐτὰ, ποῦ συμπερὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, (καθῶς) καὶ τοὺς λόγους (διὰ τοὺς ὅποιους συμφέρον) :

ΑΑΚ. Μὰ τί μ' ἐμποδίζει (νὰ τὰ ἤξεύρω αὐτὰ), Σωκράτη; Ἐκτὸς μόνον ἂν πάλιν μ' ἐρωτήσῃς, ἀπὸ ποῖον τὰ ἔμαθα, ἢ κατὰ ποῖον τρόπον τὰ ἐπένοησα ὁ ἴδιος;

ΣΩΚΡ. Τ' εἰν' αὐτὰ ποῦ λές; Ἄν κάτι δὲν τὸ λέγῃς σωστά, τυχαῖν εἶναι δὲν δυνατόν νὰ (σοῦ) τὸ ἀποδείξω, διὰ τοῦ ἴδιου ἀκριθῶς (ὅπως καὶ πρωτύτερα) συλλογισμοῦ, φαντάζεσαι ἀμέσως πὼς πρόκειται ν' ἀκούσῃς τίποτα νέα πράγματα καὶ (τίποτα) καινούργιες ἀποδείξεις, ὡσὰν αἱ προηγούμεναι νὰ ἦσαν τριμμένα καλιόρροχα², τὰ ὅποια σὺ δὲν θὰ φοροῦσες πλέον, ἂν δὲν σοῦ προσαγάγῃ κανεὶς ἀπόδειξιν σαφῆ καὶ ἀσπίλον; Ἐγὼ ὁμως, ἀφήνοντα κατὰ

γικῶν ὑποκριτῶν, τὰ ὅποια ἐτρέβοντο οὖν τῷ χρόνῳ. Σκευάρια εἶναι ἐπίσης γενικῶς τὰ σκευὰ τὰ οἰκιακά.

προδρομάς τοῦ λόγου οὐδὲν ἦτιον ἐρήσομαι, πόθεν μαθῶν αὐτὰ συμπερόνια ἐπίστασαι, καὶ οὗτοι ἐστὶν ὁ διδάσκαλος, καὶ πάντ' ἐκεῖνα τὰ πρότερον ἐρωτῶ μὲν ἐρωτήσῃ· ἀλλὰ γὰρ ὄφρα ὡς εἰς ταῦτον ἤξεις καὶ οὐχ ἕξεις ἀποδείξει οὐθ' ὡς ἐλευθὼν οἴσθα τὰ συμπερόνια οὐθ' ὡς μαθῶν. Ἐπειδὴ δὲ τρυφᾶς καὶ οὐκέτ' ἂν ἠδέως τοῦ αὐτοῦ γεύσαιο λόγου, τοῦτον μὲν ἔω χαιρεῖν, εἴτε οἴσθα εἴτε μὴ τὰ Ἀθηναίους συμπερόνια πότερον δὲ ταῦτά ἐστι δίκαια τε καὶ συμπερόνια ἢ ἕτερα, εἰ οὐκ ἀπέδειξας, εἰ μὲν βούλει, ἐρωτῶν με ὥσπερ ἐγὼ σέ, εἰ δέ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σεαυτοῦ λόγῳ διέξελθε.

ΑΔ. Ἄλλ' οὐκ οἶδα εἰ οἶός τ' ἂν εἴην, ὦ Σώκратες, πρὸς σὲ διεκιδεῖν.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ γαθὲ, ἐμὲ ἐκκλησίαν νόμισον καὶ δῆμον· καὶ ἐκεῖ τοί σε δεήσει ἕνα ἕκαστον πείθειν. Ἡ γάρ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦ αὐτοῦ ἕνα τε οἶόν τε εἶναι κατὰ μόνας πείθειν καὶ ξυμπόλους περὶ ὧν ἂν εἰδῇ, ὥσπερ ὁ γραμματιστὴς ἕνα τέ που πείθει περὶ γραμμάτων κα πολλούς;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἄρ' οὐκ οὐ καὶ περὶ ἀριθμῶν ὁ αὐτὸς ἕνα τε καὶ πολλούς πείσει;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὗτος δ' ἔσται ὁ εἰδὼς, ὁ ἀριθμητικός;

ΑΔ. Πάνν γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν σὺ, ἄπερ καὶ πολλούς οἶός τε πείθειν εἶ, ταῦτα καὶ ἕνα;

1. Προδρομαί. Εἶναι κυρίως, ὅταν ἐν πολέμῳ προκαταλάβῃ κανεὶς φρόδιον ἢ ἄλλο ὄκρον, διὰ τὸ κερδίσει ἕδαφος ἐναντίον τοῦ ἀντιπάλου, ἄσ οὐ εἴτε θά ἀμύνεται, εἴτε θά ἐνεργῇ ἐφόδους καὶ ἐπιδρομᾶς. Τὴν λέξιν μεταχειρίζεται μεταφορικῶς ὁ Σωκράτης.

2. Ὅπως ὁ τρυφήλις ἢ κακομαθημένος (καὶ ὄχι καλομαθημένος) δὲν θέλει νὰ φάγῃ τίς τὸ ἴδιον φαγητόν, ἔτσι καὶ ὁ Ἀκιδιᾶθης δὲν θέλει ἴσως ν' ἀκούῃ μονότονον συζήτησιν.

μέρος τὰς προφυλάξεις (ποῦ σὺ λαμβάνεις ἀπέναντί μου) κατὰ τὴν συζήτησιν, θὰ σ' ἐρωτήσω μ' ἕλα ταῦτα, ἀπὸ τοῦ πάλιν νὰ τὰ ἐδιδάχθης αὐτά, ὥστε νὰ τὰ γνωρίζῃς τελείως τὰ ὅσα συμπερόνια, καὶ ποῖός εἶναι ὁ δάσκαλός σου; Συγκεφαλαίωσω, δηλαδὴ, ἕλας ἐκεῖνας τὰς προηγουμένας μου ἐρωτήσεις εἰς μίαν ἐρώτησιν· καὶ ἐν τούτοις εἶναι πράγματι φανερόν, ὅτι θὰ καταλήξῃς πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον καὶ δὲν θὰ εἶσαι εἰς θέσιν ν' ἀποδείξῃς ὅτι γνωρίζεις τὰ συμπερόνια, χωρὶς οὕτε νὰ τὰ ἔχῃς ἐπινοήσῃ ὁ ἴδιος, οὔτε νὰ τὰ ἔχῃς διδάχθῃ. Ἐπειδὴ δὲ εἶσαι καλομαθημένος² καὶ δὲν θὰ καταξέχουσιν νὰ γευθῆς (δὴ φορὲς) μὲ εὐχαρίστησιν τὸν ἴδιον λόγον, αὐτὸν μὲν τὸν ἀφήνω νὰ πάη στὸ καλὸ, εἴτε ἤξεύσεις τὰ ὅσα συμπερόνια εἰς τοὺς Ἀθηναίους, εἴτε ὄχι· διὰτις ὁμοῦ δὲν ἀπέδειξες τὰ δίκαια καὶ τὰ συμπερόνια τὰ ἄπ' τὰ δυὸ εἶναι; Τὰ ἴδια, ἢ διαφορετικὰ πράγματα; Ἄν μὲν θέλῃς (ἀποδείξῃς το), ἐρωτῶντάς με, ὅπως ἀκριθῶς κ' ἐγὼ (ἐρωτῶσα) ἐξένα, εἰ δὲ μή, σὺ μόνος σου ἀνάπτυσε τὸ ζήτημα μὲ δικὰ σου λόγια.

ΑΔΚ. Μὰ δὲν ἤξεύρω, Σωκράτη, ἂν θὰ τὰ καταφέρω νὰ τὸ ἀναπτύξω σὲ σένα.

ΣΩΚΡ. Μὰ, ἀγαπητὲ μου, φαντάσσομαι ἐμένα καὶ συνέλευσιν καὶ λαόν· καὶ ἐκεῖ βέβαια θὰ εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ πείσῃς ἕναν ἕναν χωριστὰ· ἔτσι δὲν εἶναι;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὅστε λοιπὸν ὁ ἴδιος ἄνθρωπος ἡμπορεῖ (κάλλιστα) νὰ πείσῃ καὶ ἕναν ἕναν χωριστὰ καὶ πολλούς μαζί, εἰ³ ὅσα τυχὸν γνωρίζῃ, ὅπως ἀκριθῶς ὁ γραμματοδιδάσκαλος, μοῦ φαίνεται, πείθει καὶ ἕναν καὶ πολλούς, προκειμένου περὶ γραμματικῆς;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄραγε λοιπὸν, ὅταν πρόκειται καὶ περὶ ἀριθμῶν, πάλιν ὁ ἴδιος ἄνθρωπος δὲν θὰ πείσῃ καὶ ἕναν καὶ πολλούς;

ΑΔΚ. Ναιί.

ΣΩΚΡ. Αὐτὸς δὲ θὰ εἶναι βέβαια ὁ εἰδικός, (δηλαδὴ) ὁ μαθηματικός;

ΑΔΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Ὅστε λοιπὸν καὶ σὺ εἶσαι ἱκανὸς νὰ πείσῃς καὶ ἕνα, εἰ⁴ ὅσα εἶσαι εἰς θέσιν νὰ πείσῃς καὶ πολλούς;

ΑΔ. Εἰκός γε.

ΣΩ. Ἔστι δὲ ταῦτα δῆλον ὅτι ἂ οἶσθα.

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν τοσοῦτον μόνον διαφέρει τοῦ ἐν τῷ
D δῆμῳ δῆτορος ὃ ἐν τῇ τοιαύτῃ συνουσίᾳ, ὅτι ὁ μὲν ἀδρόβους
πεῖθει τὰ αὐτά, ὃ δὲ καθ' ἑνα;

ΑΔ. Κινδυνεύει.

ΣΩ. Ἴδι νῦν, ἐπειδὴ τοῦ αὐτοῦ φαίνεται πολλούς τε
καὶ ἕνα πείθειν, ἐν ἑμοὶ ἐμμελέτησον καὶ ἐπιχείρησον ἐπι-
δείξαι ὡς τὸ δίκαιον ἐνίοτε οὐ συμφέρει.

ΑΔ. Ὑβριστῆς εἰ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Νῦν γοῦν ὅψ' ὕβρεως μέλλω σε πείθειν τάναντία
οἷς σὺ ἐμὲ οὐκ ἐθέλεις.

ΑΔ. Λέγε δῆ.

ΣΩ. Ἀποκρίνου μόνον τὰ ἐρωτώμενα.

ΑΔ. Μή, ἀλλὰ σὺ αὐτὸς λέγε.

ΣΩ. Τί δ'; Οὐχ ὅτι μάλιστα βούλει πεισθῆναι;

ΑΔ. Πάντως δῆπου.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ λέγοις ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, μάλιστ'
ἐν εἴῃς πεπεισμένος;

ΑΔ. Ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Ἀποκρίνου δῆ' καὶ ἐὰν μὴ αὐτὸς σοῦ ἀκούσῃς,
δτι τὰ δίκαια συμφερόντα ἔστιν, ἄλλω γε λέγοντι μὴ πι-
στεύσῃς.

ΑΔ. Οὔτοι, ἀλλ' ἀποκριτέον· καὶ γὰρ οὐδὲν οἶμαι
βλαβήσεσθαι.

115 ΧΙ. ΣΩ. Μαντικὸς γὰρ εἰ. Καί μοι λέγε· τῶν δικαίων
φή; ἕνια μὲν συμφέρειν, ἕνια δ' οὐ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Τί δέ; Τὰ μὲν καλὰ αὐτῶν εἶναι, τὰ δ' οὐ;

ΑΔ. Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς;

ΣΩ. Εἴ τις ἤδη σοὶ ἔδοξεν ἀλοχρὰ μὲν, δίκαια δὲ
πράττειν;

ΑΔΚ. Αὐτό, βέβαια, ἐννοεῖται.

ΣΩΚΡ. Φανερόν δὲ ὅτι αὐτὰ εἶναι τὰ ὅσα γνωρίζεις;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Τί ἄλλο λοιπόν, παρὰ ὅτι ὁ ὁμιλῶν εἰς μίαν τέ-
τοιαν συζήτησιν, ὅπως αὐτῇ ἐδῶ, διαφέρει τόσον μόνον ἀπὸ
τὸν ρήτορα, ποῦ ἀγορεύει στήν συνέλευσιν τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐ-
τός μὲν πείθει πολλούς μαζί, ἐκεῖνος δὲ ἕναν ἕναν χωριστά,
(καί) διὰ τὰ ἴδια ἀκριβῶς (πράγματα);

ΑΔΚ. Φαίνεται νὰ εἶν' ἔτσι.

ΣΩΚΡ. Ἐμπρός (λοιπόν) τώρα· ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ἀνθρω-
πος φαίνεται πῶς ἠμπορεῖ νὰ πείθῃ πολλούς καὶ ἕναν, ἐξα-
σκήσου σ' ἐμένα τὸν ἕνα, καὶ προσπάθησε ν' ἀποδείξῃς ὅτι
ἐνίοτε τὸ δίκαιον δὲν συμφέρει.

ΑΔΚ. Σωκράτη, εἶσαι χαίρεκακος.

ΣΩΚΡ. Τώρα λοιπόν, ἀπὸ χαίρεκακία κ' ἐγώ, πρόκει-
ται νὰ σὲ πείσω, ἀκριβῶς διὰ τὰ ἀντίθετα ἐκείνων, ποῦ δὲν
θέλεις νὰ πείσῃς ἐσὺ ἐμένα.

ΑΔΚ. Λέγε λοιπόν.

ΣΩΚΡ. Νὰ ἀποκρίνεσαι μόνον εἰς ὅσα σ' ἐρωτῶ.

ΑΔΚ. (Καλύτερα) μὴ μ' ἐρωτᾷς; ἀλλὰ σὺ ὁ ἴδιος λέγε.

ΣΩΚΡ. Γίαιτ' λοιπόν; Δὲν θέλεις νὰ πισθῆς ὅσον τὸ
δυνατὸν καλύτερα;

ΑΔΚ. Ἐξάπαντος βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ἄν λοιπὸν ἐλεγες ὅτι αὐτὰ εἶναι ἔτσι, θά ἦσουν
τὸ περισσότερο δυνατὸν πεπεισμένος;

ΑΔΚ. Αὐτὸ μοῦ φαίνεται κ' ἐμένα.

ΣΩΚΡ. Ἀποκρίνου λοιπόν· καὶ ἐὰν σὺ ὁ ἴδιος δὲν ἀκού-
σῃς ἀπὸ τὸ ἴδιο σου τὸ στόμα ὅτι τὰ δίκαια συμφέρουν,
(τότε) νὰ μὴ πιστεύσῃς κανέναν ἄλλον, ἂν (τυχὸν) σοῦ τὸ
εἴπῃ.

ΑΔΚ. Βέβαια δὲν θά πιστεύσω· θ' ἀποκρίνωμαι ὁμως·
διότι νομίζω πῶς δὲν θά ζημιωθῶ καθόλου.

ΧΙ. ΣΩΚΡ. Βλέπω εἶσαι καὶ μάντις. Καὶ λοιπὸν λέγε
μου ἰσχυρίζεσαι πῶς ἀπὸ τὰ δίκαια, μερικά μὲν συμφέρουν,
μερικά δὲ οὐχί;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Τί ὅμως; (ἰσχυρίζεσαι) ὅτι ἀπ' αὐτὰ, ἄλλα μὲν
εἶναι ὄρατα, ἄλλα δὲ οὐχί;

ΑΔΚ. Πῶς τὸ ἐννοεῖς αὐτό;

ΣΩΚΡ. (Νά!) ἂν θηλαθῇ σοῦ φάνηκε κανεὶς ὡς τώρα
ὅτι πράττει ἀσχημα μὲν, δίκαια ὅμως;

ΑΑ. Οὐκ ἔμοιγε.

ΣΩ. Ἄλλὰ πάντα τὰ δίκαια καλά ;

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Τί δ' αὖ τὰ καλά ; Πότερον πάντα ἀγαθὰ, ἢ τὰ μὲν, τὰ δ' οὐ ;

ΑΑ. Οἴομαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἐνια τῶν καλῶν κακὰ εἶναι.

ΣΩ. Ἡ καὶ αἰσχρὰ ἀγαθὰ ;

ΑΑ. Ναί.

B ΣΩ. Ἄρα λέγεις τὰ τοιαῦτα, οἷον πολλοὶ ἐν πολέμῳ βοηθήσαντες ἑταίρῳ ἢ οἰκίῳ τραύματα ἔλαβον καὶ ἀπέθανον, οἱ δ' οὐ βοηθήσαντες, δέον, ὑγιεῖς ἀπήλθον ;

ΑΑ. Πάνν μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὴν τοιαύτην βοήθειαν καλὴν μὲν λέγεις κατὰ τὴν ἐπιχειρήσιν τοῦ σώσαι οὓς ἔδει· τοῦτο δ' ἔστιν ἀνδρεία ἢ οὐ ;

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Κακὴν δέ γε κατὰ τοὺς θανάτους τε καὶ τὰ ἔλκη ἢ γὰρ ;

ΑΑ. Ναί.

C ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐκ ἄλλο μὲν ἢ ἀνδρεία, ἄλλο δὲ ὁ θάνατος ;

ΑΑ. Πάνν γε.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα κατὰ ταῦτόν γε ἔστι καλὸν καὶ κακὸν τὸ τοῖς φίλοις βοηθεῖν ;

ΑΑ. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Ὅρα τοῖνον εἰ, ἢ γε καλόν, καὶ ἀγαθόν· ὅσπερ καὶ ἐνταῦθα· κατὰ τὴν ἀνδρείαν γὰρ ὠμολόγεις καλὸν εἶναι τὴν βοήθειαν· τοῦτ' οὖν αὐτὸ σκόπει, τὴν ἀνδρείαν, ἀγαθὸν ἢ κακόν ; Ὡδε δὲ σκόπει· πότερ' ἂν δέξαιο σὶ εἶναι, ἀγαθὰ ἢ κακὰ ;

ΑΑ. Ἀγαθὰ.

ΑΛΚ. Ὅχι, σ' ἐμένα τοῦλάχιστον δὲν ἔτυχε.

ΣΩΚΡ. Ὅλα ἕμῳς τὰ δίκαια εἶναι καὶ ὠρατα ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Αὐτὰ ἕμῳς τὰ ὠρατα, πάλιν, τί εἶδους εἶναι ; δηλαδὴ τί ἀπ' τὰ δύο· ὅλα (γενικῶς) εἶναι καλά, ἢ μερικὰ μὲν εἶναι, μερικὰ δὲ ἔχι ;

ΑΛΚ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον, Σωκράτη, νομίζω ὅτι μερικὰ ἀπὸ τὰ ὠρατα εἶναι κακὰ.

ΣΩΚΡ. Ὑπάρχουν ἄραγε καὶ ἄσχημα (πράγματα) ποὺ νὰ εἶναι καλά ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἐννοεῖς ἄραγε τὰ ἐξῆς : πολλοὶ παραδειγματὸς χάριν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης, ἐπειδὴ ἐβοήθησαν σύντροφον ἢ συγγενή, ἐτραυματίσθησαν καὶ ἐφονεύθησαν, ὅσοι δὲ δὲν ἐβοήθησαν (κανένα), ἐνὸς ὤφειλαν, ἐγλύτωσαν ὑγιεῖς ;

ΑΛΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν τὴν τοιοῦτου εἶδους βοήθειαν τὴν θεωρεῖς μὲν ὠραίαν, ὑπὸ τὴν ἔννοϊαν τῆς προσπαθείας τοῦ νὰ σώσῃσιν αὐτοὺς ποὺ ὤφειλαν· αὐτὸ δὲ εἶναι ἀνδρεία ; ἢ ἔχι ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Τὴν θεωρεῖς ἕμῳς συνάμα καὶ κακὴν ὑπὸ τὴν ἔννοϊαν βέβαια τοῦ θανάτου καὶ τῶν τραυμάτων· δὲν εἶν' ἔτσι ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄραγε, λοιπόν, ἄλλο δὲν εἶναι ἢ ἀνδρεία καὶ ἄλλο ὁ θάνατος ;

ΑΛΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Δὲν εἶναι συνεπῶς, ἀπὸ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς (κρινόμενον), ὠρατὸν συγχρόνως καὶ κακόν, τὸ νὰ βοηθῆ κανεῖς τοὺς φίλους του ;

ΑΛΚ. (Βέβαια) δὲν φαίνεται νὰ εἶναι.

ΣΩΚΡ. Κῦρτα λοιπόν, μήπως τυχόν (ἀπὸ τὴν πλευρὰν ποῦ) εἶναι ὠρατὸν (ἕνα πρᾶγμα, ἀπὸ τὴν ἴδιαν πλευρὰν) εἶναι καὶ καλόν, ὅπως ἀκριβῶς (συμβαίνει) καὶ ἐν προκειμένῳ. Διότι παρεδέχθης ὅτι, ὑπὸ τὴν ἔννοϊαν τῆς ἀνδρείας, ἢ βοήθεια (ποῦ προσφέρει κανεῖς) εἶναι ὠρατὸν πρᾶγμα· ἐξέταξέ τιν' λοιπόν, αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀνδρείαν, τί εἶναι ; καλὸν ἢ κακόν ; Σκέψου δὲ ὅς ἐξῆς : τί ἀπ' τὰ δύο θὰ προτιμοῦσες σὺ νὰ ἔχῃς· καλὰ ἢ κακὰ ;

ΑΛΚ. Καλὰ.

D ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μέγιστα μάλιστα, καὶ ἥκιστα τῶν τοιοῦτων δέξαιο ἂν στέρεσθαι ;

ΑΔ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΣΩ. Πῶς οὖν λέγεις περὶ ἀνδρείας ; Ἐπὶ πόσῳ ἂν αὐτοῦ δέξαιο στέρεσθαι ;

ΑΔ. Οὐδὲ ζῆν ἂν ἐγὼ δεξαίμην δειλὸς ὢν.

ΣΩ. Ἐσχάτον ἄρα κακῶν εἶναι σοὶ δοκεῖ ἡ δειλία.

ΑΔ. Ἐμοίγε.

ΣΩ. Ἐξ ἴσου τῷ τεθνάναι, ὡς ἔοικεν.

ΑΔ. Φημί.

ΣΩ. Οὐκοῦν θανάτῳ τε καὶ δειλίᾳ ἐναντιώτατον ζωὴ καὶ ἀνδρεία ;

ΑΔ. Ναί.

E ΣΩ. Καὶ τὰ μὲν μάλιστα ἂν εἶναι βούλοιο σοὶ, τὰ δὲ ἥκιστα ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἄρ' οὐ τὰ μὲν ἄριστα ἡγεῖ, τὰ δὲ κάκιστα ;

ΑΔ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τὸ ἄρα βοηθεῖν ἐν πολέμῳ τοῖς φίλοις, ἢ μὲν καλόν, καὶ ἄγαθὸν προᾶξιν τὴν τῆς ἀνδρείας, καλὸν αὐτὸ προουίπας ;

ΑΔ. Φαίνομαί γε.

ΣΩ. Κατὰ δὲ κακοῦ προᾶξιν τὴν τοῦ θανάτου κακόν ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὥδε δίκαιον προσαγορεύειν ἐκάστην τῶν πράξεων εἶπερ ἢ κακὸν ἀπεργάζεται κακὴν καλεῖς, καὶ ἢ

116 ἀγαθὸν ἀγαθὴν κλητέον.

ΑΔ. Ἐμοίγε δοκεῖ.

1. Σχετικῶς μὲ τὴν συνδρομὴν πρὸς φίλον κατὰ τὴν μάχην διήρ-
χε καὶ χορηγῶς κομιθεῖς ἐκ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν (Ἴβε Πλάτ.
Νόμοι θ' 865 A - B κερ. VIII).

ἀνὴρ φίλων θνήσκοντι παρὸν πέλας οὐκ ἀπαμύνας
ἤλυθε σὺ καθαρός· περικαλλέος ἔξει νηοί,
ἀντίπατος δὲ χρηστός περὶ ἀνθρώπου φονεύσαντος φίλον εἰς ἀμελείας
λέγει :

Ἐκτενας σὸν ἑταῖρον ἀρῶν' οὐ σε μίαινε
ἢλυα, φόνου δὲ πέλας καθαρῶτερος ἢ πάρος ἦθα.

ΣΩΚΡ. Ὥστε, λοιπόν, θὰ προτιμοῦσες νὰ ἐχῆς πρὸ πάν-
των τὰ μεγαλύτερα ἀγαθὰ, καὶ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον δὲν θὰ
ἐδέχεσο ν' ἀποστερηθῆς ἀπὸ τέτοια ἀγαθὰ ;

ΑΛΚ. Βέβαια.

ΣΩΚΡ. Πῶς λοιπόν σοῦ φαίνεται νὰ εἶναι ἡ ἀνδρεία ;
Ἄντι πόσης ἀμειδίης θὰ ἐδέχεσο ν' ἀποστερηθῆς ἀπὸ αὐτὴν ;

ΑΛΚ. Οὔτε νὰ ζῶ δὲν θὰ ἐδεχοῦμαι ἐγώ, ἀν ἦμουν δειλός.

ΣΩΚΡ. Ὥστε ἡ δειλία σοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι τὸ χειρό-
τερον ἀπὸ τὰ κακὰ ;

ΑΛΚ. Μάλιστα· ἔτσι μοῦ φαίνεται.

ΣΩΚΡ. Τὸ ἴδιο μὲ τὸ νὰ πεθάνῃ κανεῖς, καθὼς φαίνεται.

ΑΛΚ. Ἄκριδῶς.

ΣΩΚΡ. Ὥστε, λοιπόν, ζωὴ καὶ ἀνδρεία εἶναι τὰ πιὸ
ἀντίθετα πρὸς τὸν θάνατον καὶ τὴν δειλίαν.

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Καὶ θὰ ἤθελες τὰ μὲν (πρῶτα) νὰ τὰ ἐχῆς εἰς
μέγιστον βαθμὸν, τὰ δὲ (δεύτερα) καθόλου ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄραγε διότι θεωρεῖς αὐτὰ μὲν ἄριστα, ἐκεῖνα
δὲ κάκιστα ;

ΑΛΚ. Μάλιστα· ἔτσι τὰ θεωρῶ.

ΣΩΚΡ. Τὸ νὰ βοηθῆ λοιπόν κανεῖς ἐν καιρῷ πολέμου ἢ
τοὺς φίλους του, τὸ ὠνόμασες ὠραῖον, ἀπὸ τῆς πλεωρᾶς ποῦ
εἶναι πράγματι ὠραῖον, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν ἐνὸς
καλοῦ, δηλαδὴ τοῦ τῆς ἀνδρείας ;

ΑΛΚ. Εἶναι φανερόν ὅτι βέβαια δι' αὐτὸ τὸ ὠνόμασα
ἔτσι.

ΣΩΚΡ. Τὸ ὠνόμασες ὁμῶς καὶ κακὸν ἐν σχέσει πρὸς
τὴν δυσάρεστον πράξιν, δηλαδὴ τὴν τοῦ θανάτου ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Δίκαιον λοιπόν εἶναι νὰ ὀνομάζουμε, κατὰ τὸν
τρόπον αὐτόν, κάθε μίαν ἀπὸ τὰς πράξεις· ἐὰν βέβαια, ἐπει-
δὴ προξενεῖ κακὴν τὴν ὀνομάζεις κακὴν, πρέπει, ἐφόσον
προξενεῖ καλὸν, νὰ ὀνομασθῆ καλὴ.

ΑΛΚ. Ἐῖτσι μοῦ φαίνεται κ' ἐμένα.

ΣΩ. "Αρ' οὖν καὶ ἡ ἀγαθὸν, καλὸν ἢ δὲ κακόν, αἰσχροῦν ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Τὴν ἄρα ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς φίλοις βοήθειαν λέγων καλὴν μὲν εἶναι, κακὴν δέ, οὐδὲν διαφερόντως λέγεις ἢ εἰ προσεῖπες αὐτὴν ἀγαθὴν μὲν, κακὴν δέ.

ΑΔ. Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα τῶν καλῶν, καθ' ὅσον καλόν, κακόν, οὐδὲ τῶν αἰσχροῦν, καθ' ὅσον αἰσχρόν, ἀγαθόν.

B ΑΔ. Οὐ φαίνεται.

XII. ΣΩ. "Εἰ τοίνυν καὶ ὧδε σκέψαι. "Ὅστις καλῶς πράττει, οὐχὶ καὶ εὐ πράττει ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οἱ δ' εὐ πράττοντες οὐκ εὐδαίμονες ;

ΑΔ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΣΩ. Οὐκοῦν εὐδαίμονες δι' ἀγαθῶν κηθῶν ;

ΑΔ. Μάλιστα.

ΣΩ. Κτῶνται δὲ ταῦτα τῷ εὐ καὶ καλῶς πράττειν ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ εὐ ἄρα πράττειν ἀγαθόν ;

ΑΔ. Πῶς δ' οὐ ;

ΣΩ. Οὐκοῦν καλόν ἢ εὐπραγία ;

C ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ταῦτόν ἄρα ἐφάνη ἡμῖν πάλιν αὐτὸ καλόν τε καὶ ἀγαθόν.

ΑΔ. Φαίνεται.

ΣΩ. "Ὅ τι ἂν ἄρα εὐρωμεν καλόν, καὶ ἀγαθόν εὐρήσομεν ἐκ γε τούτου τοῦ λόγου.

ΑΔ. Ἀνάγκη.

1. Τὸ ἔτι προτάσσεται ἀνατῆθα τοῦ τοίνυν, διότι, ἀφοῦ ὁ Σωκράτης ἀπέδειξεν εἰς τὸν ἄλκιβιάδην ἐκάστην περιπτώσιν χωριστά, θέλει ἤδη νὰ τοῦ ἀποδείξῃ καὶ τὸ σύνολον διὰ μιᾶς.

2. Τὸ εὐ ἔχει σημασίαν ἐνδιαιμοσύνης, μεταξὺ τοῦ φραίου καὶ τοῦ καλοῦ. Πᾶν δικαίον καὶ ὀφέλιμον, καὶ πᾶν ὄρατον καὶ ὀφέλιμον. Ἐκ τούτων τὴν μὲν πρώτην παραδέχεται ὁ ἄλκιβιάδης ὡς

ΣΩΚΡ. Ἄραγε, λοιπόν, ἕνα πρᾶγμα εἶναι καὶ ὄρατον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ποῦ εἶναι καλόν, ἀσχημον δὲ εἶναι ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ποῦ εἶναι κακόν ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Μὲ τὸ νὰ λέγῃς λοιπόν ὅτι ἡ βοήθεια πρὸς τοὺς φίλους κατὰ τὸν πόλεμον εἶναι ὄρατα μὲν, κακὴ ὅμως, δὲν λέγεις τίποτε τὸ διαφορετικὸν ἀπὸ τοῦ ἐὰν ὀνόμαζες αὐτὴν (τὴν βοήθειαν) καλὴν μὲν, ἀσχημὴν ὅμως.

ΑΔΚ. Σὺν ἀλήθειᾳ μοῦ φαίνεται πῶς λέγεις, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Τίποτε λοιπὸν ἀπὸ τὰ ὄρατα, ἐν τῷ μέτρῳ ποῦ εἶναι ὄρατον, δὲν εἶναι κακόν, οὔτε καὶ ἀπὸ τὰ ἀσχημα, ἐν τῷ μέτρῳ ποῦ εἶναι ἀσχημον, δὲν εἶναι καλόν.

ΑΔΚ. Πράγματι, δὲν φαίνεται νὰ εἶναι.

XII. ΣΩΚΡ. Ἐξέτασε ἀκόμη τὸ ζήτημα καὶ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον : "Ὅποιος κἀμνεὶ ὄρατας πράξεις, δὲν ζῆ καὶ καλά ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἐκεῖνοι δὲ ποῦ ζοῦν καλά, δὲν εἶναι καὶ εὐτυχεῖς ;

ΑΔΚ. Βέβαια. Πῶς νὰ μὴν εἶναι εὐτυχεῖς ;

ΣΩΚΡ. Εἶναι λοιπὸν εὐτυχησμένοι, διότι ἔχουν ἀποκτήσῃ ἀγαθὰ ;

ΑΔΚ. Μάλιστα.

ΣΩΚΡ. Ἀποκοῦν δὲ τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ μὲ τὸ νὰ ζοῦν καλὰ καὶ (νὰ συμπεριφέρωνται) ὄρατα ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄρα τὸ νὰ ζῆ κανεὶς καλά εἶναι ἀγαθόν ;

ΑΔΚ. Μὰ βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ἡ εὐημερία λοιπὸν εἶναι ὄρατον πρᾶγμα ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε καὶ πάλιν ἀπεδείξαμεν φανερὰ ὅτι τὸ ὄρατον καὶ τὸ καλὸν εἶναι ἕν καὶ τὸ αὐτό ;

ΑΔΚ. Εἶναι φανερόν αὐτό.

ΣΩΚΡ. Ὅτι δῆποτε ἄρα καὶ ἂν εὐρωμεν ὄρατον, θὰ τὸ εὐρωμεν καὶ καλόν, σύμφωνα τοῦλάχιστον μὲ τὸν συλλογισμὸν αὐτόν.

ΑΔΚ. Κατ' ἀνάγκην.

ἀναμφισβητήτως ἀληθῆ. Τὴν δευτέραν ὅμως ἀμφισβητεῖ Ἰσηγόρας. Ἄλλ' ὁ Σωκράτης τὸν ἀποστομώνει μὲ τὴν ἐρώτησιν ἐὰν θὰ ἀδέχετο νὰ γίνῃ ἄναρθρος. Ἐνταῦθα ἐπίσης ὁ Σωκράτης λογοπαίζει μὲ τὴν ἀπορομένην ἔνοιαν τοῦ «εὐ πράττειν», τὸ ὅποιον τότε εἶχε τὴν σημασίαν τοῦ «εὐτυχεῖν», ἀλλὰ καὶ τοῦ «καλῶς φέρεσθαι».

ΣΩ. Τί δέ ; Τά ἀγαθὰ συμφέρεϊ ἢ οὐ ;

ΑΑ. Συμφέρεϊ.

ΣΩ. Μνημονεύεις οὖν περὶ τῶν δικαίων πῶς ὠμολογήσαμεν ;

ΑΑ. Οἶμαι γε τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας ἀναγκαῖον εἶναι καλὰ πράττειν.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τοὺς τὰ καλὰ ἀγαθὰ ;

ΑΑ. Ναί.

D ΣΩ. Τὰ δὲ ἀγαθὰ συμφέρεϊν ;

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Τὰ δίκαια ἄρα, ὡς Ἀλκιβιάδῃ, συμφερόντά ἐστιν.

ΑΑ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Τί οὖν ; Ταῦτα οὐ σὺ ὁ λέγων, ἐγὼ δὲ ὁ ἐρωτῶν ;

ΑΑ. Φαίνομαι, ὡς ἔοικα.

ΣΩ. Εἰ οὖν τις ἀνίσταται ξυμβουλευσάντων εἴτε Ἀθηναίοις εἴτε Πεπαρηθίοις, οἴόμενος γινγνώσκειν τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικοι, φήσῃ δ' εἶναι τὰ δίκαια κακὰ ἐνίοτε, ἄλλο τι ἢ καταγελῶς ἂν αὐτοῦ, ἐπειδήπερ τυγχάνεις καὶ οὐ λέγων δτι ταῦτα εἶσι δίκαια τε καὶ συμφερόντα ;

ΑΑ. Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς, ὡς Σώκράτης, οὐκ οἶδα ἔργαγε οὐδ' ὅ τι λέγω, ἀλλ' ἀτεχνῶς ἔοικα αἰόπως ἔχοντι. Τοιῦ μὲν γάρ μοι ἕτερα δοκεῖ σοῦ ἐρωτῶντος, τοιῦ δὲ ἄλλα.

ΣΩ. Εἶτα τοῦτο, ὦ φίλε, ἀγνοεῖς τὸ πάθημα τι ἐστιν ;

ΑΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οἶει ἂν οὖν, εἴ τις ἐρωτῶν σε, δύο ὀφθαλμοὺς ἢ τρεῖς ἔχεις, καὶ δύο χεῖρας ἢ τέτταρας, ἢ ἄλλο τι τῶν τοι-

ΣΩΚΡ. Γὰρ πές μου ὅμως ; Τὰ καλὰ συμφέρουσιν ἢ ἔχει ;
ΑΑΚ. Συμφέρουσιν.

ΣΩΚΡ. Ἐνθυμέσασαι, λοιπόν, πῶς ἐμείναμε σύμφωνοι (προκειμένου) περὶ τῶν δικαίων ;

ΑΑΚ. Νομίζω τοδλάχιστον (ὅτι ἐμείναμε σύμφωνοι ὡς πρὸς τὸ) ὅτι, ὅσοι ἐνεργοῦν δίκαια, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ κάμνουν ὠραίας πράξεις.

ΣΩΚΡ. Καὶ ὅσοι λοιπόν κάμνουν ὠραίας πράξεις, κάμνουν καὶ καλὰς ;

ΑΑΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Τὰ δὲ καλὰ (συνεφωνήσαμεν ὅτι) συμφέρουσιν ;

ΑΑΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Συνεπῶς, Ἀλκιβιάδῃ μου, τὰ δίκαια εἶναι καὶ ὑμέρονα.

ΑΑΚ. Ἔτσι φαίνεται.

ΣΩΚΡ. Λοιπόν ; σὺ δὲν εἶσαι ποὺ τὰ λέγεις αὐτά, ἐγὼ δὲ ποὺ ἐρωτῶ ;

ΑΑΚ. Εἶναι φανερόν ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

ΣΩΚΡ. Ἄν λοιπὸν κάποιος ἀνεδαίμη εἰς τὸ βῆμα διὰ νὰ συμβουλεύσῃ εἴτε τοὺς Ἀθηναίους εἴτε τοὺς Πεπαρηθίους, φανταζόμενος ὅτι γνωρίζει καὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικοι, εἰπῆ δὲ ὅτι καμμιά φορὰ τὰ δίκαια εἶναι κακὰ, τί ἄλλο (θὰ ἔκαμες σὺ) παρὰ (ἂν) θὰ τὸν περιελοῦσε, ἐπειδὴ ἴσα ἴσα καὶ σὺ τυχαίνει νὰ ὑποστηρίξῃς ὅτι δίκαια καὶ συμφερόντα εἶναι ἀκριβῶς τὰ ἴδια πράγματα ;

ΑΑΚ. Μὰ ἔχει, μὰ τοὺς θεοὺς, Σωκράτη, οὐτ' ὁ ἴδιος ἐγὼ δὲν ξεύρω οὔτε τι λέγω, ἀλλὰ μοιάζω ἀπαράλλακτα μὲ ἀνθρώπων ποὺ τᾶχει χαμμένα· διότι ὅταν μ' ἐρωτᾷς σὺ, ποτε μὲν φαίνεται νὰ ἔχω μίαν γνώμη, ποτε δὲ ἄλλην.

ΣΩΚΡ. Κ' ἐπειτα, ἀγαπητέ μου, δὲν γνωρίζεις αὐτὸ τὸ πάθημα, τί εἶναι ;

ΑΑΚ. Καὶ πολὺ μάλιστα.

ΣΩΚΡ. Ν-μίξεις, λοιπόν, πῶς ἂν σ' ἐρωτοῦσε κανεὶς, δυὸ μᾶτιά ἔχεις ἢ τρία, καὶ δύο χεῖρα ἢ τέσσαρα, ἢ ἄλλο κάτι

1. Πεπαρηθῖοι. Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Πεπαρήθου, σημερινῆς Σκοπέλου, οἱ ὅποιοι ἀπεσπάρησαν οἱ ἀντιπῶδες τῶν Ἀθηναίων ὡς πρὸς τὸν πολιτισμόν, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν εὐφροσύνην. Εἶναι χλευαστικὴ ἔκφρασις τοῦ Σωκράτους. Καὶ σήμερα λέγομεν «οἱ Βλάχοι» καὶ παρόμοια.

2. Ὁ Ἀλκιβιάδης «τὰ χάνει» κυριολεκτικῶς. Σωλαμβάνεται ἀγνοῶν καὶ τὰ στοιχειώδη ἀκόμη, αὐτὸς δ' ὅποιοι ἐσκόπευον νὰ συμβουλεύσῃ καὶ τοὺς Ἀθηναίους· δὲν γνωρίζει τι εἶναι δίκαιον ἢ ἄδικον, τί ὠραῖον ἢ ἀσχημον, τί καλὸν ἢ κακόν, τι τέλος συμφέρον

καὶ τι ἔχει. Τέλος ὁμολογεῖ τὴν ἀμάθειάν του, ὁ δὲ Σωκράτης καὶ διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ, ἀλλὰ καὶ εὐκαιρινῶς πιστώσων τοῦτο, ὁμολογεῖ καὶ αὐτὸς ἀμάθειαν· «ἐν οἴδῃ ὅτι οὐδὲν οἶδα». Τὴν χερσίστην ὁμοίαν περιπτώσιν ἀμαθείας θεωρεῖ ὁ Σωκράτης τὴν ἀγνοσίαν τοῦ «γνώμων αὐτῶν», καθὼς καὶ τὸ κεφαλαιώδες ἐλάττωμα τοῦ νὰ μὴ γνωρίζῃ κανεὶς ὅτι δὲν γνωρίζει κάτι.

ούτων, τοιῆ μὲν ἔτερο ἂν ἀποκρίνασθαι, τοιῆ δὲ ἄλλα, ἢ αἰεὶ τὰ αὐτά;

117 ΑΔ. Δέδοικα μὲν ἔγωγε ἤδη περὶ ἑμαυτοῦ, οἶμαι μὲν-
τοι τὰ αὐτά.

ΣΩ. Οὐκοῦν διὸ οἶσθα; Τοῦτ' αἴτιον;

ΑΔ. Οἶμαι ἔγωγε.

ΣΩ. Περὶ ὧν ἄρα ἄκων τάναντία ἀποκρίνει, δῆλον διὸ
περὶ τούτων οὐκ οἶσθα.

ΑΔ. Εἰκός γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων καὶ
καλῶν καὶ αἰσχυρῶν καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ συμφερῶν
των καὶ μὴ ἀποκρινόμενος φησὶ πλανᾶσθαι; Εἴτα οὐ δῆλον
διὸ διὰ τὸ μὴ εἰδέναι περὶ αὐτῶν, διὰ ταῦτα πλανᾷ;

B ΑΔ. Ἔμοιγε.

XIII. ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὕτω καὶ ἔχει· ἐπειδὴν τίς τι μὴ
εἰδῆ, ἀναγκαῖον περὶ τούτου πλανᾶσθαι τὴν ψυχὴν;

ΑΔ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Τί οὖν; Οἶσθα ὄντινα τρόπον ἀναβῆσαι εἰς τὸν
οὐρανόν;

ΑΔ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ἦ καὶ πλανᾶται σου ἡ δόξα περὶ ταῦτα.

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Τὸ δ' αἴτιον οἶσθα ἢ φράσας;

ΑΔ. Φράσων.

ΣΩ. Ὅτι, ὦ φίλε, οὐκ οἶεα αὐτὸ ἐπίστασθαι οὐκ ἐπι-
στάμενος.

C ΑΔ. Πῶς αὐ οὕτω λέγεις;

ΣΩ. Ὅρα καὶ οὐ κοινή. Ἄ μὴ ἐπίστασαι, γιγνώσκεις
δὲ διὸ οὐκ ἐπίστασαι, πλανᾷ περὶ τὰ τοιαῦτα; Ὡσπερ περὶ
δρου σκευασίας οἶσθα δῆλον διὸ οὐκ οἶσθα;

ΑΔ. Πάνυ γε.

τὸ παρόμοιον, θ' ἀπαντοῦσες πότε μὲν τὸ ἓνα, πότε δὲ τὸ
ἄλλο, ἢ πάντοτε τὰ ἴδια;

ΑΔΚ. Ἄν καὶ μ' ἔχει καταλάβει φόβος πιά γιὰ τὸν
ἑαυτό μου, ἐν τούτοις νομίζω πῶς θ' ἀπαντοῦσα τὰ ἴδια.

ΣΩΚΡ. Μήπως λοιπὸν ἐπειδὴ γνωρίζεις (περὶ τίνος πρό-
κειται); αὐτὸ εἶν' ἢ αἰτία;

ΑΔΚ. Μάλιστα· ἔτσι φαντάζομαι.

ΣΩΚΡ. Δι' ἑσά λοιπὸν, χωρὶς νὰ θέλῃς, ἀποκρίνεσαι τ'
ἀντιθετά, εἶναι φανερόν διὸ δὲν ἔχεις ἰδέαν διὰ (τὰ ζητή-
ματα) αὐτά.

ΑΔΚ. Εἶναι πιθανὸν βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν καὶ διὰ τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια,
καὶ διὰ τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀσχεγμά, καὶ διὰ τὰ κακὰ καὶ τὰ
καλὰ, καὶ διὰ τὰ συμφέροντα καὶ μὴ, ὅταν ἀποκρίνεσαι, ὁμο-
λογεῖς διὸ πλανᾶσαι; Δὲν εἶναι φανερόν συνεπῶς διὸ, ἐπει-
δὴ δὲν ἔχεις ἰδέαν διὰ τὰ πράγματα αὐτά, διὰ τοῦτο καὶ
ἀμφιταλαντεύεσαι;

ΑΔΚ. Μάλιστα· αὐτὸ πιστεύω κ' ἐγώ.

XIII. ΣΩΚΡ. Ἄραγε λοιπὸν ἔτσι καὶ εἶναι· ἄμα κανεῖς
δὲν ἤξεύρεις κάτι, πρέπει ἀμέσως κι' ὄλας νὰ ἀμφιταλαν-
τεῦσαι περὶ τούτου, μέσα στὴν ψυχὴ του;

ΑΔΚ. Πῶς ἀλλοίως;

ΣΩΚΡ. Γιὰ πὲς μου λοιπὸν; Ἠξεύρεις μὲ ποῖον τρόπον
θ' ἀνεβῆς εἰς τὸν οὐρανόν;

ΑΔΚ. Ὅχι μὰ τὸν Δία· δὲν ἤξεύρω.

ΣΩΚΡ. Μήπως καὶ ἀμφιταλαντεύεται ἡ γνώμη σου διὰ
τὸ ζήτημα αὐτό;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Γνωρίζεις τὴν αἰτίαν; Ἦ νὰ σοῦ τὴν εἰπῶ ἐγώ;
ΑΔΚ. Πὲς τὴν σὺ (καλύτερα).

ΣΩΚΡ. Νά! Διότι, ἀγαπητέ μου, μὴ γνωρίζοντας αὐτό,
δὲν πιστεύεις καὶ πῶς τὸ γνωρίζεις.

ΑΔΚ. Πῶς τὸ ἐννοεῖς πάλι αὐτό;

ΣΩΚΡ. Πρόσχε καὶ σὺ μαζὶ μου. Ἐκεῖνα ποῦ δὲν
γνωρίζεις, ἤξεύρεις ὁμῶς διὸ δὲν τὰ γνωρίζεις, (εἶναι δυνα-
τὸν νὰ) πλανᾶσαι ὡς πρὸς αὐτά; Ὅπως ἀκριβῶς, προκειμέ-
νου περὶ ἐτοιμασίας φαγητοῦ, γνωρίζεις βέβαια διὸ δὲν
ἤξεύρεις (μαγειρικὴν);

ΑΔΚ. Βεβαίωςτατα.

ΣΩ. Πότερον οὖν αὐτὸς περὶ ταῦτα δοξάζεις, ὅπως
 χρῆ σκευάζειν, καὶ πλανῆ, ἢ τῷ ἐπισταμένῳ ἐπιτρέπεις ;

ΑΔ. Οὕτως.

ΣΩ. Τί δ' εἰ ἐν νηϊ πλείους, ἄρα δοξάζεις ἂν πότερον
 D χρῆ τὸν οὐρα εἰσω ἄγειν ἢ ἔξω, καὶ ἄτε οὐκ εἰδὼς πλανῶ
 ἂν, ἢ τῷ κυβερνήτῃ ἐπιτρέψας ἂν ἠουχίαν ἄγοις ;

ΑΔ. Τῷ κυβερνήτῃ.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα περὶ ἃ μὴ οἶσθα πλανῆ, ἄντερ εἰδῆς
 εἶ οὐκ οἶσθα ;

ΑΔ. Οὐκ ἔοικα.

ΣΩ. Ἐννοεῖς οὖν, ὅτι καὶ τὰ ἀμαρτήματα ἐν τῇ πράξει
 διὰ ταύτην τὴν ἀγνοίαν ἔστι, τὴν τοῦ μὴ εἰδῶτα οἶσθαι
 εἰδέναι ;

ΑΔ. Πῶς αὖ λέγεις τοῦτο ;

ΣΩ. Τότε που ἐπιχειροῦμεν πράττειν, ὅταν οἴωμεθα
 εἰδέναι ὅ τι πράττομεν ;

E ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ὅταν δέ γέ πού τινες μὴ οἴωνται εἰδέναι, ἄλλοις
 παραδιδόσασιν ;

ΑΔ. Πῶς δ' οὐ ;

ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ τοιοῦτοι τῶν μὴ εἰδῶτων ἀναμάρτητοι
 ζῶσι διὰ τὸ ἄλλοις περὶ αὐτῶν ἐπιτρέπειν ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Τίνες οὖν οἱ ἀμαρτάνοντες ; Οὐ γάρ που οἱ γε
 εἰδότες.

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ οὐδ' οἱ εἰδότες οὐδ' οἱ τῶν μὴ εἰδό-
 118 των εἰδότες εἶ οὐκ ἴσασιν, ἢ ἄλλοι λείπονται ἢ οἱ μὴ εἰ-
 δότες, οἴομενοι δ' εἰδέναι ;

ΑΔ. Οὐκ, ἀλλὰ οὗτοι.

ΣΩΚΡ. Τί ἀπὸ τὰ δύο λοιπὸν ; Σὺ δ' ἴδιος σκέπτεσαι
 διὰ τὰ φαγητὰ, πῶς δηλαδὴ πρέπει νὰ μαγειρευθοῦν, καὶ
 (συνεπῶς) ἀμφιταλαντεύεσαι, ἢ ἀφήνεις τὴν φροντίδα εἰς
 ἐκεῖνον ποῦ γνωρίζεις ;

ΑΔΚ. Ἔτσι κάνω.

ΣΩΚΡ. Τί (θὰ κάμῃς) δέ, ἐὰν ταξευθεύῃς μὲ πλοῖον ;
 Ἄραγε θὰ ἐσκέπτεσο ἀπὸ ποῖο μέρους πρέπει νὰ γυρίσῃς τὸ
 τιμόνι, πρὸς τὰ μέσα ἢ πρὸς τὰ ἔξω, καὶ θὰ ἀμφιβάλλεις κα-
 θόσον δὲν ἤξεύρεις, ἢ θὰ καθόσασουα ἤσυχος, ἀφήνοντας τὴν
 φροντίδα εἰς τὸν πλοίαρχον ;

ΑΔΚ. (Θὰ ἀφήνα τὴν φροντίδα) εἰς τὸν πλοίαρχον.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν δὲν ἀμφιβάλλεις δι' ὅσα δὲν γνω-
 ρίζεις, ἂν πάντως τὸ ἤξεύρεις εἶτι δὲν (τὰ) γνωρίζεις.

ΑΔΚ. Μοῦ φαίνεται πῶς δὲν ἀμφιβάλλω.

ΣΩΚΡ. Ἐννοεῖς λοιπὸν εἶτι καὶ τὰ σφάλματα εἰς τὸν
 πρακτικὸν βίον μόνον ἐξ αἰτίας τῆς ἀγνοίας αὐτῆς συμβαί-
 νουν, δηλαδὴ ἐκ τοῦ εἶτι ὁ μὴ γνωρίζων πιστεύει εἶτι γνω-
 ρίζει ;

ΑΔΚ. Πῶς τὸ ἐννοεῖς πάλιν αὐτό ;

ΣΩΚΡ. (Νά !) Τότε μόνον ἀποφασίζομεν νὰ κάμωμεν
 κάτι, ὅταν εἴμεθα βέβαιοι εἶτι τὸ γνωρίζομεν ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὅταν ἔμως, μερικοὶ τοῦλάχιστον, δὲν νομίζουν
 εἶτι γνωρίζουν (κάτι), (τότε τὸ) ἐμπιστεύονται εἰς ἄλλους ;

ΑΔΚ. Βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ὅσοι λοιπὸν, ἀπὸ ἐκείνους ποῦ δὲν γνωρίζουν,
 εἶναι τέτοιοι, ζοῦν χωρὶς νὰ κάμωμεν σφάλματα, ἀκριβῶς
 διότι ἀναθετοῦν εἰς ἄλλους τὴν φροντίδα διὰ τὰ ζητήματα
 αὐτὰ (ποῦ δὲν γνωρίζουν) ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ποιοὶ τότε εἶναι οἱ κάμνοντες λάθη ; Διότι δὲν
 πιστεύω νὰ εἶναι αὐτοὶ ποῦ γνωρίζουν.

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ἄφοῦ λοιπὸν δὲν εἶναι οὔτε ἐκεῖνοι ποῦ γνωρί-
 ζουν, οὔτε ἀπὸ τούς μὴ γνωρίζοντας ἐκεῖνοι ποῦ τὸ ἤξεύ-
 ρουν εἶτι δὲν γνωρίζουν, δὲν μένουσι πιά ἄλλοι, παρὰ ἐκεῖ-
 νοι ποῦ δὲν γνωρίζουν καὶ νομίζουν πῶς γνωρίζουν ;

ΑΔΚ. Βέβαια ἔχει ἄλλοι· αὐτοὶ μόνον.

ΣΩ. Ἄτιη ἄρα ἡ ἄγνοια τῶν κακῶν αἰτία [καὶ ἡ ἐπο-
νείδιτος ἀμαθία];

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴαν ἡ περὶ τὰ μέγιστα, τότε κακοῦργο-
τάτη καὶ ἀλοχίστη;

ΑΔ. Πολύ γε.

ΣΩ. Τί οὖν; Ἐχεις μείζω εἰπεῖν δικαίων τε καὶ καλῶν
καὶ ἀγαθῶν καὶ ξυμπερόντων;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν περὶ ταῦτα σὺ φῆς πλανᾶσθαι;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ δὲ πλανᾷ, ἄρ' οὐ δῆλον ἐκ τῶν ἔμπροσθεν εἶναι
B οὐ μόνον ἄγνοεῖς τὰ μέγιστα, ἀλλὰ καὶ οὐκ εἰδώς οἶεῖς αὐτὰ
εἰδέναι;

ΑΔ. Κινδυνεύω.

ΣΩ. Βαβαί ἄρα, ὦ Ἀλκιβιάδη, οἶον πάθος πέπονθας·
δ' ἐγὼ ὀνομάζεις μὲν ὀκνῶ, ὁμοῦ δέ, ἐπειδὴ μόνω ἐσμέν,
ῥητέον. Ἀμαθία γὰρ σοι καλεῖται, ὁ βέλτιστε, τῆ ἑσχάτη,
ὡς ὁ λόγος σου κατηγορεῖ καὶ σὺ αὐτὸν διδὼ καὶ ἔτιες
ἄρα πρὸς τὰ πολιτικὰ πρὶν παιδευθῆναι. Πέπονθας δὲ
τοῦτο οὐ σὺ μόνος, ἀλλὰ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν πραιτόντων τὰ
C τῆσδε τῆς πόλεως, πλὴν ὀλίγων γε καὶ ἴσως τοῦ σοῦ ἐπι-
τρόπου Περικλέους.

XIV. ΑΔ. Λέγεται γέ τοι, ὦ Σώκρτες, οὐκ ἀπὸ τοῦ
αὐτομάτου σοφὸς γεγονέναι, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ σοφοῖς συγ-
γεγονέναι, καὶ Πυθοκλείῃ καὶ Ἀναξαγόρᾳ¹ καὶ νῦν εἶτι

1. Ἡ ἀμαθία εἶναι τριῶν εἰδῶν: ἀπλῆ δηλαδὴ, εἴαν κάποιος
ἀγνοῇ κάτι καὶ ἐσθῆρ εἶτι τὸ ἄγνοε! διπλῆ, εἴαν πάλιν ἀγνοῇ κα-
νεῖς κάτι, ἀλλὰ δὲν ἐσθῆρ εἶτι τὸ ἄγνοε (ὅπως π.χ. εἰς τὸν Φαι-
δρον 229 E) καὶ «ἐπονεΐδιτος», εἴαν καὶ ἀγνοῇ κανεῖς κάτι, καὶ ἐσθῆρ
εἶτι τὸ ἄγνοε, ἐπειδὴ ὁμοῦ εἶναι ἐξονόημα. δὲν θέλει οὕτε να
ὁμολογήσῃ τὴν ἀγνοίαν τοῦ αὐτοῦ, οὔτε να τὴν διαρῃθῇ.

2. Πυθοκλείδης. Φιλόσοφος πωθαγέριος ἐκ τῆς νήσου Κίως·
ἦτο μουσικός καὶ μουσικοδιδάσκαλος «τῆς σημηῆς μουσικῆς». Τοῦτου
μαθητὴ καὶ ἔπαιθε ὁ Περικλῆς καὶ ὁ φιλόσοφος Ἀγαθοκλῆς, τοῦ ὁποῦ
πάλιν μαθητῆς ἐπῆρθε ὁ Λαμπρόκλῆς, διδάσκαλος τοῦ Ἀδάμωνος (βλ.

ΣΩΚΡ. Ὡστε ἡ αἰτία τῶν κακῶν εἶναι λοιπὸν μόνον ἡ
ἄγνοια αὐτή, [καθὼς καὶ ἡ ἐπονεΐδιτος ἀμαθία];

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν, δόξαίς πρόκειται διὰ τὰ σπουδαίω-
τερα ζητήματα, τότε (ἡ ἀμαθία) δὲν ἀποβαίνει ἐξαιρετικῶς
καταστρεπτικὴ καὶ τοῦ χειρίστου εἰδους;

ΑΔΚ. Καὶ πολὺ μάλιστα.

ΣΩΚΡ. Τί λοιπὸν; Ἦμπορεῖς νὰ (μοῦ) ἀναφέρῃς τίποτε
σπουδαιότερον ἀπὸ τὰ δίκαια καὶ τὰ ὄρατα καὶ τὰ καλὰ καὶ
τὰ συμφέροντα;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Καὶ ἀκριβῶς ἐπάνω εἰς αὐτὰ ὁμολογεῖς σὺ εἶτι
πλανᾶσαι;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἐάν δὲ πράγματι πλανᾶσαι, ἄραγε, δὲν εἶναι
φανερὸν, ἀπὸ ὅσα προηγουμένως εἶπαμε, εἶτι ὄχι μόνον
ἄγνοεῖς τὰ σπουδαίωτατα, ἀλλὰ κ' ἐνῶ δὲν τὰ γνωρίζεις,
νομίζεις εἶτι τὰ γνωρίζεις αὐτά;

ΑΔΚ. Πιθανὸν νὰ τῶχο πάθει αὐτὸ.

ΣΩΚΡ. Ἄλλοίμονο λοιπὸν, Ἀλκιβιάδη μου, τί συμφορὰ
ἐπαθε· ἐγὼ βέβαια διατάξω νὰ τὸ ὀνομάσω, ἐν τούτοις
ὁμοῦ, ἀφοῦ εἶμαστε οἱ δύο μας μόνοι, πρέπει νὰ σοῦ τὸ εἶ-
πῶ· πλείεις δηλαδὴ εἰς πέλγος ἀμαθείας, φίλτατε, καθὼς ὁ
συλλογισμὸς μας εἶς καταγγέλλει, ἀλλὰ καὶ σὺ ὁ ἴδιος τὸν
ἐαυτὸν σου. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ὄρησες πρὸς τὴν πολι-
τικὴν, προτοῦ κἂν ἀποκτήσῃς τὴν πρέπουσαν μόρφωσιν. Δὲν
τῶχεις δὲ πάθει ἐπὶ τὸν σοῦ, ἀλλὰ ἐπίσης οἱ περισσότεροι τοῦ
C διαχειρίζονται τὰ ζητήματα αὐτῆς ἐδῶ τῆς πολιτείας,
ἐκτὸς βέβαια ὀλίγων, καὶ ἴσως καὶ τοῦ Περικλέους τοῦ κη-
δεμόνος σου.

XIV. ΑΔΚ. (Ἦσον διὰ τὸν Περικλῆ) λέγεται ὁμοῦ, Σω-
κράτη, εἶτι δὲν ἔγινε ἐπὶ μονομασίᾳ, αὐτομάτως, σοφός, ἀλλ' εἶτι
συνανεστράφη με πολλοῦς καὶ σοφοῦς (ἀνθρώπους) καὶ (ἰδίως)
με τὸν Πυθοκλείδην² καὶ τὸν Ἀναξαγόραν³, καὶ τῶρα ἀκό-

κατωτέρω). Ἦπῆρθε ὁ Πυθοκλείδης ἐπίσης συνετός πολιτικός ἀνα-
φερόμενος ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος εἰς τὸν «Πρωταγόραν» (316 A).

3. Ἀναξαγόρας ὁ Κλαυζομένιος. Περιήρμος φιλόσοφος τοῦ ΣΤ'
καὶ Ε' π. Χ. αἰῶνος. Ἦπῆρθε καὶ ἀπὸ διδασκαλίας τοῦ Περικλέους,
ὁπὸ τοῦ ὁποῦ καὶ ἐσθῆρ ἐκ τοῦ θανάτου, τὸν ὁποῦν ἐκινδύνεουσε νὰ
ὑποστῆ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὡς ἄθεος. Ὁ Ἀναξαγόρας ἑκαλεῖτο «νοῦς»,
διὸτι ἐδίδασκε τὸν νοῦν ὡς ἀρχὴν τῶν πάντων. Ἐσθῆρτε τὸν ἥλιον

τηλικούτος ὢν Δάμωνι ξύνεστιν αὐτοῦ τούτου ἔνεκα.

ΣΩ. Τί οὖν; Ἡδὴ τιὰ εἶδες σοφὸν οἷοῦν ἀδυνατοῦντα ποιῆσαι ἄλλον σοφὸν ἄπερ αὐτός; Ὡσπερ δε σε ἐδίδαζε γράμματα, αὐτός τε ἦν σοφός και σὲ ἐποίησε τῶν τε ἄλλων δοτινα ἐβούλετο ἤ γάρ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν και οὐ δ παρ' ἐκείνου μαθὼν ἄλλον οἷός τε εἶσι;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Και δ κιθαριστῆς δὲ και δ παιδοτροφῆς ὡσαύτως;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καλὸν γὰρ δῆπου τεκμήριον τοῦτο τῶν ἐπισταμένων οἷοῦν διι ἐπίστανται, ἐπειδὰν και ἄλλον οἷόι τε ὦσιν ἀποδείξει ἐπιστάμενον.

ΑΔ. Ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Τί οὖν; Ἐχεις εἰπεῖν, Περικλῆς τίνα ἐποίησε σοφόν, ἀπὸ τῶν νύτων ἀρξάμενος;

Ε ΑΔ. Τί δ', εἰ τῷ Περικλέους νύεε ἠλιθίω ἐγενέσθη, ὡ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἄλλὰ Κλεινίαν τὸν οὖν ἀδελφόν.

ΑΔ. Τί δ' ἂν αὐ Κλεινίαν λέγοις, μαινόμενον ἀνθρώπων;

ΣΩ. Ἐπειδὴ τοῖνυν Κλεινίας μὲν μάνεται, τῷ δὲ Περικλέους νύεε ἠλιθίω ἐγενέσθη, σοι τίνα αἰτίαν ἀναθῶμεν, δι' ὅ τι σε οὕτως ἔχοντα περιορῶ;

ὡς διάπυρον μάξαν, και τὴν σελήνην ὡς σῶμα σκοτεινὸν και φυχρόν, μὲ ὄρη και κοιλάδας. Ἀνήκεν εἰς τὴν Ἰωνικὴν φυσικο-φιλοσοφικὴν σχολὴν και ἐγκατέλειψε πλοῦτη και τιμὰς διὰ τὰ ἀφοσιωθῆ εἰς τὰς σπουδὰς. Ὁ Ἀγαθαγόρας πρῶτος Ἰδρυσαν εἰς τὰς Ἀθήνας σχολὴν φιλοσοφίας, ὅπου εἶχεν ὡς μαθητὰς και φίλους τὸν Περικλῆ, τὸν Ἐυριπίδην, πιθανῶς δὲ και τὸν Σωκράτη. Ἀπέθανε περὶ τὸ 450 π. Χ.

1. Ὁ Δάμων, μαθητῆς τοῦ Ἀγαθοκλέους και διδάσκαλος τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν μουσικὴν. Ὁ Πλάτων («Δάχης» 180 D) τὸν ἀποκαλεῖ «ἀνθρώπῳ χαριστάτονος» ἐχὶ μόνον εἰς τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ και εἰς ἕλα γενικῶς. Ἐπίσης ἀναφέρει διι δ Ἄδμων ἦτο παραπλήσιος, ὡς πρὸς τὴν εὐστροφίαν, μὲ τὸν σοφιστὴν Πρόδικον («Δάχης» 197 D).

2. Ἰι ἂν εἰς τῆς πρῶτης οὐζύγου τοῦ Περικλέους οἷόι του ἦσαν οἱ Ἐάνθιππος και Πάραλος, οἱ ὅποιοι ἀπέθανον, ὅπως και ὁ Ἰδριεὺς ὁ Πε-

μα, εἰς τὴν ἠλικίαν ποῦ εἶναι, συναναστρέφεται τὸν Δάμωνα¹, μόνον και μόνον διὰ τὸν λόγον αὐτόν.

ΣΩΚΡ. Και τί μ' αὐτό; Εἶδες ποτέ σου ἔως τώρα κανένα, ποῦ εἶναι σοφός σ' ἕνα ὁποιοῦδηποτε ζήτημα, νὰ μὴν ἤμπορῆ νὰ κἀνῃ ἄλλον σοφόν, εἰς τὰ ἴδια ἀκριθῶς ζητήματα; Ὅπως ἀκριθῶς ἐκείνος ποῦ σὲ ἐδίδαζε τὴν γραμματικὴν, κι' αὐτός ἦτο σοφός, κ' ἔκαμε και σένα, κι' ὅποιον ἤθελε κι' ἀπὸ τούτῳ ἄλλους; ἢ δὲν εἶν' ἔτσι;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε και σὺ, ποῦ τὰ ἔμαθες ἀπὸ ἐκείνον, θὰ εἶσαι εἰς θέσιν (νὰ διδάξῃς) ἄλλον;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Και ὁ κιθαριστῆς λοιπὸν και ὁ γυμναστῆς τὸ ἴδιο;

ΑΔΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Ὡστε, βέβαια, ὦραϊα ἀπόδειξεις αὐτῆ, δι' ἐκείνους ποῦ γνωρίζουν ἕνα διιδήποτε ζήτημα, ὀηλαδῆ ὅτι πράγματι τὸ κατέχουν, ὅταν εἶναι εἰς θέσιν νὰ κἀμουν και ἄλλον νὰ τὸ γνωρίξῃ (τὸ ζήτημα) αὐτό.

ΑΔΚ. Ἀδῆς τῆς γνώμης εἶμαι κ' ἐγώ.

ΣΩΚΡ. Τί λοιπὸν; Ἡμπορεῖς νὰ μὸ εἰπῆς, ποῖον ἔκαμε ὁ Περικλῆς σοφόν, ἀρχίζοντας ἀπ' τοῦς γυιοῦς του;

ΑΔΚ. Τί ἔχει νὰ κἀνῃ αὐτό; Ἄν οἱ δύο γυιοῦ τοῦ Περικλέους ἦσαν ἐκ γενετῆς ἠλιθιοῖ, Σωκράτη;

ΣΩΚΡ. Ἀλλὰ μήπως τὸν Κλεινίαν, τὸν ἀδελφὸ σου;

ΑΔΚ. Ἄλλον κάλι: μὸς λὲς τώρα τὸν Κλεινίαν, ἀνθρώπων τρελλόν.

ΣΩΚΡ. Καλὰ λοιπὸν ὁ Κλεινίας εἶναι τρελλός, οἱ δὲ δύο γυιοῖ τοῦ Περικλέους ἦταν ἐκ γενετῆς ἠλιθιοῖ: γιὰ σένα τότε τί νὰ εἰποῖμε ποῦ σὲ παραμελεῖ (ὁ Περικλῆς), ἂν κ' ἔχεις τόσα χαρίσματα;

ρικλῆς, κατὰ τὸν λοιμόν. Ἡσαν περίφημοι διὰ τὴν βλακείαν των τοῦ ἐκάλουν δὲ κοινῶς ἐν Ἀθήναις «λιττομάμας» βλίτται και βλιττωτες εἶναι οἱ εὐθῆεις μᾶματα δὲ τὰ φαγητὰ τῶν μικρῶν παιδιῶν βλιττομάμας λοιπὸν ὁ εὐθῆς ὁ τρώγων νικανῶ «Μαμμᾶν» ἐκάλουν οἱ Ἀργεῖοι τὸ τρώγων, ἐς αὐτὸ δὲ ἐλάγτω και «σοκομάμας» ὁ σοκομάτος. Τρίτος οἷος τοῦ Περικλέους ἐκ τῆς Ἀσπασίας, Περικλῆς και αὐτός, ὀηρῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὴν νικηφόρον μάχην τῶν Ἀργυνοσῶν, καταδικασθεῖς και εἰς θάνατον μετὰ τῶν ἄλλων συστρατηγῶν του ὅπὸ τῶν Ἀθηναίων και ἐκτελεσθεῖς διὰ κτανείου.

3. Ὁ Κλεινίας, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἦτο μάλλον ἠραυός και αὐθάδης και δὲν ἦκυος κανένα ἐκ τῶν διδασκάλων του.

ΑΔ. 'Εγώ, οίμαι, αἴτιος οὐ προσέχων τὸν νοῦν.

119 ΣΩ. 'Αλλὰ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἢ τῶν ξένων δοῦλον ἢ ἐλευθέρου εἰπέ, ὅστις αἰτίαν ἔχει διὰ τὴν Περικλέους συνουσίαν σοφώτερος γενόμεναι, ὡσπερ ἐγὼ ἔχω σοι εἰπεῖν διὰ τὴν Ζήνωνος Πυθόδωρον τὸν Ἰσολόχου καὶ Καλλίαν τὸν Καλλιᾶδου, ὧν ἑκάτερος Ζήνωνι ἑκατὸν μῶνς τελέσας σοφὸς τε καὶ ἐλλόγιμος γέγονεν.

ΑΔ. 'Αλλὰ μὴ Δί' οὐκ ἔχω.

ΣΩ. Εἴεν· τί οὖν διανοεῖ περὶ σαυτοῦ; Πότερον εἴην ὡς νῦν ἔχεις, ἢ ἐπιμέλειάν τινα ποιεῖσθαι;

B XV. ΑΔ. Κοινὴ βουλή, ὡς Σώκραιτες. Καίτοι ἐννοῶ σου εἰπόντος καὶ συγχωρῶ. Δοκοῦσι γάρ μοι οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ἐκτός ὀλίγων ἀπαίδευτοι εἶναι.

ΣΩ. Εἶτα τί δὴ τοῦτο;

1. Πυθόδωρος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσολόχου. Πολιτικὸς καὶ στρατηγὸς Ἀθηναῖος, περὶ ἐν Ποσειδαιῶν τῷ 435 π.Χ. ἠπήρες μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος. Τὸν Πυθόδωρον, ὡς μαθητὴν τοῦ Ζήνωνος, ἀναφέρει ὁ Πλάτων καὶ εἰς τὸν «Παρμενίδην» του, ὡς διδάσκαλον τοῦ ρήτορος Ἀντιφώντος, ὅστις πάλιν εἰδείχθη τὴν περιφροσιν Κέραλον τὸν Κλαζομένιον.

2. Καλλίας ὁ Καλλιᾶδου ἢ Ἰππώνικος ὁ Καλλίου, μαθητὴς καὶ αὐτὸς τοῦ Ζήνωνος, ὁ κατόπιν πανθέρου τοῦ Ἀλκιβιάδου οὗτος ἔπαστο μαχόμενος εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἀγίλου (σημασινεῖτο Ἀγλαῖα) παρὰ τὸν Ἐρωπὸν, τὸ 424. Τὸν μέλλοντα πανθέρου του ὁ Ἀλκιβιάδης, στοιχηματίας μὲ φίλους του, ἔχαστοὺς εἰς ἑμῶν ὀφθ'. Ὁ Καλλίας ἢ Ἰππώνικος ἦτο υἱὸς τοῦ Καλλιᾶδου ἢ Καλλίου τοῦ ἀπαιλεγμένου «λακκοπλοῦτος», διότι εὖρος θησαυρὸν ἔντος ἁλικίου, τὸν ὅποιον καὶ ἀσπερτοῖσθ. Ἐκ τῆς οὐζύου του Ἰβητοῦς εἶχε τρία τέκνα: τὴν Ἰππαρέτην, κατόπιν οὐζύου του Ἀλκιβιάδου, τὸν Καλλίαν, τὸν τρίτον ἀπαιλεγμένον, ὅστις καταπατάλησον εἰς οὐμπόσια καὶ εἰς φίλους τὴν παρασίαν παρουσίαν του, καὶ τὸν Θεόδωρον, τὸν ἀπαιλεγμένον Ἐρχία, τὸν πατέρα τοῦ ρήτορος Ἰσοκράτους. Τὴν οὐζύου του Θεόδωρου τούτου, καὶ μητέρα τὸν Ἰσοκράτους, οὐνεκείνηθ ὁ Περικλῆς, ἀφοῦ αὐτὴ διεκείνη τὸν Θεόδωρον, καὶ ἔοχε εἰς αὐτὴν τὸν Σανθίπτον καὶ τὸν Πάραλον. Ὁ Περικλῆς οὐνεκείνηθ ἦτο συγγενὴς τοῦ Ἀλκιβιάδου τὸσον εἰς αἵματος (ὡς πρῶτος εἰδόμενος τῆς ἀνιωματῆς, μητρὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου) ὅσον καὶ εἰς ἀρχιστασίας, ὡς λαδὸν οὐζύου τὴν τέως νόμφην ἐπ' ἀδελφῶ τῆς Ἰππαρέτης.

3. Ζήνων ὁ Ἐλευατῆς. Ἰβηρτῆς καὶ ἀρχηγὸς τῆς Ἐλευατικῆς σχολῆς, ἐγεννήθη ἐν Ἐλευσί τῆς Ἰταλίας τὸ 500 π.Χ. Ἰπῆρες μαθητῆς τοῦ Παρμενίδου. Ὁ Ζήνων ἦτο φιλόσοφος φυσικός, ἀλλὰ καί πο-

ΑΔΚ. Μοῦ φαίνεται πῶς ἐγὼ ὁ ἴδιος φταίω, διότι δὲν εἶνω προσοχῆν.

ΣΩΚΡ. Πέρ μοι θυμὸς ἔταν ἀπὸ τοῦς ἄλλους Ἀθηναίους ἢ ξένους, δοῦλον ἢ ἐλευθέρου, ὁ ὅποιος νὰ φημίξεται ὅτι ἔγινε σοφώτερος ἀπὸ τὴν συναναστροφῆν του μὲ τὸν Περικλή, ὅπως π. χ. ἐγὼ ἤμπορὸς νὰ σοῦ ὀνομάσω τὸν Πυθόδωρον τὸν υἱὸν τοῦ Ἰσολόχου' καὶ τὸν Καλλίαν τὸν υἱὸν τοῦ Καλλιᾶδου' (ποῦ ἔγιναν σοφώτεροι ἀπὸ τὴν συναναστροφῆν τους) μὲ τὸν Ζήωνα', ποῦ ὁ καθένας ἀπ' τοῦς δύο αὐτοῦς, ἀφοῦ ἐπλήρωσε ἑκατὸ μῶνς' στὸν Ζήωνα, ἔγινε σοφὸς καὶ σπουδαίος.

ΑΔΚ. Ἐγὼ θυμὸς, μὲ τὸν Δία, δὲν ἤμπορὸς (νὰ σοῦ ὀνομάσω κανένα).

ΣΩΚΡ. Καλὰ: ἀς τ' ἀφήσωμεν αὐτὰ: δὲν μοῦ λές; τί σκέπτεσαι διὰ τὸν ἑαυτόν σου: ὁ Δηλαδῆ τί ἀπ' τὰ δύο', ν' ἀφήσης (τὸν ἑαυτόν σου) ὅπως εἶσαι τώρα, ἢ νὰ ἐπιμεληθῆς κάπως;

XV. ΑΔΚ. Ἄς τὸ ἐξετάσωμε μαζί' (τὸ ζήτημα αὐτὸ), Σωκράτη' ἂν καὶ ἀντιλαμβάνομαι τελείως τὰ ὅσα εἶπες, καὶ τ' ἀναγνωρίζω. Μοῦ φαίνεται δηλαδῆ ὅτι ἀχειριζόμενοι τὰς ὑποθέσεις τῆς πολιτείας ὅτι εἶναι ἀμόρφωτοι, ἐκτός ὀλίγων.

ΣΩΚΡ. Κ' εἴπεται τί μ' αὐτό;

λιτικός, διδάξας τὸν Περικλή. Ἐδίδασκον ἐπὶ χρηματικῇ ἀμοιβῇ. Ἐλαβε δὲ παρὰ τῶν Πυθόδωρου καὶ Καλλίου ἂνα ἑκατὸν μῶνς.

4. Ἡ μὲν ἤξειε περίπου 96 προπολεμικάς (χρυσὰς) δραχμάς. 60 μναὶ ἦσαν 1 τάλαντος. 1 μναὶ ἦτο 1ση πρὸς 100 ἀττικάς δραχμάς, 1 δὲ δραχμῆ εἶχαν 6 ὀβολούς.

5. «Τί οὖν διανοεῖ» ἂπὸ αὐτῶ ἀρχαίται τὸ δεῦτερον μέρος τοῦ διαλόγου. Κατὰ τοῦτο ὁ Σωκράτης μεταβαίνει ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἀρετῆς εἰς τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν.

6. «Πότερον εἴην...» Ὁ Σωκράτης ἀναφέρεται εἰς τοῦς ὀμηρικούς στίχους

νήπιος εἶς, ὡς εἶνε, λίην τὸσον ἢ ἐ χαλίσρων,
ἢ ἐ κῶν μεθίων καὶ τέρπειαι ἄλλα παρών.

Δηλαδῆ πᾶς ὁ μὴ μεθάνων δὲν μεθάνει, εἴτε διότι: ἀκ φύσεως εἶναι ἀστερημένος τῆς ἰκανότητος αὐτῆς, ὅπως εἶναι νήπιος=βλάδῃ, ἡλίθιος, ἀνεπίδακτος μαθήσεως (ὅπως οἱ υἱοὶ τοῦ Περικλέους Σανθίππος καὶ Πάραλος), εἴτε διότι: ἀπὸ μὲν, ἀλλὰ θεωρεῖ τὴν μάθησιν ὡς παρρητὴν καὶ ἀνομολογῆ, δι' ὃ καὶ παραμειεῖ αὐτὴν, ὅπως εἶναι χαλίσρων καὶ «μετανόηστος» (ὅπως ὁ Κλεινίας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου) (118 B), ἢ, τέλος, θεωρεῖ μὲν ὅτι ἡ μάθησις εἶναι οὐφίλιμος, ἀλλ' ἐν τούτοις ραθυμεῖ καὶ χαζοεῖται, ὅπως εἶναι «κῶν μεθίων» καὶ ἀπρόσοκτος.

ΑΔ. Εἰ μὲν που ἦσαν πεπαιδευμένοι, ἔδει ἂν τὸν ἐπιχειροῦντα αὐτοῖς ἀνταγωνίζεσθαι μαθόντα καὶ ἀσκήσαντα ἵνα ὡς ἐπ' ἀθλητάς· νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἰδιωτικῶς ἔχοντες ἐηλόθησαν ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, τί δεῖ ἀσκεῖν καὶ μαθάνοντα πράγματ' ἔχειν ; Ἐγὼ γὰρ εὖ οἶδα οὐ τιούτων

C τῆ γε φύσει πάνν πολὺ περιέσομαι.

ΣΩ. Βαβαί, οἶον, ὦ ἄριστε, τοῦτ' εἰρημας· ὡς ἀνάξιον τῆς ἰδέας καὶ τῶν ἄλλων τῶν σοὶ ὑπαρχόντων.

ΑΔ. Τί μάλιστα καὶ πρὸς τί τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες ;

ΣΩ. Ἄγανακτῶ ὑπὲρ τε τοῦ σοῦ καὶ τοῦ ἐμοῦ ἔρωτος.

ΑΔ. Τί δῆ ;

ΣΩ. Εἰ ἠξίωσας τὸν ἀγῶνά σοι εἶναι πρὸς τοὺς ἐνθάδε ἀνθρώπους.

ΑΔ. Ἄλλὰ πρὸς τίνας μὴν ;

ΣΩ. Ἄξιον τοῦτο γε καὶ ἐρεσθαι ἀνδρα οἰόμενον μεγαλόφρονα εἶναι.

D ΑΔ. Πῶς λέγεις ; Οὐ πρὸς τούτους μοι ὁ ἀγῶν ;

ΣΩ. Ἄλλὰ κἄν εἰ τριῆρη διανοῦ κυβερνήαν μέλλουσαν ναυμαχεῖν, ἤρκει ἂν σοι τῶν συναντιῶν βελιτιοῦ εἶναι τὰ κυβερνητικά, ἢ ταῦτα μὲν φῶν ἂν δεῖν ὑπάρχειν, ἀπέβλεπες δ' ἂν εἰς τοὺς ὡς ἀληθῶς ἀνταγωνιστάς, ἀλλ' οὐχ ὡς νῦν εἰς τοὺς συναγωνιστάς ; Ὡν δῆπου περιγεγέσθαι σε δεῖ τοσοῦτον, ὥστε μὴ ἀξιοῖν ἀνταγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καταφρονη

E θέντας συναγωνίζεσθαι σοι πρὸς τοὺς πολεμίους, εἰ δῆ τῷ ὄντι γε καλὸν τι ἔργον ἀποδείξεσθαι διανοεῖ καὶ ἀξιον σαυτοῦ τε καὶ τῆς πόλεως.

ΑΔ. Ἄλλὰ μὲν δὴ διανοοῦμαι γε.

ΣΩ. Πάνν σοι ἄρα ἀξιον ἀγαπᾶν, εἰ τῶν στρατιωτῶν βελιτιῶν εἰ, ἀλλ' οὐ πρὸς τοὺς τῶν ἀντιπάλων ἡγεμόνας ἀποβλέπειν, ὅποτε ἐκείνων βελιτιῶν γέγονας, σκοποῦντα καὶ δοκοῦντα πρὸς ἐκείνους.

ΑΔΚ. Νά· ἂν μὲν ἦσαν κάπως μορφωμένοι, θὰ ἔπρεπε ἐκείνος ποῦ θ' ἀποφάσκει νὰ τοὺς ἀντιπολιτευθῆ, νὰ διαχθῆ καὶ νὰ ἐξασκηθῆ προηγουμένως, γιὰ νὰ πάη ν' ἀναμετρηθῆ μαζί τους, καθὼς με ἀθλητάς· τώρα ὅμως, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἐφθασαν εἰς τὴν διαχειρίσιν τῶν ὑποθέσεων τῆς πολιτείας, ἀνόητοι ὅπως ἦσαν, ποῖα ἢ ἀνάγκη νὰ σκοτίζωμαι μὲ τὸ νὰ μαθαῖναι καὶ νὰ ἐξασκοῦμαι ; Διότι ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅτι αὐτοὺς τοὐλάχιστον θὰ τοὺς ξεπεράσω πάρα πολὺ, μὲ τὰ φυσικά μου προτερήματα.

ΣΩΚΡ. Συμφορὰ σου, τ' εἶν' αὐτὸ ποὺ εἶπες, φίλτατε ; Ἦσσαν ἀνάξιον εἶν' αὐτὸ τῆς ὁμορφίας σου καὶ τῶν ἄλλων χαρισμάτων ποὺ σε διακρίνουν ;

ΑΔΚ. Τί φωνάζεις ἔτσι ; Καὶ γιὰ τί τοὺς λέγεις αὐτὸ, Σωκράτη ;

ΣΩΚΡ. Ἄγανακτῶ διὰ λογαριασμὸν τῆς φιλίας μας.

ΑΔΚ. Γιὰ τί δηλαδῆ ;

ΣΩΚΡ. Μὰ ἀφοῦ ἐθεώρησες ἀξιοῖν σου τὸ νὰ συναγωνισθῆς μ' αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς ἀνθρώπους.

ΑΔΚ. Μὰ ποιοὺς λοιπὸν τάχα ;

ΣΩΚΡ. Εὐγε ! αὐτὸ, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀξίζει νὰ τὸ ἐρωτᾷ ἕνας ἀνθρώπος ποὺ φαντάζεται πῶς εἶναι μεγαλόφρων.

ΑΔΚ. Πῶς τὸ ἐνοεῖς ; Δὲν πρόκειται δηλαδῆ νὰ ἀνταγωνισθῶ πρὸς αὐτοὺς ἐδῶ ;

ΣΩΚΡ. Μά, κ' ἂν ἀκόμη εἶχες κατὰ νοῦν νὰ κυβερνήσῃς μίαν τριῆρη, ποῦ ἔπρόκειτο νὰ ναυμαχήσῃ, θὰ ἤρκει σοι εἰς τὸ νὰ εἶσαι μόνον ἱκανότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους ναύτας σου, ὡς πρὸς τὴν διακυβέρνησιν τοῦ πλοίου, ἢ θὰ ἐθεωροῦσες ὅτι αὐτὰ μὲν (τὰ προσόντα) ἔπρεπεν ὁπωσδήποτε νὰ τὰ ἔχῃς, καὶ θὰ ἐπρόσεχες τοὺς πραγματικούς σου ἀντιπάλους, καὶ οὐχ ὅπως τώρα τοὺς συναγωνιστάς σου ; Τοὺς ὁποίους βέβαια, μοῦ φαίνεται, πρέπει οὐ τῶσον πολὺ νὰ τοὺς ὑπερτερήσῃς, ὥστε νὰ μὴ τολμοῦν νὰ σε ἀνταγωνισθοῦν, ἀλλὰ ἀφοῦ ἀναγνωρίσων τὴν ὑπεροχὴν σου, νὰ συναγωνίζωνται μαζί σου (πλέον) ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ἂν τῶνόντι ἔχῃς κατὰ νοῦν νὰ ἀναδειχθῆς βεβαίως μὲ κάποιαν ὄραϊαν πράξιν, ἀνταξίαν καὶ σοῦ καὶ τῆς πατρίδος.

ΑΔΚ. Μὰ βέβαια· κάτι τέτοιο ἔχω στὸ νοῦ μου.

ΣΩΚΡ. Πράγματι, πολὺ ἀντάξιόν σου εἶναι τὸ νὰ μὲν ἔχῃς εὐχριστημένος μὲ τὸ νὰ εἶσαι καλύτερος ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, καὶ νὰ μὴν κυττάζῃς πρὸς τοὺς ἀρχηγούς τῶν ἀντιπάλων σου, διὰ νὰ ἠξιεῖς πότε θὰ γίνῃς καλύτερος ἀπὸ ἐκείνους, παρακολουθῶν καὶ ἐξασκούμενος σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα ἐκείνων.

120 ΑΛ. Λέγεις δὲ τίνας τούτους, ὦ Σώκρατες ;
ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ἡμῶν τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους τε καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεὶ πολεμοῦσαν ἐκάστοτε ;

ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

XVI. ΣΩ. Οὐκοῦν εἶπερ ἐν νῶ ἔχεις ἡγεμῶν εἶνα¹ τῆσδε τῆς πόλεως, πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς καὶ τοὺς Περωῶν τὸν ἀγῶνα ἡγούμενός σοι εἶναι ὀρθῶς ἂν ἦγοι ;

ΑΛ. Κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν.

B ΣΩ. Οὐκ, ὦ γαθέ, ἀλλὰ πρὸς Μειδίαν σε δεῖ τὸν ὀρθυγοτρόφον ἀποβλέπειν καὶ ἄλλους τοιοῦτους, οἳ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἐπιχειροῦσιν, εἴ τι τὴν ἀνδραποδώδη, φαῖεν ἂν αἱ γυναῖκες, τρίχα ἔχοντες ἐν τῇ ψυχῇ δπ² ἀμουσίας καὶ οὐκ ἀποβεβλημότες, εἴ τι δὲ βαρβαρίζουσες ἐληλύθαισι κολακεύουσιν τὴν πόλιν, ἀλλ' οὐκ ἄρξοντες. Πρὸς τούτους σε δεῖ, ὅσοπερ λέγω, βλέποντα αὐτοῦ δὲ ἀμείλειν, καὶ μῆτε μανθάνειν ὅσα μαθήσεως ἔχειται, μέλλοντα τοσοῦτον ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι, μῆτε ἀσκεῖν ὅσα δεῖται ἀσκήσεως, καὶ πῶσαν C παρασκευὴν παρεσκευασμένον οὕτως λέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως.

ΑΛ. Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, δοκεῖς μὲν μοι ἀληθῆ λέγειν, οἷμαι μὲντοι τοὺς τε Λακεδαιμονίων στρατηγούς καὶ τὸν Περωῶν βασιλεῖα οὐδὲν διαφέρειν τῶν ἄλλων.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ ἄριστε, τὴν οἴησιν ταύτην σκόπει οἶαν ἔχεις.

ΑΛ. Τοῦ πέρι ;

1. Ὀρθυγοτρόφος. Ὁ Μειδίας οὗτος, τύπος «ἀνάμπ» τῶν Ἀθηναίων, ὅπως καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, ἦτο περίφημος διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀρθυκῶν ποῦ διάτρεπε, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ διεξάγῃ παίγνια, τοποθετῶν αὐτὰ εἰς κήλικον καὶ ἐκγονιμάζων, ὥστε νὰ μωχάνται πρὸς ἄλληλα μέχρι ἐξουτάσεως. Οἱ ἀγῶνες αὗτοι τῶν ὀρθυκῶν ἦσαν τότε τοῦ σπουδῆ εἰς τὰς Ἀθήνας. Τὰ ὀρθυκῶς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μεταφέροντο ἐκ Σπυρίων, ὅπου συνελαμβάνοντο κατὰ χιλιάδας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν παραομάτων.

2. Ἀνδραποδώδη. Εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ δοῦλοι εἶχον κούρεμῆν τὴν κεφαλὴν πρὸς διακρίσιν ἀπὸ τοῦς ἐλευθέρους πολιτάς, οἱ ὅποιοι ἔτρεφον κόμην μακρὰν μέχρι τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, κατό-

ΑΛΚ. Ποίους ἐννοεῖς, λέγοντας «αὐτούς», Σωκράτη ;
ΣΩΚΡ. Μὰ δὲν ἤξεύρεις ὅτι ἡ πόλις μας, κάθε τόσο, διεξάγει πολέμους κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως ;

ΑΛΚ. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

XVI. ΣΩΚΡ. Ἄν, λοιπὸν, ἔχῃς κατὰ νοῦν νὰ γίνῃς ἀρχηγὸς αὐτῆς ἐδῶ τῆς πολιτείας, θὰ εἶχες ὀρθὴν ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων, ἐάν πρεβέλεπες ὅτι θὰ ἔχῃς ν' ἀγωνισθῆς ἐναντίον τῶν βασιλέων τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Περωῶν ;

ΑΛΚ. Σάμπως ἔχεις δίκαιον.

ΣΩΚΡ. Ὅχι λοιπὸν, ἀγ...πητέ, ἐσὺ πρέπει νὰ κυττάς τὸν Μειδίαν¹, αὐτὸν ποῦ τρέφει τὰ ὀρθυκῶς, καὶ (τοὺς) ἄλλους (τοὺς) ἑμοίους του, οἱ ὅποιοι ἐπιδιώκουν νὰ κυβερνήσουν τὴν πολιτείαν, αὐτοὶ ποῦ, ὅπως θὰ ἔλεγαν αἱ γυναῖκες, ἔχουν ἀκόμη, λόγῳ τῆς χυδαϊότητός των, τὴν τρίχα τοῦ ἀνδράποδου² μέσα στὴν ψυχὴ τους, κι' ἀκόμη δὲν ἠμπούρασαν νὰ τὴν βγάλουν ἔως τώρα ἀπὸ ἐπάνω τους, καὶ οἱ ὅποιοι, ἐνῶ ἀκόμη δὲν ἐξέμαθαν τὴν βαρβαρικὴν τους γλώσσα, ἔχουν ἔλθει ἐδῶ διὰ νὰ ἐξαπατήσουν μᾶλλον τοὺς πολίτας, παρὰ νὰ τοὺς διοικήσουν· αὐτοὺς λοιπὸν πρέπει καὶ σὺ, αὐτοὺς ἀκριβῶς ποῦ ἐννοῶ, νὰ κυττάξῃς, καὶ νὰ παραμείλῃς τὸν ἑαυτὸν σου, καὶ οὕτε νὰ μαθαίνῃς ὅσα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν μάθησιν, ἐνῶ πρόκειται ν' ἀποδυσθῆς εἰς τόσον δεῖνόν ἀγῶνα, οὔτε νὰ ἐξασκήσῃς εἰς ὅσα ὑπάρχει ἀνάγκη ἐξασκήσεως, καὶ τέλος, ἔτσι προετοιμασμένος μὲ κάθε εἶδος προετοιμασίας, νὰ τραβήξῃς, μὲ τέτοια χάλα, διὰ ν' ἀναλάβῃς τὴν διακυβέρνησιν τῆς πολιτείας.

ΑΛΚ. Ἀλλά, Σωκράτη, μοῦ φαίνεται μὲν πῶς ὅμιλεῖς ἀληθινὰ, ἐν τούτοις ἔχω τὴν γνώμην ὅτι καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν Περωῶν κατὰ τίποτε δὲν ὑπερέχουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

ΣΩΚΡ. Μὰ, φίλτατέ μου, γιὰ προσεξέ³ τί ἰδέα εἶναι πάλιν αὐτὴ ποῦ ἔχεις.

ΑΛΚ. Γιὰ τοῖδ' ἔζητημα ;

πιν ὅμως ὅχι καὶ τόσο μακρὰν. Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ παρομίας, ἡ ὅποια ἐλέγετο ὑπὸ τῶν γυναικῶν διὰ τοὺς ἀπελευθέρους, δηλαδὴ ὅσους καθήγοντο ἐκ δούλων, εἶχον διὰ ἐλευθερωθῆ βαρύτερον, διὰ διαφόρους λόγους, κυρίως ἀνδραγαθίαν εἰς τὴν μάχην κλπ., οἱ ὅποιοι ὅμως δὲν εἶχον κατορθώσει νὰ ληρομῶνουν τὴν δουλικὴν συμπεριφορὰν των καὶ τοὺς δουλικούς τρόπους των. «Ταύτην ἔχει τὴν τρίχα», ἔλεγαν. Ἄλλοι πάλιν παράγουν τὸ ρητὸν ἀπὸ τὰ ἀργεῖν⁴ σουλάρια.

ΣΩ. Πρῶτον μὲν ποτέρως ἂν οἶει σαυτοῦ μάλλον ἐπι-
D μελήθῃναι, φοβούμενός τε καὶ οἰόμενος δεινοὺς αὐτοὺς
εἶναι, ἢ μή;

ΑΛ. Ἀῆλον ὅτι εἰ δεινοὺς οἰοίμην.

ΣΩ. Μῶν οὖν οἶει τι βλαβήροσθαι ἐπιμεληθεὶς σαυτοῦ;

ΑΛ. Οὐδὰμῶς, ἀλλὰ καὶ μέγιστα ὄνησοσθαι.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν μὲν τούτῳ τοσοῦτο κακὸν ἔχει ἢ οἷσθις
αὕτη.

ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Τὸ δεύτερον τοῖσιν, ὅτι καὶ ψευδῆς ἐστίν, ἐκ τῶν
εἰκότων σκέψαι.

ΑΛ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Πότερον εἰκὸς ἀμείνους γίγνεσθαι φύσεις ἐν γεν-
E ναίοις γένεσιν ἢ μή;

ΑΛ. Ἀῆλον ὅτι ἐν τοῖς γενναίοις.

ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς εὖ φύντας, ἐὰν καὶ εὖ τραφῶσιν,
οὕτω τελέους γίγνεσθαι πρὸς ἀρετῆν;

ΑΛ. Ἀνάγκη.

XVII. ΣΩ. Σκεπόμεθα δῆ, τοῖς ἐκείνων τὰ ἡμέτερα
ἀντιτιθέντες, πρῶτον μὲν εἰ δοκοῦσι φανυλοτέρων γενῶν
εἶναι οἱ Λακεδαιμονίων καὶ Περσῶν βασιλεῖς ἢ οὐκ ἴσμεν.
ὡς οἱ μὲν Ἑρακλέους, οἱ δὲ Ἀχαιμένους ἔκγονοι, τὸ δ'

1. Οἱ βασιλεῖς τῶν Σπαρτιατῶν κατήγοντο ἐκ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἑρακλέους Τημέου (λαβόντος τὸ ἄργος), Εὐροθέου καὶ Προκλέους (λαβόντων τὴν Λακεδαίμονα) καὶ Κροσσόντος (λαβόντος διὰ δόλου τὴν Μασσηνίαν). Ὁ Ἑρακλῆς, σημεῖοιανόν, ἔλαβε 47 συζύγους, ἀποκτήσας 77 υἱούς. Ἐκ τῶν 47 τούτων γυναικῶν αἱ 37 ἦσαν εἰσι θυγατέρες τοῦ Θεσπίου. Ἡ πληθύνουσα αὕτη δικαιοσύνηται ἐκ τῆς τάσεως τῶν ἀρχαίων καὶ ἀνάγκαι τὴν καταγωγὴν τὸν εἰς τὸν Ἑρακλῆα, ἀπὸ καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Λυδίας καὶ αὐτὸς ὁ Κροῖσος, κατήγοντο ἐκ τοῦ Ἀγαμέμνου, υἱοῦ τοῦ Ἑρακλέους ἐκ τῆς Ὀμφάλης ἡ Ἀπολλοδόρου Βιβλιοθ. Β' 161 - 167), καὶ οἱ Μακεδόνες βασιλεῖς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Τημέου. Ἀπὸ τοῦ Ἑρακλέους πάλιν, μᾶλλον τοῦ Διός, μεσολαβόντων: Ἀλκμήνη—Ἀμειτρώων, Ἡλεκτρώων—Ἀουσιθίκη, Ἀμειτρώων, Ἀλκατος—Λαονόμη—Ζεὺς κτλ.

2. Οἱ Ἀχαιμενίδαι, βασιλεῖς τῆς Πελοπίδας, κατήγοντο ἀπὸ τῶν Ἀχαιμῆν, τὸν υἱὸν τοῦ Περσῶν καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, ἢ ὅποια ἦτο κόρη τοῦ Κηφέως: ὁ Περσὸς ἔστωσ ἄνδρῶν ἀπὸ τοῦ θηρίου

ΣΩΚΡ. Πρῶτον μὲν, κατὰ ποῖον ἂν τοὺς δύο τρόπους φαντάζεσθαι ὅτι θὰ ἐφρόντιζες καλύτερα διὰ τὸν ἑαυτὸν σου. Ἀηλαδῆ ἂν τοὺς ἐφοβεῖσθαι αὐτοὺς καὶ τοὺς θεωροῦσες ὅτι εἶναι ἐπικινδυνοὶ, ἢ ἂν δὲν τοὺς ἐλογάζιαιζες;

ΑΛΚ. Εἶναι φανερὸν ὅτι ἂν τοὺς θεωροῦσα ἐπικινδύνους.

ΣΩΚΡ. Μήπως λοιπὸν ἔχεις τὴν ἰδέαν πῶς θὰ σὲ βλάψῃ εἰς τίποτα, ἐὰν ἐπιμεληθῆς τοῦ ἑαυτοῦ σου;

ΑΛΚ. Καθόλου ἴσα ἴσα θὰ ὠφελῆθῶ πολὺ.

ΣΩΚΡ. Λοιπὸν, ἢ ἰδέα σου αὕτη ἔχει αὐτὸ τὸ ἓνα κακόν, τὸ τὸσον σοβαρόν.

ΑΛΚ. Ἐχεις δίκιο.

ΣΩΚΡ. Τὸ δεύτερον δέ, τὸ ὅτι ἢ ἰδέα σου αὕτη εἶναι καὶ ἐφαυμένη, αὐτὸ τὸ καταλαβαίνεις καὶ μόνος σου, ἂν ὅλα τὰ φαινόμενα.

ΑΛΚ. Πῶς δηλαδῆ;

ΣΩΚΡ. (Γιὰ πές μου) ποῦ εἶναι πιθανώτερον νὰ γεννιῶνται καλύτεροι χαρακτήρες, εἰς εὐγενεῖς οἰκογενεῖας ἢ εἰς μή εὐγενεῖς;

ΑΛΚ. Εἶναι φανερὸν ὅτι εἰς εὐγενεῖς.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν, αὐτοὶ, ποῦ καταγόνται ἀπὸ εὐγενεῖς οἰκογενεῖας, ἂν ἀντραφοῦν καὶ καλά, γίνονται ἔτσι τέλειοι, διὰ τὴν ἀρετῆν;

ΑΛΚ. Κατ' ἀνάγκην.

XVII. ΣΩΚΡ. Ἄς ἐξετάσομεν λοιπὸν, ἀντιπαραβάλλοντες ἡμᾶς πρὸς ἐκεῖνους, πρῶτον μὲν, ἐὰν οἱ βασιλεῖς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Περσῶν φαινόμενα: νὰ καταγῶνται ἀπὸ ταπεινότερες οἰκογενεῖς: ἢ μήπως δὲν ἠξυρόμεν ὅτι οἱ μὲν (Λακεδαιμόνιοι βασιλεῖς) εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Ἑρακλέους, οἱ δὲ (βασιλεῖς τῶν Περσῶν ἀπόγονοι) τοῦ Ἀχαιμένους, ἢ δὲ

ποῦ ἠέπειαι νὰ τὴν κατασπαράξῃ. (Ὁ κοινὸς μῦθος τῶν λαῶν ὁ Σίγφριδ καὶ ἡ Βρουχιλδὴ τοῦ ἔπους τῶν Νυμφολόγγων ὁ ἄγιος Γεωργίος τῶν Χριστιανῶν κλπ.). Ἐκ τῶν Ἀχαιμένους πάλιν καταγόνται οἱ δύο κλάδοι ποῦ ἀδασλευσαν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ ἀρχαιότερος τῶν Μήδων καὶ ὁ νεώτερος τῶν Περσῶν.

Ἡρακλέους τε γένος καὶ τὸ Ἀχαιμένους εἰς Περούα τὸν Διὸς ἀναφέρεται ;

121 ΑΔ. Καὶ γὰρ τὸ ἡμέτερον, ὃ Σώκρατες, εἰς Εὐρουσάκη, τὸ δ' Εὐρουσάκου εἰς Δία.

ΣΩ. Καὶ γὰρ τὸ ἡμέτερον, ὃ γενναῖε Ἀλκιβιάδη, εἰς Δαίδαλον, ὃ δὲ Δαίδαλος εἰς Ἥφαιστον τὸν Διός. Ἄλλὰ τὰ μὲν τούτων ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενα βασιλεῖς εἶσιν ἐκ βασιλείων μέχρι Διός, οἱ μὲν Ἄργους τε καὶ Λακεδαίμονος, οἱ δὲ τῆς Περσίδος τὸ αἶι, πολλάκις δὲ καὶ τῆς Ἀσίας, ὥσπερ καὶ νῦν ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ τε ἰδιωτὰ καὶ οἱ πατέρες. Εἰ δὲ καὶ τοὺς προγόνους δέοι καὶ τὴν πατρίδα Εὐρουσάκου ἐπιδειξαι Σαλαμίνα ἢ τὴν Αἰακοῦ τοῦ ἐπι προτέρου Αἴγιναν Ἄρτοξέρξη τῷ Ξέρξου, πόσον ἂν οἶε γέλωτα ὄρλεῖν ;

1. Ὁ Περσὺς ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης. Ἐξ αὐτοῦ ὠνομάσθησαν οἱ Πέρσαι, καὶ ἡ κοινὴ αὐτῶν Περσὶς («Ἡροδ. Α' 125 καὶ Ζ' 11).

2. Εὐρουσάκης. Υἱὸς τοῦ Αἰαντος τοῦ Τελαμωνίου καὶ τῆς Τεκμηρόνης. Ὁ Τελαμὼν πάλιν ἦτο υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ καὶ τῆς Ἐνδηΐδος ὁ Αἰακὸς εἰσὶν ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Αἴγινης. Ἐκ τούτων κατήγοντο οἱ πρόγονοι τοῦ Ἀλκιβιάδου.

3. Δαίδαλος, υἱὸς τῆς Ἀλκιππῆς καὶ τοῦ Εὐπαλάμου, υἱοῦ τοῦ Μητίωνος, υἱοῦ τῆς Προκρίδος καὶ τοῦ Ἐραχθέου, υἱοῦ τῆς Γῆς καὶ τοῦ Ἥφαιστοῦ, υἱοῦ τῆς Ἥρας καὶ τοῦ Διός. Ὁ Δαίδαλος, πατὴρ τοῦ πρώτου ἀερόπορου Ἰκάρου, ἦτο Ἀθηναῖος, ὃ ἀρχαιότερος γνωστὸς Ἑλλῆν ἀρχιτέκτων καὶ γλύπτῃς. Ἐἶχεν ἐφευρθεὶ τὸν πλῖνον, τὸ τρίπανον, τὸν πέλσικον κλπ. Προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης Μίνωος κατασκευάσας ὃ Δαίδαλος τὸν Λαδύρινθον. Ἐπίσης πρῶτος αὐτὸς κατασκευάσας ἔσκαπον μὲ διασταλμένους τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας καὶ ἀνοικτὰ βλέφαρα. Ἐκ τοῦ Δαίδαλου τούτου κατήγετο ὁ Σωφρονίσκος, ὃ πατὴρ τοῦ Σωκράτους, ἀνδριαντοποιός.

4. Ἥφαιστος, ὃ υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας εἶχε τὸ σουβεργεῖόν του ἐν τῇ νήσῳ Δήμῳ.

γενεαλογία καὶ τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Ἀχαιμένους φθάσει ἕως ἐπάνω εἰς τὸν Περσέα', τὸν υἱὸν τοῦ Διός ;

ΑΔΚ. Μὰ καὶ ἡ δικὴ μας (γενεαλογία), Σωκράτη, φθάσει ἕως τὸν Εὐρουσάκη', (ἡ δὲ γενεὰ) τοῦ Εὐρουσάκου εἰς τὸν Δία.

ΣΩΚΡ. Μὰ καὶ ἡ δικὴ μας (ἡ γενεαλογία), εὐγενέστατε Ἀλκιβιάδη, φθάσει ἕως τὸν Δαίδαλον', ὃ δὲ Δαίδαλος εἰς τὸν Ἥφαιστον', τὸν υἱὸν τοῦ Διός. Αἱ οἰκογένειαί δὲ αὐτῶν εἶναι βασιλεῖς καταγόμενοι ἀπὸ βασιλεῖς, ποῦ ἀρχίζοντες ἀπ' αὐτῶν τοὺς ἴδιους φθάνου μέχρι τοῦ Διός, αὐτοὶ μὲν (βασιλεῖς) τοῦ Ἄργους καὶ τῆς Λακεδαίμονος, ἐκεῖνοι δὲ (βασιλεῖς) τῆς Περσίδος ἄνεκαθεν, πολλάκις δὲ καὶ τῆς Ἀσίας, ὅπως ἀκριβῶς καὶ τώρα, ἡμεῖς δὲ καὶ οἱ ἴδιοι εἰμεθα ἀπλοῖ ἄστοι, καθὼς καὶ οἱ πατέρες μας. Ἄν δὲ τυχὸν παρίστατο ἀνάγκη νὰ ἐπιδειξῃς καὶ σὺ τοὺς προγόνους σου καὶ τὴν πατρίδα τοῦ Εὐρουσάκη, τὴν Σαλαμίνα, ἢ τὴν Αἴγιναν, τὴν πατρίδα τοῦ Αἰακοῦ, ποῦ ἦτο ἀκρόμητις ἀρχαιότερος, εἰς τὸν Ἄρτοξέρξην' τὸν υἱὸν τοῦ Ξέρξου, φαν-

5. Οἱ Πέρσαι ἦσαν κατ' ἀρχὰς ὑποταλεῖς εἰς τοὺς Ἀσσυρίους' κατόπιν ἐπετάγησαν εἰς τοὺς Μήδους μέχρι τοῦ Κυαξάρου, ἐπὶ ἐπὶ Κόρου τοῦ Α' τοῦ Μεγάλου ἐκποταρχήσαν καὶ τῶν Μήδων καὶ τῶν Ἀσσυροβαβυλωνίων, καθὼς καὶ τῶν Λυδῶν καὶ τῶν Ἑβραίων. Ἐπὶ τοῦ Κιμβόσου, υἱοῦ τοῦ Κόρου, ὑπετάγη ἡ Αἴγυπτος. Οὕτω ἡ Περσία κατέστη κράτος μὲ τεραστίαν ἔκτασιν. Ἐπὶ Δαρείου τοῦ Α' οἱ Πέρσαι διέβησαν εἰς τὴν Εὐρώπην, κατὰ τὰς ἀποτυχούσας ἐκστρατείας κατὰ τῶν Σκυθῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Δαρεῖος ὑπῆρξεν ὃ πρῶτος Ἀσιατικὸς μονάρχης ὃ διαβὰς τὸν Ἑλλάσποντον. Ἐπὶ Ξέρξου καὶ Ἀρταξέρξου τὸ Περσικὸν Κράτος εἶχε τὴν μεγαλυτέραν ἔκτασιν καὶ ἰσχύϊν του.

6. Ἄρτοξέρξης ὃ πρῶτος ἢ Μακρόχειρ, υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Ξέρξου. Ἡ γραφὴ «Ἄρτοξέρξης» καὶ οὐχὶ «Ἀρταξέρξης» ἀπαντᾷ καὶ εἰς τοὺς «Παράλληλους βίους» τοῦ Πλουτάρχου. Ἡ περσικὴ προφορὰ ἦτο Ἀρταξάρχα (465-424 π.Χ.).

Ἄλλ' ὄρα μὴ τοῦ τε γένους δογμὰ ἐλαττώμεθα τῶν ἀνδρῶν
καὶ τῆ ἄλλῃ τροφῇ. Ἦ οὐκ ἤσθησαι τοῖς τε Λακεδαιμο-
νίων βασιλεῦσιν ὡς μεγάλα τὰ ὑπάρχοντα, ὧν αἱ γυναί-
κες δημοσίᾳ φυλάττονται ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ὅπως εἰς δύ-
C ναμιν μὴ λάθῃ ἐξ ἄλλου γεγόμενος ὁ βασιλεὺς ἢ ἐξ Ἑρα-
κλειδῶν; Ὁ δὲ Πελοπόν τσοῖτον υπερβάλλει, ὥστε τοσοῦ-
τὸ ὑποψίαν ἔχει ὡς ἐξ ἄλλου ἂν βασιλεὺς γένοιτο ἢ ἐξ αὐτοῦ·
διὸ οὐ φρουρεῖται ἢ βασιλέως γυνὴ ἀλλ' ἢ ὑπὸ φόβου.
Ἐπειδὴν δὲ γέννηται ὁ παῖς ὁ πρεσβύτατος, οὐπερ ἡ ἀρχή,
πρῶτον μὲν ἐορτάζουσι ἀντίστοιχοι οἱ ἐν τῇ βασιλείῳ, ὧν
ἂν ἀρχῆ, εἶτα εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῆ ἡμέρᾳ
βασιλέως γενέσθαι ἅπανα θύει καὶ ἐορτάζει ἢ Ἀσία ἡμῶν
D δὲ γενομένων, τὸ τοῦ κομμοδοποιοῦ, οὐδ' οἱ γέροντες σφό-
δρα αἰσθάνονται, ὧ Ἀλκιβιάδῃ. Μετὰ τοῦτο τρέφεται ὁ
παῖς, οὐχ ὑπὸ γυναικὸς τροφῆ οὐδὲν ὀλίγον ἀξίας, ἀλλ' ὑπ' εὐ-
νοῦχων οἱ ἂν δοκῶσι τῶν περὶ βασιλέα ἀριστοὶ εἶναι· οἷς
τά τε ἄλλα προστίθενται ἐπιμέλειαι τοῦ γενομένου, καὶ
ὅπως κάλλιστος ἔσται μηχανῶσθαι, ἀναπλάττονται τὰ μέλη
τοῦ παιδὸς καὶ κατορθοῦνται; καὶ ταῦτα ὁδῶντες ἐν με-
E γάλῃ τιμῇ εἰσίν. Ἐπειδὴν δὲ ἐπιτεῖται γέγονται οἱ παῖδες,
ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐπὶ τοὺς τούτων διδασκάλους φοιτοῦσι,

1. Καὶ ὅμως ἡ σύζυγος τοῦ βασιλέως Ἀγιδὸς Τιμαῖα κατηγο-
ρήθη διὰ τὰς ἀβημάτους πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην ὁμοίως τῆς, ἐκ τῶν
ὁποίων ἀγεννήθη ὁ Δεσποχίδης, παραγκωνισθεῖς ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου
τῆ συναγωγῆς τοῦ Λυσάνδρου.

2. Γενέσθαι κυρίως εἶναι ἡ ἐπίτασις τῆς γεννήσεως τοῦ ἐκλι-
πόντος βασιλέως, γενέσθαι δὲ ἢ ἐπίτασις τῆς γεννήσεως τοῦ βασι-
λεύοντος τῶν Περσῶν.

3. Ἐνταῦθα ἰσχυροὶ τὸν Πλάτωνα τὸν κομμοδογράφον, σύγχρο-
νον τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ δημόσιου τὸν φιλοσόφου. Ὁ Πλάτων οὐ-
δὲν ἔγραψε πλείους κομμογράφας, μεταξὺ τῶν ὁποίων κυριώτατοι ἦσαν
«Ἄδωνις», «Γρίπης», «Ζυὸς καὶ ἰσχυρῶν», «Ἰά», «Κλεοφῶν», «Ἀδά-
νας», «Μενέλαος» κλπ. Ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου ἀναφέρονται 24 ἔργα αὐ-
τοῦ («Ἄθην». Δειπνοσοφ. κθ. ρ', Γ', Ζ', ΙΕ', Γ' κλπ. passim), ἐκ
τῶν ὁποίων μόνον ἀποσπάσματα διωσφῶσαν. Ὁ Πλάτων οὐτοὶ ἐκα-
τεῖτο καὶ Κάνθαρος. Ἡκίμας περὶ τὸ 420 π.Χ., φαίνεται δὲ εἶναι ἡτο
καλὸς κομμοδογράφος, διότι ἀναφέρειται συχνότερα ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου
καὶ ἄλλων.

τάζεσαι τὰ γέλια ποῦ θὰ προκαλοῦσαι; Ἄς ἴδωμεν, ὅμως,
μήπως δὲν εἴμεθα κατώτεροι τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων μόνον
ὡς πρὸς τὴν ἐπισιμότητα τῆς καταγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς
τὴν ἄλλην ἀνατροφὴν ἢ μήπως δὲν ἔχεις ἀκουστά, πόσον
μεγάλα εἶναι τὰ πλεονεκτημὰ εἰς τοὺς βασιλεῖς τῶν Λα-
κεδαιμονίων, τῶν ὁποίων αἱ γυναῖκες φυλάσσονται ὑπὸ τῶν
ἐφόρων, ἐν ὀνόματι τοῦ κράτους, ὅπως, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ
δυνατοῦ, μὴ γεννηθῆναι κρυφῶς ὁ βασιλεὺς ἀπὸ ἄλλου κα-
νένα, παρὰ μόνον ἐξ ἀπογόνου τοῦ Ἡρακλέους; Ὁ δὲ βα-
σιλεὺς τῶν Περσῶν τόσον εἶναι ὑπέρτερος, ὥστε καλεῖς οὔτε
νὰ ὑποφιασθῇ καὶ δὲν τοιμᾶς εἶναι ἡτο δυνατόν ποτὲ νὰ
γεννηθῇ βασιλεὺς ἀπὸ ἄλλου κανένα, παρὰ μόνον ἐξ αὐτοῦ
τοῦ βασιλέως, διὰ τοῦτο καὶ δὲν φρουρεῖται ἡ σύζυγος τοῦ
βασιλέως (ἀπὸ κανένα ἄλλον) παρὰ μόνον ὑπὸ τοῦ φόβου.
Ἀμέσως δὲ, ὅταν γεννηθῇ ὁ μεγαλύτερος υἱός, εἰς τὸν
ὅποιον καὶ θ' ἀνήκῃ ἡ βασιλεία, πρῶτον μὲν ἐορτάζουσι ὅλοι
οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν χώραν τοῦ βασιλέως, ὅσοι κι' ἂν εἶ-
ναι αὐτοί, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασιλεύει, κατόπι δὲ κατὰ τὸν
ὑπόλοιπον χρόνον, κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν, ὁλόκληρος ἡ
Ἀσία προσφέρει θυσίας καὶ ἐορτάζει κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς
γεννήσεως τοῦ ἀποθανόντος βασιλέως· ὅταν δὲ ἡμεῖς ἐγεν-
νήθῃμεν, οὔτε οἱ γέροντες καλὰ καλὰ δὲν τὸ ἔμαθαν, ὅπως
λέγει καὶ ὁ κομμοδογράφος, Ἀλκιβιάδῃ μὲν. Κατόπι ἂν
αὐτὸ τὸ παιδί ἀνατρέφεται, ὄχι ἀπὸ ἀσημον γυναῖκα παρὰ-
μάναν, ἀλλ' ἀπὸ εὐνοῦχου, οἱ ὅποιοι εἶναι ἀπὸ τοὺς θεο-
ρουμένους εἶναι οἱ ἀριστοὶ ἀπὸ τοῦ περιβάλλοντος τοῦ βασι-
λέως. Εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει ἀνατεθῆναι νὰ φροντίζουσι διὰ τὸν
νεογέννητον καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ἐπίσης, συνάμα δὲ καὶ νὰ
ἐπινοοῦν τρόπους περὶ τοῦ πῶς θὰ γίνῃ τὸ παιδί ὀραϊότε-
ρον, διαμορφώνοντες τὰ μέλη τοῦ παιδιοῦ καὶ διορθώνοντες
αὐτὰ; καὶ ἐφόσον ἀσχολοῦνται μὲν τὰ ζητήματα αὐτὰ (οἱ εὐ-
νοῦχοι) ἀπολαύουσι μεγάλων τιμῶν. Ὅταν δὲ τὰ παιδιὰ γί-
νουν ἐπὶ τὰ ἔτη 4, ἀρχίζουσι νὰ φοιτοῦν εἰς τὸ ἵπποδρόμον,

4. Οἱ Πέρσοι θεσφῶρον τὸν ἀριθμὸν 7 ὡς περιέχοντα μυστικὴν
δύναμιν. Ἐξ οὗ καὶ κατώτερο «εἰς ἑπτὰ». Εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 7
ἔτων τὸ παιδίον τελειοποιεῖται ὅπως εἰπῆται εἰς τὴν ἡμίλιαν καὶ δὲ-
νεται ν' ἀρχίσῃ τὰς σπουδὰς τῶν, ὅπως καὶ σήμερον. Εἰς ἡλικίαν 7
ἔτων ὁ Ζωροάστρης ἐπισημῶς πλέον. Τὴν μυστηριώδη σημασίαν τοῦ
ἀριθμοῦ 7 παραδέχονται καὶ οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἀριστοτέ-
λης, ὁ Ἀλκιμαῖων κλπ.

καὶ ἐπὶ τὰς θήρας ἄρχονται λένας· δις ἐπὶ δὲ γινόμενον
 ἐτῶν τὸν παῖδα παραλαμβάνουσι οὗς ἐκείνοι βασιλείου-
 παιδαγωγούς ὀνομάζουσι· εἰσι δὲ ἐξελεγμένοι Περωῶν οἱ
 122 δικαιοτάτος καὶ ὁ σωφρονέτατος καὶ ὁ ἀνδρειότατος. Ὁ
 δὲ μὲν μαγεῖαν τε διδάσκει τὴν Ζωροάστρου τοῦ Ὁρομάζου·
 ἔστι δὲ τοῦτο θεῶν θεραπεία· διδάσκει δὲ καὶ τὰ βασιλικά·
 ὁ δὲ δικαιοτάτος ἀληθεύειν διὰ παντός τοῦ βίου· ὁ δὲ σω-
 φρονέτατος μὴδ' ὑπὸ μᾶς ἄχειρασι τῶν ἄνδρῶν, ἵνα ἐλευ-
 θερος εἶναι ἐθίζηται καὶ δυνως βασιλεύς, ἄρχων πρώτων
 τῶν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ μὴ δουλεύων· ὁ δὲ ἀνδρειότατος ἄρσενον
 καὶ ἀδεᾶ παρασκευάζει, ὡς ὅταν δείσῃ δοῦλον ὄντα. Σοί
 B δ', ὃ Ἄλκιβιάδῃ, Περικλῆς ἐπέστηρε παιδαγωγὸν τῶν οἰ-
 κειῶν τὸν ἀρχεῖοτατον ὑπὸ γήρωος, Ζώπυρον τὸν Θραῖκα.
 Διηλθὸν δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἂν σοι τῶν ἀνταγωνιστῶν τρο-
 φὴν τε καὶ παιδείαν, εἰ μὴ πολὺ ἔργον ἦν· καὶ ἅμα ταῦτα
 ἱκανὰ δηλώσει καὶ τᾶλλα ὅσα τούτοις ἀκόλουθα. Τῆς δὲ
 οἰς γενέσεως, ὃ Ἄλκιβιάδῃ, καὶ τροφῆς καὶ παιδείας, ἢ
 ἄλλου ὁποῦν Ἀθηναίων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδενὶ μέλει,

1. Ζωροάστρης ἢ Ζωροάστρου. Ὁ Ζωροάστρου τῶν Περωῶν
 σοφὴς καὶ μεταρρησιστὴς τῆς παιδείας περικλής Ἑλληνικός· ὑπὸ τῶν
 Περωῶν ἔθετο αἶτο· ὁ πρῶτος μάγος, ἡλ. σοφὸς ἀστρολόγος, ἔχων
 θεῖαν τὴν προέλευσιν ὡς υἱὸς τοῦ Ὁρομάζου· ἔβλεπτο δὲ ἢ το 6000
 ἔτη παλαιότερος τοῦ Πλάτωνος· οὗτος εἰς ἡλικίαν ἑπτὰ ἐτῶν εὐώ-
 πησεν ἐπὶ 30 ἔτη, ὅστε καὶ μόνον ὤμιλησεν, ἐξηγήσας εἰς τὸν
 βασιλεῖα τὴν ἄλη φιλοσοφίαν κατὰ τοὺς Πέρσας ὁ βασιλεὺς οὗτος ἢ το
 Ἄρετος ὁ Α' ἢ ὁ Κύρος ὁ Μέγας. Οἱ Ἕλληνας, ἐξελθόντας τὸ
 ὄνομα τ.ο., διεξέδικησαν καὶ τὸν ἴδιον, κατὰ τὴν οὐνήθειάν των, ὡς
 Ἕλληνα· οἱ Πέρσαι πάλιν ἔλεγον δὲ ἢ το Πέρσης, ἐκμαθὼν κατὰ τὴν
 παιδείην του ἡλικίαν τὴν σοφίαν παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος. Ἡ λέ-
 ξις Ζωροάστρου ἢ Ζωροάστρης μεταφραζομένη εἰς τὴν ἑλληνικὴν
 σημαίνει (κατὰ τοὺς ἀρχαίους πάντοτε) ἀστρονόμος· καθὼς ὁ Πυθα-
 γόρας, ἔτσι καὶ ὁ Ζωροάστρου ἀπέφευγε τὰ ἔμφρατα καὶ ἐτρέφετο μόν-
 ον μὲ χόρτα καὶ καρποὺς· ὅπαρσι· πράγματι μεγάλη ἰσοπέτης μετα-
 ζῶ Ζωροάστρου καὶ Πυθαγόρου· πάντως ὁ πρῶτος ὑπῆρξεν ἀρχαιό-
 τερος· κατέλιπε πολλὰ συγγράμματα (πολλοὶ τοῦ ἀποδίδουσι καὶ τὴν
 Ζενδοάστρα) φιλοσοφικά, εἰς τὰ ὅποια δέχεται τρία εἶδη φιλοσοφίας,
 τὸ φυσικόν, τὸ οἰκονομικόν καὶ τὸ πολιτικόν (Vidaenodata ἢ Ven-
 dibad).

2. Ὁρομάζος. Ὁ Ἀχούρα-μάδος τῶν Περωῶν, φερόμενος ὡς

μαζί με τοὺς διδασκάλους τῆς Ἰππασίας, καὶ νὰ πηγαῖνον
 εἰς τὰ κυνήγια· ἔσαν δὲ τὸ παιδί γίνῃ δύο φορὰς ἐπὶ τὰ (δε-
 κατεσσάρων) ἐτῶν, τὸ παραλαμβάνουν οἱ διδασκαλοί, αὐτοὶ
 τοὺς ἐπολοὺς ἐκείνοι ὀνομάζουσι βασιλικούς παιδαγωγούς.
 Εἶναι δὲ τέσσαρες διαλεχτοὶ πρὸ θεωροῦνται οἱ ἄριστοι με-
 ταξὺ τῶν Περωῶν, εἰς τὴν ὄριμον ἡλικίαν, δηλαδὴ ὁ σοφώ-
 τατος καὶ ὁ δικαιοτάτος καὶ ὁ σωφρονέτατος καὶ ὁ ἀν-
 δρειότατος. Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος διδάσκει τὴν μαγεῖαν
 τοῦ Ζωροάστρου· τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὁρομάζου· εἶναι δὲ τοῦτο
 ἢ λατρεία τῶν θεῶν· συγχρόνως ὁ ἴδιος αὐτὸς διδάσκει καὶ
 τὰ βασιλικά καθήκοντα· ὁ δὲ δικαιοτάτος (διδάσκει) νὰ λέ-
 γῃ τὴν ἀλήθειαν· καθ' ἕλον του τὸν βίον· ὁ δὲ σωφρονέτα-
 τος (διδάσκει τὸν νέον) νὰ μὴ ἐξουσιάζεται ἀπὸ καμμίαν ἐκ
 τῶν ἡρώων, διὰ νὰ συνηθίσῃ νὰ εἶναι ἐλεύθερος καὶ δυνως
 βασιλεὺς, κυριαρχῶν πρῶτα τοῦ ἑαυτοῦ, καὶ δεῖ νὰ εἶ-
 ναι δούλος τῶν παθῶν του· ὁ δὲ ἀνδρειότατος τὸν προετοι-
 μάζει διὰ νὰ εἶναι ἄρσενος καὶ ἀτρόμητος, διότι, ἔσαν τυχὸν
 φοβᾶται, θὰ εἶναι ὡσάν δούλος. Διὰ σὲ ἄμα, Ἄλκιβιάδῃ,
 ὁ Περικλῆς σοῦ ὄρισεν παιδαγωγὸν τὸν πιδ ἄρχιστον ἀπὸ
 τοῦ δούλου του, λόγῳ τοῦ γήρατός του, δηλαδὴ τὸν Ζώ-
 πυρον· τὸν Θραῖκα. Θὰ σοῦ ἐξιστοροῦσα δὲ μέχρι τέλους καὶ
 τὴν ἀνατροφήν καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν ἀνταγωνιστῶν σου,
 ἔάν δὲν ἀπαίτουσε πολὺν χρόνον, ἂν καὶ αὐτὰ εἶναι ἀρκετὰ
 διὰ νὰ φανερώσωμ καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα εἶναι ἐπακόλουθα αὐ-
 τῶν. Διὰ τὴν ἴδικήν σου δὲ κατωγυγὴν καὶ ἀνατροφήν καὶ
 ἐκπαίδευσιν, Ἄλκιβιάδῃ, ἢ οἰοῦντοτε ἔλλου ἐκ τῶν Ἀθη-
 ναίων, κανεῖς δὲν σκοτιζέται, διὰ νὰ τὸ εἰπῶ ἔτσι, ἐκτός ἐάν

πατήρ του Ζωροάστρου. Ἦτο ὁ θεός καὶ προστάτης τῶν Περωῶν,
 πρὸς τὸν ὅποτον ἀνέμωσαν τὰς εὐχὰς των οἱ μεγάλοι βασιλεῖς τῆς
 Περσίας. Πολλὰκις κατέϊται μετὰ τὸν Μίθρα (ἡλιον). Ὁ Ἀχούρα-
 μάδος ὑπῆρξεν πατήρ του πυρός (Vend. VIII 248-250) καὶ τῆς γῆς
 (Vend. XIX 15). Βραδύτερον ἀπεδόθη εἰς αὐτὸν καὶ ἡ πατρότης
 τοῦ Ζωροάστρου. Ὁ Ἀχούρα-μάδος ἐκαλεῖτο καὶ Ἀρμάν (ἀγαθὸς
 δαίμων) καὶ Ὁρομόσης.

3. Πράγματι εἰς τοὺς Πέρσας, ἴδιος εἰς τοὺς εὐγενεῖς, τὸ ψεύδος
 ἦτο κατὰ τὸ ἀγνοῦσιν, τὸ ἀκατάληπτον «αἰσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ
 ψεύδοσιν νενόμισται» λέγει ὁ Ἡρόδοτος (I, 137-138), ἔπισης καὶ ὁ
 Σενωφῶν (Κύρου παιδ. VIII, 8, 2).

4. Ὁ Ζώπυρος ἦτο δούλος τοῦ Περικλέους, εἰς τὸν ὅποτον ὁ
 Περικλῆς ἀνέθεσε τὴν ἀγαρόντην ἐπὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου. Ὁ Σωκρά-
 τής δικαίως φέγει τὸν Περικλῆ διὰ τὴν ἀταξίαν του αὐτῆν, κα-
 ῖθον ὁ ζωρὰ. καὶ ἀτίθασος Ἄλκιβιάδης διέφυγε τὴν προσοχὴν
 τοῦ γηραλέου Ζωπύρου.

ει μὴ εἴ τις ἐραστὴς σου τυγχάνει ὦν. Εἰ δ' αὖ ἐθέλοις εἰς πλοῦτους ἀποβλέψαι καὶ τρυφᾶς καὶ ἐσθῆτας ἱματίων θ' ἔλξεις καὶ μύρων ἀλοφᾶς καὶ θεραπεύωντων πλήθους ἀκολουθίας τῆν τε ἄλλην ἀβρήθον τῶν Περσῶν, αλοχυνθείης ἂν ἐπὶ σεαυτῷ, αἰσθανόμενος ὅσον αὐτῶν ἔλλειπεις.

XVIII. Εἰ δ' αὖ ἐπιθέλῃσιν εἰς σωφροσύνην τε καὶ κοσμιότητα ἀποβλέψαι καὶ εὐχέριαν καὶ εὐκολίαν καὶ μεγαλοφροσύνην καὶ εὐταξίαν καὶ ἀνδρείαν καὶ καρτερίαν καὶ φιλοπονίαν καὶ φιλοεικίαν καὶ φιλοτιμίαν τὰς Λακεδαιμονίων, παῖδα ἂν ἡγήσαιο σαυτὸν πᾶσι τοῖς ταούτοις.
 D Εἰ δ' αὖ τι καὶ πλούτῳ προσέχεις καὶ κατὰ τοῦτο οἶε τι εἶναι, μὴδὲ τοῦτο ἡμῖν ἀρρητον ἔστω, ἐάν πως αἴσῃ οὐ εἴ. Τοῦτο μὲν γὰρ εἰ ἐθέλεις τοὺς Λακεδαιμονίων πλοῦτους ἰδεῖν, γινώσκει διὰ πολλὸν πάνθ' αὐτῶν ἐν ἑκαί ἔλλειπει. Γῆν μὲν γὰρ ὅσην ἔχουσι τῆς θ' ἑαυτῶν καὶ Μεσοήνης, οὐδ' ἂν εἰς ἀμφοιβητέσῃε τῶν τῆδε πλήθει οὐδὲ ἀρετῇ, οὐδ' αὖ ἀνδραπόδων κτήσε τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν εἰλωτικῶν, οὐδὲ μὴν ἔππων γε, οὐδ' ὅσα ἄλλα βροσκήματα κατὰ Μεσοήνην
 E νέμεται· ἀλλὰ ταῦτα μὲν πάντα ἐὼ χαίρειν, χρυσοῖον δὲ καὶ ἀργύριον οὐκ ἔστιν ἐν πᾶσιν Ἑλλήσιν ὅσον ἐν Λακεδαιμονίῳ ἰδίῳ· πολλὰς γὰρ ἤδη γενεὰς εἰσέρχεται μὲν αὐτόσῃε ἐξ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων, πολλὰκις δὲ καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων, ἰξ-

1. Τὸ νὰ ἀφῆρει κανεὶς μακρὰ ἐνδύματα, ὅσα τε παρίσταται ἀνάγκη ν' ἀναγκῆναι τὴν οὐράν, ἀκαταρτετο τὴν ἐποχὴν ἑκαίνην ὡς ἔνδειξις κομψότητος, πλοῦτος καὶ πολυτελεῖας περὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἀναφέρει καὶ ὁ Πλάτωνος ὅτι οὗτος «ἱματίων ἔλξιν διαφέροντως ἀπετήθειεν».

2. Διὰ τὴν εὐφορίαν τῆς Μεσοήνης ὁ ποιητὴς Τυρτατος λέγει: «Μεσοήνην ἀγαθὸν μὲν ἀροῦν, ἀγαθὸν δὲ φυτεύειν...»

3. Ἐπιλοτεσ ἦσαν οἱ δοῦλοι τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ ὅποιοι προήρχοντο ἀπὸ αἰχμαλώτους ἢ ἦσαν νόμοι. Ἐκλήθησαν δὲ εἰλωτικεῖς ἐκ τῆς περιφέρειας τοῦ Ἑλλοῦ, πλείους νοτιοανατολικῶς τῆς Ἑσπέρτης τοῦ Ἑλλοῦ τοῦτο ἀναφέρει καὶ ὁ Ὅμηρος

«καὶ Πτελεῶν καὶ Ἔλος καὶ Ἀφρίων»

(βλ. περισσότερο εἰς τὴν Εἰσαγωγήν τῶν Γενέων Κορδάτου εἰς τὴν ἔκδοσιν καὶ μετάφρασιν τῶν «Μεσοήνιακῶν» Πανσωνίου—Βιβλιοθήκης Ζαχαροπούλου ἀριθ. 100).

δὲν εἶναι κάποιος ποῦ τυγχάνει νὰ σὲ ἀγαπᾷ. Ἐάν δὲ ἀφ' ἑτέρου θέλῃς ν' ἀποβλέψῃς εἰς πλοῦτην καὶ εἰς ἀπολαύσεις καὶ εἰς φορέματα καὶ ἀναγκῆναι τῆς οὐρᾶς τῶν ἐνδυμάτων¹, καὶ ἀλοφᾶς μύρωνεσ καὶ ἀκολουθίας ἀπὸ πλῆθος ὑπηρετῶν, καὶ τὴν ὑπόλοιπον μαλθακότητα τῶν Περσῶν, θὰ ἐντρεπῶσόν διὰ λογαριασμόν σου, ἀντιλαμβαίνόμενος πόσον ὕστερεῖς ἀπ' αὐτούς.

XVIII. Ἐάν δὲ πάλιν θελήσῃς (ν' ἀποβλέψῃς) εἰς τὴν σωφροσύνην καὶ κοσμίαν διαγωγήν, καὶ ἐπιτηδεύειν τε καὶ προθυμίαν, καὶ μεγαλοψυλίαν καὶ πειθαρχίαν, καὶ ἀνδρείαν καὶ σταθερότητα, καὶ φιλεργίαν, καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν νίκην καὶ τὴν φιλοδοξίαν τῶν Λακεδαιμονίων, θὰ ἐνοιωθῆς τὸν ἑαυτὸν σου παιδάκι, ὡς πρὸς ἄλα τὰ τοιαῦτα. Ἄν δὲ πάλιν διδῆς τυχόν κάποιαν σημασίαν καὶ εἰς τὸν πλοῦτον, καὶ πιστεύῃς εἶτι, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό, εἶσαι καὶ οὐ κατὰ, ἀς μὴ τὸ ἀφήσωμεν χωρὶς νὰ τὸ εἴπωμεν καὶ αὐτό, μήπως καὶ καταλάβῃς πῶς βρῖσκεσαι. Ἐάν δηλαδὴ, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό, θέλῃς νὰ ἰδῆς τὰ πλούτη τῶν Λακεδαιμονίων, θὰ μάθῃς εἶτι τὰ ἐβῶ (τὰ οἰκονομικὰ τῶν Ἀθηναίων) κατὰ πολλὸ ὕστερον ἀπὸ τὰ (οἰκονομικὰ τῶν) ἑκαί. Διότι οὔτε ἕνας κᾶν ἀπὸ τοῦς ἐβῶ (Ἀθηναίους) δὲν θὰ ἀμφοιστηύσῃε τὸ πόνην (ἐκτεταμένην) χώραν κατέχουν, τόσον εἰς τὴν ἰδικήν των περιφέρειαν (τὴν Λακεδαιμονίαν) ὅσον καὶ εἰς τὴν Μεσοήνιαν², ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν εὐφορίαν, οὔτε ἀκόμη ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν δούλων, εἰλωτῶν³ (δηλαδὴ) καὶ ἄλλων, οὔτε φυσικὰ καὶ ἔππων οὔτε ἄλλων ποιμνίων, ὅσα βόσκουν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Μεσοήνης. Ὅλα ὅμως αὐτὰ τ' ἀφήνω κατὰ μέρος, χρυσᾶ δὲ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα δὲν ὑπάρχουν εἰς ἔλλοις μαζὶ τοῦς Ἑλλήνας (τόσα) ὅσα εἰς μόνην τὴν Λακεδαιμονίαν⁴, διότι ἐπὶ πολλὰς ἕως τῶρα γενεὰς εἰσάγονται μὲν ἑκαί, ἀπὸ ἄλλων τῶν Ἑλλᾶδα, πολλὰκις δὲ καὶ ἀπὸ τοῦς βαρβά-

4. Ἐβῶ ἀπὸ τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἤρξιεν νὰ εἰσέρῃ χρυσὸς εἰς τὴν Ἑσπέρτην, γενόμενὸς ὁ ὅποτον συνέταται κατὰ τὸ πλείστον εἰς τὴν παρακμὴν καὶ κατὰπτωσιν τῆς δυναμείας τῆς. Ὁ νομοθέτης Λυκοβργος, διὰ νὰ ἀποτρέψῃ ἀκριβῶς τὴν συσώρρῃσιν χρήματος, ἔφερε χρησὸν ἕκ τοῦ Μαντίσῃου τῶν Δελφῶν:

ἀ φιλοχρηματία Ἑσπέρτην ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδὲν
 δὴ γὰρ ἀργυροτόκος ἀναξὶ ἐκάσργος Ἀπόλλων

123 *έρχεται δὲ οὐδαμῶς, ἀλλ' ἀτεχνῶς κατὰ τὸν Αἰσώπου μῦθον, ὃν ἡ ἀλώπηξ πρὸς τὸν λέοντα εἶπε, καὶ τοῦ εἰς Λακεδαιμόνα νομίσματος εἰσιόντος μὲν τὰ Ἴχνη τὰ ἐκεῖος τετραμμένα ὄηλα, ἐξιόντος δὲ οὐδαμῆ ἂν τι ἴδοι· ὥστε εὖ χρῆ εἰδέναι διὰ καὶ χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ οἱ ἐκεῖ πλουσιώτατοι εἶσι τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐτῶν ἐκείνων ὁ βασιλεὺς· ἕκ τε γὰρ τῶν τοιούτων μέγιστα λήψεις καὶ πλείοται εἶσι τοῖς βασιλεῦσιν, ἔτι δὲ καὶ ὁ βασιλικὸς φόρος οὐκ ὀλίγος γίγνεται, ὃν τελοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς βασιλεῦσι. Καὶ τὰ μὲν Λακεδαιμονίων ὡς πρὸς Ἑλληνικὸς μὲν πλοῦτους μεγάλη, ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περιοίκους καὶ τοῦ ἐκείνων βασιλέως οὐδέν· ἐπεὶ ποί' ἐγὼ ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιοπίστου τῶν ἀναβεβηκότων παρὰ βασιλέα, ὃς ἐφη παρελθεῖν χώραν πάνυ πολλήν καὶ ἀγαθὴν, ἐγγὺς ἡμερησίαν ὁδόν, ἣν καλεῖν τοὺς ἐπιχωρίους ζώνην τῆς βασιλέως γυναικός· εἶναι δὲ*

1. Πράγματι οἱ Πέρσαι ἔβηον ἐπιχορηγίοντες εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ τὰ διεσπῆσαν τὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πόλεμον. Τὴν πληρωμὴν τῆς ἐπιχορηγήσεως αὐτῆς ἤνεργει, διὰ λογαριασμὸν τοῦ μεγάλου βασιλέως, ὁ ἐκάστοτε σατραπῆς τῆς Λυδίας, ἔσθρων εἰς Σάρδεεις, τὴν δὲ εἰσπραξίαν ὁ ἐκάστοτε ναυάρχος τῶν Λακεδαιμονίων· ἐκ τούτων μόνον ὁ Καλλικράτης, ὁ πᾶσιν κατὰ τὴν ἐν Ἀργινοῦσας ναυαρχίαν, δὲν μετέβη εἰς εἰσπραξίαν τῆς ἐπιχορηγίας.

2. Ὁ μῦθος τοῦ Αἰσώπου περὶ λέοντος γηρασκάντος καὶ τῆς πονηρᾶς ἀλώπεκος λήγει· μὴ τὴν παρατηρήσιν ταύτην πρὸς τὸν λέοντα διὰ βλέπει· «πολλὰ μὲν ἴχνη εἰσιόντων, ἐξιόντων δ' ὀδ», διότι ὁ λέων κατεβρόχθιζε τοὺς εἰσρχομένους εἰς τὸ σπλιάνον του.

3. Περὶ τοῦ πλοῦτου τῶν βασιλέων τῆς Πελοπόδος ὁ Χάρης ὁ Μυτιληναῖος εἰς τὸ πέμπτον βιβλίον τῶν «Περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν» του γράφει ἐπὶ εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς βασιλικῆς κλίνης ὄπηρχε κισθίων, ἔντος τοῦ ὁποῦο εὐρίσκοτο διηνεκῶς «διὰ παντός» πάντες χιλιάδες τάλαντα χρυσοῦ, δηλαδὴ 125.000 λίτρας ἢ 119.187 1/2 ὀκάδες χρυσοῦ (τὸ τάλαντον ὡς μονὰς βάρους ἀνοῖξαι· 25 λίτρας ἢ 28 ὀκάδι, καὶ 335 δράμια ὡς νομισματικὴ δὲ μόνος, εἰς μὲν τὰς Ἀθήνας εἶχαν ἀξίαν 6.000 ἀτιμικῶν δραχμῶν, ἀλλαχοῦ δὲ διάφορον). Τὸ κισθίων τοῦτο ἔκαλετο βασιλικὸν προκεφάλαιον, εἰς τὸ κατὰ δὲ μέρος τῆς βασιλικῆς κλίνης εὐρίσκοτο ἔσθρον κισθίων, τὸ «βασιλικὸν ὑποπόδιον», τὸ ὁποῖον περιεἶχαν ἐπίσης «διὰ παντός» τρεῖς χιλιάδες τάλαντα, ἦτοι 75.000 λίτρας ἢ 71.412 1/2 ὀκάδες ἀργύρου. Εἰς δὲ τὸν βασιλικὸν κοιτῶνα ὄπηρχον ἑκάων ἀπὸ τὴν κλίνην τοῦ βασιλέως χρυσοῦ κληματικά κλήρης πολυτίμων λίθων, αἱ σταφυλοὶ τῆς ὁποίας εἶχαν ὄρηας ἐπὶ «πολυτελεστάτους λίθους», ὅπως γράφει ὁ Ἀμύντος εἰς τοὺς «Σταθμοὺς» του. Πλησίον δὲ ἐκεῖ ἦτο καὶ ἕνας χρυσοῦς «κράτηρ», ἔργον τοῦ θεοδώρου τοῦ Σαμίου. Τὰ τεραστία αὐτὰ χρηματικά ποσὰ δὲν ἀπείχοντο

ρως', δὲν ἐξάγονται δὲ πουθενά, ἀλλὰ ἀπαράλλακτα ἔπως εἰς τὸν μῦθον τοῦ Αἰσώπου, τὸν ὁποῖον εἶπεν ἡ ἀλώπηξ πρὸς τὸν λέοντα, καὶ τὰ Ἴχνη τοῦ εἰς τὴν Λακεδαιμόνα εἰσαγομένου μὲν νομίσματος, ὅσα εἶναι ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἐκεῖ, εἶναι φανερά, πουθενὰ δὲ δὲν θὰ ἤμποροῦσε κανεὶς νὰ ἴδῃ Ἴχνη ἐξερχομένου». Ὡστα πρέπει νὰ τὸ ἠξέσθωμεν καλὰ, ὅτι οἱ ἐκεῖ (Λακεδαιμόνιοι), καὶ ὡς πρὸς χρυσοῦν καὶ ὡς πρὸς ἀργυροῦν, εἶναι οἱ πλουσιώτεροι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἀκόμη (πλουσιώτερος) εἶναι ὁ βασιλεὺς των, διότι καὶ ἀπὸ τὰ τόσα (πλοῦτοι) τὰ μεγαλύτερα καὶ περισσότερα εἰσοδήματα ἀνήκουν εἰς τοὺς βασιλεῖς, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ βασιλικὸς φόρος, τὸν ὁποῖον οἱ Λακεδαιμόνιοι πληρώνουν εἰς τοὺς βασιλεῖς, εἶναι οὐκ ὀλίγος. Καὶ τὰ μὲν πλοῦτοι τῶν Λακεδαιμονίων, ἐν συγκρίσει μὲν πρὸς τὰ πλοῦτοι τὰ ἑλληνικά, εἶναι μεγάλα, παραβάλλομενα ἑμῶς πρὸς τὰ περειακά καὶ πρὸς τὸν πλοῦτον τοῦ βασιλέως ἐκείνων* (τῶν Περσῶν), εἶναι μῆδέν· ἀποῦ κάποτου ἤκουσα ἐγὼ ἕναν ἀξιόπιστον ἀνωρωπον', ἀπὸ ἐκείνων ποῦ εἶχαν μεταβῆ πρὸς τὸν βασιλέα (τῶν Περσῶν), ὁ ὁποῖος διηγείτο ὅτι εἶχε διατρέξει πάρα πολλὴ ἐκτεταμένῃν καὶ εὐφρονον χώραν*, μὲ διαδρομὴν περιποῦ μίαν ἡμέραν, τὴν ὁποίαν, καθὼς ἔλεγεν, οἱ ἐντόπιον ὠνόμαζαν ζώνην τῆς συζύγου τοῦ βασιλέως' (ἔλεγεν ἐπίσης)

ποτέ. Τὰ ἔξωδα τοῦ κράτους ἀπληρώνοντο ἀπὸ ἄλλο ταμεῖον («Ἄσθν. Δειπνοσοφ. 1B, 9), εἰς τὸ ὅποιον, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (βιβλ. III, 95), εἰσέφρων κάθε ἔτος 14.500 τάλαντα εὐβοϊκά, τὰ ὁποῖα ἔλυοναι οἱ θησαυροφύλακες τοῦ βασιλέως μέσα εἰς πηλῆνα ἀγγεῖα, τὰ ἐσφαργίζαν καὶ μόνον ὁσάκις χρεαζιόντο χρήματα, τότε ἀπὸ τὰς χρυσᾶς αὐτὰς ράβδους ἐκόπτοντο νομίσματα («Ἡροδοτ. III, 96). Τὸ Περσικὸν Κράτος ὡς ἤρθε τὸ πῶ ἐκτεταμένον κράτος ἔβλεπεν τὸν ἔσθρον (ἐξαιρέτως τῆς σημερινῆς Ρωσίας κατὰ τῆς Σιβηρίας, τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Βραζιλίας). Κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ πέφρου καὶ τὸν ἀπὸ τῶν τῶν εἰς πηλῆμον 70-80 ἑκατομμυρίων φοχῶν, τεραστίον δηλαδὴ διὰ τοῦ χρόνου ἔκλεινον.

4. Ὁ Σολοκράτης, ἐν συμφωνίᾳ μὲν τῶν «Ὀλυμπιάδων», πιστεῖται ὅτι ὁ Πλάτων ἐνταῦθα ἄνευ τῶν Ξενοφῶντων. Ἄν καὶ ὁ διάλογος, κατὰ τὸν Πλάτωνα, λαμβάνει χώραν εἰκοσάοις καὶ πλέον πρὸ τῆς ἀναδουσεῖς καὶ καθὼς τὸν Μύριον (401 π.Χ.), διακίως οἱ ὡς ἄνω παραβάλλοντες τὸν Ξενοφῶντα ὡς τὸν ἀξιόπιστον ἄνδρα τοῦ Πλάτωνος, καθόσον εἶναι γνωστὴ καὶ συνήθης ἡ ἀδιαφορία τοῦ φιλοσόφου πρὸς τὰς χρονολογίας καὶ τὴν οὐρανὸν τῶν γεγονότων.

5. Ἡ Μεσοποταμία, τὴν ὁποίαν καὶ διήλθεν ὁ Ξενοφῶν, τόσον κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Κύρου πρὸς Βαβυλῶνα ποσίαν, ὅσον καὶ μετὰ τὸν Μύριον, κατὰ τὴν ἐπιστροφήν αὐτῶν, καὶ σημερον ἀκόμη θεωρεῖται ὡς ἡ εὐφορτετέρα χώρα τῆς γῆς.

καὶ ἄλλην ἦν αὐ καλεῖσθαι καλύπτραν, καὶ ἄλλους πολλοὺς
 C τόπους καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἰς τὸν κόσμον ἐξηρημένους
 τὸν τῆς γυναικός, καὶ ὀνόματα ἔχουν ἐκάστους τῶν τόπων
 ἀπὸ ἐκάστου τῶν κόσμων· ὥστε οἶμαι ἐγὼ, εἴ τις ἐποιετῆ
 βασιλέως μητρὶ, Ξέρξου δὲ γυναικί, Ἀμυστιδιδι, οὗ ἐν
 νῶ ἔχει σοῦ τῶ νειεῖ ἀντιτάττεσθαι ὁ Δεινομάχης υἱός, ἣ
 ἐστι κόσμος Ἰσως ἄξιος μῶν πενήκοντα, εἰ πάνυ πολλοῦ,
 τῶ δ' νειεῖ αὐτῆς, γῆς πλέθρα Ἐρχασιαν οὐδὲ τριακόσια,
 D θανύμασι ἂν ὄτω ποτὲ πιστευῶν ἐν νῶ ἔχει οὗτος ὁ Ἄλ-
 κιδιάδης τῶ Ἄριοξέρξῃ διαγωνίζεσθαι, καὶ οἶμαι ἂν
 αὐτὴν εἰπεῖν διὸ οὐκ ἔοθ' ὄτω ἄλλω πιστευῶν οὗτος ὁ ἀνὴρ
 ἐπιχειρεῖ πλὴν ἐπιμελεία τε καὶ σοφίᾳ ταῦτα γὰρ μόνᾳ
 ἄξια λόγον ἐν Ἑλλάσιν. Ἐπεὶ εἰ γε πύθιοιτο, οὗ ὁ Ἄλκι-
 βιάδης οὗτος νῦν ἐπιχειρεῖ πρῶτον μὲν ἐτη οὐδέπω γεγονὸς
 σφόδρα εἴκοσιν, ἔπειτα παντάσῃσιν ἀπαιδευτος, πρὸς δὲ
 τούτοις, τοῦ ἔραστοῦ αὐτῶ λέγοντος οὗτις χρὴ πρῶτον μα-
 θόντα καὶ ἐπιμεληθέντα αὐτοῦ καὶ ἀσκήσαντα οὕτως ἵνα
 E διαγωνισόμενον βασιλεῖ, οὐκ ἐθέλει, ἀλλὰ φησὶν ἐξαρκεῖν
 καὶ ὡς ἔχει, οἶμαι ἂν αὐτὴν θανύμασι τε καὶ ἐρέσθαι· τί
 οὖν ποτ' ἔστιν ὄτω πιστευεῖ το μεράκιον; Εἰ οὖν λέγομεν
 οὗτι κάλλει τε καὶ μεγέθει καὶ γένει καὶ πλοῦτῳ καὶ φύσει

1. Ὁ Ξενοφῶν εἰς τὴν Κύρου ἀνάβασιν (Βιβλ. I, 4, 9) γράφει
 οὗτις εἰς τὴν Σορίαν, πλησίον τοῦ ποταμοῦ Χαλίου (ἐνὸς τοῦ ὁποῦ
 ὑπάρχον ἰχθύος μεγάλοι καὶ ἡμεροί, τοὺς ὅπου οἱ Σόροι ἐνόμισεν
 θεοῦς, καὶ δὲν ἐπέτρεπαν νὰ τοὺς περὶ αὐτῆς κανεῖς, καθὼς οὕτε τὰ πε-
 ριστέρια), εὐρίσκοντο «κῶμαι εἰς Παρυστιδος γῶνιν δεδομένα», δηλαδὴ
 τὰ θεοῦ ἀπὸ τὰ χωρία αὐτὰ εἶχον παραχωρηθῆ εἰς τὴν μητέρα τοῦ
 βασιλέως Ἄρταξέρξου καὶ τοῦ Κύρου Παρυστιαν. Ἐπίσης εἰς τὸ βιβλ.
 II, 4, 27 ὁ Ξενοφῶν ἀναφέρει οὗτι, ὅταν ἐπέστρεφαν οἱ Μῦριοι διὰ τῆς
 Μηδίας, ἐφθασαν εἰς χωρία πάλιν τῆς Παρυστιδος, τὰ ὅπου ὁ παρα-
 κολουθῶν αὐτοὺς Τισσαφέρνης ἐπέτρεψε νὰ τὰ διαρπάσῃσιν οἱ Ἑλλη-
 νες, «πλὴν ἀνδραπόδων».

2. Ἡ μὲν ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα νόμιμα, ἀλλὰ ... μόνος
 βάρους, ὅπως καὶ τὸ τάλαντον. Τὰ κοσμήματα συνεπέως τῆς Δεινομά-

δτι ὑπάρχει καὶ ἄλλη (περιοχὴ), ἣ ὅπου πάλιν ὀνομάζετο
 καλύπτρα, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τόποι, ὄρατοι καὶ εὐφοροί,
 προωρισμένοι διὰ τὸν στολισμὸν τῆς συζύγου(τοῦ βασιλέως), καὶ
 δτι ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τόπους ἔφερε τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸν κά-
 θε στολισμὸν·· συνεπέως ἐγὼ φαντάζομαι οὗτι, ἐὰν κανεῖς ἔλεγεν
 εἰς τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως καὶ συζύγον τοῦ Ξέρξου, τὴν Ἀμη-
 στριν, οὗτι σχεδιάζει μὲ τὸν νοῦν του ν' ἀναμετρηθῆ μὲ τὸν υἱὸν
 σου ὁ υἱὸς τῆς Δεινομάχης, ἣ ὅπου ἔχει κοσμήματα ποῦ
 ἀξίζει συν πενήκοντα μνάς*, ἴσως καὶ μὲ τὸ παραπάνω, ὁ δὲ
 υἱὸς αὐτῆς (ἔχει ἰδικὰ οὗτοι) οὕτε σωστὰ τριακόσια πλέθρα*
 ἄγρους εἰς τὸν δῆμον Ἐρχίνας*, (ἣ Ἀμυστις λέγω) θὰ ἀπο-
 ρῶσσε, εἰς τί ἄραγε νὰ ἔχη πεποιθῆσιν, ὥστε νὰ βάζῃ στὸ
 νοῦ του, αὐτὸς ὁ Ἄλκιδιάδης, νὰ ἀναμετρηθῆ μὲ τὸν Ἄρτο-
 ξέρξην, καὶ φαντάζομαι οὗτι αὐτὴ ἔλεγεν οὗτι «δὲν εἶναι
 δυνατὸν νὰ ἔχη πεποιθῆσιν εἰς τίποτε ἄλλο, αὐτὸς ὁ ἀνθρω-
 πος, ὥστε νὰ ἐπιχειρῆ (τέτοιο τὸ λῆμμα), παρὰ μόνον εἰς
 τὴν ἐπιμελείαν του καὶ τὴν σοφίαν του· διότι, αὐτὰ καὶ
 μόνᾳ εἶναι ἄξια λόγου εἰς τοὺς Ἑλληνας». Διότι ἂν βέβαια
 ἐπιπροφορεῖτο τυχὸν (ἣ Ἀμυστις) οὗτι ὁ Ἄλκιδιάδης αὐ-
 τὸς ἐπιχειρεῖ (αὐτὸ τὸ πρᾶγμα) τώρα, ποῦ ἐν πρώτοις μὲν
 δὲν ἐκλείσεν ἀκόμη καλὰ καλὰ τὰ εἴκοσι του χρόνια, ἔπειτα
 δὲ εἶναι τελειῶς ἀμόρφωτος, πρὸς τούτοις δὲ, ἐνῶ ὁ φίλος
 του τοῦ λέγει οὗτι πρέπει, ἀφοῦ πρῶτα μάθῃ, καὶ ἐπιμεληθῆ
 τοῦ ἑαυτοῦ του, καὶ ἐξασκηθῆ, τότε νὰ πάῃ εἰς νὰ ἀναμε-
 τρηθῆ μὲ τὸν βασιλέα (τῶν Περσῶν), (αὐτὸς) δὲν θέλει, ἀλλὰ
 ἐπιμένει οὗτι, κί' ἔτσι ὅπως εἶναι, εἶναι ἀρκετὸς (νὰ τὰ βγάλλῃ
 πέρα), φαντάζομαι οὗτι αὐτὴ (ἣ Ἀμυστις) θὰ ἐκπλαγῆ καὶ
 θὰ ἐρωτήσῃ: «Τί ἄραγε λοιπὸν νὰ εἶναι αὐτὸ, εἰς τὸ ὅποιον
 ἔχει πεποιθῆσιν ὁ νεαρὸς;» Ἄν λοιπὸν ἐλέγαμε τυχὸν οὗτι
 (βασιζέται) εἰς τὴν ὁμορφίαν του, καὶ εἰς τὸ ἀνάστημά του,
 καὶ εἰς τὴν καταγωγὴν του, καὶ εἰς τὸν πλοῦτον του, καὶ εἰς

χῆς ἐκόσταν 5.000 χρυσῆς δραχμᾶς, ποσὸν δηλαδὴ οὐκ ἐλαττὸν τότε,
 ἀλλὰ καὶ σήμερα ἀκόμη.

3. Τὸ πλέθρον ἦτο μόνος μήκους καὶ ἐπιφανείας καὶ ἦτο ἴσον
 πρὸς τὸ 1/6 τοῦ σταδίου, δηλαδὴ πρὸς 30.80 μέτρα. Εἶχε δὲ 100 πό-
 δας (1 ποῦ=0,308 μ.) ἢ 66,65 πήχεις· πλέθρον εἶναι ἀκριβῶς τὸ
 σημερινὸν στρέμμα (1000 τετραγ. μέτρα). Δηλαδὴ ὁ Ἄλκιδιάδης ἦταν
 ἰδιοκτῆτης 300 στρεμμάτων.

4. Ἐρχασιαν ἢ Ἐρχαῖσι.—Ἐρχεῖς: ὁ δῆμος τῆς Ἀττικῆς τῆς
 Αἰαντιδος φυλῆς ἣ, καθὼς ἄλλοι ἰσχυρίζονται, τῆς Αἰγιηδος.

τῆς ψυχῆς, ἡγήσαιν' ἂν ἡμᾶς, ὃ Ἀλκιβιάδῃ, μαίνεσθαι πρὸς τὰ παρὰ σφίσι ἀποβλέψασα πάντα τὰ τοιαῦτα. Οἱ μαι 124 δὲ πᾶν Λαμπιδῶ, τὴν Λεωτυχίδου μὲν θυγατέρα, Ἀρχιδάμου δὲ γυναῖκα, Ἄγιδος δὲ μητέρα, οἱ πάντες βασίλεις γεγόνασι, θαυμάσοι ἂν καὶ ταύτην εἰς τὰ παρὰ σφίσι ἐπάρχοντα ἀποβλέψασαν, εἰ σὺ ἐν νῶ ἔχεις τῷ νίει αὐτῆς διαγωνίζεσθαι οὕτω κακῶς ἡγμένους. Καίτοι οὐκ αἰσχρὸν δοκεῖ εἶναι, εἰ τῶν πολεμίων γυναῖκες βέλτιον περὶ ἡμῶν διανοοῦνται, οὓς χρῆ ὄντας σφίσι ἐπιχειρεῖν, ἢ ἡμεῖς περὶ ἡμῶν αὐτῶν; Ἄλλ', ὃ μακάριε, πειθόμενος ἐμοί τε καὶ τῷ B ἐν Δελκοῖς γράμματι, γνῶθι σαυτὸν, ὅτι οὗτοι εἰσὶν ἀντίπαλοι, ἀλλ' οὐχ οὓς σὺ οἶε· ὃν ἄλλω μὲν οὐδ' ἂν ἐνὶ περιγενοίμεθα, εἰ μὴ περ ἐπιμελεῖα τε ἂν καὶ τέχνη. Ὡν σὺ εἰ ἀπολειφθήσῃ, καὶ τοῦ ὀνομαστοῦ γενέσθαι ἀπολειφθήσῃ ἐν Ἑλλησὶ τε καὶ βαρβάροις, σὺ μοι δοκεῖς ἐρῆν ὡς σὺ δεῖς ἄλλος ἄλλου.

XIX. ΑΔ. Τίνα σὺν χρῆ τὴν ἐπιμέλειαν, ὃ Σώκρατες, ποιείσθαι, ἔχεις ἐξηγήσασθαι; Παντὸς γὰρ μᾶλλον εἰκας ἀληθῆ εἰρηκότε.

ΣΩ. Ναί· ἀλλὰ γὰρ κοινῆ βουλή, φτίνει τρόπον ἂν ὅτι C βέλτιστοι γενοίμεθα· ἐγὼ γὰρ τοι σὺ περὶ μὲν σοῦ λέγω ὡς χρῆ παιδευσθῆναι, περὶ ἐμοῦ δὲ σὺ· σὺ γὰρ ἔσθ' ὅτε σοι διαφέρω πλὴν γε ἐνί.

ΑΔ. Τίτι;

ΣΩ. Ὁ ἐπίτροπος ὁ ἐμὸς βελτίων ἐστὶ καὶ σοφώτερος ἢ Περικλῆς ὁ σός.

ΑΔ. Τίς οὗτος, ὃ Σώκρατες;

τὰ φυσικὰ χαρίσματα τῆς ψυχῆς του, θὰ μᾶς περνοῦσε, Ἀλκιβιάδῃ μου, γιὰ τρελλούς, ἂν ἤθελε συγκρίνει ὅλα τὰ προτερήματα αὐτὰ πρὸς τὰ ἰδικὰ τοὺς ἐκεῖ. Νομίζω ὅμως ὅτι καὶ ἡ Λαμπιδῶ ἐπίσης, ἡ κόρη τοῦ Λεωτυχίδου, σύζυγος δὲ τοῦ Ἀρχιδάμου, καὶ μητέρα τοῦ Ἄγιδος, οἱ ὅποιοι ὅλοι ὄνησαν βασιλεῖς, θὰ ἀπορούσε καὶ αὐτῆ, ὅταν ρίψῃ μὴ ματιὰ εἰς τὰ ἀγαθὰ ποῦ ὀπάρχουν εἰς τὸν τόπο τοὺς, μὲ τὸ ὅτι σὺ σχεδιάζεις μὲ τὸν νοῦν σου νὰ διαγωνισθῆς μὲ τὸν υἱὸν τῆς, (εὐὸ) ποῦ εἶσαι τόσον ἀσχημα ἀναθρεμμένος. Ἐν τούτοις δὲν σοῦ φαίνεται πῶς εἶναι ἐντροπῆ τὸ ὅτι αἱ γυναῖκες τῶν ἐχθρῶν (μας) σκέπτονται καλύτερα δι' ἡμᾶς, πῶς πρέπει δηλαδὴ νὰ εἰμεθα διὰ νὰ (μᾶς) θεωροῦν ἀξίους νὰ ἀναμετρηθοῦμε πρὸς αὐτούς, παρὰ ἡμῶς περὶ τῶν ἰδίων τῶν αὐτῶν μας; Ἄλλῃ, εὐλογημένε, ἀφοῦ δόσης πίστιν καὶ εἰς ἐμέ, καὶ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν Δελφῶν, ἐγνώρισε τὸν αὐτόν σου, διότι αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀντίπαλοι, καὶ ὅχι ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους νομίζεις ἐσὺ· τοὺς ὁποίους μὲν μὲ κανένα ἄλλο μέσον δὲν θὰ ἐνικοῦσαμε, παρὰ μόνον μὲ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐπιτηδεύσθη· ἂν δὲ σὺ ὑστερήσῃς εἰς αὐτά, θὰ μείνῃς πίσω καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ γίνῃς ὀνομαστός μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων, πράγμα ποῦ, καθῶς μοῦ φαίνεται, ποθεῖς ἕσον κανεὶς ἄλλος ἄλλο τίποτε.

XIX. ΑΔΚ. Ἦ ἐιδουλοῖπὸν φροντίδα πρέπει νὰ λάβωμεν, Σωκράτη, ἡμπορεῖς νὰ μοῦ τὸ ἐξηγήσῃς (αὐτὸ); Διότι φαίνεται πῶς (εἶσαι ὁ μόνος ποῦ) ἐμίλησες περισσοτέρη ἀλήθεια ἀπὸ κάθε ἄλλου.

ΣΩΚΡ. Ναί. (Θὰ προτιμοῦσα) ὅμως μαζί νὰ ἐξετάσωμεν, κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίνωμεν ἕσον ἡμποροῦμε καλύτεροι. Ἐγὼ, δηλαδὴ, δὲν λέγω γιὰ σένα μὲν ὅτι πρέπει νὰ μορρωθῆς, γιὰ ἐμένα δὲ ὅτι δὲν πρέπει· διότι δὲν ὑπερτεροῦ ἀπὸ σένα, παρὰ μόνο κατὰ ἓνα πράγμα.

ΑΔΚ. Ποιὸ;

ΣΩΚΡ. Ὁ ἰδικὸς μου κηδεμὼν εἶναι καλύτερος καὶ σοφώτερος ἀπὸ τὸν δικόν σου, τὸν Περικλῆ.

ΑΔΚ. Καὶ ποιὸς εἶν' αὐτός, Σωκράτη;

οὐὸν τὸν Ζευξίδαμον, πατέρα τοῦ Ἀρχιδάμου, ἀποθανόντα πρὸ τοῦ 469 π.Χ., δηλ. πρὸ τοῦ Λεωτυχίδου. Ὁ Ἄγις ὁ Β' πάλιν ἐβασιλευσεν ἀπὸ τοῦ 426 ἕως τοῦ 401 π.Χ., τὸν διετέχθη δὲ ὁ Ἀγησιλαός, διότι ὁ υἱὸς τοῦ Ἄγιδος Λεωτυχίδης ἐκρίθη ὡς νόθος, δηλ. ὡς υἱὸς τῆς Τιμαίας, συζύγου τοῦ Ἄγιδος, καὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου.

1. Ἐὰν ἡ Λαμπιδῶ ἦτο πράγματι κόρη τοῦ Λεωτυχίδου, θὰ ἦτο τότε θεῖα τοῦ Ἀρχιδάμου Β' (469-426), διότι ὁ Λεωτυχίδης εἶχεν

ΣΩ. Θεός, ὦ Ἀλκιβιάδη, ὅπερ σοί με οὐκ εἶα πρὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας διαλεχθῆναι· ᾧ καὶ πιστεύον λέγω, ὅτι ἡ ἐπιφάνεια δι' οὐδενὸς ἄλλου σοι ἔσται ἢ δι' ἐμοῦ.

D ΑΛ. Παίσεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἵσως· λέγω μὲντοι ἀληθῆ, ὅτι ἐπιμελείας δεόμεθα, μᾶλλον μὲν πάντες ἄνθρωποι, ἅταρ νῶ γε καὶ μάλα σφόδρα.

ΑΛ. Ὅτι μὲν ἐγώ, οὐ φεῦδεις.

ΣΩ. Οὐδὲ μὴν δι' ἐγώ.

ΑΛ. Τί οὖν ἂν ποιοίμεν;

ΣΩ. Οὐκ ἀποκητέον οὐδὲ μαλακιστέον, ὦ εἰταῖρε.

ΑΛ. Οὗτοι δὴ πρέπει γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐ γάρ, ἀλλὰ σκεπτεῖον κοινῆ. Καί μοι λέγε· φαιὲν γάρ δὴ ὡς ἄριστοι βούλεσθαι γενέσθαι. Ἦ γάρ;

ΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Τίνα ἀρετὴν;

ΑΛ. Δῆλον δι' ἧν περ οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοί.

ΣΩ. Οἱ τί ἀγαθοί;

ΑΛ. Δῆλον ὅτι οἱ πράττειν τὰ πράγματα.

ΣΩ. Ποῖα; Ἄρα τὰ ἱππικὰ;

ΑΛ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Παρὰ τοὺς ἱππικούς γάρ ἂν ἦμεν;

ΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Ἄλλὰ τὰ ναυτικὰ λέγεις;

ΑΛ. Οὔ.

ΣΩ. Παρὰ τοὺς ναυτικούς γάρ ἂν ἦμεν;

ΑΛ. Ναί.

1. Θεός κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ Πλάτωνος («Ὅροι» 411 A) εἶναι: Ζῆλον ἀθάνατον, αὐταρκῆς πρὸς εὐδαιμονίαν· σοφία ἄβυστος, τῆς ἀγαθοῦ φώσεως αἰτία.

2. Ἀγαθός κατὰ Πλάτωνα («Ὅροι» 415 D) εἶναι ὁ «τοιούτος ὅσος ἀνθρώπου τ' ἀγαθὰ ἐπιτελεῖν», δηλαδή ὅποιος εἶναι εἰς θεσιν νὰ κάμνη καλὸν εἰς τὸν πλησίον του.

ΣΩΚΡ. Ὁ Θεός! Ἀλκιβιάδη, αὐτὸς ἀκριβῶς ποῦ δὲν με ἀφῆγε νὰ συζητήσω μαζί σου, πρὶν ἀπ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἡμέραν· εἰς τὸν ὅποιον καὶ πιστευόμενος, ἰσχυρίζομαι ὅτι σὺ δὲν θὰ διαπρέψῃς με τὴν συνδρομὴν κανενὸς ἄλλου παρὰ ἐμοῦ (καὶ μόνου).

ΑΛΚ. Ἀστείεςεσαι, Σωκράτη;

ΣΩΚΡ. Πιθανόν· καὶ ἔμως λέγω ἀλήθεια, (δηλαδή) ἐτι ἔχομεν ἀνάγκην ἐπιμελείας, γενικῶς μὲν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἔμεις ἔμως οἱ δύο ἰδιαιτέρως· καὶ μάλιστα ἐξαιρετικῆς.

ΑΛΚ. Ὡς πρὸς τὸ ἐτι, βέβαια, ἐγὼ μὲν (ἔχω ἀνάγκην ἐπιμελείας), δὲν κάμνεις λάθος.

ΣΩΚΡ. Μὰ οὔτε ἐτι καὶ ἐγώ, βέβαια.

ΑΛΚ. Τί θὰ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κάνωμε;

ΣΩΚΡ. Οὔτε νὰ διαστάσωμε, οὔτε ν' ἀμελήσωμε, σὺντροφε.

ΑΛΚ. Ὅχι, πράγματι· μὰ οὔτε καὶ εἶναι σωστό, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Στ' ἀλήθεια δὲν εἶναι· δι' αὐτὸ ἔμως πρέπει μαζί νὰ τὸ ἐξετάσωμε (τὸ ζήτημα)· καὶ πές μοι λοιπὸν λέγομεν δηλαδή ἐτι θέλομεν νὰ γίνωμεν ὅσον τὸ δυνατόν καλύτεροι· δὲν εἶναι ἔτσι;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Καὶ ὡς πρὸς ποῖαν ἀρετὴν;

ΑΛΚ. Μὰ εἶναι φανερόν ἐτι ἀκριβῶς εἰς ἐκείνην, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποῖαν ζοῦν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι².

ΣΩΚΡ. Οἱ καλοὶ ὡς πρὸς τί;

ΑΛΚ. Εἶνον. φανερόν ἐτι εἰς τὸ νὰ διαχειρίζονται τὰς ὑποθέσεις³.

ΣΩΚΡ. Ποιὰς ὑποθέσεις; Μήπως τάχα τῆς ἱππασίας;

ΑΛΚ. Ὅχι· βέβαια.

ΣΩΚΡ. Διότι, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, θὰ καταφεύγωμε πρὸς τοὺς εἰ⁴· κούς εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἱππασίας;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. (Τότε) μήπως ἔννοεῖς τὰ ναυτικὰ;

ΑΛΚ. Οὔτε.

ΣΩΚΡ. Διότι (τότε πάλιν) θὰ καταφεύγωμε πρὸς τοὺς ναυτικούς;

ΑΛΚ. Ναί.

3. Ἄλλαι ἐκδόσεις (ὅπως ἡ τοῦ Συνδέσμου Γάλλων Ἑλληνιστῶν M. C. Leprovost) ἀναγράφουν, ἀντὶ τοῦ «πράγματα», «ἀγαθὰ». Τοῦτο συμφωνεῖ μᾶλλον πρὸς τὸν ὁρισμὸν τοῦ Πλάτωνος περὶ ἀγαθοῦ.

ΣΩ. Ἄλλὰ ποῖα ; Ἄ τίνες πράττουσιν ;

ΑΔ. Ἄπερ Ἀθηναίων οἱ καλοὶ κάγαθοί.

125 ΣΩ. Καλοὺς δὲ κάγαθούς λέγεις τοὺς φρονίμους ἢ τοὺς ἄφρονας ;

ΑΔ. Τοὺς φρονίμους.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ ἕκαστος φρόνιμος, τοῦτο ἀγαθός ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ὁ δὲ ἄφρων, πονηρός ;

ΑΔ. Πῶς γὰρ οὐδ' ;

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ὁ σκυτιτόμος φρόνιμος εἰς ὑποδημάτων ἐργασίαν ;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄγαθός ἄρα εἰς αὐτά ;

ΑΔ. Ἄγαθός.

ΣΩ. Τί δέ ; Εἰς ἱματίων ἐργασίαν οὐκ ἄφρων ὁ σκυτιτόμος ;

ΑΔ. Ναί.

B ΣΩ. Κακός ἄρα εἰς τοῦτο ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ὁ αὐτὸς ἄρα τούτῳ γε τῷ λόγῳ κακός τε καὶ ἀγαθός.

ΑΔ. Φαίνεται.

XX. ΣΩ. Ἡ οὖν λέγεις τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας εἶναι καὶ κακοὺς ;

ΑΔ. Οὐδ' ἄρτα.

ΣΩ. Ἄλλὰ τίνας ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς λέγεις ;

ΑΔ. Τοὺς δυναμένους ἐργαζεῖσθαι ἄρχεν ἐν τῇ πόλει.

ΣΩ. Οὐδ' ἄρτα ἔππων γε ;

ΑΔ. Οὐδ' ἄρτα.

ΣΩ. Ἄλλ' ἀνθρώπων ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἄρα καμνόντων ;

ΑΔ. Οὐ.

ΣΩ. Ἄλλὰ πλεόντων ;

ΣΩΚΡ. Τότε ποῖα ; αὐτὰ ποὺ τὰ διαχειρίζονται ποῖοι ; ΑΔΚ. Νά ! αὐτὰ ἀκριβῶς (ποὺ διαχειρίζονται) ἐκ τῶν Ἀθηναίων οἱ καλοὶ καὶ χρηστοὶ (πολιταί).

ΣΩΚΡ. Καλοὺς δὲ καὶ χρηστοὺς ἐννοεῖς τοὺς φρονίμους ἢ τοὺς ἀνοήτους ;

ΑΔΚ. Τοὺς φρονίμους.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπόν, εἰς αὐτὸ ποὺ ὁ καθένας εἶναι φρόνιμος, εἰς τοῦτο εἶναι καὶ καλός ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Εἰς δ, τι δὲ εἶναι χυμαλός, σ' αὐτὸ εἶναι καὶ κακός ;

ΑΔΚ. Βέβαια' πῶς νὰ μὴν εἶναι ;

ΣΩΚΡ. Ἄραγε, λοιπόν, ὁ ὑποδηματοποιὸς εἶναι μυαλωμένος ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν ὑποδημάτων ;

ΑΔΚ. Καὶ πολὺ βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ὡστε εἰς (τὰ ζήτηματα) αὐτὰ εἶναι καλός ;

ΑΔΚ. Καλός.

ΣΩΚΡ. Γιὰ πέρ μου ἑμῶς' προκειμένου περὶ κατασκευῆς ἐνδυμάτων ὁ ὑποδηματοποιὸς δὲν εἶναι ἀνόητος ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε εἶναι κακός ὡς πρὸς (τὸ ζήτημα) τοῦτο ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄρα ὁ ἴδιος (ἄνθρωπος), τοῦλάχιστον σύμφωνα μὲ τὸν συλλογισμὸν αὐτὸν, εἶναι (συγχρόνως) καὶ καλός καὶ κακός ;

ΑΔΚ. Ἔτσι φαίνεται.

ΣΩΚΡ. Ἰσχυρίζεσαι, λοιπόν, ὅτι οἱ καλοὶ ἄνθρωποι εἶναι καὶ κακοί ;

XX. ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Τότε, ποιοὺς τάχα λέγεις ὅτι εἶναι οἱ καλοὶ ;

ΑΔΚ. Αὐτούς, ποὺ εἶναι ἱκανοὶ νὰ δικαιώσουν τὴν πολιτείαν, ἐγὼ τοῦλάχιστον τοὺς θεωρῶ καλοὺς.

ΣΩΚΡ. Ὅχι, βέβαια, κ' ἐκείνους ποὺ ὀδηγοῦν ἔππους ;

ΑΔΚ. Ἀσφαλῶς ὄχι.

ΣΩΚΡ. Ἄλλὰ (ἐκείνους ποὺ διοικοῦν) ἀνθρώπους ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄραγε (ἀνθρώπους) ἀσθενεῖς ;

ΑΔΚ. Ὅχι.

ΣΩΚΡ. Τότε ταξιδεύοντας ;

1. Σώφρων = ὁ μετριάς ἐπιθυμίας ἔχων (Πλάτ., «Ὀροι» 415 D), φρόνιμος δὲ = ὁ δυναμένος νὰ κρίνῃ τι πρέπει νὰ πράξῃ καὶ τι ὄχι.

ΑΔ. Οὐ φημι.

ΣΩ. Ἐπειδὴ θερίζονται ;

ΑΔ. Οὐ.

ΣΩ. Ἐπειδὴ οὐδὲν ποιοῦντων ἢ τι ποιοῦντων ;

ΑΔ. Ποιοῦντων λέγω.

ΣΩ. Τί ; Πειρῶ καὶ ἐμοὶ δηλώσαι.

ΑΔ. Οὐκοῦν τῶν καὶ συμβαλλόντων ἑαυτοῖς καὶ χωρῶν ἀλλήλους, ὥσπερ ἡμεῖς ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν ἀνθρώποις χωρῶν ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἐπειδὴ κελυστῶν χωρῶν ἐρέταις ;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Κυβερνητικὴ γὰρ αὕτη γε ἀρετὴ ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἐπειδὴ ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν ἀληθῶν, ἀνθρώπων ;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Χοροδιδασκαλικὴ γὰρ αὕτη γ' αὖ ;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἐπειδὴ τί ποτε λέγεις χωρῶν ἀνθρώπων ἀνθρώποις ὅλον εἶναι ἄρχειν ;

ΑΔ. Κοινωνούντων ἕνεκα λέγω πολιτείας καὶ συμβαλλόντων πρὸς ἀλλήλους, τούτων ἄρχειν τῶν ἐν τῇ πόλει.

XXI. ΣΩ. Τίς οὖν αὕτη ἢ τέχνη ; Ὡσπερ δὲ εἶπες ἐροῦμεν πάλιν τί νῦν δῆ, κοινωνούντων ναυτιλίας ἐπίστασθαι ἄρχειν τίς ποιεῖ τέχνη ;

ΑΔ. Κυβερνητικὴ.

ΣΩ. Κοινωνούντων δὲ ὅσων, ὡς νῦν δῆ ἐλέγετο, τίς ἐπιστήμη ποιεῖ ἄρχειν ;

ΑΔΚ. Ὅτε, σοὺ λέγω.

ΣΩΚΡ. Τότε (βέβαια ἀνθρώπους) ποὺ θερίζουν ;

ΑΔΚ. Ὅτε.

ΣΩΚΡ. Μὰ τότε (ἀνθρώπους) ποὺ δὲν κάμουν τίποτα, ἢ ποὺ κάμουν κάτι ;

ΑΔΚ. Ποὺ κάτι κάμουν, λέγω.

ΣΩΚΡ. Σὺν τί ; Γιὰ προσπάθησε νὰ μοῦ τὸ διευκρινίσῃς κ' ἐμένα αὐτὸ.

ΑΔΚ. Λοιπὸν (νὰ!) (ποὺ διοικοῦν ἀνθρώπους) οἱ ὅποιοι καὶ βοηθοὺν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ ἐξυπηρετοῦνται μεταξὺ τῶν, ἀκριβῶς ὅπως ζοῦμε ἡμεῖς εἰς τὰς πόλεις.

ΣΩΚΡ. Ἐννοεῖς λοιπὸν ὅτι διοικοῦν ἀνθρώπους, ποὺ ἐξυπηρετοῦνται ἀπὸ ἄλλους ἀνθρώπους ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Μήπως τάχα ἐννοεῖς κελυστῶν ποὺ ἐξυπηρετοῦνται ἀπὸ κωπηλάτας ;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Γιατ' αὕτη βέβαια εἶναι ἱκανότης τοῦ πλοίαρχου ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Τότε ἀσφαλῶς θὰ ἐννοεῖς ὅτι διοικοῦν ἀνθρώπους ποὺ παίζου ἀδῶν, οἱ ὅποιοι διευθύνουν ἀνθρώπους διὰ νὰ τραγουδοῦν καὶ ἐξυπηρετοῦνται ἀπὸ χορευτῶν ;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Γιατὶ (ἢ ἰδιότης) αὕτη πάλιν εἶναι χοροδιδασκαλικὴ, βέβαια ;

ΑΔΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Μὰ τότε, τί τάχα ἐννοεῖς ; ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ διοικοῦν ἀνθρώπους, ποὺ ἐξυπηρετοῦνται, ὡς πρὸς τί πράγμα ἄραγε, ἀπὸ (ἄλλους) ἀνθρώπων ;

ΑΔΚ. Ἐγώ, τοῦλάχιστον, ἐννοῶ νὰ διοικοῦν ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν κοινὸν πολιτεύμα καὶ συντρέχουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, σὺν κ' αὐτοὺς ποὺ ζοῦν μέσα σὲ μιὰ πόλι.

XXI. ΣΩΚΡ. Ποιὰ λοιπὸν εἶναι ἡ τέχνη αὕτη¹ ; Ὡσὺν ἀκριβῶς νὰ σ' ἐρωτοῦσα πάλιν τὰ ἴδια αὐτὰ ποὺ τώρα μόλις πρὸ ὀλίγου (σ' ἐρωτοῦσα), δηλαδὴ ποία τέχνη (μᾶς) κάμνει (ἱκανοὺς) νὰ γνωρίζωμε νὰ διοικοῦμε ἀνθρώπους, ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ναυτιλίαν ;

ΑΔΚ. Ἡ τέχνη τοῦ πλοίαρχου.

ΣΩΚΡ. Ὅσοις δὲ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν χορῶδιαν, καθὼς τώρα μόλις πρὸ ὀλίγου ἔγινε λόγος, ποία ἐπιστήμη μᾶς κάμνει (ἱκανοὺς) νὰ διοικοῦμε ;

ΠΛΑΤΩΝΟΣ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

1. Ἡ πολιτικὴ ἄρα εἶναι «φρόνησις» (δηλαδὴ γνώσις τοῦ τί πρέπει καὶ κἀνὴ ὁ καθένας καὶ τί δὲν πρέπει νὰ κἀνῃ) καὶ ἔχει «σοφία» (δηλ. ἐπιστήμη θεωρητικὴ τῆς αἰτίας τῶν ὄντων). (Πλατ. «Ὅροι» 414 B).

ΑΔ. Ἦνπερ σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἡ χοροδιδασκαλία.

ΣΩ. Τί δέ; Πολιτείας κοινωνοῦντων τίνα καλεῖς ἐπιστήμην;

ΑΔ. Εὐβουλίαν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί ἴδέ; Μῶν ἀβουλία δοκεῖ εἶναι ἡ τῶν κυβερνητῶν;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄλλ' εὐβουλία;

126

ΑΔ. Ἐμοιγε δοκεῖ, εἰς γε τὸ σῶζεσθαι πλείοντας.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. Τί δέ; Ἦν σὺ λέγεις εὐβουλίαν, εἰς τί ἐστιν;

ΑΔ. Εἰς τὸ ἄμεινον τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ σῶζεσθαι.

ΣΩ. Ἄμεινον δὲ διοικεῖται καὶ σώζεται τίνας παραγινομένου ἢ ἀπογινομένου; Ὡσπερ ἂν εἰ σὺ με ἔροιο ἄμεινον διοικεῖται σῶμα καὶ σώζεται τίνας παραγινομένου ἢ ἀπογινομένου; Ἐἵπομι' ἂν δι τι υγιείας μὲν παραγινομένης, νόσου δὲ ἀπογινομένης. Οὐ καὶ σὺ οἶε οὕτως;

Β ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ εἴ με αὖ ἔροιο' τίνας δὲ παραγινομένου ἄμεινον ὄμματα; Ὡσαύτως εἵπομι' ἂν δι θυεως μὲν παραγινομένης, τυφλότητος δὲ ἀπογινομένης. Καὶ ὅσα δὲ κωφότητος μὲν ἀπογινομένης, ἀκοῆς δὲ ἐγγινομένης βελτίω τε γίνεται καὶ ἄμεινον θεραπεύεται.

ΑΔ. Ὁρθῶς.

ΣΩ. Τί δὲ δὴ πόλις; Τίνας παραγινομένου καὶ ἀπογινομένου βελτίων τε γίνεται καὶ ἄμεινον θεραπεύεται καὶ διοικεῖται;

С

ΑΔ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ὅταν φιλία μὲν αὐτοῖς γίνηται πρὸς ἀλλήλους, τὸ μισεῖν δὲ καὶ σι.σιάζειν ἀπογίγγηται.

ΑΔΚ. Αὐτὴ ἀκριθῶς, ποῦ ἀνέφερες σὺ πρὸ ὀλίγου' ἡ χοροδιδασκαλία.

ΣΩΚΡ. Γιὰ πὲς μου ἄμωσ' πῶς ὀνομάζεις τὴν ἐπιστήμην (ἡ ὅποια μᾶς κάμνει ἱκανοὺς νὰ διοικῶμεν ἀνθρώπους) ποῦ ἔχουν κοινὸν πολιτεύμα;

ΑΔΚ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον τὴν ὀνομάζω ὀρθοφροσύνην', Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Μὰ καλὰ' μῆπως ἄμωσ' ἡ τέχνη τοῦ νὰ κυβερνᾶς ἓνα πλοῖον σοῦ φαίνεται νὰ εἶναι ἀπερισκεψία;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ὁρθοφροσύνη ἄρα;

ΑΔΚ. Ἡ γνώμη μου τοῦλάχιστον εἶναι ὅτι (εἶναι ἡ τέχνη) διὰ νὰ παραμένουν βέβαια σώσι ἐκεῖνοι ποῦ ταξειδεύουν μὲ πλοῖα.

ΣΩΚΡ. Τὸ πέτυχεσ' γιὰ πὲς μου ἄμωσ' (ἡ τέχνη) αὐτῆ, ποῦ σὺ ὀνομάζεις ὀρθοφροσύνην, εἰς τί χρησιμεύει;

ΑΔΚ. Εἰς τὸ νὰ διοικῆται καλύτερον ἡ πολιτεία καὶ νὰ διατηρῆται σώα.

ΣΩΚΡ. Καλύτερον δὲ διοικεῖται καὶ διατηρεῖται σώα (ἡ πολιτεία), ὅταν τί πράγμα παρουσιάζεται ἢ ἀπουσιάζῃ; Ἀκριθῶς καθὼς ἂν σὺ μ' ἐρωτῶσες «τὸ σῶμα (πότε) διευθύνεται καλύτερα καὶ διατηρεῖται σῶον, ὅταν τί πράγμα παρουσιάζεται ἢ ἀπουσιάζῃ;» θὰ σοῦ ἔλεγα ἐγὼ ὅτι «ὅταν ἡ υγιεία μὲν εἶναι παρούσα, ἀπουσιάζῃ δὲ ἡ ἀσθένεια» δὲν εἶσα: καὶ σὺ τῆς ἴδιας γνώμης;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Κι' ἂν τυχὸν πάλιν μὲ ξαναρωτῶσες: «τὰ μάτια καλύτερου, ὅταν ποῖο πράγμα παρειαρῆσκειται;» θὰ σοῦ ἔλεγα ἐπίσης ὅτι «ὅταν ἡ ὄρασις εἶναι παρούσα, ἀπουσιάζῃ δὲ ἡ τυφλότης» καὶ τὰ αὐτὰ (ἐπίσης), ὅταν λείπη ἡ κουφαμάρα, εἶναι δὲ παρούσα ἡ ἀκοή, καὶ καλύτερα γίνονται καὶ εὐκολότερα θεραπεύονται.

ΑΔΚ. Σωστά.

ΣΩΚΡ. Τί συμβαίνει ἄμωσ' μὲ μίαν πολιτείαν; Ποῖον πράγμα ὅταν παρειαρῆσκειται ἢ ἀπουσιάζῃ, καὶ καλύτερη γίνεται, καὶ σκοπιμότερα δηηρετεῖται καὶ διοικεῖται;

ΑΔΚ. Ἐμένα μού φαίνεται, Σωκράτη, ὅταν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ φιλία ἀναπτύσσεται πρὸς ἀλλήλους (μεταξὺ τῶν πολιτῶν), ἀπουσιάζουσι δὲ (ἄφ' ἑτέρου) τὰ μίσση καὶ ἡ στασιαστικὴ διάθεσις.

1. Εὐβουλία=ἔμφωτος ἀρετῆ λογισμῶ (δηλ. ὀρθὴ φρόνησις).

ΣΩ. Ἐφ' ὅν φιλλαν λέγεις ὁμόνοιαν ἢ διχόνοιαν ;

ΑΔ. Ὁμόνοιαν.

ΣΩ. Διὰ τίνα ὄν τέχνην ὁμοιοῦσιν αἱ πόλεις περὶ ἀριθμούς ;

ΑΔ. Διὰ τὴν ἀριθμητικὴν.

ΣΩ. Τί δέ ; Οἱ ἰδιώται οὐ διὰ τὴν αὐτὴν ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αὐτοὶ αὐτῷ ἕκαστος ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Διὰ τίνα δὲ τέχνην ἕκαστος αὐτοὺς αὐτῷ ὁμοιοῖ
D περὶ σπιθαμῆς καὶ πήχεος, ὁπίτερον μείζον ; Οὐ διὰ τὴν
μετρητικὴν ;

ΑΔ. Τί μὴν ;

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οἱ ἰδιώται ἀλλήλους καὶ αἱ πόλεις ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Τί δὲ περὶ σταθμούς ; Οὐχ ὡσαύτως ;

ΑΔ. Φημί.

ΣΩ. Ἦν δὲ δὴ οὐ λέγεις ὁμόνοιαν, τίς ἐστι καὶ περὶ
τοῦ, καὶ τίς αὐτὴν τέχνη παρασκευάζει ; Καὶ ἄρα ἤπειρ
πόλει, αὐτῇ καὶ ἰδιώτῃ, αὐτῷ τε πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς
ἄλλον ;

ΑΔ. Εἰκόσ γέ τοι.

E ΣΩ. Τίς ὄν ἐστι ; Μὴ κάμης ἀποκρινόμενος, ἀλλὰ
προϋνομοῦ εἰπεῖν.

1. Κατὰ Πλάτωνα («Ὅροι» 413 Α) φίλα=συμφωνία δύο ἢ περισσοτέρων ἀνθρώπων προκειμένου περὶ καλῶν καὶ δικαίων, καθὼς καὶ τὸ νᾶ συμπεριζῶνται δύο ἄνθρωποι (φίλοι) καὶ τὰ εὐχάριστα τῆς ζωῆς καὶ τὰ δυσάρεστα, νᾶ βοηθοῦν δὲ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ὁμόνοια δὲ εἶναι συμφωνία σκέψεων καὶ ὑποθέσεων (πρὸς Ε). Πλάτ. «Ὅροι» 413 Β).

2. Ὁ πήχυς εἶχε 24 δακτύλους, δηλαδὴ ἦτο ἴσος πρὸς 1 1/2 πόδα (1 πόδος=16 δακτύλοι). Ἡ σπιθαμὴ ἦτο τὸ ἕμισυ τοῦ πήχεος, δηλαδὴ 12 δακτύλοι. Ὁ πούς ἦτο ἴσος πρὸς 0,808 τοῦ σημερινοῦ μέτρου* 600 πόδες ἕκαναν 1 στάδιον, 124,80 ἢ 185 μ. Ὁ πήχυς συνεπέδω ἦτο 0,462 τοῦ μέτρου (δηλ. 46 πόντους), ἢ δὲ σπιθαμὴ 23 πόντους.

3. Ἐνταῦθα φαίνεται ἡ ἀντιδιαστολὴ τῆν ὁποίαν κάμνει ὁ Πλάτων προκειμένου περὶ ἁμονίας γενικῶς καὶ ἁμονίας ἐν πόλει. Ὡς ἐν

ΣΩΚΡ. Ἐραχες λοιπὸν φιλίαν ὀνομάζεις τὴν ὁμόνοιαν ἢ τὴν διχόνοιαν* ;

ΑΔΚ. Τὴν ὁμόνοιαν.

ΣΩΚΡ. Διὰ μέσου ποίας τέχνης, λοιπὸν, ὁμοιοῦσιν αἱ πόλεις προκειμένου περὶ ἀριθμῶν ;

ΑΔΚ. Διὰ τῆς ἀριθμητικῆς.

ΣΩΚΡ. Πέξ μου ὄμως ; καὶ οἱ ἰδιώται (δὲν ὁμοιοῦσιν μεταξὺ των) μὲ τὴν μεσολάθεισιν τῆς ἰδίας αὐτῆς (τέχνης) ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν καὶ ὁ καθένας (ὁμοιοῖ) μὲ τὸν ἑαυτὸν του, (πάλιν διὰ τῆς ἀριθμητικῆς) ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Διὰ μέσου ὅμως ποίας τέχνης ὁ καθένας ὁμοιοῖ μὲ τὸν ἑαυτὸν του, ὅταν πρόκειται περὶ σπιθαμῆς καὶ πήχεος*, ποῖον (δηλαδὴ) ἀπὸ τὰ δύο εἶναι τὸ μεγαλύτερον ; Μήπως οὐχὶ διὰ τῆς μετρητικῆς ;

ΑΔΚ. Βέβαια* τί ἄλλο ;

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν καὶ οἱ ἰδιώται (διὰ τῆς μετρητικῆς) ὁμοιοῦσιν πρὸς ἀλλήλους, καὶ αἱ πολιτείας ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Τί (συμβαίνει) δέ, (ὅταν πρόκειται) διὰ ζυγίσματα ; Ὅχι τὸ ἕμοιον ;

ΑΔΚ. Ναὶ τὸ ἴδιον.

ΣΩΚΡ. Αὐτὴ δέ, τὴν ὁποίαν σὺ ἀποκαλεῖς ὁμόνοιαν, τί πρᾶγμα εἶναι, καὶ γύρω εἰς τί πραγματεύεται, καὶ ποία τέχνη προδιαθέτει δι' αὐτὴν ; Καὶ ἄραχες (ἢ ὁμόνοια) αὐτῇ, ποῦ ὑπάρχει εἰς μίαν πόλιν, εἶναι (ἀκριβῶς ὁμοία μὲ ἐκείνην ποῦ ὑπάρχει) καὶ εἰς ἕναν ἰδιώτην*, (τύσον) μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, (ὅσον μεταξὺ αὐτοῦ) καὶ ἐνὸς ἄλλου ;

ΑΔΚ. Φαίνεται πιθανὸν βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ποία λοιπὸν εἶναι αὐτὴ ; μὴν ἀποκάμης* ν' ἀποκρίνεσαι, ἀλλὰ βᾶλε τὰ δυνατὰ σου νᾶ μοῦ τοῦ εἰπεῖς.

σημ. 1 σελ. 116 ὁμόνοια=συμφωνία σκέψεων καὶ ὑποθέσεων ἢ καὶ «κοινωνία τῶν ὄντων ἁπάντων» (Πλάτ. «Ὅροι» 413 Β). Ἄλλ' ὁ Πλάτων («Ὅροι» 413 Β) ὀρίζει καὶ ἑτέραν ὁμόνοιαν=ἁρμοδία ἀρχόντων καὶ ἀρχόντων, πῶς δηλαδὴ πρέπει κανεὶς νᾶ ἀρχῆ καὶ νᾶ ἀρχῆται. Διὰ τὸ στάματος τοῦ Σωκράτους τονίζει τὴν ἀντιδιαστολὴν ταύτην τῶν συνηθῶν ἁρμοδιῶν.

ἢ. Ὁ Σωκράτης παροτρύνει τὸν Ἀλκιβιάδην ν' ἀπαντήσῃ, διότι ἀντιλαμβάνεται καὶ ὁ ἴδιος εἰς «ἐπίλειπε» τὸν νέον.

ΑΔ. Ἐγὼ μὲν οἶμαι φιλίαν τε λέγειν καὶ ὁμόνοιαν, ἦνπερ πατήρ τε υἱὸν φιλῶν ὁμοιοῖ καὶ μήτηρ, καὶ ἀδελφὸς ἀδελφῶ καὶ γυνὴ ἀνδρῆ.

XXII. ΣΩ. Οἷεαι ἂν οὖν, ὃ Ἀλκιβιάδῃ, ἄνδρα γυναικὶ περὶ ταλασιουργίας δύνασθαι ὁμοιοῖν, τὸν μὴ ἐπιστάμενον τῇ ἐπιστάμενῃ;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Οὐδὲ γε δεῖ οὐδέν γυναικεῖον γὰρ τοῦτό γε μάθημα.

ΑΔ. Ναί.

127 ΣΩ. Τί δέ; Γυνὴ ἀνδρὶ περὶ ὀπλιτικῆς δύναιτ' ἂν ὁμοιοῖν μὴ μαθοῦσα;

ΑΔ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἀνδρεῖον γὰρ τοῦτό γε ἴσως αὐ φαίης ἂν εἶναι.

ΑΔ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Ἔστιν ἄρα τὰ μὲν γυναικεῖα, τὰ δὲ ἀνδρεῖα μαθήματα κατὰ τὸν οὖν λόγον.

ΑΔ. Πῶς δ' οὐ;

ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἓν γε τούτοις ἐστὶν ὁμόνοια γυναιξὶ πρὸς ἄνδρας.

ΑΔ. Οὐ.

ΣΩ. Οὐδ' ἄρα φίλια, εἴπερ ἡ φίλια ὁμόνοια ἦν.

ΑΔ. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Ἦτι ἄρα αἱ γυναῖκες τὰ αὐτῶν πράττουσιν, οὐ φιλοῦνται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν.

B ΑΔ. Οὐκ ἔοικεν.

ΣΩ. Οὐδ' ἄρα οἱ ἄνδρες ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἢ τὰ αὐτῶν.

ΑΔ. Οὐ.

1. Ταλασιουργία εἶναι ἡ ξαντικὴ, δηλ. ὅταν εἰσίνον αἱ γυναῖκες μαλλί (πρβλ. Πλάτ. «Νόμοι» 805 E καὶ «Ἴων» 540 c - d).

2. Καθαρὸς παραλογισμὸς. Ὁ δυστυχὴς Ἀλκιβιάδης, καθὼς δημολογεῖ κατωτέρω (127 D), τὰ ἔχει κυριολεκτικῶς χαμένα· ἄλλως τε ὅσον καὶ «μαϊευτικαί» καὶ ἂν ἦσαν αἱ ἐρωτήσεις τοῦ Σωκράτους, πάλιν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀποκριθῇ ὁ Ἀλκιβιάδης τόσον παράλογα, δη-

ΑΔΚ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι φιλίαν καὶ ὁμόνοιαν ὀνομάζομεν αὐτὴν ἀκριβῶς, ποῦ κ' ἓνας πατέρας αἰσθάνεται ὅταν ἀγαπᾷ τὸ παιδί του, καὶ μία μητέρα, κ' ἓνας ἀδελφὸς διὰ τὸν ἀδελφόν (του), καὶ μία γυναῖκα διὰ τὸν ἄνδρα (της).

XXII. ΣΩΚΡ. Νομίζεις λοιπόν, Ἀλκιβιάδῃ, ὅτι θὰ ἤμποροῦσε ποτὲ ἓνας ἄνδρας νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν γυναῖκα του, προκειμένου περὶ ξαντικῆς¹ μαλλίων, αὐτὸς ποῦ δὲν γνωρίζει μὲ ἐκείνην ποῦ γνωρίζει;

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Καὶ δὲν εἶναι δὰ καὶ καμμιά ἀνάγκη· διότι αὐτὸ εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ μαθαίνουν (μόνον) αἱ γυναῖκες.

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Γιὰ πές μου ἕως· μία γυναῖκα θὰ ἤμποροῦσε ποτὲ νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὸν ἄνδρα της, προκειμένου περὶ ὀπλιτικῆς (τέχνης), ποῦ δὲν ἔμαθε (ποτὲ της);

ΑΔΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Διότι, ἴσως βέβαια νὰ μοῦ ἔλεγες ὅτι αὐτὸ πάλιν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ μαθαίνουν (μόνον) οἱ ἄνδρες;

ΑΔΚ. Μάλιστα, (αὐτὸ θὰ σοῦ ἔλεγα).

ΣΩΚΡ. Ἄρα, σύμφωνα μὲ αὐτὸ ποῦ εἶπες, ὑπάρχουν πράγματα ποῦ μαθαίνουν (μόνον) αἱ γυναῖκες, καὶ ἄλλα (ποῦ μαθαίνουν μόνον) οἱ ἄνδρες.

ΑΔΚ. Μὰ βέβαια.

ΣΩΚΡ. Συνεπῶς, ὡς πρὸς αὐτὰ τοῦλάχιστον, δὲν ὑφίσταται ὁμοφωνία τῶν γυναικῶν πρὸς τοὺς ἄνδρας.

ΑΔΚ. Ὅχι.

ΣΩΚΡ. Οὔτε καὶ φίλια συνεπῶς, ἐφόσον (ὅπως προηγουμένως παρεδέχθημεν), τοῦλάχιστον ἡ φίλια εἶναι ὁμόνοια.

ΑΔΚ. Πράγματι, δὲν φαίνεται (γὰρ ὑφίσταται).

ΣΩΚΡ. Ἄρα αἱ γυναῖκες, ἐφόσον ἀσχολοῦνται μὲ τὰ ἰδικὰ τοὺς ἔργα, δὲν ἀγαπῶνται ἀπὸ τοὺς ἄνδρες (των).

ΑΔΚ. Φαίνεται πῶς ὅχι.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπόν οὔτε οἱ ἄνδρες (δὲν ἀγαπῶνται) ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἐφόσον (ἀσχολοῦνται) μὲ τὰ ἀνδρικότα ἔργα.

ΑΔΚ. Οὔτε?

λαθὴ ὅτι οἱ ἄνδρες δὲν ἀγαποῦν τίς γυναῖκες ὅταν αὐταὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ γυναικεῖα ἔργα τους, καὶ τὰ ἀνδρικότα. Ὁ ἀναγινώσκων τὸν διάλογον τοῦτον ἀπορεὶ πολλάκις διότι ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐνῶ ἀπλᾶς καὶ νοητᾶς

ΣΩ. Οὐδ' αὖ ἄρα ταύτη οἰκοῦνται αἱ πόλεις, ὅταν τὰ αὐτῶν ἕκαστοι πράττωσιν ;

ΑΛ. Οἴμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Πῶς λέγεις, φίλας μὴ παρουσίας, ἧς φαιμέν γιγνομένης εὖ οἰκεῖσθαι τὰ πόλεις, ἄλλως δὲ οὐ ;

ΑΛ. Ἀλλὰ μοι δοκεῖ καὶ κατὰ τοῦτο αὐτοῖς φίλια ἐγγιγνεσθαι, ὅτι τὰ αὐτῶν ἐκάτεροι πράττουσιν.

C ΣΩ. Οὐκ ἄρι γε νῦν δὲ πῶς αὖ λέγεις ; Ὅμοιοις μὴ ἐγγιγνομένης φίλια ἐγγίγνεται ; Ἡ οἷόν τε ὁμόνοιαν γίγνεσθαι ὧν οἱ μὲν ἴσασι περὶ τούτων, οἱ δ' οὐ ;

ΑΛ. Ἀδόνατον.

ΣΩ. Δίκαια δὲ πράττουσιν ἢ ἀδίκαια, ὅταν τὸ αὐτῶν ἕκαστοι πράττωσιν ;

ΑΛ. Δίκαια· πῶς γὰρ οὐ ;

ΣΩ. Τὰ δίκαια οὖν πραττόντων ἐν τῇ πόλει τῶν πολιτῶν φίλια οὐκ ἐγγίγνεται πρὸς ἀλλήλους ;

ΑΛ. Ἀνάγκη αὖ μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ Σώκρατες.

D ΣΩ. Τίνα οὖν ποτὲ λέγεις τὴν φιλίαν ἢ ὁμόνοιαν, περὶ ἧς δεῖ ἡμᾶς σοφοῦς τε εἶναι καὶ εὐβούλους, ἵνα ἀγαθοὶ ἄνδρες ὦμεν ; Οὐ γὰρ δύναιται μαθεῖν οὐδ' ἦτις οὐτ' ἐν οἴοισι· τοτὲ μὲν γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς φαίνεται ἐνοῦσα, τοτὲ δ' οὐ, ὡς ἐκ τοῦ οὐοῦ λόγου.

XXIII. ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς, ὦ Σώκρατες, οὐδ' αὐτὸς οἶδα ὅ τι λέγω, κινδυνεύω δὲ καὶ πάλα ληληθῆναι ἑμαντὸν αἰσχιστά ἔργον.

E ΣΩ. Ἀλλὰ χεῖρ θαρρεῖν. Εἰ μὲν γὰρ αὐτὸ ἦσθου πεπονθὸς πενηνκονταετῆς, χαλεπὸν ἂν ἦν σοι ἐπιμεληθῆναι σαυτοῦ· νῦν δὲ ἦν ἔχεις ἡλικίαν, αὕτη ἐστὶν ἐν ἧ δεῖ αὐτὸ αἰσθῆσθαι.

Ἐρωτήσεις τοῦ Σωκράτους δὲν ἀντιλαμβάνεται, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴς διακρίνῃ, ἄλλοτε ἀπαντᾷ ἄμεως εἰς δυσνοήτους καὶ διαφορομένους ἐρωτήσεις τοῦ φιλοσοφοῦ. Τοῦτο βεβαίως δὲν βαρύνει τὸν Ἀλκιβιάδην, ἀλλὰ τὸν Πλάτωνα.

ΣΩΚΡ. Ὑπὸ τὴν ἔνοιαν λοιπὸν αὐτὴν, οὔτε καὶ αἱ πολιτεῖαι δὲν διοικιοῦνται καλᾶ, ὅταν οἱ πολῖται ἀσχολοῦνται ὁ καθένας τοὺς μὲ τὰ ἰδικὰ τοῦ ἔργου ;

ΑΛΚ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον, Σωκράτη, νομίζω πῶς διοικιοῦνται καλᾶ.

ΣΩΚΡ. Πῶς τὸ λέγεις αὐτό, ἐφόσον λείπει ἡ φίλια, διὰ τὴν ὅποιαν εἴπομεν ὅτι, (μόνον) ὅταν αὐτὴ ὄφισταται, τότε διοικιοῦνται καλᾶ αἱ πολιτεῖαι, εἰ δ' ἄλλως ὄχι ;

ΑΛΚ. Καὶ ὅμως τοῦλάχιστον μοῦ φαίνεται ὅτι φίλια ἀναπτύσσεται ἐπίσης μεταξύ ἐκείνων (τῶν πολιτῶν), ἐξ αἰτίας τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ καθένας τοὺς ἀσχολεῖται μόνον μὲ τὰ ἰδικὰ τοῦ ἔργου.

ΣΩΚΡ. Πρὸ ὀλίγου ὅμως δὲν εἶχες τοῦλάχιστον τὴν γνώμην αὐτὴν· τώρα δὲ πῶς τὸ ἐννοεῖς πάλιν ; Ὅτι δηλαδὴ, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ὁμόνοια, ἀναπτύσσεται φίλια ; ἢ εἰναι μῆπως δυνατόν νὰ ὄφισταται ὁμοφωνία ἐπὶ ζητημάτων, διὰ τὰ ὅποια ἄλλοι μὲν τὰ γνωρίζουν, ἄλλοι δὲ ὄχι ;

ΑΛΚ. Αὐτὸ εἶναι ἀδόνατον.

ΣΩΚΡ. Δίκαια ἐνεργοῦν ὅμως ἢ ἀδίκαια, ὅταν ὁ καθένας ἀσχολῆται μόνον μὲ τὰ ἰδικὰ τοῦ ἔργου ;

ΑΛΚ. Δίκαια βέβαια· τί ἄλλο ;

ΣΩΚΡ. Ὅταν λοιπὸν εἰς τὴν πολιτείαν οἱ πολῖται ἐνεργοῦν δίκαια, δὲν ἀναπτύσσεται μεταξύ τῶν φίλια ;

ΑΛΚ. Μοῦ φαίνεται πῶς κ' αὐτὸ πάλιν εἶναι ἀναγκαῖα συνέπεια, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Σὰν τί λοιπὸν (ἐπὶ τέλους) λές νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ φίλια, ἢ ἡ ὁμόνοια, χάριν τῆς ὁποίας ἡμεῖς πρέπει νὰ εἰμεθα καὶ σοφοὶ καὶ καλῆς πίστεως, διὰ νὰ εἰμεθα καλοὶ ἄνθρωποι ; Διότι ἀκόμῃ δὲν ἠμποροῦ νὰ καταλάβω, οὔτε τί πράγμα εἶναι, οὔτε εἰς ποίους ἄνθρώπους ἐνυπάρχει· διότι, καθὼς συμπεραίνω ἀπ' τὰ λόγια σου, φαίνεται εἰς τοὺς εἰδίους ἄνθρώπους ἄλλοτε μὲν νὰ ἐνυπάρχῃ, ἄλλοτε δὲ ὄχι.

XXIII. ΑΛΚ. Μὰ τοὺς θεοὺς ὅμως, Σωκράτη, οὐτ' ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν ἤξεύρω τί λέγω, φοβοῦμαι δὲ πῶς καὶ ἀπὸ πολλὸν καιρὸ τώρα εὐρίσκομαι εἰς τὴν χειροτέραν ἀμείβειαν, χωρὶς κ' ἐγὼ νὰ τὸ καταλάβω.

ΣΩΚΡ. Θάρρος ὅμως· διότι, ἐὰν ἀντελαμβάνεσο ὅτι τὸ εἶχες πάθει αὐτό, ὅταν θὰ ἦσουν πιά πενηντάρης, (τότε βέβαια) θὰ σοῦ ἦταν κάπως δύσκολον νὰ ἐπιμεληθῆς πιά τὸν ἑαυτὸ σου· τώρα ὅμως ἢ ἡλικία, στὴν ὅποιαν εἶσαι, εἶναι ἀκριβῶς αὐτὴ, κατὰ τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ τὸ ἀντιληφθῆς αὐτό.

ΑΑ. Τί οὖν τὸν αἰσθόμενον χρῆ ποιεῖν, ὦ Σώκρατες ;
 ΣΩ. Ἀποκρίνεσθαι τὰ ἐρωτώμενα, ὦ Ἀλκιβιάδῃ· καὶ
 εἰς τοῦτο ποιῆς, ἂν θεὸς ἐθέλῃ, εἴ τι δεῖ καὶ τῆ ἐμῇ μαν-
 τείᾳ πιστεῦναι, σὺ τε κἀγὼ βέλτιον σχίσσομεν.

ΑΑ. Ἔσται ταῦτα ἐνεκά γε τοῦ ἐμὲ ἀποκρίνεσθαι.

ΣΩ. Φέρε δὴ, τί ἐστὶ τὸ ἐαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι — μὴ
 128 πολλὰκις λάθωμεν οὐχ ἡμῶν ἀδίων ἐπιμελούμενοι, οἷοι-
 μοι δέ — καὶ πότε ἄρα αὐτὸ ποιεῖ ἄνθρωπος ; Ἄρα ὅταν
 τῶν αὐτοῦ ἐπιμελῆται, τότε καὶ ἐαυτοῦ ;

ΑΑ. Ἔμοι γοῦν δοκεῖ.

ΣΩ. Τί δέ ; Ποδῶν ἄνθρωπος πότε ἐπιμελεῖται ; Ἄρ'
 ὅταν ἐκείνων ἐπιμελῆται. ἢ ἐστὶ τῶν ποδῶν ;

ΑΑ. Οὐ μανθάνω.

ΣΩ. Καλεῖς δέ τι χειρὸς ; Οἷον δακτύλιον ἐστὶν διου
 ἂν ἄλλον τῶν τοῦ ἀνθρώπου φαίης ἢ δακτύλου ;

ΑΑ. Οὐ ὄητα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ποδὸς ὑπόδημα τὸν αὐτὸν τρόπον ;

ΑΑ. Ναί.

Β ΣΩ. Ἄρ' οὖν ὅταν ὑποδημάτων ἐπιμελώμεθα, τότε
 ποδῶν ἐπιμελούμεθα ;

ΑΑ. Οὐ πάνν μανθάνω, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί δέ, ὦ Ἀλκιβιάδῃ ; Ὁρθῶς ἐπιμελεῖσθαι κα-
 λεῖς τι διουοῦν πράγματος ;

ΑΑ. Ἐγαγε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ὅταν τίς τι βέλτιον ποιῆ, τότε ὀρθῶν
 λέγεις ἐπιμελείαν ;

ΑΑ. Ναί.

ΣΩ. Τίς οὖν τέχνη ὑποδήματα βελτίω ποιεῖ ;

ΑΑ. Σκνικῆ.

ΣΩ. Σκνικῆ ἄρα ὑποδημάτων ἐπιμελούμεθα ;

ΑΑ. Ναί.

ΑΑΚ. Καὶ τί πρέπει νὰ κάμῃ αὐτὸς ποῦ τὸ ἀντιλαμβάνε-
 νεται, Σωκράτῃ ;

ΣΩΚΡ. Ν' ἀποκρίνεται εἰς ὅσα τὸν ἐρωτοῦν, Ἀλκιβιάδῃ·
 κί ἅμα τὸ κάνειαι καὶ οὐ αὐτὲ, τότε, ἂν θέλῃ ὁ θεός, καὶ
 ἂν πρέπη νὰ ἔχῃαι καὶ λίγη ἐμπιστοσύνη στὴν μαντικὴ μου
 δύναμη, κ' ἐσὺ κ' ἐγὼ θὰ γίνουμε καλύτεροι.

ΑΑΚ. Ὅσο γιὰ τὸ ν' ἀποκρίνωμαι τοῦλάχιστον ἄγῶ,
 αὐτὰ θὰ γίνωαι.

ΣΩΚΡ. Λέγει λοιπόν, τί σημαίνει, νὰ φροντίζῃ κανεῖαι
 διὰ τὸν ἐαυτὸ τοῦ ; — διότι πολλὰς φορὰς, χωρὶς νὰ τὸ κα-
 ταλάβωαι, δὲν φροντίζομαι διὰ τοὺς ἐαυτοῦς μας, νομίζο-
 με δὲ μόνον (ὅτι τὸ κάνομαι) — καὶ πότε λοιπόν τὸ κάνειαι
 αὐτὸ ἕνας ἄνθρωπος ; Ἄραγε ὅταν φροντίζειαι διὰ τὰς ὑποθέ-
 σεαις τοῦ, τότε (φροντίζειαι) καὶ διὰ τὸν ἐαυτὸν τοῦ ;

ΑΑΚ. Μοῦ φαίνεται τῶντοι: ὅτι τότε φροντίζειαι.

ΣΩΚΡ. Γιὰ πὲς μου δῆμοι: διὰ τὰ πόδια τοῦ, πότε
 φροντίζειαι ἕνας ἄνθρωπος ; Ἄραγε μήπως ὅταν φροντίζειαι
 δι: ἐκεῖνα ὅσα ἔχουν σχέσηαι μὲ τὰ πόδια ;

ΑΑΚ. Δὲν καταλαβαίνω.

ΣΩΚΡ. Ὑπάρχει τίποτε ποῦ νὰ λέγῃαι ὅτι ἀνήκει εἰς τὸ
 χέρι ; Ὅπως, ἐπὶ παραδείγματι, θὰ ἐλεγαι ποτὲ τὸ δα-
 κτυλίδι εἶναι δι: ἄλλο κανένα ἀπὸ τὰ (μέλη) τοῦ ἀνθρώ-
 που καὶ ὄχι διὰ τὸ δάκτυλο ;

ΑΑΚ. Ὅχι βέβαια.

ΣΩΚΡ. Καθ' ὅμοιον λοιπόν τρόπον (θὰ ἐλεγαι ὅτι) καὶ
 τὸ ὑπόδημα εἶναι διὰ τὰ πόδι ;

ΑΑΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄραγε λοιπόν, ὅταν φροντίζομαι διὰ τὰ ὑποδή-
 ματά (μας), τότε φροντίζομαι καὶ διὰ τὰ πόδια μας ;

ΑΑΚ. Δὲν πολυκαταλαβαίνω, Σωκράτῃ.

ΣΩΚΡ. Δὲν μοῦ λές, Ἀλκιβιάδῃ ; Ὀνομάζεις τίποτε ἀλη-
 θινὴν φροντίδα δι: ἕνα ὀποιοδήποτε πράγμα ;

ΑΑΚ. Μάλιστα.

ΣΩΚΡ. Ἄραγε μήπως ὅταν κανεῖαι βελτιώνῃ κάτι, τότε
 τὸ ὀνομάζεις αὐτὸ ἀληθινὴν φροντίδα ;

ΑΑΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ποιὰ τέχνη, λοιπόν, κάνειαι τὰ ὑποδήματα καλύτερα ;

ΑΑΚ. Ἡ ὀποδηματοποιία.

ΣΩΚΡ. Μὲ τὴν ὀποδηματοποιίαν ἄρα φροντίζομαι διὰ
 τὰ ὑποδήματα ;

ΑΑΚ. Ναί.

ΣΩ. Ἡ καὶ ποδὸς σκυτικῆ; Ἡ ἐκεῖνη ἢ πόδας βελτίους ποιοῦμεν;

ΑΔ. Ἐκεῖνη.

ΣΩ. Βελτίους δὲ πόδας οὐχ ἤπερ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα;

ΑΔ. Ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Ἀπὴν δ' οὐ γυμναστικῆ;

ΑΔ. Μάλιστα.

ΣΩ. Γυμναστικῆ μὲν ἄρα ποδὸς ἐπιμελούμεθα, σκυτικῆ δὲ τῶν τοῦ ποδός;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ γυμναστικῆ μὲν χειρῶν, δακτυλιολογία δὲ τῶν τῆς χειρός;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ γυμναστικῆ μὲν σώματος, ὑφαντικῆ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις τῶν τοῦ σώματος;

ΑΔ. Παντάσῃ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἄλλῃ μὲν ἄρα τέχνῃ αὐτοῦ ἐκάστου ἐπιμελούμεθα, ἄλλῃ δὲ τῶν αὐτοῦ.

ΑΔ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα διὰ τῶν ἑαυτοῦ ἐπιμελῆ, σαυτοῦ ἐπιμελεῖ.

ΑΔ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ τέχνη, ὡς εἰσικεν, ἢ τις ἔν αὐτοῦ τε ἐπιμελοῖτο καὶ τῶν αὐτοῦ.

ΑΔ. Οὐ φαίνεται.

XXIV. ΣΩ. Φέρε δὴ, ποῖα ποτ' ἂν ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμεληθεῖμεν;

ΑΔ. Οὐκ ἔχω λέγειν.

Ε ΣΩ. Ἄλλὰ τοσόνδε γε ὁμολογῆται, διὲ οὐχ ἢ ἂν τῶν ἡμετέρων καὶ διουὶν βέλτιον ποιοῦμεν, ἀλλ' ἢ ἡμᾶς αὐτούς;

ΣΩΚΡ. Μήπως καὶ τὰ πόδια (τὰ περιποιούμεθα) ἐπίσης μὲ τὴν ὑποδηματοποιίαν; Ἡ μήπως μὲ (τὴν τέχνην) ἐκεῖνη μὲ τὴν ὅποιαν βελτιώνομεν τὰ πόδια;

ΑΔΚ. Μὲ (τὴν τέχνην) ἐκεῖνην.

ΣΩΚΡ. Βελτιώνομεν δὲ τὰ πόδια (μας) οὐχ (μὲ τὴν ἴδιαν ἐκεῖνην τέχνην) μὲ τὴν ὅποιαν (βελτιώνομεν) καὶ τὸ ὑπόλοιπον σῶμα;

ΑΔΚ. Κ' ἐγὼ τὴν ἴδιαν γνώμην τοῦλάχιστον ἔχω.

ΣΩΚΡ. (Ἡ τέχνη) αὐτὴ δὲ δὲν εἶναι ἡ γυμναστικῆ;

ΑΔΚ. Μάλιστα.

ΣΩΚΡ. Ἄρα μὲ τὴν γυμναστικὴν (φροντίζομε) διὰ τὸ πόδι μας, μὲ τὴν ὑποδηματοποιίαν δὲ διὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὸ πόδι (μας);

ΑΔΚ. Βεβαίωτα.

ΣΩΚΡ. Καὶ μὲ τὴν γυμναστικὴν μὲν (φροντίζομε) διὰ τὸ χέρι, μὲ τὴν δακτυλιολογικὴν δὲ διὰ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ χέρι;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Μὲ τὴν γυμναστικὴν ἐπίσης (φροντίζομε) διὰ τὸ σῶμα, μὲ τὴν ὑφαντουργίαν δὲ καὶ τὰς ἄλλας (τέχνας) διὰ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ σῶμα;

ΑΔΚ. Μὰ βέβαια, ἐξάπαντος.

ΣΩΚΡ. Μὲ ἄλλην ἄρα τέχνην περιποιούμεθα αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸ κάθῃ πράγμα, μὲ ἄλλην δὲ τὰ σχετικὰ πρὸς αὐτό.

ΑΔΚ. Εἶναι φανερὸν αὐτό.

ΣΩΚΡ. Ἄρα διὰ φροντίζεις διὰ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸν ἑαυτὸν σου, δὲν φροντίζεις διὰ τὸν ἑαυτὸν σου.

ΑΔΚ. Διόλου.

ΣΩΚΡ. Διότι, βέβαια, δὲν εἶναι ἡ ἴσια τέχνη, καθὼς φαίνεται, μὲ τὴν ὅποιαν κανεὶς θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐπιμελῆται (συγχρόνως) καὶ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὰ πράγματά του.

ΑΔΚ. Φαίνεται πὸς δὲν εἶναι.

XXIV. ΣΩΚΡ. Γιὰ πέξ μου λοιπὸν ποῖα νὰ εἶναι τάχα ἡ τέχνη, μὲ τὴν ὅποιαν θὰ ἐφροντίζαμεν διὰ τοὺς ἑαυτούς μας;

ΑΔΚ. Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ ἀπαντήσω.

ΣΩΚΡ. Ἐν τούτοις, ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτὸ τοῦλάχιστον, ἐμείναμε σύμφωνοι, δηλαδὴ (δτι διὰ τοὺς ἑαυτούς μας φροντίζομε) οὐχ μὲ τὴν ἴδιαν αὐτὴν (τέχνην), μὲ τὴν ὅποιαν θὰ ἐβελτιώναμεν καὶ ἕνα ὑποιοδῆποτε ἀπὸ τὰ πράγματά μας, ἀλλὰ (μὲ τὴν τέχνην ποὺ θὰ ἐβελτιώναμεν) τοὺς ἑαυτούς μας.

ΑΔ. Ἐληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἡ οὖν ἐγνωμεν ἄν ποτε, τίς τέχνη ὑπόδημα βέλτιον ποιεῖ, μὴ εἰδότες ὑπόδημα;

ΑΔ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Οὐδέ γε τίς τέχνη δακτυλίου βελτίους ποιεῖ, ἀγνοοῦντες δακτύλιον.

ΑΔ. Ἐληθῆ.

ΣΩ. Τί δέ; Τίς τέχνη βελτίον ποιεῖ αὐτόν, ἄρ' ἂν ποτε γνοίμεν ἀγνοοῦντες τί ποι' ἐσμὲν αὐτοί;

129 ΑΔ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Πότερον οὖν δὴ ῥάδιον τυγχάνει τὸ γυνῶνα εὐατόν, καί τις ἦν φαῦλος ὁ τοῦτο ἀναθῆς εἰς τὸν ἐν Πυθοῖ νεόν, ἢ χαλεπὸν τι καὶ οὐχὶ παντός;

ΑΔ. Ἐμοὶ μὲν, ὡ Σώκρατες, πολλῶν μὲν ἔδοξε παντός εἶναι, πολλῶν δὲ παυλάτων.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ Ἀλκιβιάδῃ, εἴτε ῥάδιον εἴτε μὴ ἔστιν, ὅμως γε ἡμῖν ὧδ' ἔχει· γινόντες μὲν αὐτὸ τάχ' ἂν γνοίμεν τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν αὐτῶν, ἀγνοοῦντες δὲ οὐκ ἂν ποτε.

ΑΔ. Ἐστὶ ταῦτα.

B ΣΩ. Φέρε δὴ, τίν' ἂν τρόπον εὐρεθῆῖ αὐτὸ ταῦτο; Οὐτω μὲν γὰρ ἂν τάχ' εὐροίμεν τί ποι' ἐσμὲν αὐτοί, τούτου δὲ εἴτι ὄντες ἐν ἀγνοίᾳ ἀδύνατοί που.

ΑΔ. Ὁρθῶς λέγεις.

ΣΩ. Ἐχε οὖν πρὸς Διός. Τῷ διαλέγει οὐ νῦν; Ἄλλο τι ἢ ἐμοί;

ΑΔ. Ναί.

1. Ἡ ἐπιγραφή τῶν Δελφῶν «γνώθι σαυτόν» ἀποβιβάζεται κατ' ἄλλους μὲν εἰς τὸν Σπαρτιάτην Χίλωνα, κατὰ τὸν Πλάτωνα δὲ («Πρωτ.» 343 B) τὸ «γνώθι σαυτόν» καὶ τὸ «μηδὲν ἄγαν» ἦσαν συμπερασματα συσκέψεως ὄλων τῶν σοφῶν τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖοι ὑπῆρξαν σὺγχρονοὶ τότε: Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, Πιττακὸς ὁ Μυτιληναῖος, Βίαις ὁ Πριηνεὺς, Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος, Μυσοῦ ὁ Χηνεὺς καὶ ἔβδομος Χίλων ὁ Λακεδαιμόνιος, οἱ ὁποῖοι πάντες ἦσαν θαυμασταὶ τῆς πολιτείας τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Λυκούργου. Ἐξ οὗ καὶ ἡ βραχυλογία τῶν ὡς ἄνω ρηθῶν. Ἄλλοι, τέλος, τὸ μὲν «μηδὲν ἄγαν» ἀποβιβάζουν εἰς τὸν Σόλωνα, τὸ δὲ «γνώθι σαυτόν»

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Θὰ ἤμποροῦσαμε λοιπὸν ποτὲ νὰ μάθωμεν ποιά τέχνη βελτίωνει τὰ ὑπόδηματα, ἂν δὲν ἐγνωρίζαμε τί εἶναι ὑπόδημα;

ΑΔΚ. Ἀδύνατον.

ΣΩΚΡ. Οὔτε βέβαια (καί) ποιά τέχνη βελτίωνει τὰ δακτυλίδια, ἂν δὲν ἐγνωρίζαμε τί εἶναι δακτυλίδι;

ΑΔΚ. Εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Γιά πές μου ὅμως: ἄραγε θὰ ἤμποροῦσαμε ποτὲ νὰ γνωρίσαμε ποιά τέχνη βελτίωνει τὸν ἑαυτόν μας, τὴν στιγμὴν ποὺ ἀγνοοῦμεν τί πράγμα εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι; ΑΔΚ. Ἀδύνατον.

ΣΩΚΡ. Τί ἀπ' τὰ δύο λοιπὸν; Τυχαίνει νὰ εἶναι ἄραγε εὐκόλον τὸ νὰ γνωρίσῃ κανεὶς τὸν ἑαυτόν του', καὶ ἀνόητος ἦταν αὐτός, ποὺ τὸ ἀνέγραψε ἀπάνω ἐκεῖ στὸν ναὸν εἰς τοὺς Δελφούς, ἢ μήπως καὶ εἶναι πράγματι κάτι τὸ δύσκολον, καὶ ὄχι διὰ τὸν καθένα;

ΑΔΚ. Σ' ἐμένα, Σωκράτη, πολλὰς φορὰς μοῦ ἐφάνη πῶς ἦτο διὰ τὸν καθένα, καὶ πολλὰς φορὰς ὅμως τὸ πῶς δύσκολο ποὺ ὑπάρχει.

ΣΩΚΡ. Μὰ εἴτε εὐκόλον εἶναι, Ἀλκιβιάδῃ, εἴτε ὄχι, δι' ἡμᾶς πάντως τὸ πράγμα ἔχει ὡς ἐξῆς: ἂν μὲν τὸ ἐγνωρίζαμε αὐτὸ, γρήγορα δὲ ἐγνωρίζαμε καὶ ποῖα θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν ἡ φροντίς διὰ τὸν ἑαυτόν μας, ἐφόσον ὅμως τὸ ἀγνοοῦμε, ποτὲ δὲν θὰ ἤμποροῦσαμε (νὰ μάθωμε ποιά πρέπει νὰ εἶναι ἡ φροντίς αὐτή).

ΑΔΚ. Πράγματι ἔτσι εἶναι, ὅπως τὰ λέγεις.

ΣΩΚΡ. Γιά νὰ δοῦμε τώρα· κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εὐρεθῆῖ αὐτὸ, ποὺ παραμένει ἀμετάβλητον; Διότι ἔτσι πιθανὸν νὰ εὐρίσκαμε εὐκόλα τί ἐπὶ τέλους εἴμεθα κ' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, ἐνῶ, ἐφόσον διατελοῦμεν ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, εἴμεθα ἀνίκανοὶ ἀπολύτως (νὰ γνωρίσουμε τοὺς ἑαυτούς μας).

ΑΔΚ. Ὅμιλεῖς σωστά.

ΣΩΚΡ. Γιά στάσου μιὰ στιγμὴ, δι' ὄνομα θεοῦ· μὲ ποῖον συζητεῖς σοῦ τώρα; τάχα ὄχι μὲ ἐμένα;

ΑΔΚ. Ναί (μ' ἐσένα).

εἰς τὴν Πυθίαν Φημονόην, ἣ εἰς τὸν εὐνοβχον νεωκόρον Λάθων.

*Υπάρχει καὶ τὸ ἐξῆς διόστιχον:

«Τὸ γνῶθι σαυτόν ἐν λόγοις οὐδὲν μέγα

ἔργον, μόνος δὲ τοῦτ' ἐπίσταται θεός».

Ἀηλαθῆ εὐκόλον εἶναι μὲ τὰ λόγια τὸ «γνώθι σαυτόν», γιὰ τὸ τὸ φαρμάσιον ὅμως, μόνον ἕνας θεός εἶναι εἰς θέσει.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐγὼ σοί ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Σωκράτης ἄρα ἐστὶν ὁ διαλεγόμενος ;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄλκιβιάδης δὲ ὁ ἀκούων ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν λόγῳ διαλέγεται ὁ Σωκράτης ;

C ΑΔ. Τί μὴν ;

ΣΩ. Τὸ δὲ διαλέγεσθαι καὶ τὸ λόγῳ χρῆσθαι ταυτὰν
 πον καλεῖς.

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὁ δὲ χρώμενος καὶ ᾧ χρῆται οὐκ ἄλλο ;

ΑΔ. Πῶς λέγεις ;

ΣΩ. Ὡσπερ οὐκιοτόμος τέμνει πον τομεῖ καὶ σμίλη καὶ
 ἄλλοις ὀργάνοις.

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἄλλο μὲν ὁ τέμνων καὶ χρώμενος, ἄλλο δὲ
 οἷς τέμνων χρῆται ;

ΑΔ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὕτως καὶ οἷς ὁ καθαριστὴς καθαρίζει
 καὶ αὐτὸς ὁ καθαριστὴς ἄλλο ἢν εἴη ;

ΑΔ. Ναί.

D ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν ἀρεῖως ἠρώτων, εἰ ὁ χρώμενος καὶ
 ᾧ χρῆται ἀεὶ δοκεῖ ἕτερον εἶναι.

ΑΔ. Δοκεῖ.

ΣΩ. Τί οὖν ; Φῶμεν τὸν οὐκιοτόμον τέμνειν ὀργά-
 νους μόνον ἢ καὶ χερσίν ;

ΑΔ. Καὶ χερσίν.

ΣΩ. Χρῆται ἄρα καὶ ταύταις ;

ΑΔ. Ναί.

1. Τομεῖς καὶ σμίλη ἦσαν ἀργαλεῖα τῶν ὑποδηματοποιῶν καὶ γενικῶς τῶν κατασκευαστῶν ὀργανῶν ἐργῶν. Ὁ τομεῖς εἶχε κυκλικὴν βᾶσιν καὶ ἀντιστοιχοῦσε πρὸς τὴν φαλτσέταν τὴν σημερινήν, ἢ δὲ σμίλη, μὲ ἡμικυκλικὴν βᾶσιν, διατηρεῖ μὲχρι σήμερον καὶ σχῆμα καὶ ὄνομα.

ΣΩΚΡ. Συνεπῶς κ' ἐγὼ (συζητῶ) μ' ἐσένα ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄρα αὐτὸς ποῦ συζητεῖ εἶναι ὁ Σωκράτης ;

ΑΛΚ. Μὰ βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ὁ Ἄλκιβιάδης δὲ εἶν' αὐτὸς ποῦ ἀκούεις ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὁ Σωκράτης λοιπὸν συζητεῖ μὲ λόγια ;

ΑΛΚ. Ἄμ' μὲ τί ἄλλο ;

ΣΩΚΡ. Τὸ νὰ συζητῇ δὲ κανεῖς, καὶ νὰ χρησιμοποιεῖ
 τὰ λόγια, τὸ ὀνομάζεις τὸ ἴδιον πρᾶγμα περιπού ;

ΑΛΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Αὐτὸς δὲ ποῦ χρησιμοποιεῖ κάτι, καὶ ἐκεῖνο τοῦ
 ὀποῖου κάμνει αὐτὸς χρῆσιν, δὲν εἶναι δύο διαφορετικὰ
 πράγματα ;

ΑΛΚ. Πῶς τὸ ἐνοεῖς (αὐτό) ;

ΣΩΚΡ. Νά, ἀκριβῶς ὅπως ὁ ὑποδηματοποιὸς κόβει, μὴ
 φαίνεται, μὲ τὴν φαλτσέτα ἢ καὶ μὲ τὴν σμίλη καὶ μὲ διά-
 φορα ἄλλα ἐργαλεῖα.

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄλλο λοιπὸν εἶναι αὐτὸς ποῦ κόβει καὶ χρησι-
 μοποιεῖ (τὰ ἐργαλεῖα) καὶ ἄλλο αὐτὰ ποῦ (τὰ) χρησιμοποιεῖ
 αὐτὸς ποῦ κόβει.

ΑΛΚ. Βέβαια· πῶς νὰ μὴν εἶναι ἔτσι ;

ΣΩΚΡ. Ἄραγε λοιπὸν ἔτσι, ἄλλο θὰ εἶναι τὰ ὄργανα
 μὲ τὰ ὅποια ὁ καθαριστὴς παίξει τὴν κιθάρα καὶ ἄλλο αὐ-
 τὸς ὁ ἴδιος ὁ καθαριστὴς ;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Μὰ ἀκριβῶς αὐτὸ ἐρωτοῦσα πρὸ ὀλίγου, ἐάν
 δηλαδὴ αὐτὸς ποῦ χρησιμοποιεῖ κάτι, κ' ἐκεῖνο τοῦ ὀποῖου
 αὐτὸς κάμνει χρῆσιν, φαίνεται πάντοτε νὰ εἶναι κάτι τὸ
 διαφορετικόν.

ΑΛΚ. Φαίνεται πράγματι ὅτι εἶναι διαφορετικὰ.

ΣΩΚΡ. Τί (θὰ κάνωμε) λοιπὸν ; Ὅθ' εἴπομε ὅτι ὁ ὑπο-
 δηματοποιὸς κόβει (τὰ δέρματα) μὲ τὰ ἐργαλεῖα μόνον ἢ
 καὶ μὲ τὰ χέρια (του) ;

ΑΛΚ. (Μὰ βέβαια) καὶ μὲ τὰ χέρια (του).

ΣΩΚΡ. ἢ ~ τὰ χρησιμοποιεῖ κ' ~ κ'.

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩ. Ἡ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χρώμενος σκυτοτομεῖ ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δὲ χρώμενον καὶ οἷς χρῆται ἕτερα ὁμολογοῦμεν;

ΑΔ. Ναί.

Ε ΣΩ. Ἐτερον ἄρα σκυτοτόμος καὶ καθαριστὴς χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν οἷς ἐργάζονται ;

ΑΔ. Φαίνεται.

XXV. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ παντὶ τῷ σώματι χρῆται ἀνθρώπος ;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἐτερον δ' ἦν τὸ τε χρώμενον καὶ ᾧ χρῆται ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Ἐτερον ἄρα ἀνθρώπος ἐστὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ ;

ΑΔ. Ἐοικεν.

ΣΩ. Τί ποτ' οὖν ἀνθρώπος ;

ΑΔ. Οὐκ ἔχω λέγειν.

ΣΩ. Ἐχεις μὲν οὖν, ὅτι γε τὸ τῷ σώματι χρώμενον.

ΑΔ. Ναί.

130 ΣΩ. Ἡ οὖν ἄλλο τι χρῆται αὐτῷ ἢ ψυχῇ ;

ΑΔ. Οὐκ ἄλλο.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀρχουσα ;

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ μὴν τότε γε οἶμαι οὐδένα ἄν ἄλλως οἰηθῆναι.

ΑΔ. Τὸ ποῖον ;

ΣΩ. Μὴ οὐ τριῶν ἐν γέ τι εἶναι τὸν ἀνθρώπον.

ΑΔ. Τίτων ;

ΣΩ. Ψυχὴν ἢ σῶμα ἢ συναμφοτέρον, τὸ ὅλον τοῦτο.

ΑΔ. Τί μὴν ;

ΣΩΚΡ. Μήπως τυχὸν κόβει τὰ δέρματα, χρησιμοποιοῦν καὶ τὰ μάτια (του) ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Παραδεχθήκαμε ἕως ἐτι αὐτὸς ποῦ χρησιμοποιεῖ (κάτι), καὶ ἐκεῖνα τῶν ὁσίων (αὐτὸς) κάμνει χρῆσιν, εἴνα διαφορετικὰ (πράγματα) ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἄρα ὀδοδηματοποιὸς καὶ ὁ καθαριστὴς εἶναι κατὰ τὸ διαφορετικὸν ἀπὸ τὰ χέρια (τους) καὶ τὰ μάτια (τους), μὲ τὰ ὁποῖα ἐργάζονται ;

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶναι φανερόν.

XXV. ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν, καὶ ὀλόκληρον τὸ σῶμα (του, τὸ) χρησιμοποιεῖ ὁ ἀνθρώπος ;

ΑΔΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. (Εἶπαμε ἕως πρὸ ὀλίγου ἐτι) ἄλλο ἦτο ἐκεῖνος ποῦ χρησιμοποιεῖ (κάτι) καὶ ἄλλο ἐκεῖνο τοῦ ὁποῖου (αὐτὸς) κάμνει χρῆσιν ;

ΑΔΚ. Ναί

ΣΩΚΡ. Ἄρα ὁ ἀνθρώπος εἶναι (κάτι τὸ) διαφορετικὸν ἀπὸ τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα ;

ΑΔΚ. Φαίνεται νὰ εἶν' ἔτσι.

ΣΩΚΡ. Τί τάχα, λοιπὸν, νὰ εἶναι ὁ ἀνθρώπος ;

ΑΔΚ. Δὲν μπορῶ νὰ εἰπῶ.

ΣΩΚΡ. Ἡμπορεῖς (κάλλιστα) νὰ εἰπῆς ἐτι εἶναι αὐτὸ ποῦ χρησιμοποιεῖ τὸ σῶμα (του).

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὑπάρχει μήπως λοιπὸν τίποτ' ἄλλο, ἐκτὸς τῆς ψυχῆς, ποῦ νὰ κάμνῃ χρῆσιν τοῦ σώματος ;

ΑΔΚ. Κανένα ἄλλο.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν αὐτὴ κυριαρχεῖ ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Καὶ πιστεύω ἀσφαλῶς ἐτι κανεῖς ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἐφαντάσθῃ, αὐτὸ τοῦλάχιστον, ἄλλοιῶτικα.

ΑΔΚ. Ποῖὸ δηλαδῆ ;

ΣΩΚΡ. Τὸ ἐτι ὁ ἀνθρώπος δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι, παρὰ τοῦλάχιστον τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ τρία.

ΑΔΚ. Ποιὰ τρία ;

ΣΩΚΡ. Τὴν ψυχὴν², ἢ τὸ σῶμα, ἢ τὸ σύνολον αὐτὸ, ποῦ κάνουν καὶ τὰ δύο μαζί.

ΑΔΚ. Βέβαια τί ἄλλο ;

1. Ὁ ἀνθρώπος κατὰ Πλάτωνα («Ὅροι» 415 A) εἶναι «ζῶον ἄπτερον, δίπουν, πλατωθυχόν» ἢ μόνον τῶν ἑντων ἐπιστήμης τῆς κατὰ λόγους δεκτικὸν ἐστίν».

2. Ψυχὴ κατὰ Πλάτωνα («Ὅροι» 413 C) εἶναι «τὸ αὐτὸ ἑαυτοῦ κινουόν» ἢ «αἰτία κινήσεως ζωτικῆς ζῴων».

ΣΩ. Ἐπειδὴ μὴν αὐτὸ γε τὸ τοῦ σώματος ἄρχον ὁμολογήσαμεν ἄνθρωπον εἶναι ;

ΑΔ. Ὁμολογήσαμεν.

B ΣΩ. Ἄρ' οὖν σῶμα αὐτοῦ ἄρχει ;

ΑΔ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Ἀρχεσθαι γὰρ αὐτὸ εἴπομεν.

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκ ἂν δὴ τοῦτό γε εἶη ὃ ζητοῦμεν.

ΑΔ. Οὐκ ἔοικεν.

ΣΩ. Ἄλλ' ἄρα τὸ συναμφοτέρον τοῦ σώματος ἄρχει, καὶ ἔστι δὴ τοῦτο ἄνθρωπος ;

ΑΔ. Ἴσως δήτα.

ΣΩ. Πάντων γε ἥκιστα· μὴ γὰρ συνάρχοντος τοῦ ἐτέρου οὐδεμία που μηχανὴ τὸ συναμφοτέρον ἄρχειν.

ΑΔ. Ὅρθῶς.

C ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε σῶμα οὔτε τὸ συναμφοτέρον ἔστιν ἄνθρωπος, λείπεται, οἶμαι, [μηδὲν αὐτὸ εἶναι, ἢ εἶπερ τί ἐστι,] μηδὲν ἄλλο τὸν ἄνθρωπον συμβαίνειν ἢ ψυχῇ.

ΑΔ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐτι οὖν τι σαφέστερον δεῖ ἀποδείχθῆναι σοι, ὅτι ἡ ψυχὴ ἔστιν ἄνθρωπος ;

ΑΔ. Μὰ Δί', ἀλλὰ ἱκανῶς μοι δοκεῖ ἔχειν.

ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ ἀκριβῶς, ἐξαρκεῖ ἡμῖν· ἀκριβῶς μὲν γὰρ τότε εἰσόμεθα, ὅταν εὐρωμεν ὃ νῦν δὴ παρήλθομεν διὰ τὸ πολλῆς εἶναι οὐκέρως.

ΑΔ. Τί τοῦτο ;

ΣΩ. Ὅ ἄριτο οὕτω πως ἐρρήθη, ὅτι πρῶτον σκοπεῖται εἶη αὐτὸ τὸ αὐτό· νῦν δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αὐτὸ ἕκαστον ἐσκέμ-

ΣΩΚΡ. Παρεδέχθημεν ὅμως, (χωρὶς ἀντίρρησης), ὅτι αὐτὸ ἀκριβῶς ποῦ κυριαρχεῖ ἐπὶ τοῦ σώματος, αὐτὸ εἶν' ὃ ἄνθρωπος ;

ΑΔΚ. Τὸ παρεδέχθημεν.

ΣΩΚΡ. Ἄρα γε μήπως αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸ σῶμα κυριαρχεῖ ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ ;

ΑΔΚ. Ὅχι· ἀποκλείεται.

ΣΩΚΡ. Διότι ἐδέχθημεν ὅτι αὐτὸ τὸ (σῶμα) ἐξουσιάζεται.

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Δὲν μοῦ φαίνεται ὅμως αὐτὸ νὰ εἶναι ἐκεῖνον ποῦ ζητοῦμεν ;

ΑΔΚ. Βέβαια· δὲν φαίνεται νὰ εἶναι.

ΣΩΚΡ. Ἄρα λοιπὸν τὸ σύνολον κί' ἀπὸ τὰ δύο μαζί ἐξουσιάζει τὸ σῶμα, κί' αὐτὸ συνεπῶς πρέπει νὰ εἶναι ὃ ἄνθρωπος ;

ΑΔΚ. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα.

ΣΩΚΡ. Οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον. Διότι ἔταν δὲν συγκυριαρχῆ τὸ ἐν ἀπὸ τὰ δύο, εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον νὰ κυριαρχῆ τὸ σύνολον ἀπὸ τὰ δύο μαζί.

ΑΔΚ. Σωστά.

ΣΩΚΡ. Ἐπειδὴ ὅμως, οὔτε τὸ σῶμα, οὔτε τὸ σύνολον κί' ἀπὸ τὰ δύο μαζί δὲν εἶναι ὃ ἄνθρωπος, ἀπομένει, μοῦ φαίνεται, [ἢ αὐτὸ νὰ μὴν εἶναι τίποτε, ἢ κί' ἂν εἶναι καὶ κάτι], νὰ μὴν εἶναι συνεπῶς τίποτε ἄλλο ὃ ἄνθρωπος παρὰ (μόνον) ψυχῇ.

ΑΔΚ. Βέβαια, ἐννοεῖται.

ΣΩΚΡ. Χρειαζομαι μήπως καὶ τίποτ' ἄλλο, διὰ νὰ ἔχῃς σαφεστέραν ἀποδείξιν ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ὃ ἄνθρωπος ;

ΑΔΚ. Ὅχι, μὰ τὸν Δία· μοῦ φαίνεται πὼς ἀρκετὰ ἀπεδείχθη.

ΣΩΚΡ. Κί' ἂν δὲν (ἀπεδείχθη) βέβαια τελείως, αὐτὸ ἄντως μᾶς ἐξαρκεῖ· διότι τότε μόνον θὰ τὸ γνωρίσωμε αὐτὸ τελείως, ἔταν εὐρωμεν αὐτὸ ποῦ τῶρα πρὸ ὀλίγου παρελείψαμε, διότι εἶχεν ἀνάγκην μακρᾶς ἐξετάσεως.

ΑΔΚ. Καὶ ποῖδ' εἶν' αὐτό ;

ΣΩΚΡ. Αὐτὸ ποῦ πρῶτοτερα κάπως ἔτσι ἐλέχθη (Ἐηλασθῆ) ὅτι κατὰ πρῶτον θὰ ἐπρεπε νὰ ἐξετασθῆ αὐτὴ ἢ ἴδια (ἢ γενικῆ) ἀρχὴ (ποῦ παραμένει ἀμετάβλητος)· τώρα ὅμως ἀντὶ τῆς (ἀναλλοιώτου) αὐτῆς ἀρχῆς, ἐξετάσαμε τὴν κάθε ἀτομικὴν περιπτώσιν χωριστά, τί δηλαδὴ εἶναι, καὶ ἴσως

μεθα ὅ τι ἐστί, καὶ ἴσως ἐξαρκέσει· οὐ γὰρ που κυριώτερόν γε οὐδὲν ἢν ἡμῶν αὐτῶν φήσασιμεν ἢ τὴν ψυχὴν.

ΑΔ. Οὐ δὴτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καλῶς ἔχει οὕτω νομίζειν, ἐμὲ καὶ σὲ προσομιλεῖν ἀλλήλοισ τοῖς λόγοις χρωμένους τῇ ψυχῇ πρὸς τὴν ψυχὴν·

Ε ΑΔ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Τοῦτ' ἄρα ἦν ὃ καὶ ὀλίγω ἐμπροσθεν ἔειπομεν, ὅτι Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ διαλέγεται λόγῳ χρώμενος, οὐ πρὸς τὸν ὄν πρόσωπον, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην ποιούμενος τοὺς λόγους· τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ ψυχὴ.

ΑΔ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

XXVI. ΣΩ. Ψυχὴν ἄρα ἡμᾶς κελεύει γνωρίζαι ὃ ἐπιτάτων γνῶναι ἑαυτόν.

131 ΑΔ. Ἐοικεν.

ΣΩ. Ὅστις ἄρα τῶν τοῦ σώματος τι γιγνώσκει, τὰ αὐτοῦ ἀλλ' οὐχ αὐτὸν ἔγνωκεν.

ΑΔ. Οὕτως.

ΣΩ. Οὐδεὶς ἄρα τῶν ἰατρῶν ἑαυτὸν γιγνώσκει, καθ' ὅσον ἰατρός, οὐδὲ τῶν παιδοτρῶν, καθ' ὅσον παιδο-
τρῆβης.

ΑΔ. Οὐκ εἰσικεν.

ΣΩ. Πολλοὺ ἄρα δέουσι οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι δη-
μιουργοὶ γιγνώσκειν ἑαυτούς. Οὐδὲ γὰρ τὰ ἑαυτῶν οὕτω γε, ὡς ἔοικεν, ἀλλ' ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτῶν κατὰ γε τὰς τέχνας ὡς ἔχουσι· τὰ γὰρ τοῦ σώματος γιγνώσκουσιν, οἷς τοῦτο θεραπεύεται.

ΑΔ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Εἰ ἄρα σωφροσύνη ἐστὶ τὸ ἑαυτὸν γιγνώσκειν, οὐδεὶς τούτων σὴν φρων κατὰ τὴν τέχνην.

νὰ ἐξαρκέσῃ· διότι ποτὲ δὲν ἠθέλαμεν ἰσχυρισθῆ ὅτι ὑπάρχει τίποτε ἄλλο, πού νὰ κυριαρχῇ εἰς τοὺς ἑαυτοὺς μας περισσότερο ἀπὸ τὴν ψυχὴν.

ΑΔΚ. Δὲν ὑπάρχει βέβαια.

ΣΩΚΡ. Ὅποτε, λοιπόν, καλὰ εἶναι πού ἔχομεν τὴν ἰδέαν αὐτὴν, δηλαδὴ ὅτι ἐγὼ καὶ σὺ προσεγγίζομε πρὸς ἀλλήλους, χρησιμοποιοῦντας τοὺς λόγους, μὲ τὸ νὰ ἔρχεται ἡ ψυχὴ τοῦ ἑνὸς εἰς ἐπαφήν πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ ἄλλου.

ΑΔΚ. Βεβαίωτα.

ΣΩΚΡ. Αὐτὸ ἀκριθῶς, λοιπόν, ἦτο ἔκεινο, πού καὶ ὀλίγον πρωτότερα εἶπαμε, δηλαδὴ πὺς ὁ Σωκράτης, χρησιμοποιοῦν τὰ λόγια, συνομιλεῖ μὲ τὸν Ἀλκιβιάδην, ἀπευθύνων τὰ λόγια ὄχι πρὸς τὸ πρόσωπόν σου, φυσικά, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην· αὐτὸ δὲ εἶναι ἡ ψυχὴ.

ΑΔΚ. Ἐταῖ μου φαίνεται κ' ἐμένα.

XXVI. ΣΩΚΡ. Αὐτὸς ἄρα πού μας διατάσσει νὰ γνωρίσωμε τὸν ἑαυτὸν μας μᾶς παρακινεῖ νὰ γνωρισθοῦμε μὲ τὴν ψυχὴν μας.

ΑΔΚ. Φυσικά.

ΣΩΚΡ. Ὅποιος, λοιπόν, γνωρίζει κάτι, ἀπὸ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ σῶμα, ἔχει γνωρίσει τὰ σχετικὰ πρὸς τὸν ἑαυτόν του, ὄχι ὅμως καὶ τὸν ἑαυτόν του τὸν ἴδιον.

ΑΔΚ. Πράγματι.

ΣΩΚΡ. Κανεὶς ἄρα ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς δὲν γνωρίζει τὸν ἑαυτόν του, καθὼ ἰατρός, οὔτε κανεὶς ἀπὸ τοὺς γυμναστάς, καθὼ γυμναστής.

ΑΔΚ. Βέβαια· δὲν φαίνεται νὰ γνωρίζουν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν.

ΣΩΚΡ. Ἄρα οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τεχνῖται πολὺ ἀπέχουν ἀπὸ τοῦ νὰ γνωρίζουν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν· καθὼς εἶναι μάλιστα φυσικόν, οὔτε τὰ ἰδικὰ τοὺς πράγματα δὲν γνωρίζουν κἀν, ἀλλὰ πράγματα πού ἀπέχουν πολὺ μακρότερα ἀπὸ τὰ ἰδικὰ τοὺς, σύμφωνα μὲ τὰς τέχνας τοῦλάχιστον, πού ἀσχολοῦνται αὐτοί· γνωρίζουν δηλαδὴ τὰ ἀντικείμενα τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ σῶμα, ἀναλόγως τῶν ὀηρησιῶν πού αὐτὰ τοῦ παρέχουν.

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Ἐάν, λοιπόν, τὸ νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τὸν ἑαυτόν του εἶναι σωφροσύνη¹, τότε κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲν εἶναι σὴν φρων σύμφωνα μὲ τὴν τέχνην του.

1. Σωφροσύνη κατὰ Πλάτωνα («Ὅροι» 413 Ε) εἶναι «σμφωνία ψυχῆς πρὸς τὸ ἄρχειν καὶ ἀρχεσθαι»· «φρόνησις δὲ («Ὅροι» 413 D) ἡ γνῶσις τῶν καλῶν καὶ τῶν κακῶν».

ΑΑ. Οὐ μοι δοκεῖ.

ΣΩ. Διὰ ταῦτα δὴ καὶ βάνουσι αὐταὶ αἱ τέχνηαι δοκοῦσιν εἶναι καὶ οὐκ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μαθήματα.

ΑΑ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν πάλιν ὅστις αὐτὸ σῶμα θεραπεύει, τὰ ἑαυτοῦ ἄλλ' οὐχ αὐτὸν θεραπεύει;

ΑΑ. Κινδυνεύει.

ΣΩ. Ὅστις δέ γε τὰ χρήματα, οὐδ' ἑαυτὸν οὔτε τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτοῦ;

ΑΑ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐ τὰ αὐτοῦ ἄρα ἔτι πράττει ὁ χρηματιστής.

ΑΑ. Ὁρθῶς.

ΣΩ. Ἐἴ ἄρα τις γέγονεν ἑραστής τοῦ Ἀλκιβιάδου σώματος, οὐκ Ἀλκιβιάδου ἠγάσθη, ἀλλὰ τινος τῶν Ἀλκιβιάδου.

ΑΑ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ὅστις δέ σου τῆς ψυχῆς ἐρᾷ;

ΑΑ. Ἀνάγκη φαίνεται ἐκ τοῦ λόγου.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ μὲν τοῦ σώματός σου ἐρῶν, ἐπειδὴ λήγει ἀνθρώπων, ἀπὼν οἴχεται;

ΑΑ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ὁ δέ γε τῆς ψυχῆς ἐρῶν οὐκ ἀπεισιν, ἕως ἂν ἐπιτὸ βέλτιον ἔη;

ΑΑ. Εἰκός γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐγὼ εἰμι ὁ οὐκ ἀπὼν ἀλλὰ παραμένων λήγοντος τοῦ σώματος, τῶν ἄλλων ἀπεληλυθόντων.

ΑΑ. Ἐδὲ γε ποιῶν, ὃ Σώκρατες· καὶ μὴ ἀπέλθοις.

ΣΩ. Προθυμοῦ τοίνυν εἶτι κάλλιστος εἶναι.

ΑΑ. Ἀλλὰ προθυμῆσομαι.

ΑΔΚ. Βέβαια· κ' ἐμένα μοῦ φαίνεται πῶς δὲν εἶναι.

ΣΩΚΡ. Δι' αὐτὰ ἀκριβῶς καὶ αἱ τέχνηαι αὐταὶ φαίνονται εἶναι βάνουσαι, καὶ οὐχὶ πράγματα ποῦ ἀρμόζει νὰ μαθαίνῃ ἕνας καθὼς πρέπει ἄνθρωπος.

ΑΔΚ. Βεβαίότατα.

ΣΩΚΡ. Ἔτσι λοιπόν, στὸ ἐπαναλαμβάνω, εἶτι ὅποιος περιποιεῖται τὸ σῶμα (τοῦ), φροντίζει διὰ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸν ἑαυτὸν τοῦ, οὐχὶ ἑμῶς καὶ διὰ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν τοῦ.

ΑΔΚ. Σὰν νὰ εἶναι σωστὸ αὐτό.

ΣΩΚΡ. Ἐκείνος δὲ ποῦ φροντίζει διὰ χρήματα, οὔτε διὰ τὸν ἑαυτὸν τοῦ φροντίζει, οὔτε διὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ἑαυτὸν τοῦ, ἀλλὰ διὰ πράγματα ποῦ ἀπέχουν πολὺ πρὸ μακρότερα ἀπὸ τὰ ἰδικά τοῦ;

ΑΔΚ. Ἔτσι μοῦ φαίνεται κ' ἐμένα.

ΣΩΚΡ. Ἄρα οὔτε ὁ χρηματιστής δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἰδικὰ τοῦ πράγματα.

ΑΔΚ. Σωστά.

ΣΩΚΡ. Ἄν συνεπῶς κάποιος ἐρωτεύθῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἀλκιβιάδου, δὲν ἐρωτεύθῃ τὸν Ἀλκιβιάδου, ἀλλὰ κάποιον ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ Ἀλκιβιάδου.

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Ὅποιος ἑμῶς ἐρωτεύθῃ ἐμένα, ἐρωτεύεται τὴν ψυχὴν σου;

ΑΔΚ. Αὐτὸ φαίνεται ἀναγκαῖον συμπέρασμα ἀπὸ τὸν συλλογισμόν σου.

ΣΩΚΡ. Ὅποιος, λοιπόν, ἐρωτεύεται μόνον τὸ σῶμα σου, φεύγει καὶ πάει, μόλις αὐτὸ παύσῃ νὰ εἶναι ἀνθρώπινον;

ΑΔΚ. Εἶναι φανερόν αὐτό.

ΣΩΚΡ. Αὐτὸς ἑμῶς ποῦ ἐρωτεύεται τὴν ψυχὴν δὲν φεύγει, ἐφόσον τοῦλάχιστον αὐτὴ πηγάζει πρὸς τὸ καλύτερον;

ΑΔΚ. Εἶναι βέβαια φυσικὸν αὐτό.

ΣΩΚΡ. Λοιπόν ἐγὼ εἶμαι αὐτὸς ποῦ δὲν φεύγει, ἀλλὰ παραμένει, ἂν καὶ τὸ σῶμα σου κλίνει πρὸς τὴ δύσει τοῦ, κί' ἀφεῖς πιά (βλοῖ) οἱ ἄλλοι ἔχουν φύγει.

ΑΔΚ. Καὶ κάνεις πολὺ καλὰ, Σωκράτη· καὶ μακάρι νὰ μὴ φύγῃς.

ΣΩΚΡ. Βάλε λοιπόν τὰ δυνατὰ σου, νὰ εἶσαι ὅσον ἡμπορεῖς ὠραιότερος.

ΑΔΚ. Μὰ θὰ κάμω εἶτι ἡμπορέσω.

XXVII. ΣΩ. Ὡς οὕτω γέ σοι ἔχει· οὐτ' ἐγένεθ', ὡς
 Ε εἰσικεν, Ἀλκιβιάδῃ τῷ Κλεινίου ἑρασιτῆς οὐτ' ἔστιν ἄλλ' εἰς
 μόνος, καὶ οὗτος ἀγαπητός, Σωκράτης δ' Σωφροτίσκου καὶ
 Φυναερίης.

ΑΛ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐφησθα σμικρὸν φθῆναι με προσελθόντα
 σοι, ἐπεὶ πρότερος ἂν μοι προσελθῆιν, βουλόμενος πυνθίσθαι,
 δι' ὅτι μόνος οὐκ ἀπέροχομαι ;

ΑΛ. Ἦν γὰρ οὕτως.

ΣΩ. Τοῦτο τοῖνυν αἴτιον, δεῖ μόνος ἑρασιτῆς ἦν σός,
 οἱ δ' ἄλλοι τῶν οὖν· τὰ δὲ οὐ λήγει ὥρας, οὐ δ' ἄρχει
 132 ἀνθεῖν. Καὶ νῦν γε ἂν μὴ διαφθορῆς ὑπὸ τοῦ Ἀθη-
 ναίων δήμου καὶ ἀσιχίων γένει, οὐ μὴ σε ἀπολείπω. Τοῦτο
 γὰρ δὴ μάλιστα ἐγὼ φοβοῦμαι, μὴ δημοκρασίης ἡμῖν γε-
 νόμενος διαφθορῆς· πολλοὶ γὰρ ἤδη καὶ κρυφῶς αὐτὸ πεπό-
 θασιν Ἀθηναίων. Εὐπρόσωπος γὰρ ὁ τοῦ μεγάλτορος
 δήμος Ἐρχεθῆος· ἄλλ' ἀποδόντα χρῆ αὐτὸν θεάσασθαι· εὐ-
 λαβοῦ οὖν τὴν εὐλάβειαν ἦν ἐγὼ λέγω.

ΑΛ. Τίνα ;

Β ΣΩ. Γύμνασιον πρῶτον, ὧ μακάριε, καὶ μάθε ἃ δεῖ
 μαθόντα λέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, πρότερον δὲ μὴ, ἔν' ἀλε-
 ξιφόρμακα ἔχων ἱερῶν καὶ μηδὲν πάθης δεινόν.

ΑΛ. Εὖ μοι δοκεῖ λέγειν, ὦ Σωκράτες· ἀλλὰ πειρώ
 ἐξηγεῖσθαι, ὄντιν' ἂν τρόπον ἐπιμηληθῆμεν ἡμῶν αὐτῶν.

1. Ὁ Σωκράτης παραθετὶ τὸν Ὅμηρον

δήμος Ἐρχεθῆος μεγάλτορος (Πλ. Β 547)

ἀπὸ διαθέσει ἀντικατικῆν. Ὁ Ἐρχεθῆος, ἡ Ἐρχιθῆος, ἐθεωρεῖτο ὁ γη-
 γενῆς πολιτοῦχος τῶν Ἀθηναίων, καθόσον ὁ Κλέβροφ εἶπεν ὅτι ἦτο
 Αἰγυπτίος ἐκ Σάιδος, μεταναστεύσας εἰς Ἀττικὴν, καὶ κτίσας τὴν
 Ἀκρόπολιν, ἢ ὅποια ἐξ αὐτοῦ ὀνομάσθη Κεκροπία, πρότερον καλου-
 μένη Ἀκτῆ. Πάντως ἡ ἐξ Αἰγύπτου καταγωγὴ τῶν πρώτων βασιλευ-
 σάμενων ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ὄχι καὶ τῶν ἀρίων προελεύσεως ὀνομάτων τῶν.
 Αἰφνης ὁ Μενεσθεύς ὁ Πεισιππῶ, ὁ στρατεύσας κατὰ τῆς Τροίας βασι-
 λεύς τῶν Ἀθηναίων, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς τοῦ τοῦλάχιστον,
 γνησίως αἰγυπτιακοῦ, δὲν φαίνεται νὰ ἦτο καὶ τῶν αὐτόχθων. Διὰ
 τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι παρελάθον τὸν Ἐρχεθῆα ἢ Ἐρχιθῆον, ὁ ὅποιος
 πράγματι ἦτο αὐτόχθων. Διότι ἐταν ὁ Ζεὺς, ἐγκυμονῶν ἐν τῇ κεφαλῇ
 του τῆν Ἀθηναίαν (ἀφοῦ κατέπιε τὴν ἐξ αὐτοῦ κρυοφῆρασαν Μήτιδα

XXVII. ΣΩΚΡ. (Νὰ ξέρης μόνον δεῖ) ἔτσι ἔχουν τὰ
 πράγματα γιὰ σένα : Ὅτε ὀπῆρξε ποτὲ, καθὼς φαίνεται,
 κανεὶς φίλος τοῦ Ἀλκιβιάδῃ τοῦ υἱοῦ τοῦ Κλεινίου, ὅτε
 καὶ ὀπῆρχει, παρὰ ἕνας καὶ μόνος, κι' αὐτὸς μοναδικὸς, ὁ
 Σωκράτης ὁ υἱὸς τοῦ Σωφρονίσκου καὶ τῆς Φαιναρέτης.

ΑΛΚ. Ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Εἶπες λοιπόν, τὴν ὥρα ποῦ σὲ πληροῖσα, δεῖ
 μάλιστα λίγο σ' ἐπρόλαβα, ἐπειδὴ σὺ ἐσκόπευες νὰ μὲ πλη-
 σιάσης πρωτύτερα, γιατί ἤθελες νὰ μάθης, γιὰ ποῖο λόγο
 μόνος ἐγὼ δὲν φεύγω ἀπὸ κοντά σου ;

ΑΛΚ. Μὰ ἔτσι ἦταν ὁ σκοπός μου.

ΣΩΚΡ. Ἡ αἰτία λοιπόν ἐναι τὸ ὅτι μόνος ἐγὼ ἤμου
 (ἄληθινός) φίλος σου, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἦσαν φίλοι μόνον τῆς
 ὀμορφιάς σου· αὐτὴ ὄμως ἡ ὀμορφία σου περνάει πιά, ἐνῶ
 σὺ τώρα μάλιστα ἀρχίζεις νὰ ἀνθῆς. Καὶ τώρα ἀσφαλῶς, ἂν
 μόνον δὲν διαφθορῆς ἀπὸ τὸν ὄχλον τῶν Ἀθηναίων καὶ κα-
 ταντήσης ἀσχημότερος, (δὲν φοβοῦμαι) μήπως σ' ἐγκαταλεί-
 ψω. Τὸ μόνον δηλαδὴ ποῦ φοβοῦμαι πρὸ πάντων ἐναι μὴ τυ-
 χόν, ἀφοῦ μὰς γίνης δημοφιλῆς, διαφθορῆς. Διότι ἐως τώρα
 πολλοὶ καὶ καλοὶ ἀπὸ τοῦς Ἀθηναίους τὸ ἐπαθάν αὐτὸ. Ὁ
 λαός, βλέπεις, τοῦ μεγαλοψύχου Ἐρχεθῆος· φορεῖ ὄρασαν
 προσωπίδα· πρέπει ὄμως νὰ τὸν ἰδῇ κανεὶς, ἐταν τὴν βγάλη
 τὴν προσωπίδα αὐτῆ. Φυλάξου, λοιπόν, μὲ τὴν προφύλαξιν
 ποῦ σοῦ συνιστῶ ἐγὼ.

ΑΛΚ. Ποιὰν προφύλαξιν ;

ΣΩΚΡ. Ἐξασκήσου πρῶτα πρῶτα, εὐλογημένη, καὶ μάθε
 ἐκεῖνα ποῦ πρέπει νὰ ἔχης μάθει, γιὰ νὰ προχωρήσης στὴν
 πολιτικὴ, ὄχι ὄμως πρωτύτερα, διὰ νὰ πᾶς ἐφωδιασμένος μὲ
 ἀντιφάρμακα, καὶ νὰ μὴν πάθης κανένα κακό.

ΑΛΚ. Σὰν καλὰ μοῦ φαίνεται πὼς τὰ λέγεις, Σωκράτη.
 γιὰ προσπάθησε ὄμως νὰ μοῦ ἐξηγήησες μὲ τὶ τρόπο θὰ
 φροντίσωμε διὰ τοῦς ἑαυτοῦς μας.

μετὰ τοῦ ἡμέρου) ὀψέφερε ἀπὸ φοβερόν πονοκέφαλον, παρεκάλεσε
 τὸν υἱὸν τοῦ Ἡραίου νὰ τοῦ διαρρήξῃ τὴν κεφαλὴν μὲ τὴν σφῆ-
 ραν διὰ νὰ ἐξέλθῃ τὸ βέρος. Ὁ Ἡραῖος ἐδέχθη, ὑπὸ τὸν ὄρον
 ὄμως ὅτι ἡ κόρη ποῦ θὰ γεννηθῆῖ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ πατέρα
 τοῦ νὰ τοῦ δοθῆ ἄμεσως. Ὁ Ζεὺς ἐν τῇ παρατάλῃ τοῦ ἐδέχθη, καὶ μάλιστα
 ἐξῆλθεν ἡ Ἀθηναί, ὁ χολικός αὐτοῦρος τῆς ἐπαισθηῖ αὐτῆ ὄμως φάσει·
 πλησίον τῶν Ἀθηναίων, τέλος, τὴν καταφθάνει καὶ ἀποκρηματίζει ἐπὶ
 τοῦ μηροῦ τῆς Ἀθηναίς. Αὐτὴ ἄμεσως οπογιζέται μὰ μάλλιον, τὸ
 ὅποσον ἀπορρίπτει κατὰ γῆς. Τότε ἀνεφάνη ὄρασαντόπους ἄνθρωπος,
 ὁ Ἐρχιθῆος, πραγματικὸς γηγενῆς τῆς Ἀττικῆς καὶ δὴ τῶν Ἀθη-
 ναίων. (Περλ. καὶ Πλάτ. Τιμαίον 23 D)].

ΣΩ. Οδοῦν τοσοῦτον μὲν ἡμῖν εἰς τὸ πρόσθεν πεπέ-
ρανται· ὁ γὰρ ἐσμέν, ἐπεικῶς ὠμολόγηται· φοβούμεθα δὲ
μή, τοῦτου σφαλέντες, λάθωμεν ἐτέρου τινὸς ἐπιμελόμενοι,
ἄλλ' οὐχ ἡμῶν.

ΑΔ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Καὶ μετὰ τοῦτο ἦδη τῆς ψυχῆς ἐπιμελητέον καὶ
εἰς τοῦτο βλέπτεον.

ΑΔ. Δῆλον.

ΣΩ. Σωμάτων δὲ καὶ χρημάτων τὴν ἐπιμέλειαν ἐτέροις
παραφοιτέον.

ΑΔ. Τί μὴν;

ΣΩ. Τίν' οὐδ' ἂν τρόπον γνοίημεν αὐτὰ ἐναργέστατα;
Ἐπειδὴ τοῦτο γνόντες, ὡς εἰκεν, ἡμᾶς αὐτοὺς γνωσόμεθα.
Ἄρα πρὸς θεῶν εὐλόγοντος οὐ νῦν δὴ ἐμνήσθημεν τοῦ
Δελφικοῦ γράμματος οὐ ξυνίεμεν;

ΑΔ. Τὸ ποῖόν τι διανοοῦμενος λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι φράσω, ὃ γε ὑποπιτεύω λέγειν καὶ συμβου-
λευεῖν ἡμῖν τοῦτο τὸ γράμμα. Κινδυνεύει γὰρ οὐδὲ πολ-
λαχοῦ εἶναι παράδειγμα αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὄψιν μόνον.

ΑΔ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

XXVIII. ΣΩ. Σκόπει καὶ σύ. Εἰ ἡμῶν τῷ ὄμματι
ὡπερ ἀνθρώπων συμβουλευόντων εἶπεν ἰδὲ σαυτὸν, πῶς ἂν
ὕπελάβομεν τί παραινέιν; Ἄρα οὐχὶ εἰς τοῦτο βλέπειν,
εἰς δὲ βλέπων ὁ ὀφθαλμῶς ἐμελλεν αὐτὸν ἰδεῖν;

ΑΔ. Δῆλον.

ΣΩ. Ἐννοοῦμεν δὴ, εἰς τί βλέποντες τῶν ὄντων ἐκείνῳ
εἰς τὸ ὀφθαλμῶν ἅμα ἂν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς;

ΑΔ. Δῆλον δὴ, ὦ Σώκρατες, οὐ εἰς κάτιπτόν τι καὶ
τὰ τοιαῦτα.

ΣΩΚΡ. Λοιπόν, κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησίν μας,
ἕως αὐτὸ τὸ σημεῖον τὸ θέμα μας ἐπερωτήθη· τὸ τί δηλαδὴ
εἴμαστε, ἀρκετὰ τὸ διευκρίνισαμε· φοβούμεθα ζῆως μήπως
τυχόν κατὰ λάθος ξεφύγουμε ἀπὸ τοῦ ζήτημα αὐτό, καὶ χω-
ρὶς γὰρ τὸ καταλάβωμε, φροντίζομε γιὰ τίποτε ἄλλο, καὶ
οὐχὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν μας.

ΑΔΚ. Πάει καλά.

ΣΩΚΡ. Καὶ κατοπίν ἀπ' αὐτὸ πρέπει πᾶσι νὰ φροντί-
σωμε διὰ τὴν ψυχὴν, καὶ πρὸς αὐτὸ πρέπει νὰ στρέψωμεν
τὴν προσοχὴν μας.

ΑΔΚ. Εἶναι φανερόν αὐτό.

ΣΩΚΡ. Τὴν φροντίδα δὲ διὰ τὰ σώματα καὶ τὰ χρήμα-
τὰ μας νὰ τὴν ἀναθέσωμε εἰς ἄλλους.

ΑΔΚ. Φυσικά· γιατί οὐχί;

ΣΩΚΡ. Μὲ ποῖον, λοιπόν, τρόπον θὰ τὰ μαθαίναμε αὐτὰ
ἔσον τὸ δυνατόν σαφέστερα; Διότι, ἅμα μάθωμε αὐτὸ, θὰ
γνωρίσωμε φυσικά καὶ τοὺς ἑαυτοὺς μας. Μήπως ἄραγε,
γιὰ τ' ὄνομα τοῦ θεοῦ, δὲν ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ἔννοιαν
τῆς ἐπιγραφῆς τῶν Δελφῶν, ποὺ τὰ λέγει καλά, καὶ ποὺ
πρὸ ὀλίγου μόλις ἀνεφέραμε;

ΑΔΚ. Σὺν τί ἐννοεῖς μ' αὐτὸ ποὺ λέγεις, Σωκράτη;

ΣΩΚΡ. Θὰ σοῦ εἰπῶ, αὐτὸ τοῦλάχιστον ποὺ ὑποθέτω ἐγώ,
ὅτι σημαίνει, καὶ τίς μὲς συμβουλεύει, ἢ ἐπιγραφή αὐτῆ.
Εἶναι ἐνδεχόμενον δηλαδὴ, διὰ νὰ ἐρμηνεύσωμε τὴν ἐπι-
γραφὴν αὐτὴν, νὰ μὴ ἠμποροῦμε νὰ ἀναζητήσωμε εἰς πολλὰ
μέρη παράδειγμα δι' αὐτὸ, παρὰ μόνον εἰς τὴν αἰσθησὶν
τῆς ὁράσεως.

ΑΔΚ. Πῶς τὸ ἐννοεῖς αὐτό;

XXVIII. ΣΩΚΡ. Γιὰ σκέψου καὶ σύ· ἂν (ἢ ἐπιγραφή
αὐτῆ), ὡσάν ἀκριβῶς νὰ συμβουλεύειν ἄνθρωπον, ἔλεγε τυχόν
στὸν ὀφθαλμῶν μας: «ἰδέ τὸν ἑαυτὸν σου», σὺν τί θὰ ὑπεθέ-
ταμε ὅτι συνιστᾷ; μήπως οὐχὶ τὸ νὰ κυττάξῃ πρὸς τὸ ἀντι-
κείμενον αὐτό, μὲς' στὸ ὅποιον, ἂν παρατηροῦσε, θὰ εἶλεπε
ὁ ὀφθαλμῶς τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του;

ΑΔΚ. Βέβαια, αὐτὸ εἶναι φανερόν.

ΣΩΚΡ. Ἄς σκεφθοῦμε λοιπόν, μέσα σὲ ποῖο ἀπὸ τὰ ἀν-
τικείμενα ἂν κυττάζωμε, βλέπομε καὶ τὸ μάτι μας, καὶ
συγχρόνως τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν μας;

ΑΔΚ. Μὰ αὐτό, Σωκράτη, εἶναι φανερόν ὅτι συμβαίνει
μὲ τοὺς καθρέπτας καὶ τὰ τέτοια.

ΣΩ. Ὁρθῶς λέγεις. Οὐκοῦν καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ᾧ ὀρθῶ-
μεν ἔνεστί* τι* τῶν τοιοῦτων ;

ΑΔ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἐννενηκας οὖν διὰ τοῦ ἐμβλέποντος εἰς τὸν
183 ὀφθαλμὸν τὸ πρόσωπον ἐμφαίνεται ἐν τῇ τοῦ κατανικροῦ
ὄψει ὡσπερ ἐν κατοπτρῷ, δὲ καὶ κόρην καλοῦμεν, εἰδωλον
ὄν τι τοῦ ἐμβλέποντος ;

ΑΔ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ὁφθαλμὸς ἄρα ὀφθαλμὸν θεώμενος, καὶ ἐμβλέ-
πων εἰς τοῦτο ὅπερ βέλτεσιον αὐτοῦ καὶ ᾧ ὀρθῶ, οὕτως ἂν
αὐτὸν ἴδοι.

ΑΔ. Φαίνεται.

ΣΩ. Εἰ δέ γε εἰς ἄλλο τῶν τοῦ ἀνθρώπου βλέπει ἢ τι
τῶν ὄντων, πληρὴ εἰς ἐκεῖνο ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὁμοιον, οὐκ
ὄψεται ἑαυτὸν.

B ΑΔ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ὁφθαλμὸς ἄρα εἰ μέλλει ἰδεῖν ἑαυτὸν, εἰς ὀφθαλ-
μὸν αὐτῷ βλέπτον, καὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον,
ἐν ᾧ τυγχάνει ἢ ὀφθαλμοῦ ἀρετῆ ἐγγιγνομένη ἔστι δὲ τοῦτο
που ἢ ὄψις ;

ΑΔ. Οὕτως.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν, ὦ φίλε Ἀλκιβιάδῃ, καὶ ψυχὴ εἰ μέλλει
γνώσθαι ἀδύην, εἰς ψυχὴν αὐτῇ βλέπτον, καὶ μάλα* εἰς
τοῦτον αὐτῆς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐγγίγνεται ἢ ψυχῆς ἀρετῆ, σο-
φία, καὶ εἰς ἄλλο ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὁμοιον ὄν ;

ΑΔ. Ἐμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἐχομεν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐστὶ τῆς ψυχῆς νοερώ-
τερον ἢ τοῦτο, περὶ δὲ τὸ εἰδέναι τε καὶ φρονεῖν ἐστίν ;

ΑΔ. Οὐκ ἔχομεν.

ΣΩΚΡ. Τὸ πέτυχε· ὥστε λοιπὸν καὶ μέσα στὸν ὀφθαλ-
μὸν, μὲ τὸν ὅποιον κυττάζομε, κάτι ὑπάρχει ἀπ' αὐτά ;

ΑΔΚ. Βεβαίωτατα.

ΣΩΚΡ. Ἔχεις προσέξει, λοιπὸν, ὅτι τὸ πρόσωπον ἐκεί-
νου ποῦ παρατηρεῖ ἀκριβῶς μέσα σ' ἓνα μάτι ἀπεικονίζεται
μέσα εἰς τὸ μάτι τοῦ ἀντικρουστού, ἀκριβῶς σὰν σὲ καθρέ-
πτῃν, στὸ μέρος ποῦ ὀνομάζομε καὶ κόρην¹, διότι τὸ εἶδω-
λον αὐτοῦ ποῦ κυττάζει μᾶς παρουσιάζεται μέσα σ' αὐτό ;

ΑΔΚ. Εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Ὡστε ἂν ἓνας ὀφθαλμὸς βλέπῃ ἄλλον ὀφθαλμὸν,
καὶ κυττάξῃ ἀκριβῶς μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖον, ποῦ εἶναι
τὸ καλύτερον ποῦ ἔχει, καὶ μὲ τὸ ὅσοιον συντελεῖται ἢ
δρασις, θὰ ἠμποροῦσε, μὲ τὸν τρόπον αὐτόν, νὰ ἰδῇ καὶ τὸν
ἑαυτὸν του ;

ΑΔΚ. Φαίνεται πὼς θὰ ἠμποροῦσε.

ΣΩΚΡ. Ἄν ὁμοῦς τυχὸν κυττάξῃ πρὸς κανένα ἀπὸ τὰ
ἄλλα μέλη τοῦ ἀνθρώπου, ἢ εἰς κάποιον ἄλλον ἀντικείμενον,
ἐκτὸς μόνον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὅσοιον τυγχάνει νὰ ἰσοιάξῃ μὲ
τὴν κόρην, (τότε βέβαια) δὲν θὰ τὸν ἰδῇ τὸν ἑαυτὸν του.

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Ἄν συνεπῶς ἓνας ὀφθαλμὸς πρόκειται νὰ ἰδῇ
τὸν ἑαυτὸν του, πρέπει νὰ κυττάξῃ μέσα εἰς (ἄλλον) ὀφθαλ-
μὸν, καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τοῦ ματιοῦ, ἔπου
τυγχάνει νὰ ἐνυπάρχῃ ἢ ἰκανότης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ δὲ τὸ
σημεῖον, μὴ φαίνεται, εἶναι τὸ κέντρον τῆς ὁράσεως ;

ΑΔΚ. Ἀκριβῶς.

ΣΩΚΡ. Ἄραγε λοιπὸν, ἀγαπητέ μου Ἀλκιβιάδῃ, καὶ
ἢ ψυχὴ ἐὰν πρόκειται νὰ γνωρίσῃ τὸν ἑαυτὸν τῆς, πρέπει
νὰ κυττάξῃ μέσα εἰς (ἄλλην) ψυχὴν, καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸ
μέρος ἐκεῖνο αὐτῆς, εἰς τὸ ὅποσον ἐνυπάρχει ἢ ἀρετῆ τῆς
ψυχῆς, δηλαδὴ ἢ σοφία, καὶ εἰς ἄλλο κανένα (μέρος) πρὸς
τὸ ὅποσον αὐτὸ τυγχάνει νὰ εἶναι ὁμοιον ;

ΑΔΚ. Τὴν ἴδια γνώμη ἔχω κ' ἐγώ, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Ἦμποροῦμε λοιπὸν νὰ εἰποῦμε, ποῖον μέρος τῆς
ψυχῆς εἶναι νοερώτερον ἀπ' αὐτό, κοντὰ στὸ ὅποσον ὑπάρ-
χουν ἢ γνώσις καὶ ἢ φρόνησις ;

ΑΔΚ. Ὅχι, δὲν ἠμποροῦμε.

1. Κόρη εἶναι τὸ σκοτεινὸν στρογγύλον σημεῖον, εἰς τὸ κέντρον
τοῦ ὀφθαλμοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσέρχονται αἱ φωτειναὶ ἀκτίνες καὶ
πίπτουν ἐπὶ τοῦ φακοῦ. Ὁ Σωκράτης ἐδῶ λέγει ὅτι ἢ λέξις «κόρη»
ἔλαβε τὴν σημασίαν αὐτὴν (κυρίως σημαίνει κορίτσι, κοπέλλα, παρ-
θένος), διότι τὰ ἀντικείμενα ποῦ προσβάλλουν τὸ μάτι μας, σχηματι-

ζοῦν ἓνα μικρὸ εἶδωλον ἀκριβῶς εἰς τὸ μελανὸν αὐτὸ σημεῖον τοῦ
ματιοῦ μας.

ΣΩ. Τῷ θεῖῳ ἄρα τοῦτ' εἰσικεν αὐτῆς, καί τις εἰς τοῦτο βλέπων καὶ πᾶν τὸ νεῖον γινούσ, θεὸν τε καὶ φρόνησιν, οὕτω καὶ ἑαυτὸν ἂν γινώη μάλιστα.

ΑΔ. Φαίνεται.

ΣΩ. Τὸ δὲ γινώσκειν αὐτὸν ὁμολογοῦμεν σωφροσύνην εἶναι;

ΑΔ. Πάνυ γε.

XXIX. ΣΩ. Ἄρ' οὖν μὴ γινώσκοντες ἡμᾶς αὐτοὺς μηδὲ σώφρονες ὄντες δυναίμεθ' ἂν εἰδέναι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν κακὰ τε καὶ ἀγαθὰ;

ΑΔ. Καὶ πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο, ὦ Σώκρατες;

D ΣΩ. Ἄδύνατον ἴσως σοι φαίνεται μὴ γινώσκοντα Ἄλκιβιάδην τὴν Ἄλκιβιάδου γινώσκειν ὅτι Ἄλκιβιάδου ἐστίν.

ΑΔ. Ἄδύνατον μέντοι νῆ Δία.

ΣΩ. Οὐδ' ἄρα τὰ ἡμέτερα, εἰ μὴδ' ἡμᾶς αὐτοὺς;

ΑΔ. Πῶς γάρ;

ΣΩ. Εἰ δ' ἄρα μὴ τὰ ἡμέτερα, οὐδὲ τὰ τῶν ἡμετέρων;

ΑΔ. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα πάνυ τι ὀρθῶς ὁμολογοῦμεν ὁμολογούντες ἄρι εἶναι τινας, οἳ ἑαυτοὺς μὲν οὐ γινώσκουσι, τὰ δὲ ἑαυτῶν, ἄλλους δὲ τὰ τῶν ἑαυτῶν. Ἔοικε γάρ πάντα ταῦτα E εἶναι κατεῖν ἐνός τε καὶ μιᾶς τέχνης, αὐτῶν, τὰ αὐτοῦ, τὰ τῶν ἑαυτοῦ.

ΑΔ. Κινδυνεύει.

ΣΩ. Ὅστις δὲ τὰ αὐτοῦ ἄγνοεῖ, καὶ τὰ τῶν ἄλλων που ἂν ἄγνοοι κατὰ ταῦτά.

ΑΔ. Τί μήν;

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ τῶν πόλεων ἄγνοήσει.

ΑΔ. Ἀνάγκη.

ΣΩΚΡ. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ μέρος τῆς ψυχῆς ὁμοιάζει πρὸς τὴν θεότητα, καὶ ὅποιος, κυττάζοντας μέσα σ' αὐτὸ, καὶ γνωρίζοντας τὴν ἑλλην θεότητα, ἐηλασθῆ τὸν θεὸν καὶ τὴν φρόνησιν, θὰ ἠμποροῦσε εἶσι νὰ γνωρίσῃ ὅσον τὸ δυνατόν καλύτερα καὶ τὸν ἑαυτὸν τε.

ΑΔΚ. Εἶναι φανερόν αὐτό.

ΣΩΚΡ. Τὸ δὲ νὰ γνωρίσῃ κανεὶς τὸν ἑαυτὸν του, ἐμείναμε σύμφωνα: εἰτι εἶναι σωφροσύνη;

ΑΔΚ. Βεβαίωςτατα.

XXIX. ΣΩΚΡ. Ἄραγε λοιπὸν, ὅταν δὲν γνωρίζωμε τοὺς ἑαυτοὺς μας, καὶ δὲν εἴμεθα καὶ σώφρονες, θὰ ἠμποροῦσαμε ποτὲ νὰ μάθωμε τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ προτερήματα τῶν ἑαυτῶν μας;

ΑΔΚ. Καὶ πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίγη αὐτὸ, Σωκράτη; ΣΩΚΡ. ἴσως νὰ σοῦ φαίνεται ἀδύνατον, ἐσένα, τὸ νὰ γνωρίζῃς τὰ πράγματα τοῦ Ἄλκιβιάδην εἰτι εἶναι τοῦ Ἄλκιβιάδην, ὅταν δὲν γνωρίζῃς (τὸν ἴδιο) τὸν Ἄλκιβιάδην.

ΑΔΚ. Πράγματι ἀδύνατον, μὰ τὸν Δία.

ΣΩΚΡ. Ὅτε λοιπὸν καὶ τὰ ἰδικὰ μας (πράγματα) εἰτι εἶναι ἰδικὰ μας, ὅταν δὲν γνωρίζωμε τοὺς ἑαυτοὺς μας;

ΑΔΚ. Βέβαια: πῶς θὰ ἦταν αὐτὸ δυνατόν;

ΣΩΚΡ. Ἄν ὅμως δὲν γνωρίζωμε τὰ ἰδικὰ μας, δὲν θὰ γνωρίζωμε ὅτε τὰ ὅσα ἔχουν σχέσιν μὲ τὰ ἰδικὰ μας.

ΑΔΚ. Φαίνεται πῶς ὄχι.

ΣΩΚΡ. Ἄρα δὲν τὸ εἶπαμε καὶ πάρα πολὺ σωστά, ὅταν προηγουμένως παραβεχθήκαμε πῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ δὲν γνωρίζουν μὲν τοὺς ἑαυτοὺς των, γνωρίζουν ὅμως τὰς ὑποθέσεις των, ἄλλοι δὲ ποὺ γνωρίζουν μόνον τὰ ὅσα σχετίζονται μὲ τὰς ὑποθέσεις των. Διότι τὸ νὰ προσέξῃ κανεὶς ὅλα αὐτὰ τελείως, ἐηλασθῆ τὸν ἑαυτὸν του, τὰς ὑποθέσεις του, καὶ τὰ ὅσα σχετίζονται μὲ τὰς ὑποθέσεις του, φαίνεται νὰ εἶναι ἴδιον ἐνός καὶ μόνου ἀνθρώπου, ποὺ κατέχει μίαν καὶ μόνην τέχνην.

ΑΔΚ. Σάμπως εἶσι εἶναι.

ΣΩΚΡ. Ὅποιος δὲ ἀγνοεῖ τὰ ἰδικὰ του πράγματα, διὰ τοὺς ἴδιους λόγους (ποὺ ἀναφέραμε) θὰ ἀγνοῇ, μοῦ φαίνεται, καὶ τὰ πράγματα τῶν ἄλλων.

ΑΔΚ. Βέβαια: τί ἄλλο;

ΣΩΚΡ. Ἄν λοιπὸν (ἀγνοῇ) τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων, θὰ ἀγνοῇ τὰς ὑποθέσεις καὶ τῶν πόλεων.

ΑΔΚ. Κατ' ἀνάγκην.

- ΣΩ. Οὐκ ἄρ' ἂν γένοιτο ὁ τοιοῦτος ἀνήρ πολιτικός.
 ΑΔ. Οὐ δῆτα.
 ΣΩ. Οὐ μὴν οὐδ' οἰκονομικός γε.
 134 ΑΔ. Οὐ δῆτα.
 ΣΩ. Οὐδὲ εἴσεται ὁ τι πράττει.
 ΑΔ. Οὐ γὰρ οὖν.
 ΣΩ. Ὅ δὲ μὴ εἰδὼς οὐχ ἀμαρτῆσεται ;
 ΑΔ. Πάνυ γε.
 ΣΩ. Ἐξαμαρτιάνων δὲ οὐ κακῶς πράξει ἰδίᾳ τε καὶ
 δημοσίᾳ ;
 ΑΔ. Πῶς δ' οὐ ;
 ΣΩ. Κακῶς δὲ πράττων οὐκ ἄθλιος ;
 ΑΔ. Σφόδρα γε.
 ΣΩ. Τί δ' οἷς οὐτός πράττει ;
 ΑΔ. Καὶ οὔτοι.
 ΣΩ. Οὐκ ἄρα οἶόν τε, ἐὰν μὴ τις σώφρων καὶ ἀγαθὸς
 ἦ, εὐδαίμονα εἶναι.
 ΑΔ. Οὐχ οἶόν τε.
 Β ΣΩ. Οἱ ἄρα κακοὶ τῶν ἀνθρώπων ἄθλιοι.
 ΑΔ. Σφόδρα γε.
 XXX. ΣΩ. Οὐκ ἄρα οὐδ' ὁ πλουτήσας ἀθλιότητος
 ἀπαλλάττεται, ἀλλ' ὁ σωφρονήσας.
 ΑΔ. Φαίνεται.
 ΣΩ. Οὐκ ἄρα τειχῶν οὐδὲ τριήρων οὐδὲ νεωρίων δέον-
 ται αἱ πόλεις, ὧ Ἀλκιβιάδῃ, εἰ μέλλουσιν εὐδαιμονήσασιν,
 οὐδὲ πλῆθους οὐδὲ μεγέθους ἄνευ ἀρετῆς.
 ΑΔ. Οὐ μέντοι.
 ΣΩ. Εἰ δὴ μέλλεις τὰ τῆς πόλεως πράξειν ὀρθῶς καὶ
 καλῶς, ἀρετῆς σοι μεταδοτέον τοῖς πολίταις.
 ΑΔ. Πῶς γὰρ οὐ ;
 C ΣΩ. Δύναίτο δ' ἂν τις μεταδιδόναί ὃ μὴ ἔχει ;
 ΑΔ. Καὶ πῶς ;

- ΣΩΚΡ. Ἄρα ἕνας τέτοιος ἀνθρώπος δὲν θὰ ἠμποροῦσε
 νὰ γίγη ποτὲ πολιτικός.
 ΑΔΚ. Βέβαια ὄχι.
 ΣΩΚΡ. Ἄλλα οὔτε κἄν καλὸς νοικοκύρης.
 ΑΔΚ. Φυσικά οὔτε.
 ΣΩΚΡ. Οὔτε θὰ ξέρη καὶ τί κάνει.
 ΑΔΚ. Μὰ βέβαια ὄχι.
 ΣΩΚΡ. Αὐτὸς δὲ ποῦ δὲν ἤξεύρει (τί κάνει), δὲν θὰ δικ-
 πράξη λάθῃ ;
 ΑΔΚ. Καὶ πολλὰ μάλιστα.
 ΣΩΚΡ. Κάνοντας ἑμῶς λάθῃ, δὲν θὰ γίγη πρόξενος κα-
 κοῦ καὶ ὡς ἰδιώτης καὶ ὡς πολιτικός ;
 ΑΔΚ. Βέβαια.
 ΣΩΚΡ. Ὅταν δὲ γίνεταί πρόξενος κακοῦ, δὲν εἶναι δυσ-
 τυχῆς ;
 ΑΔΚ. Καὶ μάλιστα φοβερὰ (δυστυχῆς).
 ΣΩΚΡ. Τί (παθαίνου) δὲ αὐτοὶ διὰ τοὺς ὁποίους αὐτὸς
 ἐνεργεῖ ;
 ΑΔΚ. Καὶ αὐτοὶ (δυστυχοῦν).
 ΣΩΚΡ. Ἄρα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι κανεὶς εὐτυ-
 χισμένος, ἂν δὲν εἶναι σώφρων καὶ καλός.
 ΑΔΚ. Βέβαια, δὲν εἶναι δυνατόν.
 ΣΩΚΡ. Ὅστε ἑσοὶ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κακοί, εἶ-
 ναι καὶ δυστυχεῖς.
 ΑΔΚ. Καὶ πολὺ βέβαια.
 XXX. ΣΩΚΡ. Ἄρα, οὐτ' ἐκεῖνος ποῦ ἔχει πλουτήσει
 δὲν γλυτώνει ἀπὸ τὴν δυστυχίαν, ἀλλὰ (μόνον) ἐκεῖνος ποῦ
 ἔβαλε γνῶσιν.
 ΑΔΚ. Ἔτσι φαίνεται.
 ΣΩΚΡ. Ὅστε αἱ πόλεις δὲν χρειάζονται οὔτε τείχη,
 οὔτε πολεμικὰ πλοῖα, οὔτε ναυστάθμους, Ἀλκιβιάδῃ μου, ἂν
 θέλουσιν νὰ εὐτυχήσουσιν, οὔτε μέγαλον πλῆθοςμὸν, οὔτε μεγὰ-
 λην ἔκτασιν, χωρὶς τὴν ἀρετὴν.
 ΑΔΚ. Ἀσφαλῶς ὄχι.
 ΣΩΚΡ. Ἄν λοιπὸν ἔγῃς ὅπ' ἔφην σου νὰ διαχειρισθῆς
 τὰς ὑποθέσεις τῆς πολιτείας σωστά καὶ καλά, πρέπει νὰ
 μεταδώσης μέρος τῆς ἰδικῆς σου ἀρετῆς πρὸς τοὺς πολίτας.
 ΑΔΚ. Βέβαια πῶς ὄχι ;
 ΣΩΚΡ. Θὰ ἠμποροῦσε ἑμῶς ποτὲ κανεὶς νὰ μεταδώσῃ
 κάτι ποῦ δὲν τὸ ἔχει (ὁ ἴδιος) ;
 ΑΔΚ. Καὶ πῶς θὰ γίνεταν αὐτό ;

ΣΩ. Ἀντὶ ἕρα σοὶ πρῶτον κτητέον ἀρετὴν, καὶ ἄλλω
 δε μέλλει μὴ ἰδίᾳ μόνον αὐτοῦ τε καὶ τῶν αὐτοῦ ἄρξειν καὶ
 ἐπιμελήσεσθαι, ἀλλὰ πόλεως καὶ τῶν τῆς πόλεως.

ΑΔ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκ ἔρα ἐξουσίαν σοὶ οὐδ' ἄρχην παρασκευαστέον
 σαντῶ ποιεῖν δε ἂν βούλη, οὐδὲ τῆ πόλει, ἀλλὰ δικαιοσύ-
 νην καὶ σωφροσύνην.

ΑΔ. Φαίνεται.

D ΣΩ. Δικαίως μὲν γὰρ πράττοντες καὶ σωφρόνως σύ τε
 καὶ ἡ πόλις θεοφιλῶς πράξετε.

ΑΔ. Εἰκός γε.

ΣΩ. Καὶ ὅπερ γε ἐν τοῖς πρόσοθεν ἐλέγομεν, εἰς τὸ
 θεῖον καὶ λαμπρὸν ὁρῶντες πράξετε.

ΑΔ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἐνταυθὰ γε βλέποντες ἑμᾶς τε αὐτοὺς
 καὶ τὰ ἑμέτερα ἀγαθὰ κατόψεσθε καὶ γνώσεσθε.

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὀρθῶς τε καὶ εὖ πράξετε ;

ΑΔ. Ναί.

E ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οἷμαι γε πράττοντας ἑμᾶς ἐθέλω ἐγγυή-
 σασθαι ἢ μὴν εὐδαιμονήσειν.

ΑΔ. Ἀσφαλὴς γὰρ εἰ ἐγγυητής.

ΣΩ. Ἀδίκως δὲ πράττοντες, εἰς τὸ ἄθεον καὶ τὸ σκο-
 τεῖνον βλέποντες, ὡς τὰ εἰκότα, ὅμοια τούτοις πράξετε
 ἀγνοοῦντες ἑμᾶς αὐτούς.

ΑΔ. Ἔοικεν.

ΣΩΚΡ. Ἔρα πρέπει σύ πρῶτον ν' ἀποκτήσης ἀρετὴν,
 καθὼς καὶ ὅποιοσδήποτε ἄλλος πού πρόκειται νὰ κυβερ-
 νῆσθαι, δε μόνον τὸν ἑαυτὸν του ὡς ἰδιώτης καὶ νὰ φρον-
 τίσθαι δε τὰς ἰδιωτικὰς του ὑποθέσεις, ἀλλὰ καὶ τὴν πολι-
 τεῖαν καὶ τὰς κρατικὰς ὑποθέσεις.

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἰν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπιδιώξῃς ἐξουσίαν, οὔτε
 ἀξίωμα τέτοιο, πού νὰ κάνῃς δε, τι θέλεις, οὔτε στὸν ἑαυτὸ
 σου, οὔτε στὴν πολιτεῖαν, ἀλλὰ (νὰ ἐπιδιώξῃς) νὰ γίνῃς δι-
 καιος καὶ μυαλωμένος.

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶναι φανερόν.

ΣΩΚΡ. Διότι εἶπαι καὶ σύ καὶ ἡ πολιτεῖα ἐνεργῆτε μὲ
 δικαιοσύνην καὶ μὲ σωφροσύνην, θὰ ἐνεργῆτε θεάρεστα.

ΑΔΚ. Φυσικά.

ΣΩΚΡ. Καὶ ἀκριβῶς, ἐκεῖνο πού ἐλέγαμε στὴν προηγου-
 μένη μας συζήτησιν, θὰ ἐνεργῆτε, ἀτενίζοντες πάντοτε πρὸς
 τὴν θεότητα ὡς πρὸς λαμπρὸν καθρέπτην.

ΑΔΚ. Αὐτὸ εἶναι φανερόν.

ΣΩΚΡ. Βέβαια ἔμους, κυττάζοντες πρὸς τὰ ἐκεῖ, θὰ ξε-
 χωρίσετε καὶ! θὰ γνωρίσετε καὶ τοὺς ἑαυτοὺς σας καὶ τὰ
 προτερήματά σας.

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ὡστε λοιπὸν θὰ ἐνεργήσῃτε σωστά καὶ θὰ ἐπι-
 τόχητε ;

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Λοιπὸν, ἂν σεῖς πράγματι ἐνεργῆτε ἔτσι, εἶμαι
 πρόθυμος νὰ σὰς ἐγγυηθῶ δε χωρὶς ἄλλο θὰ γίνετε εὐτυ-
 χισμένοι.

ΑΔΚ. Εἶσαι δὲ ἀξίπιστος ἐγγυητής.

ΣΩΚΡ. Ἄν ἔμους ἐνεργῆτε ἀδίκαια, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλ-
 μῶν τὴν ἀθεῖαν καὶ τὴν δολιότητα, ἔπως εἶναι φυσικόν, αἱ
 πράξεις σας θὰ εἶναι ὅμοιαι (πρὸς τὴν ἀθεῖαν καὶ τὴν δολι-
 οτητα), ἐφόσον θ' ἀγνοῆτε τοὺς ἑαυτοὺς σας.

ΑΔΚ. Φυσικά.

ΣΩ. Ὡς γὰρ ἄν, ὃ φίλε Ἀλκιβιάδη, ἐξουσία μὲν ἢ ποιεῖν ἢ βούλεται, νοῦν δὲ μὴ ἔχη, τί τὸ εἰκὸς συμβαίνειν, ἰδιώτη ἢ καὶ πόλει; Οἷον νοσοῦντι ἐξουσίας οὐσης δεῖν ἢ βούλεται, νοῦν λατρικὸν μὴ ἔχοντι, τυραννοῦντι δὲ καὶ μηδὲ ἐπιπλήττοντι ἐαυτῶ, τί τὸ συμβησόμενον; ἄρ' οὐχ, ὡς τὸ εἰκὸς, διαφθαρήναι τὸ σῶμα;

ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Τί δ' ἐν νηΐ, εἴ τω ἐξουσία εἶη ποιεῖν ἢ δοκεῖ, τοῦ τε καὶ ἀρετῆς κυβερνητικῆς ἰσοτημένω, καθορᾶς ἢ ἄν ξυμβαίη αὐτῶ τε καὶ τοῖς ξυναύταις;

ΑΛ. Ἐγώ γε, ὅτι ἐν ἀπόλοινο πάντες ἄν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὡσαύτως ἐν πόλει τε καὶ πάσαις ἀρχαῖς Β καὶ ἐξουσίαις ἀπολειπούμεναι ἀρετῆς ἔπειτα τὸ κακῶς πράττειν;

ΑΛ. Ἀνάγκη.

XXXI. ΣΩ. Οὐκ ἄρα τυραννίδα χερῆ, ὃ ἄριστε Ἀλκιβιάδη, παρασκευάζεσθαι οὐδ' αὐτῶ οὔτε τῇ πόλει, εἰ μέλλετε εὐδαιμονεῖν, ἀλλ' ἀρετῆν.

ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Πρὶν δέ γε ἀρετὴν ἔχειν, τὸ ἄρχειν ἀμεινον ἔπὸ τοῦ βελτίουτος ἢ τὸ ἄρχειν ἀνδρῆ, οὐ μόνον παιδί.

ΑΛ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν τό γε ἀμεινον καὶ κάλλιον;

ΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δὲ κάλλιον προπεωδέστερον;

ΑΛ. Πῶς δ' οὐ;

C ΣΩ. Πρέπει ἄρα τῶ κακῶ δουλεύειν ἀμεινον γάρ.

ΑΛ. Ναί.

ΣΩ. Δουλοπρεπὲς ἄρα ἢ κακία.

ΑΛ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ἐλευθεροπρεπὲς δὲ ἢ ἀρετή.

ΣΩΚΡ. Διότι σ' ἐκείνον, ἀγαπητέ μου Ἀλκιβιάδη, ὃ ὅποιος ἔχει τυχὸν ἐξουσίαν νὰ κἀνῆ ὅτι θέλει, δὲν ἔχει ἑμῶς μυαλό, τί εἶναι τὸ πιθανώτερον νὰ τοῦ συμβῆ, εἴτε ἰδιώτης εἶναι αὐτός, εἴτε καὶ πολιτεία ἀκόμη; Ὅπως π.χ. ἐάν εἰς ἕναν ἄρρωστον ἔχη δοθῆ ἐξουσία νὰ κἀνῆ ὅτι θέλει, ὃ ὅποιος ἑμῶς δὲν ἔχει ἰδέαν λατρικῆς, κυριαρχῆς δὲ σὲ τέτοιον βαβῶν, ποῦ κανεὶς νὰ μὴ τοῖμαξ νὰ τὸν ἐπιπλήξῃ, τί μέλλει νὰ τοῦ συμβῆ αὐτοῦ; Ἄραγε, ὅπως εἶναι φυσικόν, δὲν θὰ καταστραφῆ τὸ σῶμα του;

ΑΛΚ. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

ΣΩΚΡ. Τί δέ, εἰς ἕνα πλοῖον, ἐάν κάποιος ἔχει μέσα ἤθελε τυχὸν ἔχει ἐξουσίαν νὰ κἀνῆ ὅτι τοῦ ἄρσει, ὃ ὅποιος ἑμῶς δὲν ἔχει οὔτε μυαλό οὔτε καὶ ἱκανότητα πλοιαρχοῦ, διακρίνεις τὰ ὅσα αὐτὸ συμβοῦν καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς συντρέφους του ναύτας;

ΑΛΚ. Βέβαια, ὅτι τοῦλάχιστον ὀλοὶ θὰ πᾶνε χαμένοι.

ΣΩΚΡ. Ἀκριθῶς τὸ ἴδιο λοιπὸν καὶ εἰς μίαν πολιτείαν, ὅπως καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀξιώματα, καὶ τὰς διοικήσεις, ποῦ στεροῦνται ἀρετῆς, ἐπακολουθεῖ ἡ δυστυχία;

ΑΛΚ. Ἀναγκλία συνέπειτα.

XXXI. ΣΩΚΡ. Λοιπὸν, φίλτατε Ἀλκιβιάδη, δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκῃς δικτατορίαν οὔτε χάριν τοῦ ἑαυτοῦ σου, οὔτε πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας, ἂν θέλετε νὰ εὐτυχήσετε κ' οἱ δύο, ἀλλὰ ἀρετῆν.

ΑΛΚ. Μιλᾶς ἀληθινά.

ΣΩΚΡ. Προτὸν δὲ ἀποκτήσῃ κανεὶς ἀρετῆν, προτιμότερον εἶναι γιὰ ἕναν ἄνδρα, καὶ ὅχι μόνον γιὰ τὰ παιδιά, νὰ κυβερνᾶται ἀπὸ τὸν καλύτερό του, παρὰ νὰ κυβερνᾶ ὃ ἴδιος.

ΑΛΚ. Ἔτσι φαίνεται.

ΣΩΚΡ. Τὸ καλύτερον, λοιπὸν, εἶναι ἀσφαλῶς καὶ ὠραιότερον;

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Τὸ δὲ ὠραιότερον εἶναι καὶ καταλλήλότερον;

ΑΛΚ. Βέβαια· πῶς ὅχι;

ΣΩΚΡ. Ἄρα τοῦ πρέπει τοῦ κακοῦ νὰ εἶναι δούλος; Διότι αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερον.

ΑΛΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Ἡ κακία λοιπὸν ἀρμόζει εἰς δούλους.

ΑΛΚ. Εἶναι φανερόν.

ΣΩΚΡ. Ἡ ἀρετὴ δὲ ἀρμόζει εἰς ἐλευθερούς.

ΑΔ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν φεύγειν χρῆ, ὃ ἐταίρε, τὴν δουλοπρέπειαν;

ΑΔ. Μάλιστα γα, ὃ Σώκρατες.

ΣΩ. Αἰσθάνει δὲ νῦν πῶς ἔχεις; ἐλευθεροσπεπῶς ἢ οὐ;

ΑΔ. Δοκῶ μοι καὶ μάλα σφόδρα αἰσθάνεσθαι.

ΣΩ. Οἴσθα οὖν, πῶς ἀποφεύξει τοῦτο τὸ περιὸς ἐν νῦν;

"Ἴνα μὴ ὀνομάζωμεν αὐτὸ ἐπι καλῶ ἀνδρῖ.

D ΑΔ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Πῶς;

ΑΔ. Ἐάν βούλῃ σύ, ὃ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐ καλῶς λέγεις, ὃ Ἀλκιβιάδη.

ΑΔ. Ἀλλὰ πῶς χρῆ λέγειν;

ΣΩ. Ὅτι ἐάν θεός ἐθέλῃ.

ΑΔ. Λέγω δὴ. Καὶ πρὸς τοῦτους μέντοι τότε λέγω, ὅτι κινδυνεύσομεν μεταβαλεῖν τὸ σχῆμα, ὃ Σώκρατες, τὸ μὲν σὸν ἐγώ, σὺ δὲ τοῦμόν· οὐ γὰρ ἔστιν ὅπως οὐ παιδαγωγῆσαι σε ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, σὺ δ' ὕπ' ἐμοῦ παιδαγωγῆσαι.

E ΣΩ. Ὡ γενναῖε, πελαργοῦ ἄρα ὁ ἐμὸς ἔρως οὐδὲν δι- οίσει, εἰ παρὰ σοὶ ἐννεοετιεύσας ἔξωτα ὑπόπιτερον ὑπὸ τοῦ- του πάλιν θεραπεύσεται.

ΑΔ. Ἀλλὰ οὕτως ἔχει, καὶ ἄρξομαι γε ἐντεῦθεν τῆς δι- καιοσύνης ἐπιμέλεσθαι.

ΣΩ. Βουλοίμην ἄν σε καὶ διατελέσαι· ὀργωθῶ δέ, οὐ τι τῇ σῆ φύσει ἀπιστῶν, ἀλλὰ τῇ τῆς πόλεως ὀργῶν ἑώμην, μὴ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ κρατήσῃ.

ΑΔΚ. Ναί.

ΣΩΚΡ. Πρέπει λοιπόν, ἀγαπητέ, ν' ἀποφεύγωμε τὴν δουλοπρέπειαν;

ΑΔΚ. Καὶ πολὺ μάλιστα, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Καταλαβαίνεις λοιπόν τώρα πῶς εὕρισκασαι; ὡσάν ἐλεύθερος ἀνθρώπος ἦ ἔχῃ;

ΑΔΚ. Μοῦ φαίνεται μάλιστα πῶς καὶ τὸ παρακαταλα- βαίνω.

ΣΩΚΡ. Ἐξεύρεις λοιπόν, πῶς θ' ἀποφύγῃς αὐτό, ποῦ σὲ περιτριγυρίζει τώρα; διὰ νὰ μὴ λέμε διαρκῶς τ' ὀνομά του, μπρὸς σὲ ἀνθρώπον μορφωμένον (ὅπως σὺ).

ΑΔΚ. Μάλιστα, τὸ ἤξεύρω.

ΣΩΚΡ. Πῶς;

ΑΔΚ. (Νά!) ἂν σὺ θελήσῃς, Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Δὲν τὸ εἶπες καλὰ αὐτό, Ἀλκιβιάδη.

ΑΔΚ. Μὰ τότε πῶς πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ;

ΣΩΚΡ. (Νά!) ἂν θέλῃ ὁ θεός.

ΑΔΚ. Καλὰ λοιπόν, τὸ λέγω (αὐτό)· ἐπιπλέον μάλιστα προσθέτω καὶ τὸ ἐξῆς: ὅτι δηλαδὴ εἶναι ἐνδεχόμενον ν' ἀλλὰξωμεν πρόσωπα, Σωκράτη, ἐγὼ μὲν νὰ πάρω τὸ δικό σου, σὺ δὲ τὸ δικό μου. Διότι δὲν ὑπάρχει τρόπος ποῦ νὰ μὴ σὲ παρακολούθῃ ἀπὸ σήμερα καὶ πέρα σάν παιδαγωγός (σου)· σὺ δὲ θὰ διαπαιδευγῆσαι ἀπὸ ἐμένα.

ΣΩΚΡ. Συνεπῶς, μεγαλόκαρδε ἀνθρώπε, ἢ ἀγάπη μου δὲν θὰ διαφέρῃ καθόλου ἀπὸ πελαργόν¹, ἀφοῦ δηλαδὴ ἐξεκόλαψε κοντά σου μιὰ πτερωτὴ ἀγάπη, θὰ τόχῃ, μὲ τὴν σειράν της τώρα κ' αὐτὴ, τὴν ἴδιαν περιποίησιν, εἰς ἀνταπό- δοσιν.

ΑΔΚ. Μὰ ἔτσι καὶ εἶναι· καὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴ θ' ἀρχίσω χωρὶς ἄλλο νὰ φροντίζω διὰ τὴν δικαιοσύνην.

ΣΩΚΡ. Θὰ γῆρχομεν μάλιστα καὶ νὰ τὸ συνεχίζεις αὐτὸ ἐπὶ πάλιν καιρῶ· φοβοῦμαι ἅμως, ἔχῃ τόσο γιατί δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνη στὸ χαρακτήρη σου, ἀλλὰ γιατί βλέπω τὴν ἐπικίνδυνη ἐπίθεσιν τοῦ ἔχλου τῆς πόλεώς μας, μήπως καὶ (ὁ ἔχλος αὐτὸς) ὑπερισχύῃ καὶ κα' ανικῆσῃ κ' ἐμένα κ' ἐσένα.

1. Λέγεται ὅτι, ὅταν οἱ πελαργοὶ γῆρᾶσιν, οἱ νέοι πελαργοὶ τοῦς περιποιούνται, ὅπως οἱ γονεῖς τοῦς διέθρεψαν καὶ τοῦς διαφύλαξαν ὅταν ἦσαν νεοσσοί.